

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 00788

LIKHT FUN DORNBOYIM

Kadia Molodowsky

*Permanent preservation of this book was made possible by
Lisa & Jack Gabow
in memory of
Sarah & Harry Birnbaum*

FUNDING FOR THE CORE COLLECTION OF YIDDISH LITERATURE
WAS MADE POSSIBLE IN PART BY A GRANT FROM THE
DAVID AND BARBARA B. HIRSCHHORN FOUNDATION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

קָאַדְיָע מִאלָאָדָאָוּסָקִי

לְאַכְטָה
סִירָה
דָּאָרָנְבָּרוּסָם
לִרְדָּטָה

בּוּעָנָס אִירְעָס, 1965

לְיִצְחָק

לִיכְתַּפּוֹן דָּאָרְנְבּוֹיִם

(לידער אוֹן פֿאָנְמַעַס)

36

שער-בלאט געציינט פון

עליכְּאָ וַיְיִנְعֶר

שה פִּיאָגָעָנְבָּלוּס.

הסנה בוער באש
והסנה איננו אכל.
דער דארנבויס ברענט
און ער וווערט ניט פאָרבנענט.

שמות ג' ב.

אויב מײַן דָּאָרְן בְּלִיט אֲרוֹן

אויף מיין דארן בליט א רוי

אויף מיין דארן בליט א רוי —
וואו זשע קען דאס זיין?
אין די שערבעלע אויף מיין טיש
שויומט א טראפּן וויאן —
וואו זשע קען דאס זיין?

אויף דער ערעד און אין די הייכן
צינדט זיך אן א פֿראגנע-צייכן
וואו עס פֿאלאט מיין בליק.
ויל איך זיך פֿון אים באפֿרײַען,
אייבער ימען, לענדערהייען
גײַ איך הין און צוריק.

ביז איך קומ צו אליהו,
דער וואס החיט מיך אַלע יאָרגּן,
זאגט ער מיר :
ס'אייז נישט קיין דארן,
ס'אייז א גריינער בוים.

נאך א יאָרגּן און נאך א שמייטה
וועלן צוועיגן שטײַן צעלבליטע
אויף דיין גריינעם בוים.
זאגט ער מיר :
ס'אייז נישט קיין שערבעלע —
כוסות גאלדענע. אומשטערבעלע
אייז די ברכה אייבער וויאן.
נאך א יונגעט און און עטלטער
שוימען פֿעסער וויאן און קעלטער —
מאך א ברכה אויף דיין טראפּן וויאן.
מאך א ברכה אויף דיין טראפּן וויאן.

אין מיין מדבר וווצקסט א זאנגע,
וואו זשע קען דאס זיין?
אין מיין טויבן, שטומען טרויער
שלאָגט זיך א געזאגנונג —
וואו זשע קען דאס זיין?

אויפֿ דער ערעד און און די הייכן,
צינדט זיך און א פֿראָגַע-צִיְיכַן
וואו עס פֿאָלט מיין בליך.
וואיל איך זיך פֿון אים באָהָאָלְטַן,
האָט ער הונְדָעָרט אַיִינַס גַּעַשְׁטָאָלְטַן.
וואָרגַט מֵיך ווֹי אַשְׁטְרַיך.

בֵּין אַיך קָוֶם צַו אַלְיהָוּ,
דָּעַר וּוְאַס הִתְמַמֵּן מֵיך יַעֲדֵן שְׁפָאָן.
זַאֲגַט עַר מִיר :
סְ'אַיו נִישְׁתְּ קִיּוֹן מְדֻבָּר —
סְ'אַיו אַ גַּרְינְעָר לְאָן.

נַאֲך אָן אוֹפְּגַיִין אָוָן אַ פֿאָלָן.
וּוְעַלְן רְוִיְשָׁן וּוְיִסְעָן קוּוֹאָלָן
אוֹיפֿ דִּין גַּרְינְעָם לְאָן.
זַאֲגַט עַר מִיר :
סְ'אַיו נִישְׁתְּ קִיּוֹן טְרוּיעָר, —
סְ'אַיו אַ זּוֹן-פֿאָרְגַּאנְג.
נַאֲך אַ לְעַבְנָן אָוָן אַ שְׂטָאָרְבָּן,
מִיטּ גַּעַזְעָגָג טְמַעַן בִּינְדָן גַּרְבָּן.
אַיִן דִּין זּוֹן-פֿאָרְגַּאנְג.
מַאֲךְ הַמוֹצִיא אַוְיָף דִּין דָּאָרְן זַאֲנָגָג.

די בלומען פון גּוֹעַדָּן

זיבן זענען דא די טעג פון דער וואך.
זיבן זענען דא די בלומען איז גּוֹעַדָּן.
עם טראנט אווועק דער טאג
זיין שטובייקן גּעלְאָד —
נאָר עם פֿאָרוּעוּלְקָט נִישְׁט אֶבלְוָם אֵין גּוֹעַדָּן.

אויך דיין טאג וואָס אֵין אָווועק
אֵין נִישְׁט פֿאָרוּעוּלְקָט אֵין גּוֹעַדָּן.

פֿאָרְשְׁטָעל די טוֹנְקָלְקִיִּט
אוֹיב זַי קִימָעָרְט דיין אוֹיג —
וּוַיְיָל עַם טוֹנְקָלְעָן נִישְׁט די בלומען אֵין גּוֹעַדָּן.

וּוְאָרְף אָפּ דַעַם אַנְגָּנוּוֹוָרָפּ
אוֹיב ער שְׁטוּרְוִיכָלְט דיין טְרָאָט —
וּוַיְיָל עַם פֿאָלָן נִישְׁט די בלומען אֵין גּוֹעַדָּן.

אויך דיין טאג וואָס אֵין אָווועק
אֵין נִישְׁט גַּעַשְׁטוּרְוִיכָלְט אֵין גּוֹעַדָּן.

זיבן זענען דא די טעג פון דער וואך.
זיבן זענען דא די בלומען אֵין גּוֹעַדָּן.
אוֹיב אֶטָּאג אֵין פֿאָרְמְשָׁפְט
אוֹיף פֿאָרוּוּרְוָנָג אָונָן בְּרָאָך —
נִישְׁט צְעַבְּרָאָכָן זענען די בלומען פון גּוֹעַדָּן.

אויך דיין טאג וואָס אֵין פֿאָרְמְשָׁפְט
אוֹיף פֿאָרוּוּרְוָנָג אָונָן בְּרָאָך —
וּוְעָט בְּלִיבָּן גַּאנְץ אֵין גּוֹעַדָּן.

אַ רְגָעַ רֹוּ וּוַיֵּלֶךְ אִיךְ

אַ רְגָעַ רֹוּ וּוַיֵּלֶךְ אִיךְ,
אַן אַוְינְגְּבָלִיק פֿוּן שְׁלוּם
מִיט זָהָר, אַן מִיט דָעַר זָהָר,
אַן מִיט עֲרַד עֲרַד פֿוּן גַּעֲנָסָד.
אַ שְׁעַפְסָעַלְעַ בְּאַדְעַקְטַּ מִיט וּוַיְסָעַ וּוְאַלְעַן
וְאַל פְּאַשְׁעַן זִיךְּ אַלְיָין —
אַן אִיךְ וְאַל זִיכְּ אַ פְּאַסְטָעַכְּ
בַּיְּ גַּאַט.

וּוְאַסְעַר פְּאַר מִין שְׁעַפְסָעַ
וְאַלְטַ אִיךְ גַּעֲבַעַטַּן,
אַ בְּעֻזְמָל פֿוּן זָהָר,
אַ בַּיְּטַ מִיט גַּרְאָז.
— אַ רְגָעַ רֹוּ פְּאַר זָהָר —
וְאַלְטַ אִיךְ גַּעֲבַעַטַּן
בַּיְּ גַּאַט — מִין בְּאַלְעַבָּאָם.

אַן אִפְּשָׂר נָאָךְ אַ פְּרִיְינְטַ דָעַצְוּ —
שְׁוַיְּן לְאַנְגַּ קִיְּן פְּרִיְינְטְשָׁאָפְטַ נִישְׁתַּ גַּעֲוָעַן.
אוּיפְּ אַיְינְגַּר פֿוּן דִּי וּוּלְטַן
וְאַלְטַ מִיר גַּאַט בְּאַוְוִילְקַט ...
נוּ מִילָּא, וְאַל שְׁוַיְּן זִיכְּ וּוְסְ'אַיוּ גַּעֲוָעַן.

אַ רְגָעַ רֹוּ וּוַיֵּלֶךְ אִיךְ,
אַן אַוְינְגְּבָלִיק פֿוּן פְּרִידְן
מִיט זָהָר, אַן מִיט מִין וּוּגָן,
אַן מִיט דָעַם יִם וּוּ אִיךְ שְׁוֹוִים.
אַ שְׁוֹפְטַ גַּעֲוָגְלַט מִיט גַּעֲזָנָג אַן נִיגְנוּן
וְאַל פְּלוֹשָׁקָעַן זִיךְּ אַלְיָין —
אַן אִיךְ וְאַל אַ מְאַטְרָאָול זִיכְּ
בַּיְּ גַּאַט.

וועיגטן פאר מיין שיפ
וואלט איך געבעטן,
א הימל זונ,
א ים פון בלוי —
א רגע رو פאר זיך
וואלט איך געבעטן
ביי גאט — מיין אדוני.

און אפשר נאך א גאלדן שופרל דערצו.
שווין לאנג קיין רעכטן ניגון נישט געהרטט.
אויף איינער פון די וועלט
וואלט מיר גאט באזוויליקט
נאך גלייכער דא — אויף אונדזער וועלט.

א רגע رو וויל איך
און אויגנבליך פון אויסגלאיך
מייט זיך, און מייט דער וועלט
און מיטן אייביקון באראט.
א קינד פארפוצט מייט בלוי שלייפן
וזאל שפילן זיך אליאין —
און איך זאל זיין א בעלפערל
ביי גאט.

א שפילכל פאָרָן קינד
וואלט איך געבעטן,
דאָס טעלערל פון הימל,
א ליעפערל פון גיננגאַלדיין.
א רגע رو פאר זיך
וואלט איך געבעטן
ביי גאט — מיין אלהים.

און אפשר נאך א וויסן איזיעלע דערצו
מען זאגט — משיח רײַט אויף אים
מייט לאָגלוּן رو,
מייט פולע לאָגלוּן رو.

אויפֿ אָן אַינְדּוֹל

אויפֿ אָן אַינְדּוֹל,
וועס אִיךְ ווַיִּם נִישְׁתֵּט זַיִן נְאַמְעָן,
אוֹן דָּוֶרֶךְ פָּאַרְמוֹאַבְּטָע אֲוִינְג אִים גַּעֲזָעָן,
גַּיְ אִיךְ אַרְוֹם אוֹן אִיךְ טְרָאָג מַיִין נְשָׁמָה,
וַיִּאָּנְדּוּ וַיִּזְכְּרָן שִׁירָעָם אָוָנְטָעָר זְגַעַן-בְּרָעָן.

אויפֿ אָן אַינְדּוֹל,
וועס אִיזְוַיְיט אַין מְרָחָקִים,
אוֹן נְאַנְטֵלְעַם מַיִין שְׂוּעָל — נְאַרְטְּפָאָן,
גַּיְ אִיךְ אַרְוֹם אוֹן אִיךְ טְרָאָג מַיִין נְשָׁמָה,
וַיִּאָּנְדּוּ רְוִישְׁקָעְבּוֹאַלְיָעָן יִם.

אִיךְ בֵּין נִישְׁתֵּט יוֹנָג,
אוֹן נִישְׁתֵּט אַלְטָן,
אוֹן נִישְׁתֵּט רִיּוֹן,
אוֹן נִישְׁתֵּט אַרְעָם.
אִיךְ מַעֲסָט נִישְׁתֵּט מַיִין גַּאנְגָּן מַיִט קִיּוֹן מַיִיל,
אִיךְ בֵּין נִישְׁתֵּט גַּעַכְבָּט,
אוֹן נִישְׁתֵּט פָּאַרְשָׁעָמָט,
נִישְׁתֵּט דָּעָרָהְיוֹבָן,
אוֹן נִישְׁתֵּט פָּאַרְלָאָרָן,
אִיךְ בֵּין פְּשָׁוֹט בֵּי גַּאַט אוּיפֿ אָן וַיְיל.

מיין גאט איז גוט צו מיר

מיין גאט איז גוט צו מיר —
ער צינדט אַ ליכט בײַם זונפֿאָרגנָּג,
איך זאל נישט זען דעם חושך פון פֿאָרגנִין.
ער פֿלאָקערט אויפֿ מיט וויאַן דעם מּוּרְבִּיזִיט,
כִּיאֶל זען — דער שטָּרְבָּנְדִּיקָּעַר טָאג אַיז שִׁין.

מיין גאט איז גוט צו מיר —
ער האָלֶט פֿאָר מֵיר אַ לאָמֶפּ פון האָפֿעָנוֹנָּג,
פֿוֹן ווַיְיַסְעַ בְּעָרְגָּ דָּעַם בְּלָעֵנָּד.
איַן בְּלִינְדָּעַר גִּילְקָלְעַכְּקִיטִּיט,
מִיט אַוִיסְגַּעַשְׁפְּרִיטָּע הָעַנְתָּ
כִּיגַּי אַלְעַ טָאג צָום לְאָמֶפּ פון האָפֿעָנוֹנָּג,
צָום ווַיְיַסְעַ בְּאָרְגָּן-בְּלָעֵנָּד.

מיין גאט איז גוט צו מיר —
וועָן כְּפָאֵל אַין מַאֲטָעָרְנִישִׁיּ,
אוֹן פֿאָלַן אַיז פֿוֹן אַיְבִּיךְ מֵיר בְּאַשְׁעָרָט,
בְּאַוְוִיזָּט עָר מֵיר דָּעַם שְׂטִיְן אַין מְדָבָּר-לְאָנָּד,
דָּאָרָט האָט אַמְּאָל, אַמְּאָל גַּעֲרוֹת דָּעַר ווָאַנְדָּעָרָעָר,
זָוָּאָס האָט פֿאָרְבָּלְאַנְדְּזָוָּעָט צְוַיְשָׁן הַיְמָל, צְוַיְשָׁן עָרָד.
דָּאָרָט רֹו אַיךְ אָפּ.

דָּאָרָט אַיז דִּי טִיפְּסָטָעָרָו, דָּעַר קְלָאָרְסְּטָעָרָרָקָּאָר,
צְוַקְאָפָּנָס בְּרָעָנָט דָּעַר לְאָמֶפּ פון האָפֿעָנוֹנָּג
אוֹן לְעַשְׂתָּו וַיְךְ נִשְׁתָּהָפָּן דָּוָר צְוַדָּר.

מיין גאט איז גוט צו מיר.

די זוֹן פֿוֹן בָּאנַאכְטָן

ד"ר ש. מארגאשעס געוויידמעט

וואָען עס פֿאַרגִּינִיט די זוֹן פֿוֹן טָאג
גִּוִּיט אָוִיפֶּן די זוֹן פֿוֹן די בָּאנַאכְטָן
אָזֶוִי לְוִוְּתָעֶר צְעַהְעַלְתָּ
אוֹזֶן עַק וּוְעַלְתָּ בֵּין עַק וּוְעַלְתָּ
שְׁטוֹרָאַלְטָן די שִׁיאַן פֿוֹן אַ לִיכְטָן אַ גַּעֲדָאַכְטָן.

די שְׁטִילְקִיּוֹת הָאַט וּוְאַג
פֿוֹן אַ זְּיַדְעָנָעָם וּוְינְטָ
מִיטָּ שִׁימְעָר, גַּעֲפָלָאַטָּעָר, גַּעֲוּוִימָל.
עַס שְׁלָאָפָּן די שְׁטָעַט
אוֹיפֶּן אַ בְּלוּיעָם גַּעֲבָעָט
אוֹנְטָעָר קָאַלְדְּרוּעַלְעָךְ וּוְיִסְעָם פֿוֹן חִימָל.

עַס דְּרוּיְמָלְטָן עַלְגְּטָעָר מַעֲנְטָש
לְעַם אַ וּוְאַנְטָן.
מַאְנְטָן פֿוֹן חָלוּם די חֻכּוֹת.
די לְבָנָה, מִיּוֹן פְּרִוִּינְטָן,
מִיטָּ אַ טִּוְּיְטָל אַיְן הָאַנְטָן
לְיִיעַנְטָן שְׁרִיפְטָן —
אוֹיפֶּן אַלְטָעָמְצָבוֹת.

עַס פְּאַרְטָן אַרְזָוִים אַלְיְהָנוּ
אוֹיפֶּן אַ גַּאְלְדְּעָנָעָר רָאָד.
עַר פְּרִירָט שְׁפְּרָאָן פְּאָרָד די שְׁטוּמָעָ
פְּאָרָד די בְּלַנְדָע — דָּאָס זָוָן.
אַיְן דָּעָר אַיְבִּיקָעָר שְׁמָאָטָן,
אוֹיפֶּן דָּעָם בִּיתְהַמְּמָעָלוֹת
זִוְּצָת אַ יִנְגָּל, פְּאַרְשְׂרִיוּבָט עַס
מִיטָּ גַּאְלְדְּעָנָעָר פֿוֹן.

ער ווישט אויַם זייןע אוַיָּגָן,
הייבט אוֹיף זייןע הענט,
און אַין מורה באָויזט זיך
די זון פון דעם טאג.
ער לְיִיעֵנֶט פָּאָרְשָׁרְבָּעָנֶעָ
גווילימ פון נאָכָט,
און די וועלט שטעלט זיך אַין
אוֹיף אַ זיכערעד ווֹאג.

עם זאגט דער שטומער —
זיין וואָרט,
עם זעט דער בלינדער —
זיין וועג.
עם שטראָלט דאס אָוָיג
ביַי דעם עַלְנָטוֹן מענטש דעם פָּאָרָאָכָטָן.
אין דער אַיְבָּקָעָר שטאת
אוֹפָּנוֹ בֵּיתַהְמָעוֹלָות
שרײַבָּט אַ זִּינְגָּל די דִּינִים
פון דער זון פון באָנָאָכָטָן.

ת פ י ל ה

נאכט,
שפּרײַיט אוֹס פֿאָר מִיר אָ ווּינְגַּל,
וּוי פֿאָר אָ קְרָאָנְקָן
איַן זֵיַן שׂוּעָרֶסְטָעֶר שֵׁעה.

נאכט,
דעַק מִיךְ אִיְיָן מִיטְ דִּיְוָן שְׂטִילְקִיְּטָ
וּוי דֻּעָם מִידָּעָסְטָן מִידָּן
פָּנוּ דֻּעָם אָמוֹזָרָהָ
פָּנוּ טָאגָן.

נאכט,
טרִינְק מִיךְ אָן מִיטְ פָּגְרָגָעָסְן,
וּוי דֻּעָם טְרָעָנְעָר דֻּעָם שׂוּעָרֶסְטָן
פָּנוּ דַּי לְאָסְטָן
אָן וּוָאגָן.

נאכט,
פָּאָרְשִׁיבְּ דִּיְנָעַ שְׂוִיכָן
פֿאָר אָ בִּיטָּעָר פָּאָרְשָׁעָמָן
אִינְמִוּטָן אָ הַפִּילָה
צַו גָּאָט.

נאכט,
זַיְיָ מִיךְ מַצְיָּל, פָּאָרְשְׁטָעַל מִיךְ —
די שְׁפָלְסְטָעַ שָׁאָף
פָּנוּ דֻּעָם טָאגָן.

אָנוּ וְעַד טַעַר

אָנוּ וְוּרְטָעָר בְּרֻעְנָג מִין זָג,
אָנוּ רֵיַד.
אָנוּ אָנוּ קְלֹעֲזָמָארִים-שְׁפִיל —
דַעַם נִגְנוּ פָנוּ מִין חַתּוֹנָה,
אָנוּ פָעָדִים פְּלָעַכְת —
מִין חַוְּפָה-קְלִיַיד.

אָט אָזוּי —
וּוְ דַעַר קְלָאנָג פְּלִיט אָרוֹוִים
אוּן אַנְטָלוֹיפְט פָנוּ זַיְן פִידָל.
אָנוּ אַיךְ מִית צְעוֹזָרְפָעָנָע הַעֲנָט,
אַיךְ אַנְטָלוֹיף פָנוּ מִין זַיְן.

א, גִימַר אָנוּ פָאַרְנָאָכֶט
דַעַם כּוּם פָנוּ מַעֲרַבְ-זַיְן,
דַעַם פְּלָאַמִיקָן גַעַטְרָאָנָק
פָנוּ גַעַשְׁטָאַרְבָּעָנָעָם טָאג.
לָאָד מִיךְ אָנוּ מִית דַעַם לִיבְכָט,
וּוְאָס עַם זִיפְט אָוִים דַעַר הַיְמָל
נַאֲךְ אַיְדָעָר דֵי זַיְן
וּוְאַרְפָט אַיר מַעֲשָׂעָנָע וּוְאָג.

געם די רויין און די דערנער

געם די רויין און די דערנער
מייט דער זעלבער לייבשאפט גלייך.
ביידע בליען זי אין פרידן,
ביידע וועלקן זי אין טרייער,
ביידע טראגן זי דיאן אומעט
צַוְ דָעַם גָּלְדָעַנְעָם טִיכַן —
ער פלייט,
און רות נישט אויף אַ ווילען,
ער האט קיון ברען נישט
און ווים נישט וווע ער גיט.
ער טראגט די רויין און די דערנער
אויף זיין שוימיקער קיטט:
די שרעך
און דעם לינדעַר,
דעם הייליקן
און אונטערצינדעַר,
דעם תהום
און די שיין.
געם די רויין און די דערנער,
וואָי מען נעטט און האנט
אַ כּוֹם מִיט וּזִין —
די זיסקייט פון די טרייבן,
די ביטערקייט פון שוימען
דאָם אוֹי דער טעם
פון ייז-היין,
בעסטען וויאָן.

**

געם דעם לויב און געט דעם טאָדֵל
מייט דער זעלבער מילדקיות פון גענאג.
אויף די גריינע בלעטער פון דעם אַמת,

אויף די געלע בלעטער פון פאַרוויז
 בידע טראָגָן ווי דײַן קרייג פון לעבן
 צום אלמעכטיקן — דײַן גָּאט.
 ער וועט צושיקן דעם קלינעם מלאָך,
 דעם בעל חכמאות,
 דעם בר-שיך
 מיט אַ קאנטשיכֶּל פון זונ און שטערן
 וועט ער אָפְּשָׁטוּבָּן פֿאַרוּזָה.
 די געלע שנאָכְלָען
 גלייך אַין כֹּפֶּה הַקְּלָע,
 די גִּרְנָע בלעטער —
 אָונְטָעָר קְרֵיַנְדָּעָלָעָך
 — פון שְׂיָוּן —
 נעם דעם לְוִיכָּב אַון נעם דעם טָאָרְך,
 ווי מעַן נעַמְת אַין האַנט
 אַ כּוֹם מִיט וּוַיַּן.
 די זִיסְקִיּוֹת פון די טָרוּבָּן
 די בִּיטְעָרְקִיּוֹת פון שְׁוִימָעָן
 דָּאָם אַיז דָּעָר טָעַם
 פון יְיָנְ-חִיָּין,
 בעמְטָן וּוַיַּן.

**

איך בין דער קלעומערל
 וואָס רִינְיקָט זִין פִּידָּל.
 אַין סְטָרוֹנוּ אַיז גָּאלָד,
 אַין סְטָרוֹנוּ אַיז זִילְבָּעָר,
 אַין סְטָרוֹנוּ — אַהֲרָן
 פון אַ פָּעָרְדָּעָנָעָם עַק.
 דער סְמִיק אַיז מִין הָאָרֶץ
 מִיטָּן קוֹוִינְטָל פון נִיגָּוֹן
 אוֹפָּנוּ גָּאָלְדָּעָנָעָם טִיְּר
 שְׁפִּילָט אָוִים זִין גַּעֲוָעָך,
 זִין גַּעֲרוּישׁ,
 זִין בָּאָטְרוֹג,
 זִין טְרוּיעָר

אוֹן תְּפִילָה,
דַּעַם צְוּוִידָעָקִין קְרוֹג
פֿוֹן בָּאֲגִינַּן
אוֹן פֿוֹן נְעִילָה.
דַּעַם צְוּוִיקָלָאנְגִיָּקָן קְרָעֶכְץ
פֿוֹן דַּעַם לִיבָּךְ
אוֹן דַּעַר לָאמָם,
דַּעַם צְוּוִישָׁאָרְפִּיקָן בְּלִיעַן
פֿוֹן דַּעַם טְוֻרָּף
אוֹן תְּמָם,
נְעַם אֵין הָאנְטָם דִּיְוָן גַּעֲרִינוּנִיקְטָעַ פִּידָּל,
וּוְיַיְעַם נְעַמְתָּם אֵין הָאנְטָם
אַ כּוֹם מִיטָּה וּוְיַיְן,
די זְוִסְקִוִּיתָ פֿוֹן דִּי טְרוּבָּן,
די בִּיטְעָרְקִיָּתָ פֿוֹן שְׂוִימְעָן
דָּאָם אֵיזָה דַּעַר טָעַם
פֿוֹן יַיְנָהִיָּן,
בְּעַסְטָן וּוְיַיְן.

אין וואלד

עם שטייט דער וואלד אין טיפטער גריינער שטילקיות,
און יעדער בוים אין מילדער רויקייט —
אייז איסגעשטרעקט צו גאט.
כ'וואלט וועלן זיין א בוים אין וואלד,
א בוים אין תמיותדייקער צויניגקייט,
פארטרויט אויף זומערדייקער ווארעדקייט,
אויף טוי, אויף רעגן, אויף גענאנד.

איך בענק שיין לאנג צו טוי, און רעגן, און גענאנד.

עם שטייט דער וואלד פארטראקט אויף סודותדייקער אייבוקייט,
און יעדעם גרעועלע אויף דינעם פיסעלע
פארחלומט אויפֿן שאטנדיקן סוד.
כ'וואלט וועלן זיין א גראז אין וואלד,
א גראז אין דריילדייקער זיכערקייט,
פארטרויט אויף שאטנדיקער וואלדייקיט,
אויף זונ, און ווינט, און גענאנד.

איך בענק שיין לאנג נאך זונ, און ווינט, און גענאנד.

עם שטייט דער וואלד פארגאפט אויף ליבע-לייד פון זשומענדיקע בײגען,
און יעדער בלום אין שאטן פון פארבאָרגאנקיות
שפּרייט אוים די בלעטעלעך פון גליקלעבקיות,
פון האניך און פון וויניקיט,
פון גריינע חופות אונטער מילדער האנט פון גאט.
כ'וואלט וועלן זיין א בלום אין וואלד,
א בלום אין גליקלעכער פארבאָרגאנקיט —

איך בענק שיין לאנג צו מילדער האנט פון גאט.

כִּיּוֹעַל לִיגָּן אֲ וַיְיַלְעַ אָזֶן רְוָעֵן

כִּיּוֹעַל לִיגָּן אֲ וַיְיַלְעַ אָזֶן רְוָעֵן
אָזֶן דָּוֶרֶךְ מִיּוֹן פָּאָרְשָׁלָאָסְעָנָעָם בְּלִיק
וּוְעַל אֵיךְ זָעַן דָּאָסֶם לְיכְתָּפָן זָנוּן
דֵּי נָעָצָן פָּוָן אָוּמָגְלִיק אָזֶן גְּלִיק.

אֵיךְ וּוְעַל לִיגָּן אֲ וַיְיַלְעַ אָזֶן רְוָעֵן
אָזֶן דָּוֶרֶךְ מִיּוֹן פָּאָרְשָׁוּוֹגְעָנָעָם מוֹיֵל
וּוְעַל אֵיךְ זָאָגָן וּוְאָסֶם גּוֹט אָזֶן וּוְאָסֶם לְיכְתָּפָק
אָזֶן וּוְאָסֶם עַם אֵיזֶן פִּינְצָטוּר אָזֶן גְּרוֹוֵיל.

אֵיךְ וּוְעַל לִיגָּן אֲ וַיְיַלְעַ אָזֶן רְוָעֵן
אָזֶן מִיטָּדִי בָּאָרוֹטָעַ העֲנָט
וּוְעַל אֵיךְ פִּילָּן דֵי גְּרוֹוִים פָּוָן אֲ שְׁטָעָרָן
אָזֶן דָּעַם וַיְיַ פָּוָן אֲ צְוַיְוָגָל וּוְאָסֶם בְּרָעָנָט.

אֵיךְ וּוְעַל לִיגָּן אֲ וַיְיַלְעַ אָזֶן רְוָעֵן
אָזֶן דָּוֶרֶךְ מִיּוֹן פָּאָרְשָׁטְיִילָטְן זְיוֹן
וּוְעַל אֵיךְ זָוָפָן דָּעַם שְׁטָאָרְקָסָטָן טְרָאָפָן
פָּוָן עַלְטָסָטָן פָּאָרְבָּאָרְגָּעָנָעָם וַיְיַ.

תפילהות צו א פְּרִילִינְגֶּבּוּם

גַּם זַיֵּד אֲרִין אֵין מַיְן כּוֹם,
הָאנִיק פֿוֹן פְּרִילִינְגֶּבּוּם,
עַם וּוּלְקָט נִישְׁתְּ קִין מָאֵל דָּס גְּרָאָז
לְעַבְּן וּוּאַרְצָלָעַן פֿוֹן טְרוּוִים.

וּוְעַסְט דָּעַרְקָאַנְעָן מַיְן כּוֹם
יַעֲדָע שָׁעה אֵין מַעַת לְעַת
מִיט צָעַרְנוּצָלָטָן גְּלָאָז
אוֹן עַר הָאַלְתְּ וַיֵּךְ בְּנָם.

נַאֲר אַוִּיכְ וּוְעַסְט טְרָעָפְן אַ בִּין
פְּאַרְטְּוִילִיקְט פֿוֹן אוֹר שְׂטָאָקְ,
גַּיבְ דִּין הָאנִיק אַיְר אָפְ
מִיטְן וּוְאַקְמְ, מִיטְן קְלִיאָקְ.

אַלְאַז וּוְאַס לוֹיכְט — אַיְזְ מַיְן לְאָמָפְ,
יַעֲדָעַר חַסְד — מַיְן שְׁלָאָםְ.
הָאנִיק פֿוֹן פְּרִילִינְגֶּבּוּם,
בִּיסְט סַי וַיֵּה אֵין מַיְן כּוֹם.

**

בְּלִיטְ פֿוֹן פְּרִילִינְגֶּבּוּם,
צְעַבְּלִי אַ שְׁמִיוּכְל אַוִּיפְ מִירְ,
אוֹיפְ מַיְן קָאָפְ שְׁטִיְיט אַ פְּלִינְ
אוֹן קְנַעַלְט חַכְמָה מִיטְ מִירְ.

כָּאָפְ אַרְאָפְ זַיֵּד פֿוֹן צְוּוִיגְ,
גַּיבְ צַוְ מִירְ זַיֵּד אַ קְעָרְ
אַיְבָעָר שְׁאַטְנוּס פֿוֹן דָאָרְןְ,
אַיְבָעָר אַוִיפְלוּכְט צַוְן טְרָעָרְ.

נָאָר אֹוִיב וּוּעַמֶּט טְרֵעֶפֶן אֲ שׂוּאַלְבָּ
בְּאַשְׁטְרָאָפֶט פָּאָר אַיְר וּפְלִי,
וּוּעָר אֲ פְּלוּגֶל פָּאָר אַיְר
אַיְן פְּרִימָאָרְגָּן פְּאַרְפָּרִי.

ס'איַז יְעַדְעַר בְּלִיּוֹנָג מִיְּן קְרוּוֹן,
יְעַדְעַר פְּלִי — אַיְזָן מִיְּן פְּרִיּוֹן.
כְּלִיטָן פָּוֹן פְּרִילִינְגְּ-בּוּוּם,
בְּיִסְטָן סִיִּי וּוּי אַיְן מִיְּן קְרוּוֹן.

**

יוֹגָנָט פָּוֹן פְּרִילִינְגְּ-בּוּוּם,
בְּיִסְטָן אֹוִי וּוּוּוּט, אֹוּש אֲ שָׁאנְדָן,
בְּלִיּוֹן אַיְזָן שְׁפָאָן פָּוֹן מִיְּן הָאָרֶץ,
טוֹזִוְנָט מִיְּלָן פָּוֹן מִיְּן הָאָנָטָן.

קוּם נִישְׁתָּחַוו זְוִיעָר נָגָנָט,
נָאָר מִיְּן הַיְמָל שְׁפָרִיְּט אָוּטָן,
ס'קוּומָט נִישְׁתָּחַוו קִיְּן מָאָל קִיְּן הָאָרְבָּמָט
אַיְן דָּעַם הַיְמָלְשָׁן הָוּוֹן.

נָאָר אֹוִיב וּוּעַמֶּט טְרֵעֶפֶן אֲ פִידְלָ
פָּאָר אֲ מָוְלָטָעָר פָּאָרוּעָנְדָט,
גַּיְבָּ אֲ קֻעָם אַיְרָע סְטָרְנוּעָם
שְׁפִילָן אֹוִיפָּט אַיְר שְׁמָאָכְטִיקָּן עַנְדָן.

ס'איַז יְעַדְעַר רְחָמִים — מִיְּן קִישְׁגָּן,
יְעַדְעַר גִּיטְוֹנָג — מִיְּן זִיגָן.
יוֹגָנָט פָּוֹן פְּרִילִינְגְּ-בּוּוּם,
בְּיִסְטָן סִיִּי וּוּי אַיְן מִיְּן בְּלִיקָן.

געבענטשטער מאָרגנשטערן

געבענטשטער מאָרגנשטערן,
איך שטוי אויף פֿאַרטאג
צו זען דיין ערשותע שיין.
עם שפּרינגעט אַ קעצל אויפּן פֿלוּיט פֿאַרטאג —
פֿאַרגנָּאָפּט אויף ערשותע שיין.
עם פֿעדערט זיך אַ פֿוֹיגְל אויףּן צוּווִיג פֿאַרטאג
אויפּוּינְגָּעָן דיין ערשותע שיין.
אַ קינְדּ רִימְסְט אויףּ דֵי בְּלוּיעָ אַיְגָּעָלָעָר פֿאַרטאג
צו זען דיין ערשותע שיין —
זוי אַלְעָ זעָעָן דֵיר,
נאָר מִיר אַיז נִישְׁתָּבְּאַשְׁעָרָתּ דֵיך זעָן.
דעָר וּאֱלָקָן פֿוֹן מִין הָאָרֶץ פֿאַרשְׁטָעלְטּ פֿוֹן מִיר
דיין ערשותע שיין.
דעָר אַלְטָעָר קְלָעוּמָעָר שְׁפִילְטּ אַ נִיגְזָן-אויףּ פֿאַרטאג —
וואָ גּוֹט אִים אַיז !
מייט פֿוֹדֵל אַין דֵער צִוְּטוּרְדִּיקָעָר האָנָט
הָאָטּ עַד מסְחָם דָּעָרְזָעָן
דיין ערשותע שיין.
דאָס ערשותע פֿויַפְּעָלָעָר פֿוֹן לִיכְטָ דָעָרָה עָרָט.
נאָר מִיר אַיז נִישְׁתָּבְּאַשְׁעָרָתּ —
דעָר וּאֱלָקָן פֿוֹן מִין הָאָרֶץ פֿאַרשְׁטָעלְטּ פֿוֹן מִיר
דיין ערשותע שיין.

1957

צווישן יומ-טوب און ווואר
און מיט-ציטן גרויעע,
גוי אויך נאך ליכט
זום בר-נס, בר יהואי.

אויך גוי צו אים פרענן —
ער זאל מיר דערציילן,
זווע נעמט ער דאס ליכט
אין די טונקעלע היילן.

אויך גוי, און אויך גוי,
און אויך קען אלץ נישט קומען,
דער וועג ווערט פארטאטפלט,
פארבארגן, פארשווומען.

ערשת אין מיטן דערינען
ער קומט מיר אנטקעגן,
ער אליאן, דער בר-נס,
צווישן טראפנס פון רעגן.

אונ ער פרענט מיך :
— וו גיטטו ? צו וואס איז דיאן וואנדלען ?
דאס ליכט צינדט מען אן
פון דער וויסקייט פון מאנדלען.

נאך מען דארף נישט פארגעטען
יעידן פרילינג יאר-יערלען,
צו מאכן א ברכה
אונ פארפלאנצן די קערלען.

אונ ער האט מיר דערלאנגט
צוווי זעקלען פון ליינען —

א זעלט מיט קערנער,
און א מעסטעלע שיינגען.

בין איך געפאלז
אין טיפסטער חכנה:
זאג דאס ווארט פון דער ברכה,
דו בר-נס, בר יוחאי.

ער האט פון דער וויטנעם
געמאכט מיר א סימן:
דאס ווארט פון דער ברכה
אליאן מוזט געפינגען.

1957

שְׂמִילָע טְרִיט

(דעם אנדענט פון יואל וויסשטיין)

א קלاض אין טיר און שטילע טרייט.
עם איז אריין און אייגענער, א יוד.
זיין שמייכל בליך פון אויסגעלייטערטען געמייט,
אט צויע, אט צויע ווי עם שמייכלט א יוד.

ער איז געקומען פון א וויטן וועג,
MIT שמות אויפגעזאמלט געפצעק.
געזאמלט זי און טראגט זי מיט,
אט צויע, אט צויע ווי עם טראגט זי א יוד.

זיין רידין איז שטיל, און די ווערטער געציילט.
ס' איז געונגריקט דאס ווארט, נאר דער שמייכל פאראהיילט:
זיך געראנגלט, געמייט,
אט צויע, אט צויע ווי ס' דערציילט זיך זיין סדרה א יוד.

א קלاض אין טיר. א, יע, א קלاض אין טיר,
איך זע דאס איצט צויע וויט, צויע וויט,
ווי דורך א וואנט.
צויע וויט, צויע וויט, ווי פון איביך לאנד.

1963

מירץ גיין איבער יידישע הייזער, מײַן פִּידֵל

מײַן פִּידֵל, שטויב אָפּ דײַנע שטויבַּן,
דו בִּיסְט אָ פֿאָרגעגעמענער ברונעム.
איך ווועל באָרגֶן אָ סְמִיקָל בַּיִם בָּרוֹא פֿוֹן אוּבָן
אוֹן אוּפֿיוועקָן דְּיַינָּע נִיגּוּנִים.

קָומָ אַרְאָפּ פֿוֹן דָּעָר וּזְאַנְטָן, פֿוֹן דָּעָם טְשֻׁוּעָקָל,
איך ווועל נְעַמְּנוֹן אָ טְאָרְבָּעָן,
דו ווּסְטָט נְעַמְּנוֹן אָ שְׂטָעָקָל,
מִירְצָן גַּיְן אַיְבָּעָר יִדְיְשָׁע הַיְּזָעָר.
דָּעָר ווּעָג אִיז פָּאָר אָונְדוֹן,
אוֹן לִיכְטִיק פֿוֹן גָּאנְג אִיז דָּעָר ווּיְזָעָר.

ニישטאָ שווין דער רײַנטשאָק דער גוטער צו רוען.
ニישטאָ שווין דער הקדש אוּפּ כָּפָן אָ שלְאָפָל.
ニישטאָ דער האָרְצִיקָעָר דָּלוֹת זָאָל קְוּמָעָן אָנְטָקָעָן
וּוִי אָן אַרְעָמָעָ מָאָמָע אַיְן לִיבָּעָ פָּאָנְטָאָפָל.

מִיר בְּלִיבָּן אַיְן דָּרוֹיְסָן אוּפּ נְאָכְטְּשָׁלָאָפּ, מִיְּן פִּידֵל,
אוּפּ גָּלְאָנְצִיקָעָ דִילָן, מִיטָּ לעַמְפָלָעָ-סְטָאָטָעָן
אִיז קִיְּן שְׁטוּרְיוֹ-זָאָק נִישְׁטָאָ —
וּוִי זִיךְ צּוֹטוֹלְיָעָן, רְועָן.

מִיר בְּלִיבָּן אַיְן דָּרוֹיְסָן אוּפּ נְאָכְטְּשָׁלָאָפּ, מִיְּן פִּידֵל,
די נְאָכְטָמָ אִיז צו גָּאָט
אוֹן דער דָּרוֹיְסָן צו אִים.
מִיר בְּלִיבָּן אוּפּ נְאָכְטְּשָׁלָאָפּ אַיְן דָּרוֹיְסָן, מִיְּן פִּידֵל,
צו גָּאָסְטָ בַּיִ אָונְדוֹעָר גְּרוֹיְסָן אַלְהָיִם.

עַם ווּלְזָן זִיךְ זַיְפָּן די זַאמְּדוֹן —
אוֹן אָונְדוֹזָ נִישְׁטָ פֿאָרְשִׁיטָן.
עַם ווּלְזָן שִׁימְלָעָן די שְׁטוּבַּן —
אוֹן אָונְדוֹזָ נִישְׁטָ פֿאָרְדָּעָקָן.
עַם ווּטָ אָונְדוֹזָ די שָׁאנְד —
ニישְׁטָ פֿאָרְשִׁעְמָעָן.
עַם זַעֲגָעָן אַיְן דָּרוֹיְסָן די שְׁטָעָרָן,

זוי האבן קיין דאך נישט —

און ברענען.

עם זענען אין דראיסן די וואלקנס,

זוי האבן קיין ברעג נישט —

און שוויימען.

עם זענען צעוווארפֿן אין חלל די נסימ,

זוי האבן קיין שועל נישט —

און קומען.

מירין גיינ איבער יידישע הייזער, מײַן פִּידָּל.

דו און איך און דיין ניגונ.

מיר זענען אַטְמַנָּן.

מיר זענען אַטְמַנָּן עַדְהָא אַפּוֹלָע.

איך בין — אַיִּינָם,

און דו בִּיטְטַט גַּעֲצַעְנֶפְּאַכְּטַט,

און דער ניגונ אַיּוֹ כְּפָלָלִים

און כְּפָלָל בְּגַדּוֹלָה.

מירין גיינ איבער יידישע הייזער, מײַן פִּידָּל.

זוי זענען גַּעֲשַׁלָּאַסְּן —

און אַפְּנָן אַזְוֵי וּוּדָעָה הַיִּמְלָא.

זוי זענען פָּוּן וּוּיְיטָן —

און קומען צוֹלוֹפָן וּוּיְ וּוּלָן.

שטויבּ אָפּ דִּינְנַע שְׁטוּבִּין, מײַן פִּידָּל,

מיר וּוּלָן דָּא טְרַעְפַּן דָּעַם שּׁוֹמֵר וּוּאַס שְׁלָאַפְּטַט נִישְׁטַט

און וּאַכְּטַט אַיְבָּעָר יִדְיִשְׁעָ שּׂוּעָלָן.

מירין גיינ איבער יידישע הייפּן.

און אַזְוֵיל וּוּטָם אַוְיפְּשַׁטְּיַין אַ קִינְד אָוּן וּוּטָם שְׁרִיְעָן —

אונדּזּוּרְ קָוֵל וּוּטָם עַם זַיִן.

פָּוּן אַ דָּאַךְ וּוּטָם אַ פְּלִיאַזְן אַ טּוֹבָּק אָוּן דָּעַר נַאֲכַט —

אונדּזּוּרְ וּוּאַךְ וּוּטָם עַם זַיִן.

און דִּי נַאֲכַט וּוּטָם אַלְיַיְן זַיִךְ אַיְן גַּאנְצַן בְּאַנְיִיעַן —

אונדּזּוּרְ גַּאנְגַּן וּוּטָם עַם זַיִן.

איַרְ בִּין אַיִּינָם,

און דו בִּיטְטַט גַּעֲצַעְנֶפְּאַכְּטַט

און דָּעַר נִיגּוֹן אַיּוֹ כְּפָלָלִים

און כְּפָלָל בִּיִּזְיַין.

אזי טראכט איך מיר שבת צו נאכט

טראכט איך מיר שבת צו נאכט,
עם קומט די לאנגע וואך,
זיבן נעלט, זיבן טעג
מייט געיגג, מיט שלישליך,
וואער ווייס וואס מיט א מענטשן
קען געשען און אוז וואך ?

וועט קומען דער פרענער דער גערעכטער
אוונ געבן א פרעג :
וואס האסטו מתקן געוווען ?
ווײַפְלָ פֿרִײַדָ האסטו פֿאַרְשָׁאָפְטָ
ווײַפְלָ טְרִײַסְטָ
דעם פֿאַרְצָאָגְטָן, דעם טְרִײַסְטָלָאָזָן גַּעֲבָרָאָכָט ?
נעם די צִילְוָנָג אָזָן צִילָּזִי,
נעם די פֿוֹסְטְּקִיְּת אָזָן חֵילָזִי —
אזי טראכט איך מיר שבת צו נאכט.

ווײַפְלָ מֶאָלָה האסטו גַּעֲבָלָאַנְדוֹשָׁעַט
אוון פֿוֹן גְּרָאָדָן גַּעֲלָאָכָט ?
ווײַפְלָ מֶאָלָה האט די גַּאָוָה
דייך גַּעֲיָאָגָט אַיְן אַירְשָׁלָאָכָט ?
זָאָג דעם אָמָת — נִישְׁתְּ שֻׁעָם זִיד,
נעם די קְלָעְמוֹנָג אָזָן קְלָעָם זִיד —
אזי טראכט איך מיר שבת צו נאכט.

ווײַפְלָ מֶאָלָה האסטו גַּעֲנוֹגָט זִיד
וועמען סְ'קְוָמָט נִישְׁטָ דָעַרְ נִוְיָג,
ווײַפְלָ מֶאָלָה האט מִיט אַ שְׂמִיכָל
גַּעֲזִינְדִּיקָט דִּין אָוָג ?
זָאָג דעם אָמָת — נִישְׁטָ פּוֹילְ זִיד,
נעם די גְּרוֹוְילָנָג — אָזָן גְּרוֹוְילְ זִיד
פֿאָרָן הִימָּל וואס האט דייך גַּעֲוָאָכָט —
אזי טראכט איך מיר שבת צו נאכט.

ווײַפְלָ מַאַל הַאַסְטּוֹ גַעַשׂוִיגַן
זָוָעַן דֵיַן הַאָרֶץ חַאַט גַעֲוַוִינַט ?
וַיַּיַּפְלָ מַאַל דַעַם מַחְזַעַךְ
פַּאֲרָשׂוֹיגַן, גַעַשׂוִינַט ?
ס' אַיּוֹ אַ גַּרְעַסְעַרְעַ וַיַּנְדַּ
וַיַּיְגַּנְבְּעַנְעַן בְּרוּיט,
ס' אַיּוֹ אַ גַּרְעַסְעַרְעַ חַרְבָּה
וַיַּיְבַּעַלְעַן אַיּוֹ נַוִּיט,
אוֹן פָוָן גַּאַט בְּרוֹךְ הוּא
אַיּוֹ עַם פַּאֲרָאַכְט —
אַזְוִי טְרָאַכְט אַיּוֹ מִיר שַׁבַּת צַו נַאַכְט.

וַיַּיַּפְלָ מַאַל הַאַסְטּוֹ פַּאֲרָוּעַ
פָוָן דֵי שְׁטַעַרְן דַעַם שִׁין ?
אוֹן פָוָן לִיכְטִיקָעַ טִוְיכָן
דַעַם זַילְבָּעַרְנָעַם וַיַּיְזַן ?
וַיַּיַּפְלָ מַאַל הַאַסְטּוֹ טְרַעְן פַּאֲרָשָׂאַכְעָרְט אַוְמוֹיסְטַט,
פַּאֲרַ אַ שְׁמַוְצִיקָעַר שְׁטַרְוַיַּיַּעַפְּ אַ בְּעַרְגָּל מִיטַּ מִיסְטַט
נַעַם דַעַם אַומְעַט — אוֹן וּוּרְגַּ זַיַּךְ
נַעַם דַעַם טְרוּיְעַד — אוֹן שְׁווֹיְגַן,
וּוְאַרְפַּ אַוָּן אַרְאַפְּ אַיּוֹ אַ לְעַצְטַן פָוָן דֵיַן צְוֹוִיְגַן,
אַרְאַפְּ אַוָּן אַרְאַפְּ אַיּוֹ אַ לְעַצְטַן פַּאֲרָנוֹאַכְט —
אַזְוִי טְרָאַכְט אַיּוֹ מִיר שַׁבַּת צַו נַאַכְט.

דאם ליאד פון דיאגאנום

די שיינע בלעטער פאלן,
און די חכמים קענען זוי נישט היילן.
די וויסע בלומען וועלקן,
און די חכמים קענען זוי נישט מאכן ווים.
עם ניגט זיך דער צעדערבויום
צום ווילדראזין,
און די חכמים קענען נישט אוענטרייבן דעם ווינט.
עם וואלגערט זיך דער הארפז-האר
באים מיטיגראוב,
און די ווועטער פיעפז-אויף אויף אים די היינט.
ס'אייז אומעטיק מיר,
וויי ס'אייז מיין נאמען דיאגאנום.
די וויסע טאגע ברענונג מיר נישט
קיין לייכט.
די וויסע טאגע פאלט אויף מיינע אקסלאז
וויי א לאסט.
דער פלאם פון שטורקאצן
פארבלענדט די אויגן —
האכ איך באחאלטן זיך אין שאטן —
פון א פאם.
אין קלענטען ווינקל רוט די טיפסטע שטילקיות.
דארט קומט דער קראנקער לייב,
און עס קומט די גראל.
דארט גלייכט זיך אוים דער העכטער בארג
מייט טיפסטן טאָל.
דארט קומט די זון מייט פולן שייטער לייכטן
און ס'אייז דער קלענטען ווינקל
פֿאָר דער פֿולטער מאס נישט שמאל.
אייז رو צו מיר געוווען,
וויי ס'אייז מיין נאמען דיאגאנום,
ס'האָט אַיגעדרימלט דער פֿאָרדראָס
און ס'אייז אַוואָק דער האָס.

בײַינאכט זענען די שטערן,
די פָּסְגִּיעָר פֿון הִימֶל,
געקומען, זיך געשטעלט —
בַּיּוֹם אַיְינְגָנָג פֿון מֵיָּן פָּאַס.

די ווערטער פֿון מֵיָּן הָאָרֶץ
זענען גַּעֲוָאָצָן פֿולְעָן,
אַפְּגַּעַנְדָּרוֹת פֿון טוּמָל,
אַפְּגַּעַשְׁטוּבָט פֿון וַיְידַעַרְדוֹפָ פֿון גָּאַס.
די ווערטער פֿון מֵיָּן הָאָרֶץ
זענען גַּעֲוָאָצָן שְׂטִילָעָן,
נַאֲךְ שְׂטִילָעָר וּוּ די שָׁאָטָן
פֿון מֵיָּן פָּאַס.

עם זענען גַּעֲקֻומָּעָן,
די פָּאָרְלָאַשְׁעָנָעָן זְנוּנָעָן,
די פָּאָרְשְׁטוּמָטָעָ פֿון חָרְמָם
מיַט וַיְידַעַנָּעָ טָרִיטָה.
זַיְהַ אָבָּן גַּעֲטָרָאָגָן די וַיְוִיסְקִיטָּה
פֿון בְּלוּמָעָן,
אוֹן דָּעַם שִׁין פֿון פָּאָרְלָאַשְׁעָנָעָ לִיכְטָן
גַּעַהַיִת.

עם האָבָּן די שָׁאָטָן פֿון נַאֲכָת
זַיְהַ צְּעַהַעַלְתָּה,
די וּעְנֵט אוֹן די עַנְגַּשְׁאָפָט צְּעַנוּמָעָן, צְּעַנוּמָעָן
אוֹן די פָּאַס אַיְזָן גַּעֲוָאָצָן —
די גְּרוּוּם פֿון דָּעַר וּוּוּלָטָה.

ס'אַיְזָן רָו צֹו מִיר גַּעֲוָעָן,
וּוּס'אַיְזָן מֵיָּן נַאֲמָעָן דִּיאָגָעָנוּם,
ס'הָאָט די שְׁטָרָאַלְוָנָג פֿון נַאֲכָת
גַּעַזְאָגָט אִיר גַּעֲזָאָגָג.
ס'אַיְזָן רָו צֹו מִיר גַּעֲוָעָן,
וּוּס'אַיְזָן מֵיָּן נַאֲמָעָן דִּיאָגָעָנוּם,
אוֹן אַיְן שְׁטָרָאַלְוָנָג פֿון נַאֲכָת
פָּאָרוֹזִי אִיךְ מֵיָּן זָאנָג.

מיר זענען איצט שוין ווי צוויי גרויעע טויבן

מיר זענען איצט שוין ווי צוויי גרויעע טויבן,
און מיטן אויפקס פון פרימאָרגן
גייען מיר צום פענץטער ליכט זיך באָרגן
אויף דעם טאג דעם קורצן זיך באָזאָרגן —
מייט אַכְיכֶל שיין.

מיר זענען איצט שוין ווי צוויי שטילע טויבן,
און מיטן אויפגאנגע פון די שטערן
גייען מיר צום פענץטער טרייסט פֿאַרְמָעָרְן,
או וועלט וועט אַיבִיךְ זיין און אַיבִיךְ וועט געווערן —
די הימליךע שיין.

מיר זענען איצט שוין ווי צוויי געטריעע טויבן,
מיר קריינז זיך אַמְּאל צוליב אַסְוּעָטָעָר,
דו זאגסט — ס'אייז וואָרָעָם, אַיך שְׁרֵי ס'אַקְּאַלְטָעָר וועטער,
און אַיבָּעָר אָונְדוֹ דער שְׁמִיכְּלָה דער פֿאַרְגְּלָעָטָעָר
צינדט אַן אַיְגָּנְטָלְעָכָבָעָ שיין.

מיר זענען איצט שוין ווי צוויי קליגע טויבן,
אין פרײַע טעג מיר לייענען דעם תהילים.
אַיך זאג : עם בענטק זיך מיר נאָך פֿלִיחָת-חַפְּילִין,
דו זאגסט : בִּזּוֹט אַלְטָה, מײַן לִיבָּע, אַין גַּעֲפִילָן —
און אַיבָּעָר אָונְדוֹ אַתְּהִילִימְדִיקָעָ שיין.

פארנאכט, כי דיך באגעגענען

פארנאכט, כי דיך באגעגענען —
באגעגענען און שווייגן.
עם אויז פארביי די צוית
פון בליענדיקע צווייגן,
פון גיין ארויף און שטייגן.
כי דיך באגעגענען —
באגעגענען און שווייגן.

דיין בליך דערציאלית וואם אויז געשען,
און רייד, און זאגן,
וואי ס'רעדט דער בוים
מייט בלעטער אַפְּגָנָשָׁלָאנָן
פון שטאמט פאריאנט, פארטראגן.
מיין הארי פארגעט וואם אויז געשען,
און רייד, און זאגן.

א פויגל פלייט פארביי
צומ ווארעט-לאנד.
א, נאוריישער, אומוסט דיין פלייען.
ס'אייז פראסטט פארטען אין הייסן גלייען.
און פלאם אין וויסן שניוי.
פארשלים די פלייגל מיט דיין שווערטן מייען,
שטעיל זיך לעם טיר — און שטיי.

וּ יְסֻעָּא כָּתָב

וַיִּסְמַע נָאכֶט, מֵיָּוֹן פְּרִידְ-אוֹזְ�זְוַיִּי,
בִּיסְט לִיכְטִיקָּעֶר פֿוֹן לִיכְטִיקָּן בָּאנְגִינְעָן.
עַם וְעֲנָלָת אֹוָיפָ אַ וַיִּסְמַע שִׁיפָ אֹוָיפָ אַיסְטְ-בָּרָאַדוּעַי,
וּוּ בְ'קָעָן בִּיטָּאָג קַיְיָן וְעֶגֶל נִישְׁתַּגְפִּינְגָּן.

אַ שְׁטִילְעָר שְׁטָמְעָרָן דָּעֶרְלָאָגְנָט מִיר אַ בְּלָעַט,
אַ גְּלִיטְקָעֶר פְּאָר אַלְעַ יְמָעָן.
אוֹן אַיךְ טַו אַן מֵיָּוֹן אַוְרָאַלְטָן וְשָׁאַקְעָט
אוֹן צַי אַוּוָעָק אֹוָיפָ נָאכֶטְ-פָּאַרְטְּרוּיָטָע לְאַגְעָן.

וּוּ פִירְסְטוּ מֵיָּוֹן, מֵיָּוֹן שִׁיפָ ?
וְעוֹר אַיזְ דָּעָר בָּאַשְׁטִימָעָר פֿוֹן מֵיָּוֹן רִיזְעָ ?
אַיךְ קָעָן נִשְׁתַּגְפִּינְגָּן דִּין מַאֲפָעְיַיְרָאָגְלִיתָ ?
אוֹן דִּי צִוְיכָנָם פֿוֹן דִּינְגָּעָן וּוּיְזָעָרָם.

אַיךְ בֵּין אַ וְעַוּוֹדְיקָע אַן אַ סְגִּי נְהָוָר,
אַיךְ וְעוֹר גְּעַפְּרִיט אֹוָיפָ וְעוֹג דִּינְגָּעָם גַּעַהְיִמְעָן.
פָּאָק אַיְיָן אַיְן בָּאַגְאַזְוָשָׁ מֵיָּוֹן קְרָאַנְיָן פֿוֹן טְרוּיָעָר,
פֿוֹן אַלְעַט מֵיָּנָע אַפְּגָעָפְלִיקָטָע הַיְמָעָן.

פָּאָק אַיְיָן מֵיָּנָע פָּאַרְבְּרָעָנָטָע טְעַפְּלָעָן,
די צְעַקְנָאַקְטָע שְׁטָמְעָצְלָעָה, שְׁעַרְבָּלָעָה, שְׁעַרְבָּלָעָה,
פָּאָק אַיְיָן מֵיָּוֹן תָּהָו מִיטָּ דִּי גָּאַלְדְ-בָּאַפְּגָזְצָטָע קְנָעָפְלָעָה,
וּוּיְלָה תָּהָו אַיזְ אַוְמְשָׁטְעַרְבָּלָעָה.

פָּאָק אַיְיָן דִּי בְּרוּוֹ מִיטָּ דִּי פָּאַרְשָׁוֹזְוֹנְדָעָנָע אַדְרָעָן.
מִיטָּ קְאַלְטָן גְּרוּוֹל זַיְיָ בְּרוּעָן מֵיָּנָע אַוְגָן.
זַיְיָ וְעַנְעָן אַוְסְמָעָר יָאָרָן אַן מַעַתְ-לָעָתָן
אַיְן מֵיָּוֹן מַאְרָךְ אַן בֵּין אַרְיִינְגְּוִוָּגָן.

פָּאָק אַיְיָן מֵיָּוֹן שָׁאָטָן וּוָאָס אַיזְ שְׁוּוּרָעָרָר פֿוֹן מֵיָּוֹן גּוֹפָ,

עַר גִּיאַת נָאָךְ מִיר מִיטָּ אַיְבְּקָעָר רְגִילָותָ.

ס'אייז יומס-טובי אָדער ווֹאָך, ס'אייז בְּלִיּוֹנְג אָדער ווּעַלְק,
מיין שאָטָן קָוָמֶט אָוָן שְׁעַפְּטַשְׁעַט מֵיר מְגַיּוֹת.

פֵּיר מַיְיך אֵין אַ לְּאָנְד פֿוֹן צָוקְעָרְלְעָקָאָך,
וּוּ כָּרוּבִּים זַיְצְנָן מַיְיט קִינְדְּעָרְלְעָך אָוָן נַאֲשָׁן.
דָּאָס אַזְזָן פֿוֹן מַיְין דִּינְגְּנִישָׁ דָעָר הֻכְּסְטָעָר מְקָה.
דָּאָרטָט בְּרוֹזָזֶט דָעָר יִין הַמְשֻׁמָּר אֵין דִי פְּלָאָשָׁן.

גִּיב מֵיר אַ זַּוְּפָפָן אַיִם, אַט דָא אָוִיפָּ אִיסְטְּ-כְּרָאָדוּעָי,
אַיְן זְכוֹת פֿוֹן יִידָּן ווֹאָס ווּוַיְנָעַן אֵין דִי חַצְוָתָן.
אַיך בֵּין אָן אָפְּיוֹקוֹרָם, נַאֲר אַיך ווּוַיְן מַטְזָּי,
מַיְיט זַעַלְבָּעָר עַצְבָּות אָוָן פָּאָרְדָּאָסָן.

אַיך בֵּין אַ שְׁוּעוּרָעָר פָּאָסָזָוּשָׁר, מַיְין שִׁיף —
פָּעָק מַיְיט יָאָמָעָר, שְׁוֹפְּרוֹת מַיְיט גַּעֲלָאָגָן.
צִי אָן דִי זַעַגְלָעָן פֿוֹן דָעָר נַאֲכָט בֵּיז פָּוֹלְסְטָעָר טִיף,
וּוְיִיל דָעָר טָאג קָעָן מַיְיך נִישְׁתָּחָאָגָן.

פֵּיר מַיְיך צֹ אַ לְּאָנְד פֿוֹן לַיְנְדָעָר רָו,
וּוּ צִיגָּן טְרָאָגָן מִיצְעָלָעָך אָוָן שְׁפִילָן אָוִיפָּ טְרָאָמְבָאָגָעָם,
צֹו דִי ווּוַיְסָע לַיְלָעָכָר פֿוֹן קְדוֹשָׁ בְּרוֹךְ הו־,
נַאֲרָן נִשְׁתָּחָאָגָן בָּאָזְוָאָלְקָנְטָעָמָיט יַאֲגָד אָוָן מַיְיט סְכָנוֹת.

פֵּיר מַיְיך... יְעָ, פֵּיר מַיְיך... דָו ווּוַיְסָט דָאָר מְעָרָעָר
וּוּ עַם לִינְגָט דָעָר בְּלוּעָר יִם פֿוֹן רָו.
ס'אייז מַיְין מִידְקִיּוֹת פֿוֹן דִּין טְרוּעָם שְׁוּעוּרָעָר,
אוֹן מַיְין הָאָרָאָץ פָּאָרְשְׁלִיְּדָעָרָט עַרְגְּנָעִיזָׁוָה.

מיין שיפ פון פימסנהאַלע

צי ס'רעננט, צי עם רעגנט ניט —
כ'יוועל אויסבוייען אָ שיפ פון פימסנהאַלע
און אָפּשׁוּוֹיְמָעַן אֵין לאָנד לִיְלִית.
ווע אַיּוֹ דָּסֶם לאָנד לִיְלִית?
ווער ווים.

וואָס טוֹט מָעַן אֵין דָּעַם לאָנד לִיְלִית?
ווער ווים.

צי עם אַיּוֹ ווּוִיט? צי עם אַיּוֹ טִיף
עם פֿעַלְתַּ אָ מַאֲסַט נָאָר אֵין מיין שִׁיפּ
או אַיךְ זָאָל גְּרוּיכַן צַו דָּעַם לאָנד לִיְלִית.

וועז אַיךְ בֵּין קְרָאנְק,
און וווען כְּבִין מֵיד —
אַיִטּ מִיר צַו דָּעַם לאָנד לִיְלִית.
דָּאָרט אַיּוֹ אָ ווּוִיסְעָר פּוֹיגְלְ דָּאָ,
דָּעַר רֹופָא פּוֹן מִיּוֹן חֻולָּאת.
עַר ווּאָלְטַ פֿאָרָה עַרְתַּ מִיּוֹן הָאָרְצַ,
מִיּוֹן פְּלִיאִיצְעַ אָוִיסְגָּעְלָאָפּט,
הַעֲפָרְעָגְטַ פָּאָרוּוֹאָס כְּבִין בְּלָאָם.
און ווּאָלְטַ אָ רְפּוֹאָה מִיר פֿאָרָשְׂרִיבַן
מִיטַּן כְּתָבְ פּוֹן לאָנד לִיְלִית.
דָּסֶם אַיּוֹ גְּעַנְגַּ אָוִיפּ אַיְבִּיקּ לְעַבְן,
ニישט קְרָאנְק, נִישְׁט אָלְטַ, נִישְׁט מֵיד.
צי ס'רעננט, צי עם רעגנט ניט —
כ'יוועל אויסבוייען אָ שיפּ פון פימסנהאַלע
און אָפּשׁוּוֹיְמָעַן אֵין לאָנד לִיְלִית.
אַיךְ בּוּ דִי שִׁיפּ סִי טָאגּ, סִי נָאָכְטַ,
אָפְּיַלוּ אֵין מִיּוֹן חָלוּם שְׁטוּנְדִּיקּ זִיךְ גַּעֲמִיטַ.
כ'יוועל אָפּשָׁר מָאָרְגַּן עַנְדִּיקּ,
אָרוּפְּצִיעַן דִי העַסְטַע מַאֲסַט
און אָפּשׁוּוֹיְמָעַן אֵין לאָנד לִיְלִית.

דעך שטיננהאָקער פון דראַשׂוֹן (פֿאָגְנָמָה)

א. ברוכל דער עילוי

ברוכל דער עילוי טעמעט אַ שטײַן.
ער איז אַיִינְגֶּעְבּוֹגָן,
איַן דער אַרְבָּעַט פֿאָרטִיפְּטַט.
די פֿוֹנְקָעָן פֿלִיעָן
אוֹן שְׁרֵיבָן אַ שְׁרֵיפְּטַט:
דוֹ בִּימְטַט נִישְׁתַּבְּרוֹךְ,
דוֹ בִּימְטַט סְתָם אַ יִידַּה,
וַיְיִלְלַּעֲדַּע יִיד —
איַן סְתָם אַ יִיד.
זַיְן נַאֲמָעָן אַיְזָן אַ צִּיכְּן בְּלוֹזָן,
איַן גַּעַהְעַרְתַּן צַו יַעֲקֹבָם הוּא.
זַיְן נַאֲמָעָן אַיְזָן אַ צִּיכְּן בְּלוֹזָן.

אוֹן אָפָּשָׁר בִּיסְטוֹ אַיִינְעָרָ פֿוֹן דַּי לְ"גָן,
הָאָסְטַט זַיְקָ פֿאָר אַ שְׁטִינְהָאָקָעָר פֿאָרְשָׁטְעָלַט,
פֿאָרְבָּונְדַּן אַ שְׁטְרִיךְ אוֹיפְּטַט דַּי לְעַנְדָּן
אוֹן הָאָקָסְטַט דַּעַם שְׁטִיַּן —
אוֹיפְּטַט לְיִתְעָרָן דַּי וּוּלְטַט.

סְתָם אַזּוֹי —
שְׁטִיַּיט אַ יִיד אוֹן הָאָקָט אַ שְׁטִיַּין.
ער אַיְזָן נִישְׁתַּבְּרוֹךְ אוֹסְטַן דַּעַם שְׁכַר יוֹם,
נַאֲרָסְטַן אַזּוֹי,
שְׁטִיַּיט אַ יִיד אוֹן הָאָקָט אַ שְׁטִיַּין.

ברוכל פֿאָרְצִיַּט אַ שְׁטְרִיךְ אוֹיפְּטַט דַּי לְעַנְדָּן,
דָּאַם הָאָרֶץ צַו שְׁטָאַרְקָן,
די סְפָּקוֹת אַפְּצָוּוּעָנְדָּן,
אוֹן טְרִיבְּכַט פֿוֹן זַיְקָ דַּעַם לְ"גָן:
לאֹזְ מִיךְ צְרוֹן,

אָאַר בֵּין אַ שְׂטִיְינַהֶקְעָר — אָוֹן אַ סּוֹפֶּן.
 גַּעֲנוֹג — דָּעַר לְיֻזֶּן, גַּעֲנוֹג.
 גַּעֲנוֹג דַּי זָלְבּוֹנָג פָּוֹן גַּעֲהִימְעָן קְרוֹג.
 גַּעֲנוֹג.
 דִּינָו — צָאן קְדוּשִׁים, הַיְלִיקָע שָׁאָף.
 אַיךְ בֵּין אַ שְׂטִיְינַהֶקְעָר — אָוֹן אַ סּוֹפֶּן.
 זַעַמִּינָע הַעֲנָט —
 פָּאַגְּרוּבְּעַט אָוֹן אַפְּגַּעַבְּדָעַט,
 מַיְינָן פְּנִים פָּאַרְשְׁטוּבָט,
 אַיךְ בֵּין אַ שְׂטִיְינַהֶקְעָר,
 אַיְינָן מַיְינָן אַרְכְּעַט פָּאַרְטְּרוּיט.

דַּי פָּוֹנְקָעַן פְּלִיעָן,
 אַיְינָס נַאֲר דַּי אַנְדָּעָרָע, אַ שְׂוֹרָה נַאֲר אַ שְׂוֹרָה.
 עַר לַיְעַנְט זַיִן.
 דָּאָם פְּנִים אַיְזָה פָּאַרְשְׁוּוֹצָט, דַּי אַוְיָגָן כְּטוּרָע:
 דַּו בִּיסְט נִישְׁתָּבְּרָה,
 דַּו בִּיסְט אָפְשָׁר דָּעַר תְּנָא פָּוֹן אַמְּאָל.
 עַר אַיְזָה גַּעֲוֹעָן אַ שְׁמִיד.
 זַיִן תּוֹרָה אַיְזָה לִיכְטִיק גַּעֲוֹעָן
 אַוְן לוֹיטָעָר זַיִן פְּשָׁת.
 גַּיב אַ קוֹק:
 דַּו שְׂטִיְיסְט אָפְשָׁר אָוֹן זַיִן וּוֹאַרְשְׁטָאָט.

דַּו לְעַרְנְסָט אַ נִּיעָה הַלְּכָה דָּוָרָךְ שְׂטִיְין,
 בִּיסְט מַחְדָּש.
 עַם אַיְזָה צָוֹ גְּרוּסְקִוִּיט דִּיןָה תְּאוֹוָה.
 אָוֹן דַּי פָּוֹנְקָעַן וּאָם שְׁרִיבָּן אַ גַּלְדְּעָנָם כְּתָב —
 אַיְזָה דָּאָם פִּיעָר פָּוֹן גַּאוֹוָה.

בְּרוֹכֶל דָּעַר עַילְיוֹ וּוֹיְשַׁט אַפְּ דָעַם שְׂוּוֹיִם פָּוֹן שְׁטָעָרָן
 אָוֹן בָּעֵט זַיִךְ בַּיְ דָעַם תְּנָא פָּוֹן אַמְּאָל:
 טְרָעָט אַפְּ פָּוֹן מִיר אָוֹן לְאֹזֶן מַיְינָן הַאֲרָץ צְרוֹן.
 גַּעֲנוֹג תְּנָאִים פָּוֹן אַמְּאָל,
 פָּוֹן אַיְצָט — עַילְיוֹוִים.
 אַיךְ וּוֹיִס אַזְוָן שְׂטִיְין — אַיְזָה שְׂטִיְין
 אָוֹן שְׁטָאָל אַזְוָן שְׁטָאָל.

איך ווים איז פריד איז פריד
און עינויים — עינויים.
לאז מיר צורו.
קומ נישט צו מיר —
די רעינות צו פארטישן.
איך בין א שטיינהאכער —
א שטיינהאכער אין דאשן.

געארבעט פון פארטאג.
ער דריילט איזן איז שאטן.
דער חולום קומט דעם טאג פארפוץן.
עם שלאפט נישט איזן זיין האבן.
די הענט פארגראט,
די ארביל פון דעם העמד פאראצט,
ער פרעגט זיך שאלות
און ענטפערט זיך אלין תירוצים.

פון וואגנון קומען פונקען אין א שטיין?
וואי קומט פון פינצעערניש א ליכטיקער צושטייער?
דאם איז די בענקשאפט פון דעם שטיינהאכער,
דאם איז פון זיינע פינגער דער געווין
וואס שלאקט ארויס פון שטיין א פייער.

פון וואגנון קומען קלאנגען צו א שטיין?
ער איז די שטומעניש פון שטומע וועלטן.
דאם איז די אנגסט פון דעם שטיינהאכער,
דאם איז דער וויי פון זיין געביין
וואס רופט ארויס דעם ניגז דעם צעהעלטן.

הוינט מה-דאך איז א שטיין קען פייער צינדן,
הוינט מה-דאך איז אין שטומקיות קענען ניגנים וואגלאען —
קען איז אוודאי דאך צום ווינגערטן פון גרויסן מלך גיין
און זיין דער ווינגעפער פון זיינע לאגלאען.

צום גרויסן מלך פארט מען אין א ריאטוואגן
און קינדרער חדריינגלעך פירן אים טיט גאלדענע רצועות.

מייט די פיגעל הונדערט וווערטער רײידן זי
אוון מיטן גרויסן אדלער פירן זי א שמוועם.

אוון וואם דער אדלער זאגט זי אוון א סוד.
דעט סוד זי טראגנ אין די אויגן,
אוון דורך טוינט נעלען דערקאנען זי א ראַד
וואָס האַט דעם מלכּס רײַטוֹאָגן געצּוֹגּן.

די קינדר ערנען בראשית אוון זי ערנען שטוט,
זוי טראגנ לאַטטעס ווי מעדאַלן,
זוי זענען פרינצּן פון דעם קעניגּלעָן הויז
אוון די קריינען דורך אלע אָותִיות שטראַלְן.

זוי האַקְן שטיינגר אוון די פונקען זענען פיערדיקע בריווֹן,
עם ליאַענט זי דער חלֶל אַיבָּער אלע וועלטָן,
אוון ווען עס צאָפְּלַט זיך אַין פֿינְצּטָרְנִיש אַ שִׁיפּ,
זעט זי דעם וועג דורך כתב באַהעלטָן.

פון וואַנְעָן קומט אַין ווַיסְטָעַנְיש אַ בוֹיָם?
אָן טוי, אָן רעַן זיינַע בלעטער גריינַען.
דְּאָס אָיָן דער חַלּוֹם פון דעם שטיינְהַאְקָרָר,
דער טוי אוון רעַן פון זיין טרוֹוִים
וואָס קומט צוֹם מְדֻבְּרָבָּוִים באַגְּינַעַן.

הוַיֵּנְט מה-דָּאָך אָז אַ בוֹיָם קעַן אָיָן דער ווַיסְטָע גריינַען,
הוַיֵּנְט מה-דָּאָך אָז אַ טוי קעַן פֿאַלְן דָּאָרָט באַגְּינַעַן —
קעַן אַיך אַוְדָּאי דָּאָך צוֹם טוֹרָעָם פון דעם גְּרוֹיסָן מֶלֶךְ גִּיאָן
אוון זיין זיין לאַמְּפְּ-צִינְדָּעָר, די מְנוֹרוֹת באַדְיַינַעַן.

צוֹם גְּרוֹיסָן מֶלֶךְ פֿאַרָּט מַעַן אוֹיפּ אַ שִׁיפּ.
עם טראגַט זי דער לוֹוִתָּן אוֹיפּ זיין רוקָן.
אוון קינדר ערַן דורך זוֹוִימָעָן ברוֹיט אָוֹן טִיףּ
אוון שפָּאַנְעָן דעם לוֹוִתָּן אַיָּן מִיטּ זוֹנְגַּעַנְדִּיקָע פְּסָוקִים.

אוון וואָס דער לוֹוִתָּן זאגט זי אָז סוד,
ער שמוועט אוֹיפּ זיין יַמְּשָׁלֶׁחָן מַלְעִיל-מַלְעָעָן.

און די קינדער ליינן צו און אויער גראָד
און שושקען זיך אויפֿ לשׂוּן קודש: שטעה.

עס דריימלט ברוכַּ. ער פִּילְטַ, עס האַלְטַ אַיְם עַמְצָעַר בֵּים אַרְעַם.
נתן שטײַט לְעֵם אַיְם, די טְשָׁוֹפְרִינְגַּ צְפָלָאַסְּן:
— אַין חָלוּם, בְּרוּדֶעֶל, בִּיסְטוֹ פָּאַרְפָּאַרְן,
וּזְאַסְּם הָאַסְטוֹ דָּאַרְטַ גַּעֲרָעַדְטַ מִיטַּן לוֹיתַן?

אַ חָלוּם, אַון אַ חָלוּם, אַון אַ חָלוּם,
יעַדְעַר חָלוּם האַטַּ וַיַּיַּנְאַר.
טִיר דָּאַרְפַּן נַאֲךְ די שְׁטִינְעַר טַעַמְעַן.
הַמְתְּחִיל — וּוַיִּסְטוֹ דַּאֲךְ — מַזְוַן זָגַן גַּמַּר.

ב. פְּרִיאַטִּיק אוֹיפֿ דָּעַר נַאֲכַט

געוּעַן אַיז פְּרִיאַטִּיק אוֹיפֿ דָּעַר נַאֲכַט.
אַין מְדֻכָּר הָאַבָּן יְוָמִ-כְּפּוֹרְדִּיק גַּעַיְאַמְעַרְתַּ די שְׁאַקָּאַלְן.
נתן האַטַּ צַו בְּרוּכָּלָעַן גַּעֲרָעַדְטַ,
וּוְאַלְעַ שְׁטָעַרְן פָּוּן חִימָל וּזְאַלְטַן פָּאַלְן:

דו בִּיסְטוֹ אַ בָּעֵל חָלוּמוֹת, אַון אַיךְ בֵּין דֵיר מִקְנָאַ.
מְלָאַכִּים בְּרַעֲנָגָעַן דֵיר גִּילְגָּוְלִים,
אַיבְּעַר דִּיְוָן דְּמִיוֹן בִּיסְטוֹ דָעַר הָאָהָר,
זַיְּ פְּלָאַנְצַן פָּאַר דֵיר וּוַיְוָגְגָעַרְטָנָעַר,
אַון דוֹ פָּאַרְזּוֹכְסַט דָעַם טָעַם דָעַם פּוֹלָן,
אַון דוֹ זָגַסְטַ אַ לְזִיבְ דָעַרְפָּאַר.

אַון אַיךְ — מִיְּוָן בְּלִיק אַיז נִיכְטָעַר.
אַיךְ וְעַ דָּאַסְ לִיכְטַ,
אַון כִּיּוֹן וְוַיְ סְלִיעָשַׂן זַיךְ די לִיכְטָעַר.
אַיךְ וְעַ דָּעַם חָלוּם,
אַון אַיךְ וְעַ וּוְיְ סְגִּלוּוּעָרַט אַלְעַ
אַון פָּוּן מִיְּוָן חָלוּם וּוּעָרַט אַ שְׁטִיְין פָּוּן זְאַלְעַ.

איך זע די צדיקים פון אדעם —
די חובבים.
זוי דרשנען פון עם ישראל און פון נס —
די חובבים.
וואו זאנט דארטן דער נבייא :
וואס קומט איר טראטען מײינע הויפן ?"
געמיינט האט ער : מיך די קאמפערם עסן,
און מײין קדחת גיינע זוי פאָרקייפן.

ס'אייז דא א שמד אוז, אן טויף-וואַסער,
און צלמים.
מען שמדט גאטס וואָרט.
מען זאנט דערביי נאָך אָמן.

פארשעם מיך ניט און קער ניט אָפּ דיין פנים,
איך ווים, די רײַיד מײינע, זוי זענען גראָב.
די בײַלן אוֹיפּ די הענט — מײינע געטרייע פאגען,
דער שטוויכ פון שטיין — מײַן גוטס און גאב.

פארשעם מיך ניט און קער ניט אָפּ דיין פנים,
ס'אייז אונטער בלויום וואַסער דא אָשׁוֹאָרצעֶר גָּרוֹנְט,
און לעם תמיומתディקער סטאָדָע ויצט דער בייזער הונט.
פון שוֹאָרצִין גָּרוֹנְט שטראָמָט אוֹיפּ דָּאָס זִיסְעָ וְוָאַסְעָר,
און דער בייזער הונט די תמיומתディקע סטאָדָע היה.
געם זיך אין זינען : אין וואָלְקָנְס טוֹנְקָעַלָּע
פון בְּלֵיאַץ דער פִּיעַר גָּלִיט.

איך האָב אַנוּמָלְטָן אַיְן פָּעַל גַּעֲזָעַן אָדָרָן אַגְּנָעָצְוָנְדָן.
דאָס פִּיעַר האָט אָ פְּלָאָם גַּעֲטָאָן אַיְן זִיךְ צְעוֹנְגָּעָן.
איך האָב דָּעַם סְנָה דָּרְעוֹן אַיְן זַיְנָעַ פִּיעַרְדִּיקָע וְוָונְדָן
אונ האָב דָּעַם רְוֵיך אָ צִי גַּעֲטָאָן אַיְן מַיְנָעַ לְוָנְגָּעָן.

גי זיך די גַּעֲטָלְעָכְקִיט אַיְן פְּלָאָם.
גי זיך דיין חָלוּם אַיְן דָּעַם פִּיעַרְדִּיקָן בְּרוּעָן.
כִּבְין לְאָנְגָּג גַּעֲשְׁטָאָגָעָן דָּאָרָט,
וואֹוָאָלְטָן מַיך צְוֹגַעַה אַלְטָן אָ שְׁגָעָן.

דער דאָרָן ט' אַוִסְגָּעֶבְּרָעֶנְט. האָט אַוִסְגָּעֶבְּרָעֶנְט בֵּין עַנְדָּע.
דאָס אָרט גַּעֲבַלְיבַּן אַשְׁקִיךְ, לִיְדִיקְ.
עם האָט מֵיַן חָרֶץ גַּעֲוֹוִינְט.
די מעשה פֿוֹן דָּעַם סְנָה אַיּוֹ אַ לְעַגְעַנְדָּע.
דער דאָרָן ט' אַוִסְגָּעֶבְּרָעֶנְט. ער ברענט נִיט אַיְבִּיךְ.

וּואָס אַיּוֹ דָּעַר חָלוֹם דָּעַן,
אוּבְּ נִיט דָּעַר יַאֲשִׁיחַ אַפְּרַשְׁתְּעַלְטָעָר?
הָאָסְט אַוִסְגָּעֶטְרָאָכְט דִּין וּוַיַּן.
דוֹ טְרָאָגְסְט דִּין אַוִסְגָּעֶטְרָאָכְטָן וּוַיַּן אַיּוֹ קָעַלְטָעָר.
דִּין וּוַיַּן וּוּעַט בְּרוּזִין, שְׂוִימָעַן —
דִּין טְרִיאָסְט אַיּוֹ פְּרִידִיךְ.
וּואָס קָעַן אַיּוֹ טָאָן? אַיּוֹ קָעַן מֵיַן בְּלִיק נִיט צְוִימָעַן.
אַיּוֹ זָעַדְיַה לְאַגְלָעַן דִּינָעַ זְעַנָּעַן לִיְדִיךְ.
כְּבִינַן נִיט וּוֹי דוֹ. אַיּוֹ בֵּין אַן אַפְּיקָוָרָם.
אַיּוֹ קָעַן נִיט מִיט דִּי פְּינְגָּר
דָּעַם שְׁטוּבָּה פֿוֹן הִימָּל וּוּישָׁן.
אַיּוֹ בֵּין וּוֹי דָּעַר פּוּקָם
וּואָס וּוֹאַיעַט אַיבָּעָר זַיִן הַפְּקָרוֹתָן.
אַיּוֹ הָעָר יַעֲדָע נַאֲכָט זַיִן וּוֹאַיעַנְּשָׁי
אַיּוֹ דִּי מְדָבְּרִיוֹתָן פֿוֹן רָאַשׁוֹן.

כְּבִינַן נִיט וּוֹי דוֹ. מִיר חָלוֹמֶת זַיִךְ נִיט דָּעַר לִיתָּהָן.
די נַעַמְתָּ דִּי גַּאֲלָדָעָנָעָ פֿוֹן חָלוֹם אַיּוֹ צְעַשְׁאָטָן
אוּפְּךְ יְמָעַן פְּלָאָגְעָנִישָׁ, אוּפְּךְ בָּעָרְגָּ פְּאַרְדְּרָאָסָהָן,
אוּנָן כְּקָעַן נִיט קְוִיּוֹן זַיִךְ מִיט הָאָנִיקָּ פֿוֹן דִּי צָעַן גַּעֲבָאָטָן.

כְּבִינַן אַחֲעָר גַּעֲקוּמוֹעָן. כְּהָאָבָּ צַו גַּאָט אַ טְעָנָה
אוּנָן מִיטָּן מְלָאָךְ אַיּוֹ וּוֹיְלָ זַיִךְ רַאֲנָגָלָעָן נַאֲכָמָאָל,
פְּאַרְוּוֹאָסָהָן הָאָט עָרְךָ דִּי בְּלוּעָ הִימָּלָעָן פֿוֹן אַוְקָרָאִינָהָן
פָּאָרָ מִיר גַּעֲמָאָכָט אַ יְאֻמָּרְטָאָל?

אוּנָן דָּא — אַ טְרָאָפָּן רָוּ. אַיּוֹ הַאָקְדָּמָה דִּי שְׁמִינְיָנָה.
אַיְבָּעָר מֵיַן קְדַחַת אַיּוֹ בֵּין אַ פְּלָוָעָר בָּאַלְעָבָאָס.
אַיּוֹ וּוֹיְלָ מִיטָּן דִּיר זַיִךְ קְרִינְגָּן — אַיּוֹ וַיִּאמֶר,
וַיִּאמֶר — בַּיּוֹן לְעַצְתָּן אָותָן.

כ'בין ניט ווי דו. איר ווים —
מיר זענען און א וויסטער.
די שטינחאָקער מיר זענען די ראשונים.
און אפשר זענען מיר קרבנות גאר אומוייסטע
און אויפֿן קאָפּ מיר טראָגן אַוְיסגעטראָכטֶעָ קְרוֹינָעָן.

עם וועלן קומען אנדערע. די קְרוֹינָעָן אַונְדוֹזָעָרָע צעטְרָעָטָן.
מיר וועלן זיין די הִנְטְּעָרְשְׁטְּלִיקָעָ —
צָו גָּדְרָנִיט טוֹיגָן.
מען וועט פֿון אַונְדוֹזָעָרָע מֵי אָוָן חָלוֹם שְׁפָעָטָן —
דעָר סָנָה בְּרָעָנֶט אָוִים,
כְּהָאָבּ דָּאָס גְּזֹועָן מִיטּ מִיְּנָעָ אָוִיגָן.

אַיךְ טְרָאָכֶט אַמְּאָל, וּוּן סְפִּיקָה יָגָן אָן :
וְאָס טְוֹעֵן דָּאָ דִּי בְּחוּרִים, די שְׁטְיִינְחָאָקָעָר אָן דָּאָשָׁוּן ?
עַס שְׁלָאָגָט זַיְן דִּי קְרָחָת צָאוֹן אָן צָאוֹן,
און דָּעַם דָּאָרָן בְּרוּיטּ זַיְן קְעָנוֹן קוֹם צְעָגְרִיזָעָן.

פָּאָרְטָאָגּ, עַס קִיְּכִין די שְׁאָקָאָלָן.
פֿון וּוִינְטָעָם צִיטְעָרְטָעָמָה דָּעָר גְּעַצְּעַלְתָּאָ.
מְחַשְּׁבָותּ טְוָנְקָעְלָעָמָה מִין הָאָרֶץ בְּאָפָּאָלָן
בְּיוֹ וּוּאָנוֹן דָּעָר פְּרִימָאָרְגָּן הָעַלְמָן.

און אַיךְ דָּעָרָהָר — אַכְּרָמָל זְינָגָט אַתְּפִילָה.
אַיךְ הָעָר זַיְן וּוָאָסְעָר-בְּלָעָלְבָּלְ קְלִינְגָט.
זַיְן סְיַוְאָלָט דָּעָר הַיְּמָל אַוְיסְגָּעְשְׁפִּירִיט
פָּאָר אִים אַפְּרִידְיָקָעָמָה,
און ער די לִיכְטִיקִיטּ מִיטּ זַיְן פְּינְגָעָר צִינְדָּטָם.

אַכְּרָמָל זְינָגָט. דָּעָר טָאגּ וּוּעָרְטָעָמָה לִיכְטִיקָעָר אָוָן לִיכְטִיקָעָר.
ער צִיקְלָט זַיְךְ דָּעַם נִיגָּוֹן אָוָן ער האָטָה הנָּהָה.
ער אַיזּ אַוִּיפּ דָּעָר נְקוֹדָה דָּאָ דָּעָר רִיכְטִיקָעָר.
די פְּלִינְגּ בִּיסְן אִים אָוָן נִיבְּנָן אִים הָשְׁרָאָתָה.

אַתְּעָנוֹגּ גָּאָר פָּאָר אִים — ער וּוּעָרְטָעָמָה צֻבְּיָסְן פֿון די פְּלִינְגּ.
ער וּוּקְלָטָעָמָה זַיְךְ אַין טְלִיתָה, ער אַיזּ אָן אַתָּה בְּחָרָתָנוּ.

ער דארפ קיון קישן ניט, ער קען אויפֿ שטיינער ליגן
און פון א פסוק שמידט ער אוים א בראנע.

איך קען ניט אויסשטיין איזויפֿל ווונדרער.
איך קען ניט אויסטראגן איזויפֿל נט.
מיין לעבן ברעכט זיך און פאלט אַרְוָנְטָעֶר,
און עם שימלט מיין שטיקל קען.

און אגב זאלסטו וויסן, ברוֹן,
עם האט דער טיוויל הונדערט פאָר מלכושים.
ער האט צונגעטראָכט אַז מײַן שלחן ערוד,
וואּו יעדער חטאָ איז אַפְּגַעַפְּאָרְבָּט מיט קדושה.

מיין לאַהֲקָעָן וויל אַהֲעָר ניט קומען.
זִי זָגַט, זִי הָאָט רַחֲמָנוֹת אַוִּיפֿ דַעַר מַאֲמָעַ.
וּזְאַם קַעַנְסָטו עַנְטָפָעָרָן אַזְאַטְאַכְטָעָר אַזְאַטְפָּרְוָעָמָעָ?
כַּאֲטָש בּוּי פָאָר אַיר אַמְּקוֹוָה אוִים פָוּן זִיבָן יִמִּים.

דאָס זָג אַיך דֵיר, צוֹם בַּיּוֹשְׁפָּאַל בְּלוֹוִין.
פָוּן קַלְאָגָן זִיך עַם ווּוּרְטָט נִיט גַּרְיְנְגָעָר.
עַם ווּאַקְסָט דַעַר דָאָרָן שְׁטָעַנְדִּיק צְוֹאַצְמָעָן מִיט דַעַר רְוִיּוֹן,
איינְגָעָר טְרָאָגָט דֵי רְוִיּוֹן, דַעַר צְוֹוִיְמָעָר שְׁטָעַכְטָט דֵי פִּינְגָּעָר.

מיר טווען עפָעָס דָא. איך ווּוִים נִיט ווּאַם.
מיר שלעפָן זִיך נַאֲך אַלְיאַ פָוּן לְאַנְדָּמָצְרִים.
דַעַר עַם יִשְׂרָאֵל — זִי דָאַוּנוּן אָוּן זִיך ווּוּיְנָעָן
מִיט אַטְרָעָרְנָאָם.
און דַעַם האַמְּעַנְטָאָש אַוִּיפֿ בַּיּוֹדָע בָּאָקָן קִיעָעָן.

מיר זענען, ברודעה, דָא פְּאָרוֹזָאַרְפָּעָנָע
אין ווּסְטָעָם פָוּן אַמְּאָל.
אַרְעַטְעַנְיִיש פָאָר זִיך, אַוּוּנְדָעָרְנִיש פָאָר יַעֲנָעָם.
עַם רַעַדְתָ דֵי ווּסְטָעָדָא מִיט אַוּנְדוּעָר ווּיַדְעָרְקָוּל,
און ס'עַנְטָפָעָרָט אַוּנְדוּזָא דַעַר פּוּקָם אָוּן דֵי הַיְעָנָע.

איך בֵּין אַ צְוֹוִיְפָּלָעָר.
עם אַיּוֹ דַעַר צְוֹוִיְפֿלָמִידָן צֻעְכָּרְאַכְעָנָע אַמְוָנה.

און נישט אומזיסט האט דער רבּי מײַגעַר,
אַ יַיד אַ לְוִיטָעֶרֶר,
מֵיר יַעֲדָן טָאג גַּעַשְׁטָעַלְתַּ אַין קֹונָעַ.

אין קֹונָעַ שְׂטוּי אַיךְ נָאָר בֵּין הַיָּינְטַּ.
אַיךְ וּוֹיִם, דַּי טָעַנְתָּ מִינְיָעַ זַעַנְעַן שְׂוִים אָוּן בְּלָאַטְעַ.
אַיךְ זַעַדְעַם לִיכְבַּט וּוֹאָס דַּא אַין רַאַשׁוֹן שִׁינְיַנְטַּ.
נָאָר וּוֹיִי אַיז דֻּעַם וּוֹאָס טָוּט אָוּן האַט חַרְתָּה.

אַיךְ בְּעַנְקַ נָאָר לְאַחֲקָעַן, נָאָר אַירְעַ בְּרוּנְעַ צַעַפַּ,
פָּוּן אַירְעַ שְׁעַמְעוֹדוֹיקָעַ הַעַנְטַּ דַּעַם וּוֹיִיכַן רַוְנַדַּ.
נָאָר בְּכָחָבָּ אָוּן יִם אַ שְׁטִינְ אַרְיִינְגָּעוֹאַרְפָּן,
אוּן בְּיוּעַל דַּא בְּלִיבְּן וּוּ דַעַר שְׁטִינְ דָּארְטַ אַוִּיפַּן גְּרוֹנוֹטַ.

כְּיוּעַל זַעַגְנַן — נַיְינַן.
צַו בְּלוֹקְיִיטַ פָּוּן אַוקְרַאַיְנָעַר הַיְמַלְאַ אַיךְ וּוֹעַל זַעַגְנַן — נַיְינַן.
מִינְיָן הַאַרְצָן מִינְיָן אַיְגָעַנְעַם כְּיוּעַל זַעַגְנַן — נַיְינַן.
וּוֹיִיל אַלְעַ מִינְיָעַ וּוֹיִיטִיקַן וּוּ שְׁרִיְעַן — נַיְינַן.

אַיךְ בֵּין זַיךְ מְדֹהָה : אַברְמָלְעַן כְּבֵין מַקְנָא,
אַיךְ וּוֹיִם נִיטַּ, צַי אַיְוּ עַר אַ תְּמִימַ, צַי אַ נָּאָרַ.
עַר האַקְטַּ דַּי שְׁטִינְגָּעַר וּוּ עַר זַאל שְׁפִילְן פִּיאַנְעַ,
אוּן דַעַם שְׁטוּבַּ פָּוּן פְּנִים גַּטַּ עַר נִיט אַ שָּׁאָרַ.

עַם אַרטַּט אִים נִיט
וּוֹאָס זַיְינְעַ קִינְדָּעַר שְׁלָאַפְּן אַין אַ קַעְלָעַר, אַין אַ נָאָרַ.
בְּכָחָבָּ אִים גַעַפְרָעַגְטַּ, צַי אַיְוּ עַם רַעַכְטַ אַזְוַי ?
הַאַט עַר גַעַנְטַפְעַרְטַ מִיר, אַזְיַיְנָעַ רַיְדַ זַעַנְעַן עַבְודָה זָרָה
אוּן אַיךְ רַעַד וּוּ אַ גַּוִּי.

די סְפִיקָות, זַעַגְטַ עַר, זַעַנְעַן וּוּ אַין פַּרְוָכְטַ אַ וּוֹאַרְעַם,
זַיְעַסְן אַוְיַף דַעַם יְשַׁ, עַם בְּלִיְבַט די הוֹלְקִיְיט אַינְדָעַרְטַמִּט.
די מְצֹוֹת, זַעַגְטַ עַר, טְרַאַגְטַ מַעַן נִיט וּוּ קַלְעַצְעַד אַוִּיפַּן אַרְעַם,
נָאָר וּוּ סְגַעַהַעַר צַו זַיְינַן, וּוּ עַם דָאַרְפַּט אַ יְידַ.

נוּ מִילָא, אַברְמָל טִמְיךָ גַעַשְׁטָעַלְתַ אַין קֹונָעַ,
וּוּ מִינְיָן אַלְטָעַר ربּי פְלַעַגְטַ עַם טָאָן.

זוי וויסן אפשר ניט, עם קען זוי אומקסומען משונה,
או אט-דער ווינקל אויז דער אויבן-אָז.

עם שטייען דארט די הדר-ינגלעך די עקשיין,
און ניט די פאמפושקעלעך די באַרטע.
ס'האט איינער שוין גוזאנט פון די אמאליקע חכמים:
איך האָב ניט ליב די "אנימיסיכם" און די גוטע.

זאג, ברוכל, צי וויסטו ניט אַ מיטל?
עם האָט אַ ושוּקָל זיך פֿאָרְנָאָדִיעָט אַין מֵין שעניך.
איך ווים זיין נאָמען ניט אַון ניט זיין טיטול,
נאָר ער בִּיסְט מִיר אַין די פֿיאָטָעָם, דער מאָשעניך.

פֿון די קֶאָמָּאָרָעָם, מילאָ, מַזְאָ אַיך לִידְזָן.
זוי זענען תושבים דָא, לעגאלע פרעסער,
נאָר דָעַם וּשׂוּקָל, זעַסְטוּ, אַים וּוּלְאַיך פֿאָרְטָרִיבָן,
אַיך וּוּלְאַים אָפְשִׁיקָן צו דער אָנוֹדָה דער אָדָעָסָעָר.

ס'יוועט זיין פֿאָר זוי אַן עֲנֵין פֿאָר אַ דְרַשָּׁתָה,
אַ גוּטָעָ פֿרְעָנְטָל אַוְיפָּ מְלִיצָות שְׁטָרְקָן...
פֿאָרְמָאָך ניט, ברוכל, די אוֹיגָן... ס'אַיז נִישְׁקָשָׁת,
אַיך וּוּלְאַיך צו דָעַם וּשׂוּקָל שִׁיקָּן.

**

ס'האט לאָנג אַין פֿרְיוּטִיק-נְאָכָט גַּעַצְוִינָן זיך דער שְׁמוּעָם.
ס'האט איינגעַשְׁטִילָט זיך דער גַּעַהוּילָ פֿון די שאָקָאָלָן,
זיך אָפְנָעָגָעָן צו דָעַם מְדָבָר אַין פֿאָרְטָרָוִי.
און מלְכָה שְׁבַת האָט מִיט בענטשְׁנְדִיקָע שְׁטָרָאָלָן
צונְגָעָקָט דָעַם וּוּאַכְעָדִיקָן גְּרוּי.

ס'האט ברוכל מִיט בְּרוֹדְעָרְלָעָכָר הָאָגָּט
נתנען אַ קְלָאָפָּ גַּעֲטָאָן אַין קְנִי:
נאָמָנוֹת, דו בִּיסְט אַ בָּחוֹר אַ בְּרִילְיאָנָט
און זָאנָן וּוּעָט מְעָן: וַיְהִי בַּיּוֹם נָתָן
דָעַם יוֹגָג פֿון אָוְקְרָאַינָּע, וַיְהִי...

די טענות דיינע זענען נסח תפילה,
און תפילה האט א סך נומחאות.
וואט מיינסטו איז סך הכל גאר א תפילה?
ס'אייז מיטן ליבן גאט א שטועם.
בעם און צאָרַן און הכנעה —
זוי וואקסן אלע אויף איזן שטאמ,
זוי זענען אלע קנייטן בלוייע
איין דעם גאט-פארטוריין פלאם.

אייך האב דיין בעמ זיך געהערט.
עם האט זיך מיר געדאָקט:
ס'אייז אַקאָפִּיטֵל תְּהִילִים.
ס'אייז אָפְּשָׁר נָאָךְ שְׁעָנָר,
אוודאי נאָךְ האָרְבָּעָה,
וויל דער גוף טראָגֶט די ווינְדָן,
און ער איז דער שטָאָרְבָּעָה.

און דיין זענג פון דעם דאָרָן —
אייך דאָךְ דבְּשָׁ.

נאָמנָות, זאג אייך דיר : ס'אייז דבְּשָׁ.
אוודאי, אָז עס ברענט דער דאָרָן
בלְיִבְּטֵ דער אַשׁ.

אַ פְּשׁוֹטוּ זָאָךְ, ס'בלְיִבְּטֵ דער אַשׁ.
נאָךְ ווֹאָט דעַן ? דו בִּיסְטֵ דָאָךְ אַהֲרֹן גַּעֲקוּמָעָן.
כדי איז דאָרָן דעם פָּאָרְטְּרִיקְנָטָן, דעם שְׁטוּמָעָן
דעם סָנָה דְּעַרְזָעָן.

פָּאָרְשְׁטִיכְסֶט דעם טִוְּטִישׁ ? האָסְטֵ אִים בְּאָנוּמָעָן ?
אַט טָאָקָעַ צּוֹלִיב דעם בִּיסְטֵ אַהֲרֹן גַּעֲקוּמָעָן.
ס'אייז דאָךְ אָז עֻובְּדָה : פון דאָרָן ווערט דער סָנָה.
עם איז אַ שְׂטִיכָּל תּוֹרָה שְׁבָעַל פָּה.
מיר לעַרְנָעָן זי אַיְזָן שְׂטִיכָּן
מייט האַכְּמָעָר-פְּרָעָם.
ס'אייז רָאַשׁוֹן דָּאָ —
ס'אייז נִיט אַדְּוָם.

ס'אייז דער טִוְּטִישׁ פון וַיְהִי :
וַיְהִי בַּיּוֹם נָתַן דעם זענג פון אָוְקָרָאַינָּעַ —
וַיְהִי,

האט אין ראשון דא-הי,
אין דארן אנטפלעקט זיך דער סנה.

ס'אייז א מעשה פאר קינדעך צו דערציזילן.
פונקט ווי בר יהואי אין די היילן
פונ אותיות האט פלאטען אויסגעשלאנן,
מיר דא — פון שטיין מיר וועקן אויף א טאגן,
וואם ער וועט טאגן.

דו צווייפלסט — אודאי צווייפלסטו.
ווער אייז פריי פון דעם בייז?
נאר וואם דען? אט פונקט ווי פון האלען
ווען עם ברענט און ס'אייז הים
בליבט דער אש, —
פון מחשבה — קומט צווייפל —
נאר אינמיין דער פלאם, ויהי אור.
עם האבן צווייפלען געצוויפלט
ווער ווים וויפל יאר —
און ויהי אור.

און נאר א משל — טאקע וועגן צווייפל:
אט פונקט ווי דעם פאם פונעם וויאן
האלט א ריויפל —
דאס ריויפל זשאווערט, אודאי זשאווערט.
נאר דער וויאן אין דעם פאם אייז — להים.
פארשטייט דעם טויטש? צי דארף איך אים צעקייען?
דאס ריויפל זשאווערט, נאר דער וויאן אויז להים.

ג. א ב ר יו ו

באואפן זיך דאס הארץ מיט גבורה
און גי זיך דורך ואכעדייקע טעג דורך כמורע.

לייען א בריוו וואם אויז געשריבן
צוריק מיט א יאר זיבעציג און זיבן.

גיאי דורך דורך טיר פון אַרְעֶמְקִיָּט באַקְרְוִינְט מֵיט זָאָרגָן,
עם קומט דער האָן אָונָן זָאנְט אָן דעם פרימָאָרגָן.

און דיא מוזה בֵּי דער טיר אַ שְׂטִילְעַר צִיכְּבָן
חִיט דִּי שְׁוֹועַל קִיּוֹן בִּיוֹזָו זָאל נִיט דֻּרְגְּרוֹיכָן.

און כְּבִיכְּלָא אַלְצָן גַּעֲדָעָנְקָט
און יַעֲדָעָן זַיִן אַוִּיסְקּוּמְעָנִישׁ שַׁעַנְקָט.

גִּיאַי דָּרְכָּךְ דִּי שְׁטוּב וּוּ פָנָן בְּאָגְנִין
אַ שְׁטְרָאָל צְעַשְׁיָת זִיךְּ רְגָלְדִּיקְּדִּין,

בְּאָגְלִיָּט אַ תְּפִילָה צָום בְּאַשְׁעָפָעָר : גָּאָט,
מוֹדָה אָנָּי, אַיְיךְ דָּאָנָּק דֵּיר פָּאָר דִּין גָּאָט.

כְּגַם אָן דִּין בְּעַנְטְּשָׁוָג צַי סְאַיזָּ גְּרִינְג, צַי שְׁוֹועָר,
וּוְאָס דּוּ בְּאַשְׁעָרָסְט אַיְיךְ פָּאָלָג אָן הָעָר.

און גְּהָהִים אָין יַעֲזָן וּוַיְנַכְּל דָּא
רוֹט גָּאָט בְּרוֹךְ הוּא זִיךְּ אַפְּ אָין דֻּרְעַר פְּרִימָאָרגָן דִּיקָּעָר שָׁעה.

עַם שְׂטִיטָט אַ טִּיש אָן אַוִּיסְגּוּבְּעַנְטְּשָׁטָעָר פָּנָן אַלְעָ בְּרִכּוֹת,
אָן אַוִּיסְגּוּזְגּוּנְעָנָר פָּנָן זְמִירָות אָן תְּשִׁבְחוֹת

און אָין וּוְאַכְּדִיקְּסָטָן טָאגְּ אַפְּפִילְוּ
זְעַט עַר אָוִים אָן אַיְינְגָּנוּוֹיְקְלָטָעָר אָין תְּפִילָה.

און אַוִּיפָּן טִיש אַ בְּרִיוֹו, אַ בְּיִגְעָלָעָ פָּאָפִיר,
די שְׁוֹדְהָלָעָ גַּעֲוָוִירָעָט מֵיט אַ וּיךְ

און יַעֲדָעָר אֹתָה גַּעַצְיָקָלָט, אַיְינְגָּעָפָאָסָט
אַ בְּרִיוֹו אַזָּא צָום קִיְּסָעָר שִׁיקָּן חָאָט גַּעַפָּאָסָט.

דֻּרְעַר טָאָטָע קָוְקָט, אַ שְׁטְרָאָל דִּי אָוִינְגְּ בְּלָעְנְדָט —
דֻּרְעַר זָוָן, זַיִן בְּרוֹכָל, וּזְעַט הַאַלְטָן אַט דֻּרְעַר בְּרִיוֹו אָין זַיִנְעַ העֲנָט.

עַר גִּיט דָּאָם בְּיִגְעָלָעָ פָּאָפִיר אַ רִיר, אַ גַּלְעַט
און וּוְיִיט, וּוְיִוְיִיט דָּאָם הָאָרֶץ קָעָן זָעָן, זַיִן זָוָן עַר זְעַט.

דעָר טאָטַע שְׂרִיבֶּט צוֹ אִים : בְּנֵי,
אִיךְ זָעַדְיַה סְפָרִים דִּינְגַּע אָנוֹסְטוּת מִין הָאָרֶץ אֲבָרִי.

ニישט אַנְגָּעָרִירֶט זַיְלִיגְן אִין דִּין קָאָמָעָט
אָנוֹן דָו, מִין זָוַן, דָו הָאָסְטַט גַּעֲנוּמָעַן זַיְקְ צָוֵם הָאָמָעָרַט.

נָאָר כְּטָאָר נִיט טְרוּיְעָרָג, פָּאָרְקָעָרֶט —
דוֹ הָאָסְטַט גַּעֲטָאָן וּוְאָסְטַט כְּהָאָבָּאָלִיאָן צוֹ טָאָן בָּאָגָּעָרֶט.

נָאָר וּוְאָסְטַט אִיאָו שְׁיַיךְ — כְּהָאָבָּאָלִיאָן בָּאָגָּעָרֶט?
דָאָסְטַט מָוֵל יָאָגָּט דָעַם מַעֲנְטִישָׁן וּוּסְאָיָו אִים בָּאָשְׁעָרֶט.

אָט וּוּסְדָּעָרְצִיְּלָט דָעַר תָּנָא בָּר בָּר חָנָא
סְקָוָמַט יְעָדָן טָאָג אַנְטָקָעָן אֲגָּרְוִילִיקָעָ סְכָנָה

אוֹן נִישְׁטַט נָאָר אַוִּיפָּן שְׁטוּרָעָמִים, נָאָר דָאָ אִין שְׁטוּבָ צְוִוִּישָׁן זַעַק
נָאָר גָּאָט צוֹ דָאָנְקָעָן מַעַן דָעְשָׁוּוּמָט צָוֵם טָאָג פָּוּן שְׁבָתָ.

אוֹן שְׁבָתָ אִיאָו דָאָר שְׁבָתָ. מַעַן גִּיְתָּהָר דָאָר מִיטָּמָאָכִים
אוֹן גָּאָט צוֹ דָאָנְקָעָן מַעַן פָּאָרְגָּעָסְט דָעַם אַינְדָּעָרְוָאָכָן.

אוֹן דָו, מִין זָוַן, דָו בִּיסְטַט גַּעֲוָעָן פָּאָר אַלְעָ זָאָרָגָן דִי בָּאַלְוִוְוָנָג
אוֹן צּוּלִיבָ דִּירָ דִי שְׁכִינָה הָאָט גַּעֲרוֹת אִין אַונְדוּעָר וּוּוַיְנָגָג.

וּוְעָרָהָאָט נִיט בְּרוּכְלָעָן דָעַם עַילְיוֹ אַוִּיסְגָּעָלוּוּבָט מִיטָּמָאָט אַלְעָ לְוִיבָן?
אָזְוָן מִינְיָנָעָר, עַסְחָאָט מִין הָאָרֶץ גַּעֲהָהִיט אֲגָּלָוּבָן

אוֹ דָו וּוּסְטַט זַיְוַן אֲרָבָ בַּיְיָ אַונְדוֹג, אֲלִיכְטָפָאָר אַלְעָ אָוִינָג —
סְאָיָו נִיט גַּעֲשָׁעָן. דָאָסְטַט הָאָרֶץ דִּיךְ אַוּוּקְגַּעְצָוָגָן

צָו אָפָשָׁר הָעֲכָרָעָה השְׁגָנָה. צָו דִי הָשְׁנָוֹת פָּוּן בַּנִּי בְּחוּרָה,
נָאָר אַוּמְעַטְיָקָעָר אִיאָ גַּעֲוָאָרָן דָאָ בַּיְיָ אַונְדוּעָר דִּירָה.

נָאָר זָעַט אָוִים, פָּאָר יְעֻדָּעָר מַעַלָּה אָנוֹן פָּאָר יְעָדָן זָכָות
מִיטָּמָאָט וּוּיְתִיקָעָר צָאָלָן אִיאָו דָעַר בָּאָשְׁעָרָטָר מוֹז.

און איזו פלאצ'ינג ביסטו פון אונדו אועק און איזו ווייט
געלאָן אויף דער עלטער אונדו אין ענטקייט.

די שועטער דיינע, גאט צו דאנקען, ווי יונגער צוויט,
נאָר אַ וואָרט פון תורה — פון זיַּה הערטט דאָך ניט.

און אַפְטָמָל דאָכָת זיך מיר, אָז אליהו האָט דיך מיט אַ ווּנְך
אוועקגעשיקט אויף אַפְהִיטָן אַ טַּלְּעַנְדִּיקָן פוןּן.

טָאָר אֵיך דאָך גָּאָרְנִיט ווַיְדָעֶשֶׁבְּעִינָּךְ זַיִּין, אֵיך שְׁוֹוִיגָּן,
נאָר סְקָרָעָכָט דער בּוּיָּם ווּן מַעַן רִימְסָט פון אִים אַוּעָק אַ צְוַיִּיגָּן.

סְאִיז דִּין אַוּעֲקָפָאָרְן פָּאָר מִיר אֵי פְּרִידִיך אֵי גַּעַהִוִּים,
דוּ האָסְטָבָאָשְׁטִימָט פָּאָר זַיך אַ נְיַעַר הַיּוֹם.

אַ חַילְיקָע. אָז אַנְדָּרְשׁ וּנְעָנוּן דִּיןָעַן וּלְטָאָמִיקָעַ דְּרָכִים,
און אונדו געלאָן האָסְטָבָאָשְׁטִימָט אַיְן בענְקָעְנִישָׁן אַיְן גְּרוּעָן שְׁוּעָרָן
אַנְדָּרְוּוֹאָכָן.

אוּוּדָאי אִיז אַ בענְטָשָׁוָגָה האָכָּבָן אַזָּאָזָן. אֵיך ווּוִים, בְּנִי,
נאָר סְאִיז דער רָקָן אַיְנָגָעְבָּוּגָן, אָז סְצִימָעָרָן צּוּבִּיסְלָעָר שְׁוִין דַּי קָנִי.

און בּוֹזְעַם קָוָמָט פון דִּיר אַ בְּרִיוֹן גַּעַדְוַיְעַרט.
צְוַיִּי הַעֲרָצָעָר האָכָּב אֵיך — אַיְינָס ווּאַס פְּרִוִּיט זַיִּה, אַיְינָס ווּאַס
טְרִוְיְעַרט.

און יַאֱנָקָל, דער פָּאַטְשְׁטָפְּרָעָר, אַ יַּידְל אַ פָּאַרְשִׁיְעַטָּר,
עד טְרִיְסָט מִיר : מְשִׁיחָה, זָאנְטָה עַר, אִיז אַוּעָק, זַעַט אִים אַכְּבִּים
וּוִיְעַטָּר.

אַיְדָאָרְפָּט גָּאָרְנִיט, זָאנְטָה עַר, אוּפָה בְּרִיוֹן אַזְוִי אַרְוִיסָצּוּקָוָן.
אַפְּיָלוּ בָּאַקְסָמָעָר קָוָמָעָן אָז פון דָאָרָט שְׁוִין טָרָקָן.

וּאַס אַרְט אִים דָּעַן ? זַיִּין זַיִּין אִיז נִישְׁתָּחָווּן שְׁטִיְינְהַאָקָעָר אַיְן רַאֲשָׁוֹן.
און אֵיך — אֵיך הַעַר דַּי שְׁפָאַלְטָעַנוֹיַשְׁ פון שְׁטִיְין בִּינְגָאָכָט ווּן
כְּדָרִימָל אוּפָה מִין קִישְׁׁן.

און בײַע דײַן פנִים אַיז מיט שוווּים באָגָאַסֶן.
און בין זיך מודה : עם כאָפַן מֵיךְ אָרוֹם פֿאָרְדְּרָאַסֶן.

נַאֲרַ מסְתָה אַיז דָּאָךְ אָזֶוַי באַשְׁעָרַת
אוֹדוֹ זָלְסֶט זַיְן דָּעַר שְׂטִינְהַאְקָעָר אָוִוָּף אָונְדוּעָר עַרְד.

ס'חָאַט מְשָׁה אֵין דָעַר מְדֻבָּר אָוִיךְ אַ שְׂטִיְין גַּעֲקָלְאָפֶט
און פֿאָרְדְּרָאַסֶן דִּי דָּאָרְשְׁטִיקָעָ אַ שְׁלוּקָל אָוִיסְגַּעַצְאָפֶט ...

עם אַיז, זַעַט אָוִים, אַ חַתִּימָה אַט אָזֶאָז אָוִוָּף אָונְדוֹזָ פָּוָן אַיְビָּיךְ אָז —
בַּיּוֹם שְׂטִיְין בַּיּוֹם טְרוֹקָעָנָעָמָ אַ שְׁלוּקָל טָאָן.

אַיךְ וּוֹוִים, עַמְּ אַיז אַ זַּיְנָד וּוֹאָס בְּזָאָג — עַמְּ אַיז נִוְטָ קִיְּין קַאְטַטָּאָוּעָם.
וּוֹאָס קָעָן אַיךְ טָאָן ? סְקָומָט יְעַדְעָר מְצֻוָּה אָן מִיט וּוֹנְדִיקָע מְחַשְּׁבָּות.

אַ לְּיִדְקָעָ דְּיַיְן בַּעַט אַיְן קַאְמָעַר שְׂטִיְיט.
די מַאְמָע בַּעַט זַי אַיְבָּעָר וּוֹיְינְעַנְדִּיקָעָרְהִיט.

אָן אַנְדָּעַרְשָׁ מַאְלָ צְעַרְעַדְתָּ זַי זַיךְ מִיט בַּעַמְּ אָן פִּיעָר.
זַי דָּאָרְפָּ נִוְטָ, זָאָגָט זַי, צָאָלָן פָּאָרְן כָּל יִשְׂרָאֵל שְׁטִיעָר.

און אַוְיבָּ מַעְן דָּאָרְפָּ אַיְן רַאְשָׁוֹן פָּוָן דָעַר די שְׂטִיְינָעָר פְּלִיכָּן,
טָאָזֶל די גַּאנְצָע שְׂטָאָט די קִינְדָּעָר אַהֲן שִׁיקָּן.

זַי אַיז נִוְטָ, זָאָגָט זַי, בַּיְ גַּטְמָ אַ בַּת יְחִידָה
און דָּאָרְפָּ נִוְטָ אַוִּיסְטְּרָאָגָן אַלְיָוָן די גַּאנְצָע בִּידָע.

צַו רַי מַאְיָר בַּעַל הַנְּמָ זַי וּוֹאָרְפָּט אָן אַיְבָּעָרְיקָעָ פְּרוֹתָה
עַר זָאָל דִּיר אַ מְחַשְּׁבָּה אַרְיִינְגָעָבָן אַ גּוּטָע.

דוֹ זָלְסֶט אַהֲיִמְקָומָעָן אָן זַיְן וּוֹיְאַלְעַ יִדְוָן
און נִוְטָ אַרוּמוֹזָן מְשִׁיחָן אָוִוָּף די יִצְרָאָן.

ס'אַיז גְּרִינְג, זָאָגָט זַי, דָעַם וְצְדָקָתָךְ טְרוֹאָגָן אַיְן די פְּאַלְעָם
און פֿאָרְדְּרָאַסֶן דִּי אַפְּגָעָבָן אַבְּיָסָל שְׁאַלְעָכִין,

דָעַם סִידּוֹר אָן דָעַם מְחוֹזָר מִישָׁן,
נַאֲרַ קִינְנָעָר שִׁיקָּט נִוְטָ אַפְּ אַזְוָן רַאְשָׁוֹן.

אויב ס'זוויל משיח קומען, זאל ער קומען,
נאר ניט אויפֿ אַ וועג אָזֹאַ אַ קְרוּמְעַן,

או פון מיר זאל מען מיין רו און לעבן מאנגען
און וצדקה זאל זיך בלען און זאל שרייען: אַםְן.

או זי צערעדט זיך ווערט דִ שטוב מיט אַפְּיקְוּרְסָהּ פּוֹלּ,
איך וויל ניט חערן, איך ני אַוּעָק אֵין שולּ.

איך בין ניט ביז אַוִּיפֿ אַיר, איך בין אַיר מוחלּ,
נאר כְּפִילּ, כְּבִינּ שׂוֹאָךּ, איך שְׁטוּרְוִיכּ.

עם ליגט אַ תְּהוֹם פָּאָר אַונְדּ אַ שְׁטַעַנְדִּיקּ גְּרִיאְוּטָעּ —
ווען סְגִינְתּ אַ צְדִיקּ דָּוָךּ אַ טִירּ, גִּינְטּ דִּ סְטְרָא אַחֲרָא דָּוָךּ אַ
צְוּוּיְוּטָעּ.

און איך, אַ יְיִד אַ פְּשָׁוֹטָעּ, אַרְיוֹנְגְּעֻקְּסָט אַמְּאָל אַון ספרים,
נאר דִּ חִוּנָה אַט דִּ בִּיטְעָרָעּ מַאֲכָת דִּ נְשָׁמָה אַרְעָם.

איך שטיי אַון דִּינְג זִיךְ מִיטְן גּוֹי, מִיטְן אַיוֹזָן —
מען צִיט דָּאָר דִּ חִוּנָה ווי אַ פָּעָד דָּעַם שְׁפָצָן.

אַ זְּעַקְלַהְבָּרָעּ, אַ זְּעַקְלַהְבָּרָעּ —
עם גִּיט אַמְּאָל מיט טְרוּיְעָר דָּאָס הָאָרֶץ אַ פְּלִיאַעַן.

עם איז בזעת אַפְּיךּ — מיט שׂוֹוִים אַון מִיט יְגּוֹן,
נאר מען לעבעט, גָּאָט צּוֹ דָּאנְקָעָן, אַון מען טָאָר זִיךְ נִיט קְלָאנָן.

און אַיצְטּ ווּל אַיךְ דִיר אַיבְּעַרְגְּנָבָן
אַ בשורה טוביה פָּוֹן דִין רְבִינָן.

דיין אַלְטָעָר רְבִי, רְבִי בְּנִימִין,
שְׁוִוִין אַ זְקָן קִיְין עַיִן הָרָעּ, בא בְּיִמִים,

זְאַל גָּאָט דִּ כּוֹחוֹת אִים בָּאַנְיִיעָן,
פְּאָרָט בְּקָרְבָּן לְעַת זְקָנָה קִיְין יְרוּשָׁלָיִם.

עם האבן בָּאַלְעַבְּאָטִים אִים בָּאַזְאָרגָט מיט אַלְדָאָס גּוֹטָם
אַ נְיִיעָם מְלֻכָּש אַון אַ שְׁמוּיָן הִיטָּלָן,

ער זאל ביום אוחה פון ר' מאיר בעל הנם
אוועקליגן פאָר זיי אַ קויטל.

דיין רביה ר' בנימין זאגט: ער האט אַ משכון דארט אין לאנד
פון די אבות.

דאָס מײַנט ער דיך, און נישט אויף קאטטאָוועם.

אַ תלמיד, קיון עין הרע, זאגט ער, אָן עילוי
מייט אָן אָוצר אַט אָזָא קען מען דעם שטורהם אויפֿן יִם שווין
בּיְקוּמָעָן אֲפִילָן.

אַוּדָאי קּוּוּלָט דָּסֶס הַאֲרֵן צוֹ הַעֲרָן אַט אָזָעלְבָּעַ רַיִדָּ.

נישט יעדער דערצּו אַיז זוכּה.

די מאָמע שיקט פֿאָר דִּיר אַ העמד אַ בּיְקוּנָעָן, אַ ווּיכּאָע,
דוֹ זָלְסָט, מִין זָוָן, עַמְּ טְרָאָגָן גּוֹזְגּוֹטָרְהִיָּט.

ד. מיר זעען פון דוד המלך דעם טורעם

דעם טאָטָנס בריזוּוּ חַאַט בּוּרְכָּל גּוּלְיִיעָנֶט,
דורך פֿערְלְדִּיקָע אָותִיות גּוּזָעָן דעם טאָטָנס בלִיק.
עם חַאַט מִיטָּהָיִם אָן אָומְעַט הַיְמִישָׁן גּוּווֹוִעָט;
מוֹרְחָקִים שְׁמֻעָלְצָן זִיךְ אָן בענְשָׁאָפְּט אַיז דִּי בּוּרִיך.
אַט אַיז דָּעַר פְּלוּוּט דָּעַר אַיְנְגּוּבּוֹגּוּנָעָר לְעַם גָּרָטָן
און יעדער ברעטְלָ דָּזָוָונָט —
אַ פְּלוּוּט אַ יְדִישָׁעָר אַטְ-בָּאָלְד-אַט פְּאָלָט ער כּוּרְעִים,
איַן אַלְעָ אָומְעָטָן אַיז זָוָן אַיְנְגּוּבּוֹגּוּנָעָר בְּאַהֲזָוָנָת.
אַט הַאַט ער זִיךְ אַהֲרָן גּוּבְּרָאָכָט צְעַטְרָאָגָן
צּוֹ שְׁטִינָן אַ רְגָּעָ דָּאַין רַאֲשָׁוֹן אַוְּפָּעָר וּוֹאָר
איַן אַ בְּאַגְּנָעָנְדִּיקָן פֿרִי-פֿאָרְטָאָגָן
לְעַם בּוּרְכָּלָם גּוֹצְעָלָט, זָוָן נִיְ-פֿאָרְשָׁפְּרִיָּטָן דָּאָר.
וּוְ קוּמָט אַהֲרָן דָּעַר קָאָרְשָׁן-כּוּוּם?

דורך יְמָעָן זִיךְ אַהֲרָן דָּעַר שְׁלִוְתָּלָט
אונַ מִיטָּהָיִם אַ צְוּוִיגְן זִיךְ אַגְּנָעָלָעָט צּוֹם וּוּנְטָל פּוֹן גּוֹצְעָלָט.
די ווּוִיסְעָ צְנִיעָותְדִּיקָע בּוּלִיטָן

אט זענען זי פארשאטעןט, אט צעהעלט.
ס'האט ברוכל דעם טאגטנס בריוו געליענט
און גאר די עלנטקייט האט איבער ראשון זיך פארשפריט.
יעדער אוט מיט טרויער האט געלעלט
און דא צומ זון געקומען אויפ באשוייד.

האט ברוכל געשרבין תשובה צו זיין טאטן:
לכבוד מורי אבי המופלא החכם,
דיין בריוו כ'חאב געליענט,
דעער צער פון דער מאמע מיין הארץ האט געבראכן.
א-שאָד אירע טרעערן.
ס'אייז מיין זיין דא, חיללה, פאר אונדו נישט קיין שטראָט.
ס'זועט אונדווער יהום נישט שטערן.
ס'האט דא נעכטן ערשות יעקב אבינו געפֿאַשעט די שאָפּ.
אוֹער אַיּוֹ אַ פֿאַסְטְּעֵךְ גַּעֲוָעָן —
מעג אַיךְ אַ שְׁטִינְהָאָקָעָר זַיִן דָּאָךְ אָוּדָאַי.
(ער אַיּוֹ אוֹיךְ נישט גַּעֲוָעָן אַכְּבִּיוּעָר, אַ לְּיאָדָעָ).
מאמע-קרויין, זאלסטע אַסְוָר נישט ווינען.
אַיךְ בֵּין נישט אלְיָוָן — דָאָ.
מיר זענען אַ צענדייק בחורימ.
מען אַרְבָּעֶת בְּזִוְּעָת אָפּיךְ.
גאר מיר זענען פון דוד המלך דעם טורעם.
ער שטייט נאָךְ. אַיבָּעָר בערגן אלְעָה העכער.
מאמע-קרויין, זאלסטע די טרעָרָן באַהָאַלְטָן
עם זאָל נישט פֿאַרְדְּרוּין דעם מלְךָ, דעם אלְטָן.
און זאלסטע אַסְוָר נישט זאָרָגָן,
כ'זועל נאָךְ ווּרְעָן אַ שניּ לְמַלְךָ,
אוֹיבָּ נִיט הִיְינָט אַיּוֹ אַכְּבִּרְמָאָרָגָן.
און מירטשעָם מיט גַּרְוִיסָעָ פֿאַרְאָצָדָעָם
וועט אַיר קומען צו מיר דאָ אוֹיף וואָךְ אַון אוֹיפּ שבָּת.
ס'זועלן האָבן די שׂוּעַטְעַרְלָעָד גַּאֲלְדָעָנָעָ קַעְפְּלָעָד
און דער טאטָע — עַפְּאַלְעָטָן.
ס'זועלן טאנצָן די צִיגָּנוֹ מיט פֿאַרְרִיםְעָנָעָ קַעְפְּלָעָד
און די פִּיגָּלָ פָּוּן הִימָּלָ וּזְעָלָן שִׁקְוָן שְׁטָאָפְּעָטָן.

מיר שלאָפּן אוֹיפּ נאָרָעָם.
ס'אייז הארץ דער גַּעֲלָגָעָר.
עם קומען צו גַּאֲסָט די לְיאָדָקָעָם, קַאְמָאָרָעָם,

עם העלפת נישט קיין מוסר, קיין זאגער, קיין פרענער,
מען קען זוי נישט שמיין —
ווײַלעַ קאָמָאָרָעָם — זוי טווען און בייסן.
ס'אייז טאָקָעַ אַ ווֹנְדָעָר — די אוּוִירָאַ דָּאָרָעָא
זַיְמַאָכָט זַיְ נִשְׁתַּתְ קָלִינְגָּר — זַיְזַעְנָעַן קָאָמָאָרָעָם.
נוּ מְלָאָ, אַ בִּיםְ פָּוּן אַ קָּלִינְגָּעָם קָאָמָאָרָל
פָּאָרְגִּיִּיט, וּוּרְטָ פָּאָרְשָׁוּוֹנְדָן.
ס'אייז אָפֶשֶׂר פָּאָר אָונְדָז אַ רְפָּאָה
אוּפָּהָיִילָן לְאַנְגָּאַנִּיקָּעַ וּוּנְדָז.

אַבְּיַהִיר, זַאַל דֵּיַן הָאָרֶץ דַּוְרָ נִשְׁתַּתְ דָּרִיקָן
וּוְאַם אַוִּיפָּ מֵיַן טִישָּׁ נִשְׁתַּתְ גַּעֲפָנְטָעַ לִיגָּן די סְפָּרִים.
אַ סְפָּר וּוּרְטָ טָפָּל, אָוֹן דָּאָם לְעַרְנָעָן וּוּרְטָ אָרָעָם
וּוְעַן ס'אייז טָפָּל דָּעָרָ לְעַרְנָעָר.
מען דָּאָרָפָּ גַּעֲמָעַן די קָעְרָנָעָר,
מען דָּאָרָפָּ גַּעֲמָעַן דָּעָם רְעוּיָן,
מען דָּאָרָפָּ די קָעְרָנָעָר פָּאָרוּיָעָן — אָוֹן זַיְ וּוּרְוָן עַזְחִים.
אַיךְ גַּלְיִיבָּה אַמְוֹנָה —
מִיר זַיְעַן דָּאַ אַיצְטָעָרָ די זְרוּעָה די גַּרְוִיסָּעָ
פָּוּן אָן עַלְנָטָעָר אָוְתָה.
די נִשְׁתַּתְ גַּעֲפָנְטָעַ סְפָּרִים — זַיְ בְּלִיעָן
וּוְעַן מִיר שְׁפָאַלְטָן די שְׁטִינָעָר די שְׁמוּמָעָ.

עַם בְּעַנְקָט זַיְ, מִינְעַ לִיבָּעַ, אַיךְ אַלְעָמָעַן זַעַן.
כָּאַטָּשׁ גַּעַם אַיבָּעָרָן יִם אָוֹן שְׁפָאָגָן.
די שְׁוּעָטְטָעָרְלָעַךְ מִינְעַ מִסְתָּהָם יְפָהָפִוִּתְ גַּעֲוָוָהָרָן — אַ שְׁאָלָה!
כְּיוֹאַלְטָ אַפְּגָעָבָן די קָרוֹןְ פָּוּן טָרְקִישָּׁן סְוּלְטָאָן
אַ קוֹקָ טָאָן אַוִּיפָּ אַלְעָמָעָן אַיךְ כָּאַטָּשׁ אַ וּוּיְוָעָ.
ס'אייז פּוֹרִים בָּאָלָד.
די פּוֹרְמִידִיקָּעַ סְעוֹדָה גּוֹטָ זַיְךְ צַוְּ דָעַרְמָאָנָעָן.
ס'אייז נָאָר אַ שָּׁאָד, ס'אייז פְּשָׁוֹטָ אַ גּוֹוָאָלָד —
נִשְׁתָּאָ בֵּי אָונְדָז קַיְיָן סְעוֹדָה אָן אַהֲמָן.
אַיךְ שְׁרוּיָבָּ דָעָם בְּרִיוֹו. עַם שְׁרוּיָעָן די שְׁאָקָאָלָן.
אַפְּטָ דָאָכָט זַיְ מִיר — מִיר וּוּאַנְדָעָן נָאָר אַלְצָ אַיְן מְדָבָר
(נָאָר מִיר הָעָרָן נִשְׁתַּתְ די שְׁטִים פָּוּן מְשָׁהָן).
נָאָר ס'אייז פָּאָרְפָּאָלָן.
מִיר וּוּעָלָן זַיְ נִשְׁתַּתְ אַוְמְקָעָרָן צְוִירָקָ אַיְן גּוֹשָׁן.

כ'האכ קיין מאל איזוי נאך געשמאק נישט געלערנט
 די באָמציעא און אנדערע באָם,
 ווי דאָ, ווען דער הימל איזו לוייטער צעשטערנט
 און ס'בענט זיך נאך איזיך —
 געם איזיך זיך מיט חזק צו יונה הנביא
 און לערן ווי ער איזו אנטלאָפּן פֿון גורל
 ווי אַינְגֵל אַנטְלוּיֶפּטּ פֿון דעם רבין מיט מורה:
 אַחֲרֵין איזו אַהֲרֹן עַמּוֹת מִיר אַקְלִיאָוּעַ
 אויף דעם אלטּן ר' יונה —
 דעם געצּוּוֹנְגּוּנְעָם נְבִיא.
 אונדזער שיפּ איזו נאך מערער צעבראָן ווי זיינָן.
 ס'האָט אַים נישט געהאלָפּן די פֿליַּתָּה,
 און אונדוֹז וועט נישט העלָפּן קיין טענה.
 מען דארף גיינ מיטן וועג דעם באַשְׁעָרָתָן
 אָפּטּ מאָל אַפרִידִיקּוֹן —
 און אָפּטּ אַבָּאָשְׁוּעָרטָן.

מאָרגּן אַסְמִירְצָה-הַשָּׁם וועלָן מיר האָבָן אָן אַסְפִּתָּה.
 ס'אייז ענְגָּלָעָד מיט חיונה.
 מען וועט זיך עצחגען און היַצָּן.
 עם איזו אַהֲרָבָע שאלָה און אַטְיָפּ
 און אַטְ-אַדְּכָטּ זיך — עם איזו כלּוּ כלּ הקִיצָּן.
 זאגּט אַברָהָמְלָ, אַחֲרָבָע אונדזערער,
 אַיְונְגָּעָרְמָאָן אַתְּמִים:
 מיר זענען נישט קיין שטיינְהַאָקָעָר,
 מיר זענען מהותנים
 אויף אַשְׁמָה אַין לשער —
 דארף מען וויסּן ווי די זאָרגּן האָלָטָן טִיעָר.
 מאַמע-קרְרוֹין, דו דארפּטּ די זאָרגּן טִיעָר האָלָטָן
 און נישט זיינָן גָּלָטָ בְּחִינָּם.
 אַז שטיינְגָּעָר לִיגּן דארף מען שטיינְגָּעָר שְׁפָאָלָטָן
 און זיינָן אַשְׁטִינְהַאָקָעָר איזו גָּאָר אַהֲרָבָע בְּחִינָּה.
 צו לִיכְטִי-בְּעַנְטָשָׂן טו אַז דִּין שְׁבַּתְּדִיקָּעָ הַוּבָּ
 און בענטָשָׂן די לִיכְטִי אַין פְּרִיּוֹן —
 עם טְרָעָפּטּ אַז זַוְּיָּין אַיז בִּיטָּהָר, און זַוְּיָּין אַיז גְּרָאָד דער שְׁטוּיבָּ
 ס'אייז מיר דאָ גּוֹטָם.
 די פִּיגּל מיט מיַן לְשׁוֹן צו מיר רעדּן.

זיויט אלע מיר געווונט, מיינע ליבע, טאטע, מאמע,
און איר, די שטיפערקעム, שוועסטערלעך מיינע ביידע —
זיויט נישט פויל און העלפט דער מאמען.
און איך דארף אויך שווין גיון צו דער עבודה.
שוועסטערלעך, זייט וויסן, איר ווועט דא קומען.
איך וועל איך שיקן ואטסער ברענגען פון דעם ברונעם,
איך וועל איך שיקן א גאנרטן זיינע —
זאלט איר זיך פליינן און מיט די שיינע געולעך מיר נישט דרייען.

מיין רבבי ר' בנימין איז טאקע פלאי פלאים.
גריריסט אים, איך ווינטש געונטערהייט אים קומען.
איך געדענץ נאך זיין טאכא-שקבעטלע דעם גרויען
און זיין ניגון — איך פיל דעםטע נאך אויף מיין גומען.
או ער פלענט א זאג טאן "הוה אמינה" —
און האט דעם פנגער אין דער לופטן געהאלטן.
אויף זיין פנים האט גערוט די שכינה —
אט באָלד ווועט דער חימל זיך שפאלטן.
איך בין צופרידן אים זען אין זיין כאלאַטְל דעם נייעם,
(ג געונט זי איז קאָפּ די באָלעבאָטִים).
כ'עדראָרט אים באָמת בכלוּן עינימ
און נאך א מאל חערן זיינע חקיות און פשטן.

ה. דער רבבי ר' בנימין

כאָהארצטע קוֹקוֹן אָז זיך ביידע
דער אלטער רבבי ר' בנימין
און ברוכל זיין תלמיד וותיק.
ס'אייז בליעך דעם רבינט פנים,
ער דוייסט נישט אָפּ זיין בלוק פון ברוכט הענט —
די הויט צעשפאלטן און די נעגל בלאַטִּיק.
ער שוועיגט דער אלטער רבבי,
וואַי אויף זיין צונג פֿאָרְפֿרִירֶן זאל דאס וואָרט.
אין זיין אויג קומט אויף אָטְרָעָר אַשׁוּעָרָע
און פֿאָלָט צעפֿיצְלָט אויף זיין גרוּיעָר באָרד.

ער שטרעקט צום תלמיד אוים זיין דארע האנט,
מייט קויים דערהערטער רײַד ער ווענדט זיך: —

— געלוויכט איז גאט ברוך הוא
וואס כ'האָב דערלעכט צו זען דיך —
אָתְהַלְמִיד הַאֲבָן אַט אֹזֶא וּוּ דְ... .

די רײַד ווערָן אֵין האַלְדוֹ פֿאַרְקָלְעָמֶט
אוֹן אֵין די אוּינָן ווַיְקָלָעָן זיך די טְרָעָרָן
וּוְסְ'וֹאַלְטָן זיך גַּעֲפָנֶט — פֿאַרְבָּאַרְגָּעָנָעָ פֿאַרְשָׁעָמֶט,
מייט טְרוּיָעָר אַנְגָּעוֹזָאַפְּטָעָ דְּרָעָן.

— וואס ווַיְיָנֶט דָּעָרָ רְבִי? —
פֿרָעָגֶט בְּרוּכָל בְּאַשְׁיִידָן
אוֹן זַיְנָעָ אוּינָן ווערָן בְּלוּיעָר.
אָתְהַפְּונָק פֿוֹן קִינְדָּעָרִישָׁעָ פֿרְיָידָן
אוֹן פֿוֹן דְּעָרְוָאַקְסָעָנָעָם בְּאַדְוָיָעָר
גִּיטָּ זיך אָצִינָד אוֹן ווערט פֿאַרְלָאַשָּׁן.
— נָוָ, רְבִי, „לְאַמִּיר הַעֲרָן לְשׁוֹן“ —
לְאַכְּטָ בְּרוּכָל דָּעָם רְבִין צוֹ דְּעָרְמָאָנָעָן.
וּוְעָרָ אַמְּאָלָל פֿלְעָגֶט בְּיַ אִים „גּוֹטוּ עַבְרִי“ מַאֲנָעָן.
דָּעָרָ רְבִי שְׂמוּיכָלָט. עַם ווַאֲרָעָמֶט די דְּעָרְמָאָנוֹנָג
וּוְסְ'וֹאַלְטָן זַיְנָן תְּלִמְיָד אִים גַּעֲבָרָאַכְּט
אַהֲרָן אֵין לְאַנְדָּ פֿוֹן מִילְךָ אֵין הַאֲנִיק
זַיְנָן פֿרְוּמָעָן טִישָׁ אֵון די גְּמָרָא,
די הַילְצָעָרָנָעָ, די לְאַנְגָּעָ בְּאַנְקָן,
די שְׁטִימָעָן פֿוֹן די קִינְדָּעָר יְוָנָגָעָ, קְלָאָרָעָ.
עַם פֿרִיאַט דָּאָס הַאָרֶץ, נָאָר עַפְּעָם טָוָט דָּעָם אַלְטָן בְּאַנְגָּ:

— אַיך ווַיְיָן, מִיְּן זָוָן,
וּוְעָרָ ווַיְיָס גַּאֲטָמָס דְּרָכִים?
פֿוֹן שְׁמָחָה אָפְּשָׁר ווַעֲרָט דָּאָס הַאָרֶץ צַעֲבָרָאָכָן.
עַם קְלָעָמֶט מִיר... אַיך זַע אַוְיָת דִּינָעָ העָנָט
די הוּאַט גַּעֲשָׁפָאַלְטָן.
דָּעָרָ סְדָר עַוְלָם זַעַט מִיר אָוָס נִישָׁט גְּלִיָּחָן,
פֿוֹן יְיָנְגָלוּוּיוּ נָאָר פֿאָר אָן עַילְיוּ הַאֲסָט גַּעֲגָלָטָן.
אוֹן אַיְצָטָעָר... וואס אַיז שִׁירָ? ...

ס' באָגָעַמֶּט נִישְׁתַּמֵּן מֵין מַחְשְׁבָה...
 דו האָקָסֶט דַּי שְׂטִינֶנֶר...
 צַי אַיז דַּאַם שֹׂוָּה,
 דו זַאֲלַסֶּט זַיךְ אַיְנְשְׁרוּמֶפָּן אַוְיף שְׂטִינֶה אַקְעָרִי,
 וּזְאַם קָעָן אַפְּילּוּ טָאנְן אַיְוֹזָן דַּעַר גַּוִּי?
 עַס אַיז נִישְׁתַּמֵּן שֹׂוָּה, בְּרוֹר,
 סְלִוְינֶט נִישְׁתַּמֵּן. ס' אַיז נִישְׁתַּמֵּן שֹׂוָּה,
 ס' אַיז דַּי תּוֹרָה חַיְלִיקָעָר פָּוָן זָאָמֶד.
 אָוָן אַפְּילּוּ דַּעַר זָאָמֶד פָּוָן רַאֲשָׁוֹן וּזְאַם אַיז קוֹדֶש
 קָעָן, חַלְילָה, וּוּרְעָן חֹל —
 אַוְיב ס' יוּעָט זַיךְ דַּאַם לִיכְתַּבְּ פָּאָרְלָעְשָׁן,
 כ' מֵין דַּי רַיְיד פָּוָן תּוֹרָה אַפְּטָאנְן זַיךְ פָּוָן מַוְילָן.
 דִּין הוּא יָתַר צַעְבִּיסָּן פָּוָן קַאְמָאָרָעָם,
 אַיךְ קוֹק אַוְיפְּ דִיר
 אָוָן ס' יוּאָלְטָן אַנְגְּנִיעָאָגָט זַיךְ כַּמְאָרָעָם
 וּוְיַי ס' יוּאָלְטָן אַנְגְּנִיעָאָגָט זַיךְ כַּמְאָרָעָם
 אָוָן טַוְנְקָלָעָן מִיר מֵין רַאיָּה.

ברָוך הָעֲרָת זַיךְ צַו צְוָם רַבִּינָס רַיְיד.
 עַד קוּקָט אַרְאָפָט וּוְיַי עַר זַאֲלַזְעַן אַוְיף דַּרְעָרְד אַ צַּיְיכָן.
 עַד אַיז אַ יְינְגָל נַאֲךְ. עַד הָעֲרָת מִיטָּ פְּרַיְיד
 דַּעַם רַבִּינָס קוֹל דַּעַם שְׁטַרְאָפְנְדִיקָן אָוָן דַּעַם וּוּיְיכָן:

— רַבִּי, זַאֲגָט בְּרוּכָל, וּזְאַם טָוָט אַ פּוִינְגָל
 וּוּעָן ס' קָוָמֶט אָוָן דַּעַר וּוּינְטָעָר?
 נַאֲךְ אַיְדָעָר ס' בְּכָאָפָט דַּעַר פְּרַאָסֶט —
 דִּעְרָפְלִיט עַד קָעְלָט אַיז דַּי גַּעֲהִירָן.
 עַד פָּאָרְלָאָזֶט זַיְינְן גַּעַט
 אַוְיפְּ זַוְּכָן שֹׂוֹץ אָוָן שִׁירָעָם.
 דַּאַם לְעַרְנָעָן אָוָן דַּי תּוֹרָה קָעְנָעָן אַוְיךְ פָּאָרְפִּירָן.
 דַּי גַּעַטְמָט פָּוָן דַּעַם בֵּית מַדְרָשָׁ
 וּוּעַט נִישְׁתַּמֵּן דַּעַר וּאָרְעָמָעָן דַּעַם גַּלְיוּעָר.
 ס' קָעָן דַּי גַּעַטְמָט נִישְׁתַּמֵּן שִׁיצְנָן
 אָוָן פָּוָן לְעַרְנָעָן דַּי הַתְּלָהָבָות
 אַיז אַפְּשָׁר פָּוָן צִימְעָרְנִישָׁ דַּעַר פִּיבָּעָר.
 וּזְאַם אַיז שִׁיךְ זַיְינְן אַיז עִילְיוֹן
 אַוְיפָּן בְּרוּכוֹאָרגָן פָּוָן דַּי פְּסָוקִים,

ווען פון איין זוית יאנט א פיעער
 און די וועלפֿ פון צוויטן הוקען?
 אונדער אַרְעָמָע גַּעֲמִינְדָּע
 לַעֲכָת דָּעֵרְשָׁאָקָן אָוֹן פָּאֶרְלָאָרָן
 איַן דָּעֵר הַיִּם דָּאָרָט,
 ווי אַ שָּׂאָפּ פָּאֶרְפָּלְאָנְטָעָרט אַין אַ דָּאָרָן.
 אַ מַּאֲלָשָׁעָם אַיךְ זַיְךְ דָּעֵרְצִילְעָן
 פָּוּן אַ חִידּוֹשׁ, צַי אַ סְבָּרָא.
 ווֹאָס אַיְזָן שִׁיךְ זַיְין אַן עַילְוִי
 אָוֹן פָּאֶרְפָּלְאָנְטָעָרט אַין אַ דָּאָרָן!
 עַם אַיְזָן אַ שְׁטִיגְנָעָר ווי די זָוָן
 זָאַל קִיּוֹן מַאֲלָשָׁעָם נִישְׁטָאָרְוִים פָּוּן שִׂוְידָל.
 צַי ווֹאָלָט עַפְעָם גַּעֲוָאָקָסָן אַן אַ זָּוָן?
 עַם אַיְזָן ווי קִינְדָּעָר —
 זַי שְׁפִילְעָן חַנוּכָה אַין דָּרְיוֹידָל.
 מַעַן פְּרִיאַת וַיְךְ — עַם אַיְזָן גַּעֲפָלָן אָוִיפָּן „נוֹן“.
 דָּעֵר נִסְתָּחָט אַטְמָז זַי גַּעֲטָרָאָפּ —
 ס' אַיְזָן חַנוּכָה די צִוְּיָת פָּוּן נִסְיָּוִת
 אָוֹן מוֹנְטָעָרָע מַעַן לִיְגָתָט זַיְךְ שְׁלָאָפּן.
 עַם דָּרְיְמָלְט דָּאָרָבּ בֵּי אַונְדוֹן די גַּאנְצָע אָוֹמָה.
 מַעַן האָטָה חַלּוּמוֹת צֻוְגָּנָרִיָּת —
 אַזְוִי די אַפְּיקָרוּסִים אָוֹן אַזְוִי די פְּרוּמָעַן.
 מַעַן טְרִיאַסְט זַיְךְ מִיטְעַילְוִוִּים,
 אָוֹן די לּוֹמְדִים לּוֹיכְן ...
 כַּהֲאָבָּגָעָזָן די פְּעַדְעָרָן
 פָּוּן יִדְיָשָׁע צְעוֹצָצָע שְׁוִיבָן.
 ווי אַותְיוֹת צְעַשְׁטוּמָעָן הַאָבָּן זַיְךְ אַוְיסְגָּעָעָן.
 אַיךְ הַאָבָּגָעָזָן דָּעַם אָמָר אָוֹן וַיִּאמֶר
 אַין חַלְל פְּלִיעָן,
 אָוֹן זַיְעָר עַלְנָט כַּהֲאָבָּגָעָזָן גַּעֲפִילָט אַין מִינְעָן בִּינְעָר,
 ווי עַם ווֹאָלָט די עַרְד מִיךְ צִוְּעָן.
 מַעַן רַופְטָעַס גַּוַּר — ווֹאָס הַעֲלָפְטָעַס דָּעֵר נַאֲמָעָן?
 ווֹאָס טּוֹיגָעַס די עַימְקוֹת אַוְיָף אַרְיִינְקָוֹן אַין תְּהֻומָּעָן?
 ווֹאָס טּוֹיגָעַס דָּעַם בּוֹיְם אָז זַיְנָעָן וַואָרְצְלָעָן
 זַיְנָעָן טִיף אָוֹן גְּרָנוֹטָן,
 אָוֹן סְקָומָט די הַאָקָט אַיְם אַוּוּק?
 די טִיפָּע וַואָרְצְלָעָן טְרִיקָעָנָעָן פָּוּן אַונְטָן

און דעם בויים פרעט אופיך די זאג.
 וואם ווינט דער רב כיוף מיינע שווארצע געגַל
 און וואם עס עסן מיך קאמאָרָעָם?
 כ'קּוּמִים יעדן טאג אַהֲרֹן
 ווי צ'יאַל זיין עליה רגַל
 און חעל זעט אוים דאס לכת און מײַן געצעלט
 דורך זיינע שמאלע שפֿאָרָעָם.
 ס'איַז ענְגַּד אַסְטַּעַתְּבָן דָּאָן
 נאָר אָזָא מײַן רחבות האָב אַיר קִין מָאֵל נִשְׁתַּגְּנָהָט.
 עס דאָכְטַּה זיך מִיר, אַט צִיט זיך אוֹים מִין אָרָעָם,
 און פּוֹן מִין הַונְגַּעַרְיךָן מַלְאָכִיָּתִי בֵּין אַיר זאט.
 מִיר גַּלְיְּבָן דָּאָך — מִשְׁיחָה, עָר ווועט קומען,
 און אַיר גַּלְיְּבָן אַיְן יַעֲנָה טָאג אַיְן גַּרוּסָן,
 דָּאָרָף מַעַן פָּאָר אִים צַוְגְּרִיטָן אַת תָּקוּמָה,
 עָר זָל זיך נִשְׁתַּגְּנָה וְאַלְגַּעַרְן אַיְן דָּרוּסָן.
 אַיְזָוּר דָּאָרָף גַּרְיְּטָן זיך צו אַיְפְּנַעַמְּעָן דעם אָרוֹחָה
 און זיינע זיינע זיינע הַיְּטָן פּוֹן עַיְן הַרְּעָ ?
 אַזְוְדָאִי די וואָסְטַּעַתְּבָן אַוְיְזַיְּנָגְעָן דעם מִי שְׁבָרֶךָ
 און דערדרוּגָעָן צו דער לעצטער סְבָּרָא.
 אַסְבָּרָא, רַבִּי, אַז אַיְן די כלִים פּוֹן נִגְּנָה
 אַיְזָא דָא דער קְלָאנְגָּפּוֹן שְׂטִינְגָּרְדָּר קְרִישָׁן,
 און די וואָסְטַּעַתְּבָן אַיְן גַּעַהְעָר די סְטְרוֹנוּסָן דִּינָּעָ
 זיינָען גַּעַקְוּמָעָן שְׂטִינְגָּרְדָּר האָקָנוֹ דָא אַיְן רַאְשָׁוֹן.
 כ'הַאָב אַחֲרָבָן דָא, אַט בָּחוֹר פּוֹן אַוְקְרָאַצְּעָן,
 אַז אַפְּיקָרָם גַּאֲטָמָזְעָן זָל שִׁיצְּנָן —
 זָאנְטָמָעָן עָר — עָר הַאָט דעם סְנָה גַּעֲזָעָן
 אַיְזָא פְּלָאַמְּעָן זיינָען,
 אַוְיפְּ זָאָמָד פּוֹן מְדֻבָּר זיינָען פּוֹנְקָעָן בְּלִיצָּן.
 ס'איַז אָמָת,
 עָר הַאָט דעם סְנָה גַּעֲזָעָן,
 אָפְּשָׁר אַיְזָא דאס אַחֲרָיוֹן,
 אַז אָפְּשָׁר אַיְזָא אַחֲרָיוֹן פּוֹן פְּיבָעָר,
 אַז אָפְּשָׁר אַיְזָא דאס אַרְמוֹן —
 מִיר ווּוַיְסָן נִשְׁתַּגְּנָה וְעָר סְגִּינְטָא אַרְיְבָעָר
 דעם הוַיְכָן בָּאָרגָו וּוּסְ'וֹאָקָסְטָה די בְּלָאָט פּוֹן אָמָת,
 די בְּלָאָט פּוֹן רַעֲטָוָגָן, די הוֹשָׁעָנָא.
 צִי סְ'קָוְמָת אַהֲרָן דער עַילְיוֹן,

צי ס'קומט דער יונגע, דער בחור פון אוקראינע.
 אויך זיינע נעהל זענען שווארץ געוואָרַן.
 ער ווינט נישט אויפֿ דעם, ער זידלט דעם עם ישראל
 מיט די שׂווערטשׁע זידלערִיעַן.
 איך הער זיך צו צו אים,
 איך זיינע רײַד זענען אַהייליקער קלײַזִין,
 די דרכַי עולַם, רבַי, זענען פֿאָרְשִׁידַן.
 די בלאנְדוֹשְׁעַנִּישַׁ אַיז אַן אַ שייעַר.
 איינער רײַת אויפֿ רײַטוֹאנֵן גַּליַּיךְ צום גַּעַדְּן
 אָן אַיִינַעַר גַּיְתַּ צופּוֹס
 אָן קומט אַן פֿרִיעַר.
 ווער וויס וואָס אַיז דער טויטַעַש
 פֿוֹן עַולִּים אָן פֿוֹן יְוָרְדִּים אַוְיפֿ לְיִוְתַּעַר?
 עַם ווּנדַט זיך צַי דער הַימַּל, צַי דַי עַרד אַיז הַעֲכָר
 פֿוֹן מְשִׁיחַ דַעַם גַּעַהַיִמְעַן וּאַגְּלַעַר,
 אָפְּשַׁר זענען מִיר די גַּלְיכְּלַעַבַּע בְּאֶנְגְּלִיטַעַר,
 אָפְּשַׁר טַרַּאנֵן מִיר זַיִן בעַכְּבָר.
 דער הוֹנְגַּעַר אַיז אַונְדוֹעַר שְׁכַּן
 אָן די קְדַחַת שְׂוִידְעַרְטַּ יְעַזְּן אַדְעָה.
 מִיר הַיְּלִין דָא די ברַאַךְ פֿוֹן אַלְעַ בְּרַאַכְּן
 אָן אַין דער מְאַטְּעַרְנִישַׁ אַיז דָא
 אַ זִּיסְעַר יְאַדְעָה.

דער רבַי הערט זיך צו צום תלמידים רײַד,
 ווי אַמְּפַלְּ וועַן ער פֿלְעַגַּט אַים פֿאָרְהַעַרְן,
 זיַּן בְּלִיק אַיז ווֹאַךְ פֿאָרְטְּרַאַכְּטְּרַהִיט,
 נַאַר אַוְיפֿ פְּנִים טַרְיקַעַנְעַן נִישַׁט אַוְים די טַרְעַרְן.

ג. אַ רְעַגֵּן

עַם חָאַט אַ פְּלִיאַז גַּעַטְאַן אַ רְעַגֵּן,
 די וּאַסְמַעַר-שְׁלַאַנְגַּעַן שְׁמַיְסַן, צִישַׁעַן.
 ווי וּוּכְטַעַר אַיְנְגַּעַבְוִיגַּן אַונְטַעַר גַּרְוַעַדְעַן.
 טַוְלִיעַן זיך די הַיּוֹלָעַךְ עַלְגַּטְעַ אַין רַאַשְׁוָן.

עם גיטט דער גאטס מיט רוייש און העשען.
זאגט נתן: אט האסטו — וויה נשם!
קומט, אחיט, ב'האָב אַ פֿלעַשְׁלִי ווּישׁ.
כאנַפְּנָאָ כּוֹסְהָ אָוּן אַ ברְכָה
סַפְּמָעַ מִתְּנָן אַיְן דַּעַר ווּאָקָן
אייז מה רעש?

די פִּים די באָרוּעוּעַסְעַ אַיְן לוֹוְשָׁעַם פֿלְעַסְקָעַן,
אלָעַ גִּיעַן מִיטַּ אַ הַסְּכָם —
איַן אַ רְעֵגֶן, אַיְן אַ פֿלְיִיצְּן —
די נְשָׁמָה אָונְטְּרָהִיצְּן —
אַ לְחִים אַיְזָ אַיְצָט גּוֹט.
שְׁלַיְאָפְּעַטְטַ מִיטַּ דיַ פִּים אַכְּרָהְמָל,
גַּאנַצְן גַּעֲלָאָסְן אָוּן באָרוֹתִין.
סְּאָרָט אִים נִישְׁטָט דַּעַר גַּאטַ לְחַלּוֹטִין,
מיַטְן רְעֵגֶן אַ מְחוֹתָן —
שְׁמִיכְלַת עַר אַיְן גּוֹטַן מוֹטוֹ.

מאָכְטַ מַעַן אַ לְחִים.
זאגט ברוכֶּל: אַיךְ טְרִינְק גַּאֲרָ מִים.
נתן זאגט: אַיךְ נָעַם שְׂוִין שְׂלִישִׁי,
מעגט אוֹר מִיךְ אַ שִּׁיכְוָר רְוּפָן.
אַכְּרָהְמָל טְ'גַּאֲרָ גַּעֲטָאָן אַ שְׁלוֹנָג —
ער אַיְזָ שְׂוִין בְּגִילּוֹפִין:
אַחִים, שְׁרִוִּיט עַר, סְּזִוְילְ מִין צְוָנָג
איַצְטָזְגָּן שִׁירָה —
שִׁירָה — דְּבַשְּׁ אָוּן שְׁמָן —
אַסְוָר אָוִיב אַיךְ ווּוִים צַו ווּאָסָם,
גַּאֲרָ אַיךְ ווּוִים צַו ווּעַמְעָן,
סְּאַיְזָ צָוָם גְּרוּסָן באַלְעַבָּאָס
איַן זִוְּן הַוִּיכְעָר דִּירָה.
עַס טְרַעַפְטַ אַ מָּאֵל אַיְן פֿעַלְד
אַ זָּאָגָן פָּוּן אלָעַ הַעֲכָר.
ער אַיְזָ דַּעַר אַנוֹצָגָעָר פָּוּן שְׁפָעַ
סְּהָאָט יַעֲדָעָר זָאָגָן די קָעָרָנָעָר אַיְן זִוְּן פֿעַבָּעָר,
גַּאֲרָ עַר, דַּעַר ווּקְסִיקָּעָר, אַיְזָ דַּעַר פֿאַרְשְׁפְּרָעָכָעָר
פָּוּן דַּעַר שְׁפָעַ.

נישט פרעג — וווער האט אים אויסדערוילט צום וואקמן.
 די וועלבע זון געווילערעט אים,
 געגערט פון וועלבע שלאקסן.
 עם הייבט זיך אויפּ זיין שטעהנגל פון דער נידער
 און ער זאגט אן די זאגגען, זיין בריידער,
 אחיכם! אויר ווועט וואקסן.
 ער איז דער ערשטער וואס אים גרייכט
 די האנט פון שניטער.
 ער איז דער ערשטער וואס אים טרייסלט
 די קדחת פון געוויטער.
 אין די גארבן ליגט ער איינגעבעונדן
 מיט הכנעה
 און ער בענטשט זיין זכות.
 פרענט נישט — וואס איז זיין הנאה?
 פרענט נישט — וואס איז זיין גענס?
 אין דער זעמּ פון פולע קערנער
 אייז די הויכקייט פון זיין שטאング.
 אין דער שטימּ פון פרומּ לערדנער
 אייז די רויישונג פון דעם זאגּ.
 און אין קלאפּ פון אונדווער האטער
 אייז זיין ניגון, זיין געוזנג.

פרענט נישט, אחיכם,
 פרענט נישט — וווער עם האט פארבונדן
 אט די ווונדרעלעכּ קייט.
 עם אייז דער זמר פון א תפייה
 און דיין האָרין אייז אויר באָגּלייט.
 פרענט נישט וווער עם האט געשיקט מיך
 דאַ אין קעלער, דאַ אהער,
 כייל די פרויד אין מײַנע גליידער
 וואס דער זכות אייז מיר באָשערט.
 מיר אייז מײַן אָרעמאָקִיט געראָטן
 און מײַן מײַן נישט אויסצְצִיאַן,
 לוייב אויך גאט, וואס מיך הקטן
 האט ער באָויליקט אויסדערוילן.

זאגט מײַן טעכטערל מיר נעמי:

„טاطע, כ'חאָב געזען אַ האָז.
 מיט די אויערלעָד די ברוינע
 האָט עָר געורךן: געמי, געמי,
 כ'חאָב פֿאָר דִּיר אַ שְׁטוּב פֿון גֶּלאָזָה.
 כ'חאָב פֿאָרְשְׁרִיבְּן די נְבוֹאָה
 וואָס מיין קִינְד האָט מֵיר גַּעֲאנְט.
 כ'שׂוּעָר אַיִּיךְ, אָחִים, מיט אַ שְׁבוּעָה —
 סְיוּעָט שְׁטִיְּן אַיר שְׁטוּב וּוּ זְגַעְזָגָט.

אַיר ווּוִים נִישְׁתְּ וּוּ פֿון טְרוּוּיר אַיז דָּעָר קוֹוָאָל,
 אַיר ווּוִים נִישְׁתְּ וּוּ פֿון שְׁמָה אַיז דָּעָר שְׁוֹרֶשׁ.
 וועָעָן די מִידְקִיְּתַּ גִּיטַּ מִיךְ אַ בְּאָפְּפָאָל
 וועָקָט זִיךְ אַוְיפְּ אַיְן מֵיר בְּפִירּוֹשׁ
 אַ מִין פְּרִיְּד, אַ מִין גְּנִיגָּה
 וּוּ דָעָר הִימָּל וּוּאָלָט מֵיר מִן גַּעֲוִיפְּט
 אָוָן די עָרְד די גַּאנְצָע — מִין מִדְינָה.

שְׁרִיטַּת נְתָנָן: מִדְינָה? גִּיב די קְרוּין אַפְּ צַו אַן אַנְדָּעָר,
 מָוחָל די קְנַעַפְּלָעָךְ פֿון דָעַם צָאָר, דָעַם דְּרִיטַּן אַלְעָקְסָמָן דָעָר.
 זָאנְט אַברָהָמֶל: אָחִים, לְחִים!
 מַעַן מִינְטַּ נִישְׁתְּ מְלֻכָּתָ דָּאָרָעָא,
 מַעַן מִינְטַּ מְלֻכָּתָ שְׁמִים.
 מִין טָاطָע פְּלָעָגָט טִוְּתָשָׁן: מִדְינָה —
 מְלֻכָּתָא דְשְׁכִינָה.
 אַוְיפְּן זָאמְד אַיר צַי זִיךְ אַוְיט
 אָוָן סְאִיז די רֹו אַזְאָז פּוֹלָע
 וּוּ יְנַגְּלוּוּיּוּ אַיְן טָאָפָּנָם הָיוּ
 וועָעָן עָר האָט גַּעֲבעָטָן אַוְיפְּ גָּאוֹלה.
 אַיךְ חָאָב נִישְׁתְּ גַּעֲוּסָט וואָס עַם בְּאָדִיאָט,
 נָאָר וּוּאָרָעָם גַּעֲזָעָן אַיז זַיְן קוֹל.
 יְעַנְעַר תְּעַנְגָּג וּוּעָרְט אַוְצָט מֵיר בְּאָנִיָּט
 אָוָן די וּוּאָרָעָמְקִיָּט אַוְיךְ פֿון אַמְּאָל.

אָחִים, נִישְׁתְּ אַין ווּוִין אַיז די שִׁיכְרוֹת פֿאָרָאָן,
 נָאָר אַין די גָּלְדָעָר וואָס וּוּרָן גַּעֲהִיטָעָרט.
 אָט דָא אַין רָאָשָׁן דָעָרְפִּיל אַיךְ דָעַם טָעַם
 וּוּ די מִידְקִיְּתַּן וּוּרָן גַּעֲלִיטָעָרט.

א טראפּן ווֹאַסְעָר זִינְגֶט צוֹ מֵיר : לְחִיִּים,
 אָוֹן חִילִיט מִיךְ אֹוַס פֿוֹן דּוֹרוֹתְדִיקָעַ צָעָרָן,
 אָוֹן וּוֹ אַיךְ שְׂטִיבִי — אַיוֹ דָּאָרָט יְרוּשָׁלָם,
 אָוֹן דִּי אֲבוֹת זַעֲנָעָן מִינְעָן הַארָן.
 קָעָן אַיךְ דָעַן מוֹרָא הַאֲבָן פָּאָר אַכְּרָהָם אַכְּרָהָן?
 וּוּעַט עַר, חַלִילָה, מֵיר אַ רְשֻׁוֹתְתָן?
 שְׁלָאָפּ אַיךְ רְוִיק אַוְיָף דִּי בְּרַעַטְלָעַךְ דִּינָעָן
 בֵּין עַם וּוּקְטַט. מִיךְ אַוְיָף פָּאָרְטָאָג דָעַר הַאָן.
 זִינְגֶט צוֹ מֵיר דָעַר תְּרָנְגָוּל : גּוֹטְמָאָרְגָּן,
 שְׁטִיבִי אַוְיָף אָוֹן גַּי צוֹ דִין עֲבוֹדָה,
 גָּאָט וּוּעַט שְׁוֹיָן פָּאָרְזָאָרְגָּן אַלְעַד דִּינְגָעָן זָאָרָגָן.
 אַיךְ פָּאָלָג. אַיךְ גַּי אַוּוּק אַין פְּרִיאָדוֹן.
 אַיְן מִינְגָעָן וּוּאַכְעָדִיקָעַ קְלִיְידָעַר
 פַּיְל אַיךְ יְעַדְן טָאג אַ שְׁבָת.
 אַיךְ בֵּין אִים, חַלִילָה, נִישְׁתְמַחְלָל, כְּבֵין אִים גַעַטְרָיִי.
 סְאיַז דָא שְׁבָת, אַיְבָעַר שְׁבָת, כּוֹלוֹ שְׁבָת —
 דָא בֵּי אָונְדוֹ אַיְן רַאֲשָׁוֹן, אַיְן דָעַר הַעֲקָרָי.

מִיּוֹן טָاطָע פְּלָעַנְט זִנְגֶט :
 פָּאָרָצָן אַ שְׁבָת פֿוֹן רֹו אָוֹן אַ שְׁבָת פָּאָר שְׁמָחָה
 אָוֹן אַזָּאָז וּוּאָס נִישְׁתְמַעַדְרָע צוֹ אִים קָעָן גַעַנְגָעָן.
 נַאָר וּוּעַר עַם דּוּרְפִּילְט דִי מִתְּקִוָת
 פֿוֹן אַרְאָפּוּוֹאָרָפּוֹן יְאָכָן —
 הַאָט דִי וּכְיהָ דָעַם שְׁבָת בְּאָנְעָמָעָן.
 סְאיַז דָעַר יְאָר אַיְן דִי בְּיִנְעָר,
 אַיְן מָוח, אַיְן בְּלוֹטָן,
 אַיְן תָּהָום פֿוֹן דִי אַוְיָגָן, אַיְן גַעַבְוִינְגָעָן הַאָרְבָּעָם.
 נַאָר וּוּעַן כְּגַיְיָ בְּאָגְנִינָעָן אַיְן בְּאָרוּועָם
 קְוּמָט יְעַנְעָר שְׁבָת צוֹ מֵיר אַוְיָךְ צָם גּוֹטָן.
 אָחִים, עַם דָאָכָט וּזְיךְ מֵיר אַפְּטָמָאָל
 אַיְן מִיטָּן אַ דִּינְמָטִיק —
 פֿוֹן אַרְאָפּוּוֹאָרָפּוֹן יְאָכָן אַיךְ דּוּרְפִּיל דִי מִתְּקִוָת.
 אַיְן אַט דָעַר רְגָע דָעַר הַיְמָל אַיְן גִּנְסְטִיק,
 עַם שְׁפִילָן דִי שְׂטִיבָנְעָר אַ נִגְנוֹן
 אָוֹן דִי קָאַמְפָרָעָם זַעֲנָעָן דִי סְמִיקָעָם.
 אָמָת, זַיְיָ בְּיִסְן — אַיךְ טְרִיבָב זַיְיָ אַוּוּק
 אָוֹן מֵיר לְעַבְנָן אַיְן פְּרִיאָדוֹן.

און ס'ווילט זיך מיר אויפזינגען אַ לכה דודין,
אַ לכה דודין מיט אַיַּיך אָון מיט אלע,
און באַשיזטערלעך הער אַיך
איַיך רוויש פון דעם דינסטיק
אַ שבתדיין לקראת כלת.

האט זיך אַפְּגָנְעָרְפָּן נְתָן
און זיך אַ פְּעָרְטָע גְּלָעֵל אַנְגָּנְגָּסָן:
יפה דרשת. דין ויאמר אַיז אַ גּוֹטָעָר,
נאָר שְׁמִיר נִשְׁתַּת אַזְוִי פָּעֵט דִּין פְּרִיד מִיט פּוֹטוּר.
דִּין עַם יִשְׂרָאֵל אַיז אַ חֲמוּר בֵּין המשפתים.
וּוי שְׁטִוִּית דָּאָרְטָן? כְּגַעַדְעַנְק שְׁוִין נִשְׁתַּת דֻּעַם פְּסָוק.
דוּ בִּיסְט טַאָקָע דִּי הוֹיכָע זָאנְג,
נאָר זַי זַיְצַן דָּאָרְטָן, דִּי דָּאָרָע זַאָנְגָּעָן קִיְּעָן.
און אוֹפֶן הַאֲרָצָן אַיז מִיר, בְּרִידָעָר, דָּאָסִיק.
אַט נַעֲמַת מִין לְאַהֲקָע, אַ מִּידָּל אַ בְּרִילְיאָנְט,
וַיְיַצֵּט אַיז טַאָקָע דֻּעַר שִׁינְעָר זָאנְג
וּוְאַם וּוְאַקְסָט אַין דָּאָרְטָן גַּאֲרָטָן.
וַיְיַצֵּט זַי דָּאָרְטָן
און קָאָלְכָט דֻּעַם טָאָמָנָס וּוְאָנְטָן,
דֻּעַם יוֹם טֻוב פְּסָח צַו בָּגְנִיּוּן.
קיַיְן בְּרַעְקֵל חַמְץ אַיז אַיְן שְׁטוּב נִשְׁטָא,
גַּסְטָט מַעַן אַן דֻּעַם כּוֹם פָּאָר אַלְיָהָו
און מַעַן זָאנְט אִים: לְשָׁנָה הַבָּאה . . .

האט ברוכַּל גַּעֲזָעַן בַּיְּ נַתְּנוּן דִּי בְּאַקְעָן פְּלָאָמָעָן
און האט צַו אִים אַ זָּאג גַּעֲטָאָן מִיט אַ גְּמָרָא נִיגּוּן:
צָאָם נִשְׁתַּמְתָּ, נְתָן, גַּאֲטָמָט צָאָמָעָן,
און מִיטָּן אַלְטָן נְבִיאָ קָרִיגָּ נִשְׁתַּמְתָּ
עד ווֹיס זַיְן דָּרָה,
און זַיְן טְרָחָה אַיז קַיְיָן מַאֲלָ נִשְׁתַּמְתָּ אַוּמוֹסְטָן.
עד קְוָמָט צָוָם סְדָר צַו דִּין לְאַהֲקָעָן,
זָאנְט עַד אַיך: זַיְן ווֹיסָן — נְתָן גְּרִיסָט.
עד טְרָאָגָט דִּי בְּעַכְּבָרְלָעָד פָּוּן בְּעַנְקָעָן
און דִּי שִׁיכְרוֹתָ פָּוּן דֻּעַם בְּעַסְטָן יַיָּן.
אוֹיְבָ עַד וּוְעַט אַ בְּלִיק אַן אַיְנְצִיקָן אַיך שְׁעַנְקָעָן.
וּוְעַט זַי קְוָמָעָן דָּא כְּהָרָפָ עַיָּן.

ס' האט נתן צוגעהערט זיך א פארטראכטער,
וווײיט פארשוועמען אין מורהקים.
און א גלויבן האט געוויארעט א דערואכטער:
אפשר וועט זי קומען לאהקע, אפשר טאקוּ.
דער רעגן האט געושמעט א ניגון,
געוואשן דעם געצעלט מיט זינגענדיקע פינגער
און יעדערער זיין נחלה האט געקריגן
אין דער שפע פון דעם גרויסן זינגער.

ג. אין פיבער

א טאג דריי האט נתן זיך געראנגלט מיט א פרעסטל אין די ביינער,
ער האט געוויצלט זיך: נישט מיך וועט נעמען די קדחת.
איך בין און עקשן נישט קיון קלינגער
און זיך נישט לאון שפילן קיון צו להכעים.

איך האב לאהקען נישט געפאלגט — ס'アイז מיר געראטונג
וועל איך נישט פאלגן דעם דאקטער מאזע.
נישט פאלגן — אויז דער געבעאט פון די געבעאט
און עם אויז א שטיקל עולם הזות.

נישט פאלגן אויז א יידישע הנאה,
ס' האט מרדיי נישט געפאלגט אפילו דעם מלך אחשזורוש.
ווען אלע זאנן יא, און זיך און יאנע —
קומט ר' מרדיי מיט אן אנדר פירוש.

איזוי האט נתן זיך געוויצלט
און דעם פרעסטל פון די ביינער אפגעטריבן,
געוישט דעם שוויים פון שטערן און דעם שטיען געפיצלט
און קויים די פים געלעלעט אין זאמד אין טיפן.

נאר איזן מאל האט פאר די אויגן זיך א צי געתאן א גרויע כמארע
און דער האמעער בי נתגען אין האנט האט נישט דערגרייבט
דעם שטיען.

ס'האָט ברוכַּל אָוועְקָגֶעָפִירט אַים, אָוועְקָגֶעָלִינְגַּט אַים אוֹיפַּט דָּעַר נָאָרָע
אוֹן נָתַן הָאָט גַּעֲלָאָגַט זַיְךְ : בָּחוֹר, פָּעַ, נִישְׁטַ שִׁין.

**

ס'האָט ברוכַּל זַיְךְ צָוְגַּעַה עַרְתַּט וּוֹי נָתַן רַעַדְטַ אַין פִּיבְּעָר,
גַּעַזְעַן אַין זַיְנַע אַוְיְגַּן הָאָט גַּעַצְוְנְדַּן זַיְךְ אַ בְּלִיאַן,
וּוֹי עַר וּוֹיְשְׁטַט דֵּי בְּרַעַמְעַן מִיטַּ אַ הָאָט אַ מִידְעָר,
די לְוִפְּן טַוְנְקָעַלְעַ פָּוּן הַיְּזָן :

— צַו וּוֹאָס דָּאָס גַּיְינַן צְוּפְסָס אָוּזְעַן קָעַן רַיְיטַן אוֹיפַּט אַ פְּרוֹינְגַּ
וּוֹי עַם גַּעַרְיוֹטַן דָּעַר מְלַךְ שְׁלָמָה ?
עַם זַעַנְעַן רַגְעַס דָּא גַּעַהְיִימָעַ,
עַם אַיְזַן נִישְׁטַט נַאֲכַטַּ, עַם אַיְזַן נִישְׁטַט טַאֲגַן,
עַם אַיְזַן דָּאָס הַאָרֶץ גַּעַבְוְנְדַּן מִיטַּ אַן אִימָה —
דָּעַר חַלְלַ קָוְמַט ... אַט בָּאַלְדַּ פָּאַרְשְׁוִינְגַּטַּ דֵּי וּוֹעַלְט —
אַ וּוֹידְיוֹוּעַלְטַ, אַ לְעַצְטָעַר זַאֲגַן.
עַם הָאָט זַיְךְ מַוְרַ גַּעַהְלּוֹמַט — לְהַקְעַן אַיְזַן אַהֲעַר גַּעַקְוּמָעַן,
גַּעַשְׁטַאַגְעַן אַטְ-אַדְ-אַ.
וּי הָאָט דֵּי הָעַנְטַ צְעַנוּמָעַן, אוֹן פָּוּן אַיְרַ הָאָט אַ פְּוִינְגַּ אַיְזַן
אַרְוִיסְגַּעַפְלוֹיְגַן.

וּי הָאָט גַּעַרְוּפַן מִיךְ, אוֹן אַיְבָּרַ מִיר זַיְךְ אַנְגְּגַעְבּוֹיְגַן.
מִיר זַעַנְעַן אָוּוּק — אַיךְ וּוֹיְם נִישְׁטַ וּוֹ ;
עַם אַיְזַן גַּעַוְוַעַן אַ שְׁעָה פָּוּן פּוֹלְקִיְּטַ אַוְן פָּוּן רַוְן.
אַונְטָעַר דֵּי פִּים דֵּי עַרְדַּ הָאָט זַיְךְ גַּעַטְרָאָגַן,
עַם הָאָבָן זַיְךְ גַּעַקְיִיקְלַט וּוֹיְסַעַר רַיְפַּן.
אַיךְ הָאָבָן זַיְךְ אַוְיְפָגְעַכְאָפְטַ.
עַם הָאָט אַ הַיְּזָן גַּעַקְלָאָפְטַ אַין מִיְּנַעַן שְׁלַיְיַפְּן.
עַם הָאָט מִיר בָּאָגַג גַּעַטְאָן.
עַם הָאָט דָּעַר חַלְוָם זַיְךְ גַּעַנְדִּיקְטַ,
אַוְיְסְגַּעְרָוּנְעַן ...
אַוְיְסְגַּעְלָאָשָׁן זַיְךְ אוֹיפַּט שְׁטָעַנְדִּיקְ ...
עַם הָאָט מִיר בָּאָגַג גַּעַטְאָן ...

— נָתַן בְּרוֹדָעַר, גַּעַם אַ לְעַפְלַ כִּינַע.
די חַלְוָמוֹת, מִילָּא ... די קְדוּחַת קָעַן חַלְוָמוֹת שְׁפִינְעַן.
פָּאַרְאַצְיָאָרַן, וּוֹעַן עַם הָאָט גַּעַמְאַטְעַרְטַ מִיךְ דָּעַר פִּיבְּעָר,
הָאָט זַיְךְ מַוְרַ גַּעַהְלּוֹמַט — ס'הָאָט מִיךְ אַ פִּישְׁ אַ בִּים גַּעַטְאָן.

ニישט איך בין א פישער, נישט איך בין א שוויימער.
עם גיט א טומל זיך איזן קאָפּ, א שימער,
די חלומות, מילא... וואָרף אַרוּס און נישט דערמאָן.

ס'האָט נָהָן אַפְּגָנוּוֹוישְׁטַדִּי פִּיכְטְּקִיּוֹט פֿוֹן די ברעמען
און האָט גערעדט ווי ס'וּוָאלְטָן אַים די ווערטער קליעמען:

— ווי קען מען נישט חלומען און לאָנד פֿוֹן כּוֹלוֹ חֲלוּם?
איך בין א שטיינחאָקָעָר פֿוֹן חֲלוּם,
אוֹסְגָּעַטָּן פֿוֹן יַעֲדָן מַשְׁשָׁ,
אוּוּעָק אַין לאָנד פֿוֹן אַכְּבָּות...
פֶּאָרְלָאָזֶטֶד די טָאָטָעָם אַוְן די מַאְמָעָם,
מיַט לאַהְקָעָן זיך צַשְ׀יִידָט,
נַאֲך גּוֹט — זַי קוּמָט אַין חֲלוּם,
איך בין א שטיינחאָקָעָר פֿוֹן חֲלוּם...
וּוְאָס אַיְזָה דָּס לאָנד פֿוֹן אַכְּבָּות?
אוֹסְגָּעַטָּאָסְעָוּעָט די דָּרוֹתָה
וּוְאָשְׁפֵּילְעָר טָאָסָעָט אָוִים די קָאָרטָן.
דָּעַר חֲלוּם אַיְזָה גְּעוּוֹאָרָן אָונְדוּעָר הַזְּוּ אַוְן אָונְדוּעָר שָׂוֹרֶשׁ,
אוֹן עַמְּסָקְרִינְגָּן זיך אַיְזָה מִיר דָּעַר דָּא אַוְן דָּאָרטָן.
די גּוֹעַ אָונְדוּעָר — די קִינְדָּעָר פֿוֹן אַברָהָם אַבְּינוֹ —
חֲלוּמוֹת זַעַנְעָן אָונְדוּעָר לוּפְטָן אַוְן בָּאָדָן,
אַז אָוּבְּעָרְשְׁטִיבָּל עַרְגְּעָץ דָּאָרטָן אַין הַיְמָלֵל,
אוֹן צָוָם טָאג צָוָם הַיְיִינְטִיקָן — פֶּאָרְמָאָכָט די לאָדָן.
וּוְאָס האָט יוֹסָפָט, זַאֲגָן מִיר, גַּעַטָּן אַין לאָנד מַצְרִים?
אַחֲנָן גַּעַקְוּמָן אָגְפְּלָאָגְנָטָעָר קָנְעָכָט
הַאָט עַר די מַצְרִים זיך גַּעַשְׁטָעַלְטָן פֿוֹן נַוִּית באָפְּרִיאִיעַן,
מיַט שְׁפִּיכְלָעָרָם ווּוִיְזָן באָזָאָרגָט, מיַט חַכְמָה אַוְן מיַט רַעַכְתָּן.
וּוְאָס אַיְזָה זַיְן לְזַיְן גַּעַוּוֹן?
פְּרָעָהָם רְשֻׁעָות אַוְן די גּוֹרִוֹת...
דָּס אַיְזָה דָּס מַעֲשָׂהָלָעָן דָּס שִׁינְגָּע
פֿוֹן יוֹסְפָּן דָּעַם בָּעֵל חֲלוּמוֹת...
אָפְּשָׁר זָאָרָפָן מִיר דָּס הַאָרְצִין אַלְיָזָן זיך שְׁמִידָן,
אַנְטָאָן גַּרְאָכָעָן חַזְירְשָׁע שְׁטִיוֹוָאַילָּעָם,
פְּרָעָסָן דָּס גּוֹטָם פֿוֹן עַרְד מִיט שְׁמַאְלָץ אַוְן גְּרִיוֹן,
פֶּאָרְגָּעָסָן פֿוֹן דָּעַם אָוּבְּעָרְשְׁטִיבָּל מִיט די הוֹיכָעָן מַעְלוֹת?
הָא, בְּרוּכָל? אָפְּשָׁר, הָא?...

— נתן ברודער,نعم א לעפל כינע,
זוי נישט קיון פילאסטאָפֿ.
שלינג אײַן די ביטערנייש אונ מאָך א זיסע מינע,
טרינק אויס א ביסל ואָסער אונ רו זיך אָפֿ אונ שלאָט.

— הערטט, ברוכל, איך מוּ דיר זאגן,
ס'איו וואָר, איך רעד נישט איזט פון היין.
מיין שטיקל נפש צוּוִי מלאָכים טראָאנֶן
און יעדער באָזונדער גיט מיר שמײַן.
ס'טרעָפֿט אונ זיעער אָפֿט, איך האָכְ חרטה.
איך בין נישט קיון צדיק אונ נישט קיון למד ווּוּ,
פארוֹאָס דָּאָרָפֿ איך זיך מاطעָרָן אָט דָּא אַין שטוּבָּאָן בְּלָאָטָע
הײַינְט אָן מַאָרְגָּנָן אָן אָן אָסְסָפֿ.
איך ווּל נישט זיּוּן דער יצָחָק ווּאָס גִּיט צוּ דער עֲקָדָה.
איך בין אָיֵד אָפְשָׁוּטָעָר
וואּי ס'איו מיין טאָטָע אָן ס'איו גַּעֲוָעָן מיין זַיְידָע.
צַי מַיְינָטוּ, ברוכל, ס'איו ווּוִינִיק
אונ ווּלְטָטָפֿן רַוְּצָחִים זַיְינָן אָיֵד?
דיין הויין, דיין שׂוּעָל, דיין האָרָץ שְׁטִיבָּאָן רַיְינִיק,
דיין מַאָס, דיין ווּאָג, דיין דְּלָד אַמְּוֹת הַיְּט —
צַי אַיְזָאָס גַּעֲנוּג? צַי אַיְזָאָס ווּוִינִיק?
אונ ווּלְטָטָפֿן מַאָכָּט אָן כּוּחַ, פַּוִּיסְטָאָן קְלָעָם
אוּפְשָׁטְיָין בַּיְּדָעָנָאָכְטָמָט צוּ הַצּוֹתָן —
צַי קָעָן נַאֲךְ זַיְינָן אַהיְלִיקִיָּת אַגְּרָעָמָרָעָפֿן דָּעַם?
אונ אָפְשָׁר גַּאֲרָגָעָנוּג צוּ זַיְינָן אָיֵד, אָפְשָׁוּטָעָר דָּרְגָּת,
אָט אַזְוִי זַיְינָן אָלָעָיְזָדְן זַעֲנָעָן?
גַּאֲרָעָם אַיְזָאָס דָּא אַיְזָאָס מִיר אָפְלָעָמָל,
אָיך קָעָן אַיְם נִישְׁטָאָפְּרָלָעָשָׂן,
אָיך מוּזָּאָס שְׁטִינְהַאָקָעָרָפֿן חָלוּם זַיְינָן.
הַעֲרָ, ברוכל, מִיר קַעַנְעָן אַקְעָרָן אַיְזָעָן,
גַּאֲרָעָם עַמְּקָומָט צּוּמָּדָרָעָן —
די תְּבוֹאָה טְרָאָגָן מִיר צּוּמָּהִימָּל
אונ אָונְדוּעָר לוּיָן דֻּרְפָּאָר — די מַאָטָעָרָニִיש אָן פִּיְּן.
עַמְּקָומָט אָן קָעָן עַמְּקָומָעָר, מַעֲרָעָר —
אָיך טְרָאָכָט אָן קָעָן עַמְּקָומָשׁ בְּאַנְעָמָעָן.
גַּאֲרָעָם וּוּפְלָל קְלָעָמָנוּג אַיְן הַאָרָין עַמְּקָומָעָן —
דָּאָס פְּלָעָמָל בְּרָעָנָט אָן וּוּרָט אַלְזָ קְלָעָרָעָר.

איך וויל דיך פרעונג, ברוכל, אַ שאַלה,
אַ פֿראָסְטֿוּ שָׁאלָה:
אוֹ דִי מְלָאָכִים גַּיְעָן אוּפֶן לַיְיטָעָר,
פֿאָרוֹוָאָס אַיז זַי בְּאַשְׁעָרָת —
אוֹ זַי זָעָנָעָן שְׂוִין הַעֲטַדָּרָת מַעְלָה-מַעְלָה,
גַּיְעָן זַי צְוִירֵק צַוְּעָרָעָד?
זָאגּ דָּאָם מִיר, אַטְטַטְטַטְטַט נַאָר ווַיְיל אַיךְ ווַיְסַן...

— נתן ברודער,نعم שווין איין דעם פֿרָאַשְׁעָק בִּינְעָן
און דִי מְلָאָכִים לְאַז דַעֲרוֹוִיל איַן מִיטָן.
שְׁלִינְגּ אַרְאָפּ דִי בִּיטְעָרְנִישׁ,
די מְלָאָכִים ווּעָלָן זַיְךְ אַלְיוֹן שְׂוִין הַיְּיטָן.
זַיְיַ זָעָנָעָן דָּאָרְךְ מְלָאָכִים,
עַם אַיז פֿאָר זַיְיַ נִישְׁטָאָס קִיְּין מַעְלָה-מַטָּה —
זַיְיַ מַאֲכָן נִישְׁטָאָס דַעֲרְפָּוֹן קִיְּין ווּעָן,
זַיְיַ הַאָבָן נִישְׁטָאָס קִיְּין מַוְרָחְ-זַוְאָנָט אַין שָׁוֹל,
קִיְּין נִידָעָר אַון קִיְּין אַוְיכָן,
זַיְיַ גַּעַמְעָן זַיְךְ אַוְאלְקָן ווַיְיַ אַ בעְזָועָם
און ווַיְשַׁן אַפְּ פָּוֹן אַונְדוּעָר ווּעָלָט דִי שְׁטוּבָן.
נִישְׁטָאָס זַאְרָגּ פֿאָר זַיְיַ.نعم איין דִין פֿרָאַשְׁעָק בִּינְעָן.
דַעְרָ דַאְקְטָעָר ווּעָטָז זַיְךְ בִּיְזָעָרָן אַון שְׁרִיעָיָן: אַךְ אַון אַךְ!
נִישְׁטָאָס קִיְּין צִיְּתָזּ צַוְּקָרְעָקָן,
דַעְרָ טָאגּ אַיז קוֹרָץ אַון אַרְבָּעָט אַיז פֿאָרָאָן אַסְרָר.

דַעְרָ דַאְקְטָעָרָם אַיְיָולּ האַטְטַטְטַטְטַט צַעֲשָׁרְיָעָן זַיְךְ אַין דְּרוּיסָן.
דַעְרָ דַאְקְטָעָרָם אַטְטַטְטַטְטַט צַוְּגָעְבוֹנָדָן צַוְּאַרְנוֹגָן,
אַיז אַין גַּעַצְעָלָט אַרְנוֹגָן, אַרְאַפְּגַּעַשְׁאָרָט אַשְׁטְרוֹיָן פָּוֹן זַיְינָן
לִיְּוֹוֹנְטָעָנָן חַוִּוָּן,
און האַטְטַטְטַטְטַט גַּוְטְבָּרוֹדְעָרִישּׁ בַּיּוֹם חֹוָלה אַ קּוֹק גַּעַטָּאָן דִי צְוָנָגָן,
אַטְטַטְטַט גַּעַטָּאָן דַעְרָ שְׁטָעָרָן:

— בלְאַטְטַטְטַט — האַטְטַטְטַט עַר גַּעַזְאָגָט — אַן אַלְאַרְעָם,
דַעְרָ שְׁטָעָרָן אַיז אַ בִּימְלָאָן וְאַרְעָם,
מְשִׁיחָם זָעַלְנָעָרָה הַאָבָן נִשְׁטָאָס מְוֹרָאָ פֿאָרָ קְדָחָת...
וּוּסְטָט גַּעַמְעָן דִי בִּיטְעָרְנִישׁ נַאָךְ אַ טָּאגּ צְוָוִיּ לְפָחוֹת,
און פֿאָרְטִיקּ...
וּוֹיְזָוּ נַאָךְ אַ מַאְלָדְדָעָן דִי צְוָנָגָן...
אַ צְוָנָגָן — אַ צְאַצְקָעָן! גַּרְוִיסְאַרְטִיקּ!

יא, און טרינק א גלוועל טוי.
 איך האב דא געבראכט א פעל טוי וויסאצקי
 מהדרין שבמהדרין,
 טרינק מוט א שטיקל צוקער אדער סאכארין,
 אלץ איינס... איך האב נאך דא א קימפטעטארין,
 ר' איטשע דעם פרדסניקס וויב.
 זי האט א מידעלע, א קלינגען חוהלע געבורין
 און די חוהלע די קלינגען קריימט זיך, שרוייט,
 דארף מען צוניגין איר א פעלשל געבן
 און אונזאנן אzo זיל זיין א ליטט.
 חתן בחור, נאך א צויזידרי טאג בליבן און בעט
 און דא האט איר צום לייענען א צעלט פון אדער קאמיטעט.
 א דרשא, לאג איך איך, א דרשאנו —
 ראוישנוקעס און מאנדעלען און פאלעטען...
 לייענט, האט הנאה... זיי קענען דרישענען,
 זי קומען נישט אחור צו שליגגען בינע.

דער דאקטער האט א לאך געטאן, ארויסגעאייט זיך פון געצעטל.
 בי ברוכלאן דאם פנים ט'אויפגעעהעלט:

— א ייד, אחד מאהינו, טשעקטואווע...
 געוווען א דאקטער א באקאנטער אין פאלטאווע
 און איזן מיטן דרינען —
 מען האט אויפ אים געוזנט: „אראָפּ פון זינען”,
 גענמען וויב און קינד — אן דרישות,
 אן מעשות צו דערצילן —
 געקומען דאָחָר, „משיחם זעלנער” היילן.
 עס האט ביי אים א פלאָם געטאן —
 זוי רופסטו דאם — „דאם פֿלְעַמְלַ”.
 זי ביידע — דער דאקטער אונדזער און אונדזער אינגעער
 אברהמל —
 זי צויזפלען נישט, זוי זענע אלץ מיט א בליך אוז א קלארן
 זוי ס'וואָלט די מאמע זוי אין ראשון דא געכארן.

ת. אין יונטעלען ברען

אין יונטעלען ברען האט ברוכל צו לאהקען אַ בריינו געשריבן.
ער האט לאנג זיך די פינגער געקלעט, דעם שטערן געריבן:
וואָ זאל ער זי אַנְרוֹפֶן — פרילען, צי עלמה נכבדה.
ער וויל דאָק זיין חֲבֵר נישט שאָדָן,
נאָר להיפּון, פֿאַרְקּוּרט,
ער וויל זיין אַ געטְרִיעָרְ שְׁלִיחָה,
אַ גוֹטְעָרְ שְׁלִיחָה אוּבְּ סְׁיוּעָט זְיַין אַים באַשְׁעָרָת.

און צוֹזַי האט ער געפֿעַסְטִיקַט זְיַין דַעַת,
און צוֹזַי טִיעַר געשריבן דעם בְּרִיאָו:
עלמה נכבדה, הויַכְגַּעַשְׁעַצְתָּעַ לְאָתָה,
אַיךְ בעט אַיךְ גענעדיַק פֿאַרְצִיעָן
וּוְאַם אַיךְ שְׁרִיבָּב אַיךְ כָּאַטְשָׁ בָּאָר אָוְמְבָאַקָּאנָט,
דער פֿאַרְלָאָנָג פּוֹן אַ פְּרִוִינְט אַ גַּעַטְרִיּוּן
פִּירְטָ מִיטָּמִין פְּעַדְעָר אָוְן הַצָּאנְטָן.
ער אוֹזְמָעָר וּוְיַי אַ חֲבָר מִיר נְתָן,
מִיר זְעַנְעָן וּוְיַי בְּרִידְעָר, וּוְיַי אַחֲים צְוָאַמְעָן,
אַיךְ האָכְבָּ פּוֹן זְיַין גוֹטְמִיקַט אָוְן חַכְמָה גַּעַנְאָסָן
דָאָ, וּוְיִיטָּ פּוֹן דער הַיּוֹם אָוְן מַעֲבָר לִימִים.

עלמה נכבדה, אַיךְ זְאָגְ דָאָם אַן גָּאוֹוָה
און גְּלִיבְטָ מִיר, אַן בְּאַרְטְּמָרִיִּ.
מִיר זְעַנְעָן דָאָ עַטְלָעַכְעַ יִדְן גַּעַצְיַילְטָעַ,
סְאַיזְ אָפְשָׁר אַ מְצֻוָּה אָוְן אָפְשָׁר אַ תָּאוֹוָה,
און אָפְשָׁר פּוֹן הִימְלָ בְּאַשְׁטִימְטָעַ דָעַרְוּוֹיְלְטָעַ,
מִיר שְׁפָאַלְטָן דעם יִסְפּ אַוְיְפְּסָנִי.
אַפְּיָלוּ דיּ פִּינְגָּל וּוְאַם זְוָכָן דָאָ שְׁפִּיוֹן —
סְאַיזְ הַיְמִישָׁ דָעַרְ פְּלִי, אָוְן סְאַיזְ טְרִיסְטָ זְיַעַר שְׁרִיבָּן —
זְיַי זְעַנְעָן אַ צִּיכְּן פֿאַרְ מִיר, אַ בְּאַזְוֹוִיּוֹ —
מִיר גִּיעָן אַרְוִים פּוֹן מְצָרִים.
און דיּ פּוֹקְסָן וּוְאַם וּוְיַיְנָעָן פֿאַרְטָאָג אָוְן זְיַי קִיכְּן —
מִיר דָאַכְטָ זְיךָ זְיַי זְיַיְנָעָן דיּ אַלְטָעַ נִיגְנוּמָן.
און עַם רְוִישָׁן פּוֹן מִילְךָ אָוְן פּוֹן האַנְיקָ דיּ טִיכְּן,
כָּאַטְשָׁ דָאָם לְעַבְנָן אוֹזְשָׁוּעָר אָוְן מְאַיזְ מִיטְ זָרְגָּן פֿאַרְנוּמָן.

עלמה נכבהה, נישט מיינט איז עם קומט מיר נישט גאר אויפן זינען
או איך דארף זיך אין פרעמדו גורלוות נישט מיישן,
גאר ב'האָב נתגען ליב און וויל אים גוטס גינען,
מיר זענען אַ נאענטע משפה צווארמען אין ראשן.

איך שרייב איך, וויל נתן דערמאָנט איך באַהבה
אט ממש פונקט ווי עם שטייט אין שיר השירים:
„פֿוֹן לִיבְשָׁאָפְּטָן כְּבֵינוֹ קְרָאָנָקְן“
אַ לִיבְשָׁאָפְּטָן אָזֶן צו פֿאָרְדִּינָעָן —
איוֹ פֿוֹן גָּאָט אַ גַּעַשְׁאָנָק.

איך שרייב איך דעם בריוו —
אן נתנם הסכמה, אין זיין מינדעטען וויסן.
איך עצה איך, עלמה נכבהה,
ニישט מאָכָן אין לעבן קיון ריסן.

איך שרייב איך די ווערטער מיט טיפער אמונה
או איר וועט מיר איביך געדענ侃ן צום גוטן,
איך רוף איך נישט גײַן אויף קיון זענען קיון קرومע
און מיט גאנצקייט פֿוֹן הארץ איך וויל איך באָמָוֹתָן
צו קומען אַהער. דאס הארץ רוט דאָ אָפּ.
איך קען איך נישט זאגן פֿאָרוֹואָם.
עם אייז דאס לאָנד, ווי עם זענען בנמצא מלאָכִים
און ווי שוער ס'זאל נישט זיין — אייז נישט קיון פֿאָרְדָּאָס.

עס פֿאָרְדִּיסְטָן נישט די שׂווערטע מלאָכה
וזאָס כְּוֹאָלָט נישט געטָאָן אין דער היַם.
און יעדער פֿשׂוֹטָעָר טאג אין דער זאָכָן
זעט אָוִים ווי אַ שבָּת גַּעהַיִם.
ס'אייז יעדער פֿוֹן אָונְדוֹז דאָ אַ תושָׁב אָן אלטער, אַ יוֹרֵש פֿוֹן דוד המֶלֶךְ.
מיר וויזען אין בִּידְלָעָר — דאס זענען פֿאָלָאָצָן.
מיר גְּרִיכָּן דאָ ווַיִּט, בָּאָטָש מיר גַּיְעָן פֿאָמְעָלָעָר.
עם וועלן די גְּרוּיסָע גְּבָרִים זיך מיט אָונְדוֹז נישט פֿאָרְגָּלִיכָּן
און דער גְּרוּםָטָעָר בָּעֵל חַשְׁבָּוֹן קען אָונְדוֹזָר פֿאָרְמָעָגָן נישט שאָצָן.
מיר זענען דאָ רִיכְבָּר פֿוֹן רִיכְבָּן.

עלמה נכבהה, איך וויל איך פֿאָרְטְּרוּיעָן —
אייר זענט שוין גַּעֲוָעָן דאָ אין ראshan.

ס'האט מיר נthan דערציאט אין ביינאכטיקע שעהן,
ווען ס'האט אים די הייז פון מאלאריע געמאטערט
(א מחלח אוצ איז אונדו דא אין לאנד) —
זונט איר דא געקומען. עס האט ארכוּנְגַעְפֶּלְאַטְעָרֶט
א פוגיג בעי אייך פון דער האט.

ווײַיסט איר דעם וועג ווי אַהֲרֹן דא צו קומען.
מיר אלע — מיר זענען געקומען מיטן זעלבייקן וועג.
דער חלום איז קליגער, וויס מער און וויס בעסער
אוֹן האט אַ ווֹיְטָעָרָעָרָאַהָה.

ס'אייז דאס לעבן דא שועדרע, נאָר לייכטיקער, גראָסער,
אייך וויס נישט צי איז דאס אַ מאָטער, צי איז דאס אַ זביה,
צי בײַדַע צוֹזָמָעָן.

נאָר דאס הארץ רות זיך אַפְּ. אַזְאַפְּ שְׁוֹטוּ רַוְּ
וּי אַ קִינְד אַוְיפֵּן שְׂוִים בעי דער מאָמָעָן.

אוֹן ס'האט אַיִן מָלְאָל מִיר נthan גַּזְוָגָט —
אוֹן די רִיד זענען וואָרָהָטְפִּיךְ זִינְעָן —
ס'אייז בעסער אַ באָרוּעָסָר גִּינְזָן דא אַיִן רָאְשָׁוֹן
וּי אַיִן גָּאַלְדָּעָנָעָ שִׁיךְ אַיִן אַוְקָרָאַינָּעָ.

אוֹן וועגן הוצאות זאלט איר זיך נישט זאגן.
מיר וועלן דא אלע צוֹזָמָעָן אוֹפְּ אַוְיסְצָאַל
בעי שלמה החלך די אַפְּוֹתִיקָא באָרגָן.
אוֹן מיר זענען בטוח —
מיר פֿאַרְמָאנָגָן דעם היינְט אַעֲדָם דעם מאָרגָן.

זעט אוּם, ס'אייז באָשְׁעָרָט אַונדוֹ נישט אַיִן מָלְאָל אַרְוִים פָּוּן מְצָרִים.
אוֹן כְּדַאֲרָפְּ אייך די חַכְמָה גָּעוּוּם נִישְׁתְּ צַעְקִיעָן,
אוֹזְזָן ווער ס'האט אַ הארץ אַוְן לְוִיטָעָן זִינְעָן,
וועיל פָּוּן שְׁפָלוֹת אַנְטָלִיפֵּן —
אוֹן אַ וועג צו זיין מאָרגָן גַּעֲפִינְעָן.

עלמה נכְּבָדָה, אייך פֿאַרְשָׁטְיִי — אַיר קענט לְאַכְּנָן פָּוּן מִיר :
גָּאַטָּס טְרָאַפְּטְשָׁע, אַ בָּחוֹר אַ נאָר, אַ נִשְׁתְּ גַּעֲדָנוּנָעָר וּוּעַכְטָעָר.
עם קען אַונדוֹ חִידְשָׁן נאָר אַן אַ שיְעָור —
עם אַיִז אַפְּטָמָל דָּעָר קלִיגְסְּטָעָר בַּיְגָטָט
ווער עם שְׁטִוִּיט אַונְטָעָר לְוִיטִישָׁ גַּעֲלַעַטָּעָר.

איך וויל פון אייך נישט פאָרבּאָרגּן,
 ס'אייז דא נישט פעט דאס געקבּעַץ
 און מען טראָגֶט נישט קיין מלכּותדייך בְּנֵדֶן,
 נאָר מען הערט נישט דעם וויימִיר, דעם אָרְעָמָן קְרָעַכַּּץ
 און די עֲצֹבּוֹת די בְּינָגָר נישט נְעַגְעַט,
 אוֹפְּפַן די הוֹזִין אַלְאָטָעַ אוֹזְמַלְכּוֹתְדִּיקְ שִׁיאַן,
 און אַקְנִיְשַׁטָּאָוִיפְּן הַיְתָלְ פָּרְשָׁאָפְּטַ נִישְׁטַ קִיְּין זָאָרגּן.
 אַלְאָרְיִיאָנָט אַיז דָּעַר זָאָמָה, אַון אַן אָוּצָר דָּעַר שְׂטִיאַן —
 מִיר פָּאָרְמָאנָן דָּעַם הַיְיִינָט אַון דָּעַם מָאָרגּן —
 אַון הַיְילִיק אַיךְ זָאָגְ אַיךְ — כְּבֵין נִישְׁטַ קִיְּין בָּאָרִימָעַר —
 אַון וַיְךְ שְׁפִילָן מִוְּשׁ וּוּרְטָעָר בֵּין אַיךְ נִישְׁטַ קָאָפְּאָכְלַ —
 יְעַדְן טָאגְ קּוֹמֶט די טּוּבְּ מִיטְ אַלְאָטְ מִיטְ אַגְּרָנָעַר
 אַון זָאָגַט אַון דָּעַם סּוֹפְּ פָּוּן דָּעַם מְבוֹל.
 צַי הַעֲנָגֶט נִישְׁטַ דָּעַר מְבוֹל כְּסֶדֶר
 אַיבְּכָר אָנוֹנְדוּרָעַ יִדְיּוּשַׁ הַיְמָעָן?
 אַון אַפְּיוֹלוֹ די זִידָעָנָעַ קְלִיְּדָעַר
 גַּלְאָנָצָן אַיךְ מִיטְ אַקְלָאָגְ אַגְּהָיִמְעָן.

איך פָּאָרְעָנְדִּיקְ מִיּוֹן בְּרוּוֹ מִיטְ גְּעוּגָן,
 אַיְיָעַר הַאָרֶץ זָאָל מִיּוֹן וּוֹנְמָשַׁ אַין די וּוּרְטָעָר דָּעַרְשָׁפִירָן,
 אַון צַו אָנוֹנְדוּרָעַ לִיכְטִיקָעַ בְּרָעָגַן
 זָאָל אַלְוִיטָעָרָעַ שְׁטָעָרָן אַיךְ פִּירָן.

ט. דָּעַר בָּאָרָאָן

אַיְן מָלְ אַיז אַין רַאֲשׁוֹן אַרְאָפְּגַעַקְוּמוֹן דָּעַר בָּאָרָאָן,
 אַגְּרוּסָעָר הַאָרָן,
 אַנְיסִימְדִּיקָעָר יִידְ, וּוּרְ וּוּיְםַ גַּאֲרַ וּוּרְ עַד אַיז.
 אַון גְּעַקְוּמוֹן אַיז עַד פָּוּן אַנְיסִימְדִּיקָעָר שְׁטָאָט
 וּוּאָם הַיִּסְטָ פָּאָרִיז.
 ס'איַזְ�וּיְעָר וּוּיְיטַ
 אַון ס'איַזְ� אַלְאָטָט פָּוּן רַאֲשׁוֹן.
 עַר הַאָטָט פָּאָלָאָצָן אַון הַוד הַדָּר,
 נאָר ס'קְלָאָפְּטַ בֵּי אִים אַרְאָשְׁוֹנְדִּיקָעָר אַדָּעָר.
 אַון נאָר אִים קִיְּקַלְטַ זָאָגְ פָּוּן גַּאֲלָד אַבָּאָרגָן.

האָכָן יַיְדֵן גַעַשְׁמָוּסֶט, גַעַזְכֶט רַמוֹזִים אָוָן וּוּגְקָעָן,
גַיִי וּוִיסִים... אַ בָּאָרָאָן...
גַיִי זַיִ אַ מְבִין אַוִיפַ יַיְדִישַׁע פָוְנְקָעָן.

ער קען נישט שלאָפָן
אָפְילָו נישט אויפַ אַ פָוְכָעָנָם קִישָׁן,
סִידָן מַעַן בְּרַעֲנָגֶט אִים אַ פָעַדְעָרָפָן רַאֲשָׁוֹן.

ער קען נישט עַמְן
אָפְילָו נישט קִיְינָן קָעוֹדָאָן-הָאָנִיקָן קִישָׁן,
סִידָן מַעַן בְּרַעֲנָגֶט אִים אַ גָּאָפָלָפָן רַאֲשָׁוֹן.

ער קען זַיךְ נִישְׁתַּפְרִיעַן
אָפְילָו פָּוָן טָאָרְטָן אָוָן וּוִין אַוִיפַ דִי טִישָׁן,
סִידָן מַעַן בְּרַעֲנָגֶט אִים אַ נִיגָּוֹן פָּוָן רַאֲשָׁוֹן.

די באָרָאָנָעָסָה האָט זַיךְ אָוִיסְגָּעָלָעָרָנָט
אויפַ אַן אַיְזָעָלָעָ צַו רִיטָן,
אוֹן זַי האָט גָּעָרִיטָן,
אוֹן אַלְעַ הָאָכָן אַגְעָקוֹקָט זַי פָּוָן דָעָר וּוִיטָן
וּוִי זַי וּוְאָלָטָ פָּוָן אַ וּוְאָלָקָן זַיךְ אָרָאָפָגָעָלָאָזָט
אָט דָא אַיְן הָעָלָן טָגָן אַיְן מִיטָן.

צַו די שְׂטִיְינָהָאָקָעָר אַיְזַי די באָרָאָנָעָסָה צַוְגָּעָקוּמָעָן
זַעַן וּוִי יַיְדֵן האָקָן שְׂטִיְינָעָר.
זַי האָט פָּוָן אַיְזָעָלָעָ אָרָאָפָגָעָנִידָעָרָט
וּוִי אַיְן אַ לְאָנְדָשָׁאָפָט אַ גַעַהְיִימָעָר.
זַיִי האָקָן... — חָאָט זַי גַעַזְאָגָט —
זַיִי האָקָן... פְשָׁוֹט... מִיטַ אַ האָמָעָר.

זַי אַיְזַי שְׂטִיְין גַעַלְיִיכָן
אַזְוִי וּוִי צַוְגָּעָלָאָמָעָרָט מִיטַ אַ קְלָאָמָעָר,
גַעַקְוָקָט אַוִיפַן חִימָל,
צַי אַיְזַי עָר נִידָעָרִיקָעָר דָא, צַי הָעָכָעָר,
אוֹן אַוִיפַן אַיְזָעָלָעָ וּוְאָם האָט זַי דָא אַחָעָר גַעַבָּאָכָט,
עָר שְׂפִינָט מִיטַ די אַוִירָן וּוִי מִיטַ אַ פָעָכָעָר,
אַ חָמָור, וּוִי אַלְעַ אַיְזָולָעָן.

און אפשר אויז ער א פארשטעטלטער,
אָרֶצְפְּנַעֲקָוְמָעָן פָּוֹן אָן אָוָרְ-אָוָרְ-עַלְטָעָר
און האט זי דא אָהָעָר גַּבְּרָאָכְט ?

זוי האט געקווקט אויף אירע צוויי באָגְלִיְיטָעָר,
צווויי מלאכִים אָרֶצְפְּנַעֲקָוְמָעָן פָּוֹן יַעֲקָבָם לַיְמָעָר,
אויף די שטינְהָאָקָעָר, חַצְ-נַאֲקָעָטָע פָּאַרְשָׁוּנָעָן,
און אויף אַיְר אַיְגָן קְלִיְיד,
עפָעָם אָ גַּעַתְּיִמְעָר שְׁנוֹיְדָעָר האט עַם אָוִיפְנַעֲנִיָּט.
אלֵין אָז גַּעַוּזָעָן אַיְר אָוְמְבָאָקָאנָט
אויף אָ וּגְזָעָן צָו אָ גַּעַתְּיִמְעָר לְאָנָד.

זוי איז צו אַיְצְיָקְלָעָן צְוָנָגָנָגָנָעָן פָּאַמְעָלָעָר, בָּאָזָאָכָט,
עם זַיְנָקָעָן אִירָע טָרִיט אַיְן זַאְמָד אַיְן שַׁוּעוֹרָן
(די ווַיְמַעַט הַעַנְטָשָׁקָעָם הַאָכָּן זַיךְ גַּעַבְּלִיְיכְט אויף אִירָע הַעַנְטָ
וַיְ אַיְן מִיטָּן טָאגְ צְוָויְיָ פָּאַרְבְּלָאָנְדִזְשָׁעָטָע שְׁטָעָרָן).

זוי האט צו אַיְצְיָקְלָעָן גַּעַזְאָגָט :
דו בִּיסְטָ נַאֲךְ אָזְוִי יוֹנָגָן,
וַיְיַעַנְסָטוּ טָוָאָגָן אָזְוָלְכָעָ עַולְן ?
עם זַיְנָעָן שַׁמְּאָל נַאֲךְ דִּיְנָעָ אָקְמָלָעָן.
אָךְ וּוְעָל פָּאָר דִּיְנָעָ עַסְּן אַיְן דִּיְנָעָ טָרְנָקָעָן צָלָן,
דו זַלְסָטָ נַאֲךְ רַוִּיק אָ בִּימָל קַעַנָּעָן וּוְאָקָטָן ...

הַאָט אַיְצְיָקְלָ בְּמַעַט וַיְיַקְרָאָרְשָׁעָטָמָט,
נַאֲךְ הַאָט אָ זָאָג גַּעַטְאָן אַיְן מִיט אָ מַאְלָ :
וּוְאָם עַפְעָם אַיְן עַול ?
דָּאָם אַיְזָע נִישְׁתָּטָקְיָין עַול,
דָּאָם אַיְזָע אַמְּלָאָכָה ... אָ פָרִיד .
אַיְן אָזְוָעָמָע אַיְזָע אָזְוָעָמָע צָוְרִיד —
מִין טָאָטָע אַיְזָע אָזְוָעָמָע צָוְרִיד ...
נִישְׁתָּטָקְיָין פָּאָרָיו — אַיְזָע אָזְוָעָמָע .
אָזְוָעָמָע אַרְוִוִּים נַאֲשָׁפֵיִין, מִיט דָּרְיִי פָּעָרָה,
צִיטָּעָרָן דִּי חָאוֹן
אַיְן דָּעָר שְׁנִיְיָ וּוּרְטָ וּוּיְסָעָר .
וּוְאָם גַּיְטָ עַם מִיךְ אַיְן ?
דָּא אַיְזָע מִיר גָּוָט

און איך בין אויבן-אן.
דאס איז נישט קיון עול, בשום אופן נישט ...

די פרי האט געוקט אופן יינגל, דעם יוד,
לאנג געשטאנגען אויף דערגנין דעם באשייד
פונ זינגע געאיילטע און יינגלשע רoid.
וי איז געשטאנגען, פון ארט נישט אפגעטראַטן,
געוקט ווי דער וונדער-יינגל קלטאָפֿט דעם שטיין,
די פונקען האבן זיך געשאָטן.
וי האט נאָכגעוקט זיער פלי און קלעטער,
און אלטער ספר האט געמיישט
זינגע פיערדייקע בלעטער.

עם זענען אירע צוויי באָגָלִיְּטָעָר צוֹגָעָקוּמָעָן,
מייט די בליקן זיך גערופֿן:
שווין גענוֹג, גענוֹג פֿאָר דעם וויזוֹט.
זיך האט זיך נישט גערוּרט
וואָי צוֹגָעָשָׁמִידָט,
וואָי ס'וֹאָלָטָן צוֹגָעָהָצָלָטָן זיך געהַיּוּמָע בענְדָעָר.
זיך האט צו אַשְׁטֵיַין זיך צוֹגָעָלָעָנדָט
וואָי צו אַסְטָעָנְדָעָר.

— מלאָכִים מײַנָּען, לאָמִיר דא אַווַּילָע טריינקען
אַטראָפֿן ווֹיַן ווֹאָסְטָקָען אַיְן זַמְּדָ נִישְׁתָּזְמָען זַיְקָעָן ...
אַטְאָדָנָעָם טָעַם הָאָט עָר,
אַט בִּיטָּעָר-זִיסְּן.

דער בחורל, אַיר זַעַט, אַט דָעַר,
דאָס גַּעַזְל אַיְן בַּי אִים פָּאָרְרִיסְּן,
די לאָטָעָם אוֹיפֿ דַּי הוֹיַן אַיְינָס די צוֹוִיטָעָ שָׁטוֹפָן,
ער הָאָט מִיר דָעַם כּוֹם דָעַרְלָאָגָנט,
אַיְךְ ווַיְלָפָן אִים אַבְּיסָל זַוְּפָן.

די באָגָלִיְּטָעָר האָבָן אַשְׁמִיכָל גַּעֲטָאָן,
וַיְיַי זענען שְׁווֵין גַּעֲוּוֹיָנֶט צו אַיר אַוְן צָוָם באָרָאָן,
צָו זַיְעָרָעָ מְשֻׁנְהָדְקָעָ דְּרָכִים.
וַיְוַלְּסָטָ ווֹיַן? — טָא זָאַל וַיְיַן שְׁבָת אַיְן דָעַר ווֹאָכָן.

זיך הָאָט אַזְיַדָּן טִיכְעָלָעָ אַרְוִוְטָגְעָנוּמוֹעָן

פָּוֹן אַ טָּאַשׁ מִיטַּ וַיְלַבְּעֲרֵנָעַ אַזְּאָרֶן
אוֹן חָאַטַּ דִּ רָאָגָן אַלְעַ פִּירַ פַּאֲרָקְנִיפְטַּ
דָּאַס וּוּעַטַּ מִירַ בְּלִיבָּן לְזָכְרוֹן
אוֹיפַּ נָאָךְ אַ מָּאַלְדָּעַמַּ זָאַמְדַּ דָּעַרְזָעַן אוֹן אַיְבָּעָרָהָאַלְן —
דיַ קְנִיפְלָעַרַ זָעַנְעַן בְּעָרָגַ.
אוֹן מִינְעַ אַוְיָגַן זָעַנְעַן טָאָלַן.

צְוַיְיךְ אַיְזַּ זַי צְוָפָוּם גַּגְגָנְגָנְעַן,
דָּעַם אַיְזָוַלְ הָאַטַּ מַעַן נַאֲגַעְפִּירַטַּ נָאָךְ אַיְרַ פָּוֹן וּוּוִיטַּן,
עָרַ הָאַטַּ גַּהְיוֹזְשָׁעַטַּ שְׁטָאַרַּקַּ בְּאַלְיִידִיקַּטַּ,
וּוּאַסַּ דִּ בְּאַרְאָנְעַסַּ וּוּלְ אַוְיַּףַ אַיְםַ נִשְׁתַּטְדִּיטַּן.

פָּוֹן דֻּעַמְּאַלְטַּ אַן
הָאַטַּ מַעַן אַיְצִיקַּן גַּעַרְוָפַּן — אַיְצִיקַּלְ בְּאַרְאָן.
אוֹן אַיְצִיקַּ הָאַטַּ גַּעַשְׁמַאֲרַעַטַּ מִיטַּ דָּעַרַ נָאָזַן
אוֹן גַּעַזְאָגַטַּ מִיטַּ לְוַסְטִיקַּן פַּאֲרָדְרָאַס :
— הָעָרַ אַ מְעַשָּׂה — זַי הָאַטַּ מַיְוַן טָאָטַן רַ' אַכְרָהָמַם פָּאַרְטָעַסַּט,
בַּיְדַּעַ וּוּלְן הָאַלְטַן מִיךְ אַוְיַּףַ קַעַסַּט,
גַּעַבַּן מִירַ מַיְוַן טְרִינְקָעַן אוֹן מַיְוַן עַסַּן.
אוֹן אַזְּ אַיְקַּ אַלְיָזַן בֵּין יְצָחָקַ בְּן אַכְרָהָמַם —
דָּאַסְהָאָבָן זַיְ פַּאֲרָגְעָסַן.

ג. מחותנים

אַיְצִיקַּלְ הָאַטַּ גַּעַשְׁמַאֲרַעַטַּ צָוַם טָאָטַן רַ' אַכְרָהָמַם דָּעַם גַּבְירַ
עָרַ וְאַלְ אַוְיְמָלִינְגַּן הַוְצָאָותַ פָּאַרְ שְׁיַינְדָּלַ דָּעַם שְׁנִיְדָעָרַטַּ טָאַכְטָעַר.
דָּעַם יְחוֹסַ-צְעַטַּלְ לְאַזְוֹתַ עָרַ אַיְבָּעַרַ אַיְן דָּעַרְ-מִירַ,
אַיְן גַּרְוִוְןַ יְחוֹם אַיְזַן עָרַ נִשְׁתַּטְ קִיְּן פַּאֲרָקְאַכְטָעַר.
זַי אַיְזַן זְיוֹוָגַ דָּעַרַ בְּאַשְׁעַרְטָעַר,
זַי אַיְזַן אַכְרִילְאָגָטַן אוֹן זַי אַיְזַן אַיְםַ גַּעַפְעָלַן.
דָּאַסְהָאָבָן זַיְן פַּאֲרָלְאָנְגַּ דָּעַרַ אַיְנְצִיקְעַרַ אוֹן דָּעַרַ בְּאַגְּעַרְטָעַר.
אוֹן זַי וּוּעַטַּ קּוֹמָעַן, וּוּעַטַּ עָרַ מִיטַּ אַיְרַ אַחֲוָהַ שְׁטָעַלַן.
עָרַ וּוּעַטַּ צְוַיְיךְ אַחֲהִיםַ נִשְׁתַּטְ קּוֹמָעַן, דָּאַסְהָאָבָן פְּטָרַן.
עַרְטַ לִיְבָעַרְשָׁטַ אַוְיַףַ בְּרוּיטַ מִיטַּ וּוּאַסְעַרַ זִיכְן.

ער וויל נישט זיך מיט וועלדער און מיט קלעצער מאטען,
ער וויל נישט זען די וואנצעס פון די פריצים.

די וועלט איז הפקר — האט ר' אברהם גערעדט צום וויב, צו
חנה-ביילען.

ער איז גזעען ווי א געלימטער. —

די וועלט איז הפקר, עם איז א חרפה צו דערציילן,

וואס מינט ער, דער בז'יחיד אונדווערער, וואס מינט ער?

די כלה שיק אים! ער גיט מיר אפ באפעלן.

ער מינט, זעט אוי, דעם טאטן צרות פעלן.

א בחור פארלאזט א שטוב מיט אלען גוטן.

ער זוכט א נייעם הימל, ס'געה עט אים נישט דער וועטער.

און מיך וועט ער באזאָרגן דא מיט א מהווען.

יאנקל דער שניידער מיטן יתר.

כ'האָב גזאגט דיר, חנה-ביילען, אים נישט לאָזן פארן.

אַריינגעהאָקט אין קאָפ זיך פאלעטען!

ווער? ווע? וואס? אין מיטן דריינען האָפ!

אין דער יישיבע עפֿעַם אַבטְלָן, אַקָּפָאָטָע אַגרִינָע.

האָט אים פָּאָרוֹדִיָּט דעם קאָפ.

ער גיט בויען אַיְדּוּש לְאָנד!

ווער איז ער? אַקיִיםֶר, צי אַגְּרוּסָר חַכְמָה. ס'איַזְוִין עַסְק?

עם פֿעַלְתָּן דעם בחור אונדווערן פָּאָרְשְׁטָאָנד.

די גאנצע זאָך זעט אוי ווי אַחוֹז.

און דו האָט נאָך פָּאָר אים שְׂקָאָרְפָּעַטְקָעָם גַּעַשְׁטְּרִיקָט,

ער האָט אַגּוֹטָע מְאָמָע.

נו גַּיְיָ וְשַׁע אַיצְט אָזְן צֵי דַעַם וּוְאָגְן אָוִיפָּצָרִיק

און לְעָרָן אַיִם אַבְּיַסְלָדִי חַפְצּוֹת צָאָמָעָן.

גַּעֲשִׁיקְט אָזְן אַיִם יְשִׁיבָה אַיִם,

גַּעֲהָאָרְעוּעָט. גַּעֲשְׁלָעַט זיך אָזְן די פְּרָעָםָט, גַּעֲפָרָאָרָן.

גַּעֲוָאָלָט אַזְוָן אַלְמָזְן הַאָבָּן,

אַוְעַקְשְׁטָעָלָן אַשְׁאָפָע מִיט גְּמָרָאָם —

אַט האָסְטו זַיְן לְמָדָנָות.

אַט האָסְטו גָּאָר אַפְּרִישָׁן פְּעַקְלָצָרָה.

גַּעֲוָאָלָט אַשְׁיוֹדָך טָאָן מִיט סּוּחָרִים, מִיט אַנְאָמָעָן

און זַיְן מִיט לְיִתְּן גְּלִיכָּן —

האָט זיך אַיִם אַרְיִינְגָּעָכָאָפָט אַט דֻּרְשָׁגָעָן.

עַפְּעַם מִיט אַווָּג אַזְאָקְרָומָעָן —

ער וויל נישט זיין קיון סוחה,
ער וויל נישט ווערן דיר,
ער פארט צו משיחן אים העלפֿן קומען.
עם פאראדיסט מיר אויפֿ מײַן זוּ —
און דורך אָרֶץ, אָן זאָרג לְחִלְתוֹן,
נִיכְבָּא טְרָאָכְט. קֻוק זִיךְ אָרוּם,
אייז נֵינְין — דּוּוֹקָא יָאנְקָל שְׁנִיאָדָעָר זָאָל וְעוּרָן מֵיָּן מְחוּתָן.

חנה-ביילע האט מיט פחד געלאָזֶט הערָן אַיר קָוָל.
די אויגַן זענְעָן פֿול גַּעֲוָעָן — אַ ברונְעָם.
זַי האט זַי אוַיְסְגָּעְווַיְשָׁט פֿוֹן קְלִיְיד מִיטְן פֿאָדָאל
און אַרְוִיסְגָּעָרָעָט מִיט זַיְפְּצָן אָן תְּחִנּוֹנִים : —
אַברָהָמִיל, דָּאָס הָאָרֶץ עַם זִיךְ נִישְׁט אָפְּ.
וּאָס וּוּעָט דָּאָהָלְפֿן דָּאָס שְׂרִיעָן ?
בִּיסְט דָּאָךְ אַ פְּרוּמָעָר יִיד, דּוּ וּוּיסְט דָּאָךְ וּוּוִיל —
אַ זְיוֹג אַיזְן חַשְׁמִים.
נַאֲרָפְּרַצְּקָע טַעַג אַיְדָעָר מַעַן דָּעָרְזָעָט די וּוּלְט
אייז שְׁוִין בַּיְגָט גַּעֲלִיְינְט די חַתִּימָה.
יעַדְעַ נְשָׁמָה אַיזְן בַּיְמָה בְּרוֹא עַולְם טִיעָר,
און פָּאָר זְיוּוּגִים אַיזְן אַים נִישְׁט קִיְּן נְפָקָא-מִינָה
אַ וְאַלְדָּסְוחָר אַדְעָר אַ שְׁנִיאָדָעָר — עַר וּוּיָּס בְּעַסְעָר
און עַר פִּירָט די וּוּלְט מִיט סְדָר.
שִׁינְדָּל אַיזְן, חַלְילָה, נִישְׁט קִיְּן מְשׁוּמְדָה.
נוּ, מִילָּא, אַיזְן דָּעָר יְהָוָם נִישְׁט אָזְוִי אַרְצִי !
מִזְאָל נִשְׁטָהָאָבָן קִיְּן גְּרָעָמְעָרָע אַבְדוֹת,
סְאַיזְן אַפְּעָסְן דָּאָס הָאָרֶץ זִיךְ נִשְׁט כְּדָאי.
די רִויְבִּיקְיָה אַיזְן נִשְׁט דִּינְעָן,
גַּעֲדָעָנְקָע, אַברָהָמִיל, סְאַיזְן אַלְעַזְן פֿוֹן גַּאֲטָה.
דָּאָרָפְּ מַעַן זִיךְ נִשְׁט בְּרִיקָעָן, דָּעָם כְּעָם זִיךְ שְׁטִילָן.
סְאַיזְן יַצְחָקָל אַזְוּקָגְעָפָאָרָן — טּוֹטָה דָּאָס הָאָרֶץ מִיר וּוּיְיָ,
נַאֲרָ דָּאָס אַיזְן אַוְיךְ גַּאֲטָם וּוּילָן.

בַּיְיָ רְ' אַברָהָם דָּאָס פְּנִים אַיזְן אַיְנְגָעְפָּאָלָן,
סְחַחָט גַּעֲבִיטָן זִיךְ דִּי מְרָאָה.
פְּאָרְפָּאָלָן — חָאָט עַר גַּעֲזָגָט — פְּאָרְפָּאָלָן.
סְאַיזְן אַגְּנְגָעְלָאָפָּן אַיבָּעָר מִיר אַ בְּמָאָרָע,
סְאַיזְן נִשְׁט בָּאַשְׁעָרָת אַ טְרָאָפָּן נְחָת,

דאס מול האט א שיין געטאן
 אוון אפגעשפילט מיר א צולחכעים.
 מיט וואס האב איך געזינדיkt, פאָרוֹוָאַס קומט מיך צו שטראָפּן?
 איך בין דער ערשותער אויפֿ געבען מעות-חיתים,
 פֿאָר אַ משולח מײַן טיר אויז שטענדייק אָפּן,
 די שעה פֿוֹן מנהה אוון פֿוֹן מעוריב אַפְּגַעַהיטן,
 פֿאָר אַ גִּמְלָתִיחֶסְטָד אַיךְ בֵּין, חַלְילָה, נִשְׁתָּקִין קְמַצְןָן,
 פֿאָר אַ נְשָׁרָף — בַּיִּי וּוּמְעַן מְאַכְּטָמָן אַ הַלְוָאָה?
 בַּיִּי אַבְרָהָם דָּעַם וּוְאַלְדַּהְעַנְדְּלָעַר אַוּדָאי,
 וְואָסְטָקָעַן אַ מְעַנְטָשָׁדָעַן טָאַן אַיזְנָצְן?
 אַ יַּידְוִי אַלְעַ יַּדְזָן, אַן חַכְמָות, אַן פְּאַרְאָדָעַן,
 פְּאַרְוֹוָאַס קומט מיר, אַיזְמִין בְּרִיחַיִד, אַיזְקִיל,
 זָאַל גַּאֲרָאַן מִיטָּן דְּרִינְגָּן
 פֿוֹן דער גַּאנְצָעַר שְׂטָاط דער אַיְינְצִיקָּעַר אוון אַיְינְגָּעַר
 זַיְךְ לְאַזְן אַיבָּעַר יְמַעַן שְׂוִימְעַן,
 אַיזְנָצְן פֿוֹן אַבּוֹתָה האַקְּנוֹ שְׂטִינְגָּעַר?
 עַס שִׁיקְטָדִיךְ נִשְׁתָּקָעַר רַב, עַס בְּעַט נִשְׁתָּקִיןְגָּעַר,
 אַיזְנָצְן מִיטָּן דְּרִינְגָּן פְּאַרְטָט עַר האַקְּנוֹ שְׂטִינְגָּעַר.
 אַיזְנָצְן בְּחוֹר אָונְדוּעָרָן אַיזְנָצְן אַרְחַמְנָוָת,
 אַ קִּינְדָּאַ נְאָרָן, אַיךְ זָגְדִּיר, חַנְהַבְּיַילָּעַן,
 עַר האַט גַּעַלְאָוֹת זַיְךְ אַיזְפִּיךְ אַלְעַבְנָן פֿוֹן קְבָּצָנוֹת,
 וּוּעַט עַר אַ קְבָּצָן זַיְין מְמִילָּאָן.
 דִּי וּוּלְעַט אַיזְאָוּמְעַטָּוּם דִּי וּלְבָעַבְנָן, מְעַגְמָטָמָר גַּלוּיָּבָן,
 אַ שְׂטִינְחַאְקָעַר אַיזְנָצְן קִיןְגָּרָן רַב אוון נִשְׁתָּקִין דִּיְן.
 וּוּעַט עַס זִיכְטָמָן פֿוֹן אָוִיכְן — זִיכְטָמָן אָוִיכְן.
 אַזְוִי אַיזְנָצְן דָּא, אַן אַזְוִי אַיזְנָצְן יְרוּשָׁלָיִם.
 עַר וּוּעַט חַרְטָה האַבָּן — וּוּעַט עַר וּוּיְנָעָן.
 טְרָעָרָן אַיזְנָצְן דָּעַר אַזְצָרָן פֿוֹן נְאָרָאָנִים.
 חַרְטָה אַיזְנָצְן סְוחָרִישָׁן אוון עַס הַלְּפָטָט נִשְׁתָּקִיןְעָם,
 אוון וְואָס באַשְׁעָרָט — באַשְׁעָרָט אַיזְנָצְן, זָאנְטָמָן אַמְּן.

צו מאָרגְנָס האַט ר' אַבְרָהָם צוֹם דָּאוּנוֹגָן זַיְךְ פְּאַרְפְּרִיטָם.
 פְּאַרְפְּרִיטָג, עַס האַט גַּעַלְאָפָּן נָאָךְ דִּי שְׂטָاطָמָן,
 גַּעַגְאָנְגָּעָן — ס'אַיזְנָצְטָמָן גַּעַגְגָּנָגָן גַּעַוּעוֹן, נִשְׁתָּקִין זַיְנָעָן טְרִיטָם.
 אַט פְּוֹנְקָט וּוּי דָּאָס האַטְרָן אַיזְנָצְטָר, אַיזְנָצְטָר שְׂוּעָר דָּעַר טְרָאָט.
 ביַּיְךְ "הַוּדוֹ לְדָיְךְ" דָּעַרְפִּילְטָט אַיזְנָצְלָדוֹ אַטְרָעָר.
 אַ גַּרְוִיסְעָר גַּאֲטָט, עַס אַיזְנָצְטָט, אַלְעַבְנָן שְׂוּעָר.

ס'איו אלען בייד איז האנט, און אלען ביסטן,
נעם צו דעם טרוינער פון מיין הארץ
און גיב מיר רו.

דער שמש ר' אריה ליב אייז צו אים צונגעאנגען
טיט א פרילעבן „גוט מארגן“,
— עס קומט איז מל טוב, מען שטעהט, ר' אברהם...
ער האט זיך אפגעשטעלט,
דאס ווארט האט זיך בי אים אין האלדו דערווארגן,
נאר מיט דער האנט האט ער א מאך געתאן
צום איזון-קדושדיין אויבז-איזן:
— יעקב דער שניידער, א יוד א טיעדרער,
אוז איז אוייפ מיר.
יעדן ערבר פסח שיקט ער מיר א גילדן.
אן איזלקויט אוז האט ניט ר' יאשע דער גביר,
כאטש ער האט צווויי איזון-קראטמען
טיט אויסגעפֿאַרבעט שילדן,
דארט אין לאנד אין הייליקון,
דארט גוילט אן אנדער יהום,
דארט אהא,
די שכינה רות דארט אוייפ די נידעריקסטע סטראיכען.
ס'איו דארט, פארשטייט איר מיך, נישט דאס וואס דא.
אין לאנד אין הייליקון דער יהום איז א שטילער,
און זאגן ביזעל איזיך:
דער עיקר איז די כוונה פון דער תפילה.
MAILT איזיך, א פאסטער פון די שאף איז געוואָרן דארט א מלך.
צי וואילט אוז מיין טראפעניש געקענט פאסירן דא?
דא וועמען וואילט מען אוועקגעעצעט אוייפ פירן מלכות?
אוודאי יאשע דעם גביר, דעם דבר אחר.
דארט אהא! דארט איז דער ארשין אן אנדערעד
און ס'איו אן אנדערער וואס מעסט די מאמ.
דארט איזו יאשע דער גביר א קנאָפֿאָר מאנכער,
דער עיקר איז דאס לב — בכל לבב.
דאס איז דאס.
או אייער יצחקל, געזונט זאל ער דארט זיין,
או ער ט'געווואָלט א זיווג קרייגן,
האט מען אים א ווונק געמאָן — גיי צו יעקב שניידער.

ס'איו ניט א ליאדע שדכנדל געוווען,
 אהא, עם קומט פון דארט,
 און דער ווינק, פארשטייט איר, איז א ווייטער.
 א נאוינע בוי אונדו א לאַן,
 דרייט זיך ארום א ייד, ס'האט קיינער ניט געזען אים, ניט געהרט.
 אבער דארטן וויאם מען ווועמען וויאם עם קומט
 און ווועמען וויאם עם איז באשערט.
 שיינדל, די טאכטער ווינע, זי איז דאָך א בת מלכה.
 איז זיך ברעננט ערכ פסח מיר דעם גילדן —
 דאס פנים לוייכט. איך זאג איך, א פארשווין, א ליילקע,
 מיט א שמייכעלע אוז, א ווייבערישן, א מילדן.
 איך זאג איך, ר' אברהם, ס'איו ניט א ליאדע שדכוּן דא געוווען...
 מען דארף אביסל צוליגן דעם קאָפ
 און דעם בלַב דערוּן.

אהיים איז ר' אברהם געקומען מיד, געלטערט מיטאָמָל:
 מיין וויב, דו ביסט גערעכט —
 ס'איו הודה לד' און טראָג דיין עול.
 ער האט מיט פינגער אויסגעשרפֿיטע א פֿיר געטאן איבערן פנים:
 טו אָן, מיין וויב, דעם שאָל דעם נייעם
 און לאָמֵר גיינ צו די באָשערטן מוחותנים
 און מאָכְן מיט זי אָלחִים.
 און אפשר איז גאָר איציק פון טאָטן קליגער —
 עם טראָפֿט דער חָם וויאָס מעָר פון חָם.
 אט האָב איך דרייסיק יאָר געהאָקט דִי ביימער, וועלדער שטייקער,
 פון טאָג צו טאָג געלעפֿט די יאָכָן,
 בי וויאָס בין איך געבלַיבָן, זאג מיר?
 דו ביסט דאָך אָחֶמֶה, חנה בילַע,
 געבלַיבָן בי א הענגלאָמָפֿ און בי טאָפֿורטע ווענט.
 דאס האָב איך איז בית מדרש אלַץ באָטראָכט,
 ווען כ'בָין געשטאנען בייד דעם סטענדער צוגעלענדט.
 וויאָס וויאָס אָמענטש? וויאָס קען ער וויסן?
 ס'איו הודה לד' און טראָג דיין פֿעַקל צער.
 אינטערן דערינען זאגט דיין בן יחידל צו דייר:
 טאָפֿט, ביסט אָגָר!
 איך וויל ניט קייען דיין געשמיינן בימן.
 און העrown האָסְט געמענט וויאָס אריה לייב האָט היינט געטענהט,

דאכט זיך אַ זיך אַ בטלן, אַ ציגן-בערדל,
מעג מען אַמְּאל חערן פון אַ זוֹאָט אַ ווערטל.
דאכט אין לאנד אַין הייליקונג, זאנט ער, אַיז גָּאר אַן אַנדער וועלט
— דהיננו,

דאכט מעסט מען יהומ מיט אַן אַנדערן אַרשין,
דער עיקר אַיז דאס לֵב, דאס אַיז דער גָּאנצער זיין,
און אלען אַיז אַנדערש פון אַנהיב בִּזּוֹן סֻוף,
און יאנקל שנידער אַיז גָּאר אַ לֵּיז.
זאל זיין אַזוי.
עם אַיז ניט שייך דאס האָרֶץ מיט רייד זיך קילן,
זאנן יעַ, צַיְּן זאנן נַיִּן,
הוזו לד'
ס'אייז אַיבער אַונדו זיין ווילן,
וואָס ס'אייז באַשערט מז מיט זיין דֶּרֶךְ נַיִּין.

יא. ביעד צו דער זעלבער שיף געקומען

נאט האָט אויסגעמאָסטען דעם ים מיט זיין טרייט,
אנגעוֹאנט מיט פלאטערונג די תהומען :
פון תהומען אייערע אַיר רירט זיך נישט,
און ים אַיז אייער נאמען.

און אַ זונק, זעט אוים, טָדער ים געקראגן,
או מיט דורות שפערטער וועט אַ שיף זיך וויגן-טראגן,
און צוּווַיַּה-מיידעלעך פון אַ יהומ-שטאטם אַן עכטן
וועלן אַין די צעפּ חלומות פֿלעכטן,
און מיט ליכטיק-פֿרוּמַע אַויגן
ציען צו דעם ברעג פון באַקסער אַן אהרוגים.
זאל פֿאָר ווי דער ים זיין חמְד אויסוּיקְלָעַן אַין גאנצָן,
און די תהומען זאלן זיין נישט שרעהָן,
ווי ציגעלעך זאלן די שטראָטמען טאנצָן
בִּזּוֹן די שיף וועט צוקומען צו אַירע ברעגּן.
און זאל פֿאָר צוּיכְנָט זיין דאס אַין זכרוֹן
ווי לאָנגּ די דורות זאלן נישט גּעוּרָן.

די שיפֿ ווועט מען דערקענען לוייטן שפֿילַן פָּון אַיר האָרֶן
און די מײַדְלָעַךְ לוייטן יְהֹוֹסְדִּיקָן שְׁטוּרָן.

אַזְוֵי פִּילְּ וּוּנְדָעֶר גַּעֲשָׁעַן
בֵּין די וּאָסְמָ זַעֲנָעַן פָּאָר וּוּנְדָעֶר גְּרִוִּיט —
שִׁינְדָּל אָוּן לְאַחֲקָעַן הַאָבָּן זִיךְּ דְּעַרְזָעַן.
און דערקענט זִיךְּ אָוּמְבָּאָקְּגַּנְּטָעָרְהִיטְּ.
בִּיּוֹדָע צֹ דָעַר וּלְבָעָר שִׁיפֿ גַּעֲקָומָעַן,
בִּיּוֹדָע מִיטְּ די וּלְבָעָר פָּעַקְלָעַר, מִיטְּן וּלְבָנְן קְנוּפְּ,
מִיטְּ צִיכְעַלְעַךְ גַּעַה אַפְּטָעַנְעַן מִיטְּ בְּלוּמָעַן,
מִיטְּ פָּלְעַשְׁלָעַךְ עַפְּלָקְוּאָס פָּאָר אַ דָּרְקְוּיְקָעַנְישָׂ, אַ זָּוֶּפֶת.

טָאָקָעַ די עַפְּלָקְוּאָס טְּגַעַדְיָנְטָ גַּעַטְרִיָּ אַ סִּימָן —
דָּאָס אַיזְ אַ יְדִישְׁעָרְ גַּעַטְרָאָנָקְ פָּון אַיְבִּיךְ אָז —
אַיזְ לְאַחֲקָעַן מִיטְּ אַ שְׁמִיכְעַלְעַ אַ דִּינְעָם
אָזְ שִׁינְדָּלָעַן צְוָנְגָנָגָעַן אָזְ אַ פְּרָעָגְ גַּעַטָּאָן :
כְּקָעַן שְׁוּעָרָן — מִירְ פָּאָרָן אַיזְ דָעַר וּלְבָקָעָר מִדְיָנָה.
סְאַיזְ גּוֹטְ אָזְ אַיְגָעָנָעָם צֹ טְרָעָפְן אַיזְ דָעַר פְּרָעָם .
אַיזְ וּוּמָעָן הַאָטְטָ אַירְ דָאָרָטְ אַיזְ פְּאַלְעַסְטִינְעָ ?
אַירְ פָּאָרָטְ אַלְיָיָן, וּוּי אַיךְ, כְּהַאָבָּבָאָלְדָ דָרְקָעָנָט .
דִּי אַיְגָןְ בֵּין שִׁינְדָּלָעַן הַאָבָּן אַוְיְגָעָלְוִיכָּטָן מִיטְּ אַ טְרָעָר,
זִי הַאָטְטָ אַוְיְגָעָשְׁטָרָקָטְ צֹ לְאַחֲקָעַן בִּיּוֹדָעְ הַעַנְטָ :
אַיךְ הַאָבָּבָאָלְדָ אַיזְ גְּזָעָן, אַיְיָרָעָ טְרִיטָ גַּעַהָרָטָ,
נָאָרְ צְוָנִיָּן הַאָבָּבָאָלְדָ אַיךְ זִיךְּ גַּעַשְׁעָמָט .
אַיךְ פָּאָר... אַיךְ וּוּיְסָםְ אַלְיָיָן נִישָׁתְ וּוּיְ צֹ זָאנְ...
אַיךְ פָּאָרְ אַיזְ רַאֲשָׁוֹן... דָאָרָטְ מִןְ חַמְתָּם...
סְהַאָטָטָ לְאַחֲקָעַן גַּנְגָעָקָטְ זִי פָּאָרְוּנְדָעָטְ אָזְ צְעָטָרָאָגָן,
וּוּיְ אַ וּוּנְדָעֶרְ וּוּאַלְטָ גַּעֲשָׁעַן אַיזְ מִיטְּןְ יִם .
— אַיזְ רַאֲשָׁוֹן ? אַיךְ פָּאָרְ אַוּדָ אַהֲיָן...
דִּי וּוּרְטָעָרְ הַאָבָּן זִיךְּ בָּאַחֲלָלָןְ פָּאָרְן וּוּנְדָעֶרְ .
דִּי שִׁיפֿ אַ שְׁוּיְמָעָנְדִּיקָעְ תְּפִילָהְ .
דִּי שְׁטָרָאָמָעְ טַאֲנָצָןְ וּוּיְ צִיכְעַלְעַךְ אַרוֹפְּ-אַרְוֹנְטָעָרְ,
אַפְּוּלָעָנָעָ, גַּעַה אַרְכּוֹאָמָעָ אָזְ שְׁטִילָעָ.

אַרוֹפְּ-אַרְוֹנְטָעָרְ, אַרוֹפְּ-אַרְוֹנְטָעָרְ,
גִּוְיִטְ פָּאָרְ דָעַרְ שִׁיפֿ אַ זַּיִלְ פָּוןְ וּוּנְדָעֶרְ
אוןְ נָאָרְ אַירְ וּוּאַלְקָנָםְ אַיבָּעָרְ וּוּאַלְקָנָםְ רַיְיטָן .

אויפּ בליעין הימל צינדט זיך אונטער
א שטראל וואם פירט צום ברעג צום וויאטן.

שווימט דער לוייתן, טראגט א גרויסן יהום,
ער קען די כלה-מיידעלע פון אמאָל,
ב' האט זיינער אַרְזִיּוֹדָע אַ יִדְמִיט ווֹאַזְשְׁנֶעֶר שליחות
ביי אַים גענַכְתִּיקְט אַין אַ מִירְמָל-שָׁאָל.
ער האט פֿאָרגּוּנָסְטָן גַּרְאָד זַיְן נַאֲמָעָן,
נַאֲר עַר דַּעֲרַקְעַנְטָן די אַרְדָּאָר אַיְינִיקָּלָעָד, די מִיְידָלָעָד בִּיְדָע —
די זַעֲלָבָע תְּנוּעוֹת אָוָן דָּאָס זַעֲלָבָע פְּנִים
וּוְעַם האט גַּעַחַט דַּעַר אַרְדָּאָר זַיְדָע.
און אַוִּים גַּעַדְעַנְקוּנְג פֿאָר דֻּעָם אַרְדָּאָר זַיְדָע
הַיִּת עַר אָן עַרְזְוָאָךְ דֻּעָם יְהָוָם זַיְעָרָן צַו דִּיְתָן
מַעַן זַאָל די כלה-מיידעלע נַיְשָׁת בַּאֲלַעַטְמִיקָּן אָן נַיְשָׁת צַעַשְׁיָהָן
הַאַלְטָט עַר אָן אוֹיג אַוִּיפּ זַיְ פָּוּן ווּוּיָטָן.

אַ קְלִיְינִיקְיָיט ! דַּעַר יְהָוָדִיקָּעָר שְׂטָאָס פָּוּן שִׁינְדְּלָעָד אָן פָּוּן לְאֵהָם
אוַיְסְמַגְעַצְעַרְטָלְטָע אַין עַזְרָת נְשָׁוִם.
עַם קְוָמָט זַיְ אָן עַרְזְוָאָךְ לְכָל הַדּוּוֹת
טַאֲקָעָ פָּוּן דֻּעָם מֶלֶךְ הַלְּוִיתָן.

אַ קְלִיְינִיקְיָיט ! וּוְהָיוֹן זַיְ פָּאָרְן —
אַין לְאָנֵד פָּוּן וּוְיִסְטָע גַּרְאָד צַו אַ בּוּם אַ פְּרִישָׁן
עַם האט דַּעַר וּוְנְדַעְרְזָוְיל פֿאָר זַיְ צַעַשְׁאָרָן
דֻּעָם גַּאנְצָן יִם אוֹיפּ שְׁטַעַגְעַלְעָד קִיּוֹן רַאֲשׁוֹן ...

— אַין רַאֲשׁוֹן פֿאָר אַיךְ ... — האט שִׁינְדְּלָאָוְסְמַגְעַרְעָדָט
מִיט צִיטָעָר —

סְאַיּוֹן דָּאָרטָן דָּא אַ בְּחוֹר פָּוּן דַעַר-מִיר.
ער אוֹז אַ שְׁטִינְהַאְקָעָר, זַיְן טַאֲטָע אַיז אָן עַוְשָׁה,
הַאַט גַּאֲלָד אָוָן זַיְלָבָעָר אָן אַ שִׁיעָוָר.
זַיְן מַאֲמָע טְרָאָגָט אַ שָׁאָל אַ פְּעַנְצָטָעָר גַּעַפְרָעַנְדוֹזְלָטָע גַּאֲרְדִּינְגָּן,
אוֹז אַוִּיפּ דַי פְּעַנְצָטָעָר גַּעַפְרָעַנְדוֹזְלָטָע גַּאֲרְדִּינְגָּן,
אוֹז אַ פְּאַלְצָעָ מִיט פָּאָגָעָן מַעֲשָׁנָעָ גַּעַפְרָצָט אָוָן גַּלְאַנְצִיךְ
זַיְיָ אַ העֲגָל-לְאַמְּטָפּ מִיט אַ קְלָאָש אַ גְּרִינְעָם.
זַיְיָ הַאֲכָן קַאֲרָעַטָּם מִיט רַעַדָּע גַּוְמָעָן אָן די סְטַאָדָלָעָם,
נַאֲר אַיְצִיקְל — דָאָס אַיז דֻּעָם בְּחוֹרָם נַאֲמָעָן —

ער שרייבט מיר, ער וויל דאס נישט געדענקיין און דערמאגען,
ער וויל קיין גבר נישט זיין, ער וויל נישט זיין און גלות.
איך האב געמיינט — ער ווועט איז ראשן מיך פארגעסן.
דאם הארץ האט מיר געקלעטט.

ס'אייז אווי וויטט, ס'אייז איבער ימען.
עם איז מיר אומעטיך געוועגן, נאר איך האב זיך געשעטט
א זיין צו טאן אפילו פאר דער מאכען.
כ'חאכ אפגערטין איז אנדזער גערטנדל א צויניגל בעז —
און כ'חאכ געמאכט פאר זיך א סימן:
אויב מיטן צויניגל וועט געשען א נס,
די הייבעלען וועלן נישט פאלן און די בלעטלען וועלן גריינען —
זיבן טאג, א גאנצע וואך —
א סימן ער געדענקט מיך נאך.
און פונקט דעם טאג דעם זיבעטען א בריוו איז אנטקומען ווי א בשורה,
עם האט א שכן אנטקאלפט איז שביב:
שינידל, וואש אפ די שיינע צורה,
און גי צום פאטשט-טרענער, גיב זיך א הוייב,
ס'אייז דא פאר דיר א בריוו פון פאלעסטינע.
דער פאטשט-טרענער האט זיך צעקלאלפט א קני
מען האט די ווונד אַרומגעליגט מיט פאוטינע —
אלע גליקן טרעפען חוייסיאשען —
ער האט געקרעכצט און האט געהיסן זאגן
וואלסט אונטערקומען, אים ברענגן די צוויי גראשן,
ער ווועט די בריוו היינט נישט צערטאנן.

דעָר טאטָע האט געווֹאנְט — עַם אִיז פָּאָר אִים אַ זְכוֹת,
וְאַס אַיך וְוַעַל זַיִן אֵין הַיְלִיקָן לְאַנְד.
ער וְוַאלְט אֲהַיִן אֲוֹוָעָק, אֲפִילו גַּיִן צְפּוּם,
נָאָר גַּאָט האט אַפְּגַּעַטְיִילְט דַּעַם גַּלוֹת מִיט אַ יִם.
ער האט אַ זְוַלְבָּעָנָע מַזְוָה פָּאָר מִיר גַּעֲגָבָן אַ בְּאַשְׁטָעָל —
וְעַקְס מִיט אַ חַלְבָּן גַּילְדָּן בְּאַצְּאָלְטָט פָּאָר אַיִּר,
און אַנְגַּעַטְמָט — וְעַן אַיך וְעַל הַאַבָּן אַיִּיגָּנָם מִינִים אַ שְׂוּעָל,
זָאַל די מַזְוָה זְוַלְבָּרָן אַיבָּעָד מִין טִיר.
און זָאַל אֵין לְאַנְד אֵין הַיְלִיקָן — זָגָט ער —
זַיִן אַ דֻּרְמָאַנְגָּנִיש פָּוֹן אַ דֻּרְמִירָעָר שְׁנִידָעָר,
און אָז עַם אִיז אַים אַ זְכוֹת אַזְּאָט בְּאַשְׁעָרָת — זָגָט ער —
וְעַט דָּעָר אַוְיבָּרְשָׁטָעָר מַתָּה אִים הַעֲלָפָן וְוִוִּיטָעָר.

דער לוייתן האט זיך צו דער מעשה צוגעהערט פון אנהייב און
און האט געהאלטן אין איין קווולן,
פֿאָר נחת מיטן עכּ אַפְּאַטְשׁ געטָן,
און ס'האָבּן זיך אַרוּם דער שֿׂיף צעshaטּן וויסע קראָלן.

לאהקע האט גערעדט ווי צו זיך אליאין:
איך זע די כוֹאַלְיַעַם, זוי ציַען זיך און ציַען
און קיַען מאָל קענען זוי נישט בליבּן שטײַן.
זינגענדיקע שלעפּער אַיבּער ימען ...
זוי שויומען און זוי רויישן און זוי מײַען זיך און מײַען.
זוי האָבּן נישט קיַען היַים.
איך האָבּ פֿאָרְלָאָזֶט אַן אַלְטָעַ מסְמָעַ,
ס'איַז שׁוּ�עַגְעַוּן מִיט אַיר זיך שִׁידְן.
זיך אַפְּגַּעַרְיַסְן. מִיר דָאַכְטַּזְיַיך, כּוּבִּין אַנְטָלָאָפַּן.
דער עַלְנַט אַיְזַע גַּעֲלַבְּין בֵּי אַונְדוֹזְבִּין.
זוי טְרַאַגְט אַיְסְדָּאָרְטַּן, — איך פִּיר אַיְסְמִיט.
גַּעַלְאָזֶן זיך אַלְיאַיְן אַיְן שְׁטָמַעַל.
די שְׁטוּב אַיְזַע אוּקְזַען אַלְטָט.
עם האט זיך מִיר גַּעַלְוָמֶט — אַ בְּרַעַטְלָ נַאַך אַ בְּרַעַטְלָ פֿאָלָט.
אַ פֿאָלְעַנְיַש — זַאֲלַגְטַּז נִשְׁתַּט שְׁטָרָאָפַּן.
מען באָפְט זיך אַיְזַע, נַאֲרַסְבְּלַיְבַּט אַן הַאָרֶץ אַ שְׁנִית.
אַיר זַעַט דַּי שְׁאַל ווּאַס כְּטַרְאָגְן,
די שְׁאַל אַ וְאַרְעַמְעַ, דער מַמְּעַם הַאנְט אַיְזַע גַּוְטַע —
און טְרַעְרַן זַעַנְעַן דַּאֲ פֿאָרָאַן אַ פּוֹד.
לְעַם יְעַדְן קְנִיפְעַלְעַ אַ טְרַעְרַן זַוְיִשְׁן,
מען ווּטַע לְאַנְג זַי דְאָרְפַּן טְרַיְקְעַנְעַן אַיְן רַאַשׁוֹן.
איך פֿאָר אַיְן רַאַשׁוֹן ... איך ווּוִים נִשְׁתַּט ווּוּ דַאַס אַיְן.
מְסֻתְּמַם עַרְגַּעַץ לְעַבְנַן יְרוּשָׁלַיִם.
אַ פְּרִיְנַט פּוֹן רַאַשׁוֹן שְׁרִיבְטַמְּרִיד: ס'איַז דָאָרְט דַאַס לְעַבְנַן שְׁוּעוֹר.
פֿאָרְטָאָג אַיְן מְדִבָּר שְׁרִיְעַן דַי שְׁאַקָּאָלַן.
נוֹ, מִילָּא, שְׁרִיְעַן זַי, זַאֲלַן זַי שְׁרִיְעַן.
כְּבָעַט נַאֲט סְיַאַל זַיְך נִשְׁתַּט חַלוּמַעַן מִיר מַעַר,
אוֹ פּוֹן דַי ווּנְטַם דַי בְּרַעַטְלָעַד פֿאָלָן.
איך פֿאָר, עַם דָאַכְטַּזְיַיך אַז מִיר אַז נִשְׁתַּט דַי שֿׂיף פִּירְטַמִּיך,
נַאֲרַסְבְּלַיְבַּט אַלְיאַיְן מִיט כּוֹחַת אַיְגָעַנְעַן, איך בֵּין עַפְעַם גַּעַמְעַכְטִיקַט,
כְּיַע אַ בְּרַעַג, ווּאַס כְּהָאָבּ אַיְסְדָּאָרְט קַיְעַן מאָל נִשְׁתַּט גַּעַזְעַן,
איך פֿאָר צַו אַ הַיּוֹם ווּאַס כְּהָאָבּ דָאָרְט קַיְעַן מאָל נִשְׁתַּט גַּעַמְעַכְטִיקַט.

א פְּרִיַּינְט פָּוֹן רַאשׁוֹן שְׂרִיבֶּט מֵיר, א כְּבִין דָּאָרֶט יָא גַּעֲוֹעַן.
א פִּיגָּל כְּחַאָכָּב אַהֲיָן גַּעֲרָאָכָּט אַיְן חַלּוֹם.
מַסְתָּמָם אַיְזָא אַמְתָּה. מַעַן קַעַן נִישְׁתָּמָט בְּרַעֲגָעָן גַּאֲרַנִּישָׁת וּוֹעַן מַעַן אַיְזָא נִשְׁתָּמָא
אוֹן סְדַאָכָּט זַיְקָמִיר — סְאַיְזָא אַלְיאָ אַחַלּוֹם.
אַט גַּיְיָ אַיְךְ אוֹן אַיְךְ פָּאָר.
אַט חַאָב אַיְךְ אַיְיךְ בְּגַעֲגָנָט, אַט שְׂוּעָמְטָעָר אַזְאָ טִיעָרָע,
אַיְן וּוֹעַג אַיְן שְׂוֹעָרָן.
אַט גַּיְיָ אַיְךְ אַיְךְ אַיְךְ פָּאָר —
עַס הַעֲלָפָן מֵיר דָּעַר מַאֲמָעָם טְרָעָרָן.
וּוַיְיַעַן אַיְזָא גַּעֲוֹעַן בַּיְיָ דָּעַר מַאֲמָעָן אַשְׁטָעַנְדִּיקָּעָ מַלְאָכָה.
זַי הַאָט גַּעֲוֹיִינָט, וּוֹעַן גַּוִּים הַאָבָן בַּיְיָ אַונְדוֹן דַּי שְׂוִיכָן אַוִּיסְגַּעַרְאָכָן.
זַי הַאָט גַּעֲוֹיִינָט אַוִּיפָּן הַזּוֹק אַזְאָ נַאָּךְ מַעֲרָעָר אַוִּיפָּן גַּלוֹת.
אוֹן פּוֹרִים הַאָט זַי גַּעֲוֹיִינָט אַוִּופָּף דַּי יִדְיִישָׁע מַולּוֹת.
אוֹן פְּסָח — וּוֹאָם דַּי יִזְרָן הַאָט גַּעֲמָטָעָרָט פְּרָעָה.
אוֹן תְּשֻׁהָה-בָּאָב! אַיְבָּעָר דָּעַר שְׂטוֹב גַּעֲלָעָן אַיְזָא אַט כְּמָאָרָע.
אוֹן אַפְּלָיו חַנוּכָּה פְּלָעָגָט זַי אַטְרָעָר פְּאָרְגִּיסָּן,
וּוֹאָם עַס טְרָעָפָן שְׂוֹן נִשְׁתָּמָט מַעַן קַיְיָן נְסִים.
כְּבִין מִיד פָּוֹן יִדְיִישָׁן גַּעֲוֹוִין.
איַיְעָר טְאָטָע אַיְזָא גַּעֲרָעָט — עַס אַיְזָא זְכוֹת
קוּמָעָן אַיְן יְרוּשָׁלַיִם, דָּאָרֶט אַוּוּקְשָׁטָעָלָן אַפּוֹם.
דָּעַרְזָעָן אַשְׁטָאָט, אוֹן גַּאֲסָן אַזְאָן עַרְגָּעָץ וּוֹ מַסְתָּמָם אַשְ׀יָּין,
נִשְׁתָּמָט אַיְבָּיק תְּשֻׁהָה-בָּאָב אַיְזָא וְאַקְּן גַּיְיָן.
כְּבִין מִיד פָּוֹן יִדְיִישָׁן גַּעֲוֹוִין.

דָּעַר לְוִיתָּן הַאָט זַיְקָ צַוְּדָעָרָט מִיטָּ קָאָפָּ.
עַר הַאָט זַיְקָ דָּעַרְמָאָנָט דָּעַם נַאֲמָעָן פָּוֹן דָּעַם אַוְרָ-אָוְרָ זִיְדָן יוֹנָהָן,
א צְוֹפְּרִידְעָנָעָר מִיטָּ זִיְן וְכָרְוָן —
הַאָט עַד מִיטָּן עַק דָּעַם יִם גַּעֲטָאָן אַשָּׁאָב,
עַס הַאָבָן זַיְקָ צְעַשָּׁאָטָן וַיְלַבְּעָרָנָע אַוְזָאָרָן
אוֹן לְעַם דָּעַר שִׁפְּהָאָבָן צְעַשְׁפְּלִיט זַיְקָ וּוֹיְסָעָ שְׂוִימָעָן.

אייזעראנער צלאט

און וואס ווועט זיין —

און וואס ווועט זיין —
או צוריק וועלן קומען די פלייער
און זאגן או עס איז קיין הימל נישטא?
איז וו וועל איך ווענדן די בליכן,
און נישט העכער, נישט אויבן?

ווי וועל איך פארטראנן די גראוקיות פון רעגן?
פון שטיינערנע גאסן די שטוויבן?
ווא וועל איך זיך רעטן פון שווערן דערויזער?
און וווער ווועט מיר העלפֿן צו שרייבן די לידער?
און ס'אייז גארנישט מיט גארנישט דארט אויבן?

נאָר איך וועל די פלייער נישט גלייבן.
איך וועל זי נישט גלייבן ...

ווײַיל איך האָב אַ מלאָך געווען,
ニישט אַיִן מַאְלָ, אַ סְךָ מַאְלָ,
און ער האָט מַיךְ מַצְיל גַּעֲוֹעַן —
פון פְּלָאָגָן וואָס דְּרָאָעָן.

און איך וועל די פלייער נישט טרויען,
איך וועל זי נישט טרויען.

און וואָס ווועט זיין —
או צוריק וועלן קומען די פלייער
און אַפְּלַיְקָעָנָן דֻּעַם גַּנְ-עַדְן?
די היַם פָּוָן צְדִיקִים?
אַיְזֶן ווי ווועט מיר גַּלְיכָן
אַרְיַיבָּעָר פְּאַפְּרַעַנָּעָ בְּרַיְקָן
און נישט מיט צְדִיקִים?
און בְּיוּעָל זיך בֵּי זַיְעָרָעָ פְּאַלְעָם נישט האָלָטָן,
ווי וועל איך אַרְיַיבָּעָגָיִין גַּרְיַיבָּעָר אַוְן שְׁפָאָלָטָן?
ווער ווועט מיר מַיִן אַרְעָמָעָן נַפְשָׁ דַּעַרְחָאָלָטָן?
און וו וועל איך אויפֿלְיוֹן טְרָעָן?

נאר איך וועל די פלייער נישט הערן.
איך וועל זיין נישט הערן.

ווײיל איך האכ בצדיקים געזען,
ニישט איזן מאָל, אַ סְךָ מָאָל.
זײַ זענען געגאנגען איזן יאָר און איזן קלעַם,
געטראָגן די וועלט אויפֿן רוקָן.

וועל איך אויף די פלייער נישט קוקָן.
ニישט אומקוקָן זיך און נישט קוקָן.

עם קענען צום הימל דערגרייכֶן
די זומס וועבן די חימליךע בלוייען,
און האבן אויף ניסים געשפֿאַנט ווי אויף טראָפּ
און קענען די גענג פֿון נהרדעאָ.

אייזערנער חלום

אין דור פון קופער און פון שטאל
איך פיטער נאך דעם אייזעלע דעם וויסן פון אמאָל.

פון פיגל אייזערנער אין זיער רויישיקן געשאל
איך העד נאך אלע דאס ליאד פון זומערדיין נאכטיגאל.

און דורך די וואַלקנס רוייך, און שטובי, און קוּיט
איך זע דעם אלטען בבל-טורעם ווי מען בויט.

עם ציון טרעפֿ פון אַ קאננוויער ערצעען מיך אַרוֹיףֿ.
און כ'פֿיל אין חלום אייזערנעם עם פֿלייט מײַן גּוֹפֿ.

וوهאין? — שרוי איך — ווהאין? — איך שרוי.
און ס'ענטפֿערן מיר ליפֿן צוּווִי גַעגָּסגעַן פון בלְּיַיְּ:

איך ווים נישט זוֹג.
איך בין אַ גוֹלֵם נאָר, אַט פֿונְקָט ווי דָו.

און פון די גוֹלֵם-ליַפֿן גּוֹט אַ בלְּיאַן אַ בלְּעַנד,
און כ'פֿיל ווי ס'גּוֹלְמָעַן זיך מִיּוֹעַ פֿים אָון הענט.

פון חלום אייזערנעם ס'גּעַמֶּת מיך אַרוֹים
דאָס וויסען אייזעלע וואָס פֿיטערט לעם מײַן הוֹז.

אַ בשורה אַ פֿאַרְחַתְּמַטְּעַ עַר הַאֲטַפְּרַטְּ פֿאַרְמַיר.
פֿאַרְשְׁרִיבָן אַיְזָה די בשורה אוּפֿ אַ זּוֹנְפֿאַפּֿרְ:

“דעַר בְּבָלְ-טוּרֻעַם אַיְזָה אַ חַלּוֹם נאָר.
איך אָון דָעַר נאכטיגאל זענען די וואָרָע וואָרָאָר.”

א רענן גויט

א רענן גויט.

ס' איז נאכטמאָל און נאכטמאָל אַ ווונדער.
ער טראָגט פֿאָר יעדן מענטש אַ טרעָר.
וואָאַש אֹוִים דיין פְנִים אֵין דָעַם ווּוְנְדָעָר.
דוּ בִּיסְט דָעַר צְוּשְׁיוּר פּוֹן ווּוְנְדָעָר —
אוּן נִישְׁתְּ מַעַר.

זַעֲטִיק דיין אוֹיג מִיט ווּוְנְדָעָר,
אוּן נָעַם דיין חַלְקָ, נָעַם דיין טַרָּעָר,
דָעַרְפְּרִי דיין הַארְץ מִיט ווּוְנְדָעָר,
דוּ בִּיסְט אַ קְוַרְצָעָר גַּאַסְט בַּיִם ווּוְנְדָעָר —
אוּן נִישְׁתְּ מַעַר.

צַעֲשֶׁפְּרִיּוּט דיַ הענט אָוּן שָׁעַפְּ דָעַם ווּוְנְדָעָר,
צַעֲבָלוֹטִיק דיַינְעַ פִּינְגְּגָר, דיַין אַרְעַמְעַן גַּעֲוָעָר,
אוּן שְׁטָאָרָב אַ נִּשְׁתְּגַעְזַעְטִיקְטָעָר מִיט ווּוְנְדָעָר
אלְיַין אַ רְעַטְעַנְיָשָׁ פּוֹן ווּוְנְדָעָר —
אוּן נִישְׁתְּ מַעַר.

עַם לְעַשְׂתַּ זַךְ אֹוִים דיין פּוֹן ווּוְנְדָעָר,
אוֹיפְּ בְּרֻעָם פּוֹן אוֹיגְגָן בְּלִיבְטָ אַ לְעַבְעַדְיָקָע טַרָּעָר,
גַּיִיסְט יְעַדְן טָאגְ אַרְיַין אֵין בְּלָעָנְד פּוֹן ווּוְנְדָעָר,
אוּן אַוּוֹנְט זַגְסָט דיין שְׁמָע —
אוּן נִישְׁתְּ מַעַר.

אויף א שערבל

אויף א שערבל האט א שטראָל זיך אפניעשפיגלאַט.
איין דעם שערבל, איין צעכראָכנקייט א שיין.
ס'האָט מיין פנים איין דעם שיין זיך אויך פאָרדריגלאַט
און באָהאלטן דאָרט מיין ציטעריקע פֿיין.

צי אויז דער שטראָל געקוּמען בלויוֹ פֿאָרנְאָזֶן
אָ שערבל און אויך מיך?
ס'אייז אָ שפֿאָט: ס'קּומֶט מיט געוזאנֶג דער ווינֶט פֿאָרְשָׁאָרֶן
פֿון שוועלֶן חֲרוּבָּעַ דעם לעצטֶן אַנגְגְּוִיבֶּט.

נאָר גָּאט אויף שערבל און אויף מיר אויז זיך מרָחָם.
דעם שערבל געומֶט דער שטוּרָעָם איין זיַּין דריַּי און פְּליַּי.
עד זונגעט מיט אַים אויף אַלְעַ שְׁפָרָאָכֶן
פֿון בלְיוֹנֶג און פֿון ווּלְקָוָנֶג און פֿון ווִידָּעָרְ-בְּלִי.

און מיך אָ חָלוּמֶט פִּירֶט אַווּעָק צוּמָּ קְרוּגָּ.
אייך זע אַים גָּאנֶץ אָ קוֹוָאָלִיקָּן מִיט ווַיַּן.
צי אויז דער שטוּרָעָם קְלוֹגָּ? צי אויז דער חָלוּמֶט קְלוֹגָּ?
פֿון אַלְעַ שְׁעַרְבָּלְעַד בְּיַּעַ אֵין קְרוּגָּ די פּוֹלָעָ שיַּן.

אַלְיָוּן

איך בין אליאן און מיין שטוב
און מיין לאטמאפ איז פארלאשן.
כ'שטרעך אוים די האנט —
וועל עמעיצן דערגרייבן,
און ס'ענטפערן די ווענט :
שלום עלייכם, שלום עלייכם.

איך בין פארווננדערט —
כ'בין אליאן און מיין שטוב
און מיין לאטמאפ איז פארלאשן.
וואי קומט אעהר אַ ווארט ? אַ מענטשלעך לשונ ?
צי איז עס ווארט ? צי ס'אייז אַ חזוק-ציבין ?
און ס'ענטפערט מיר דער דיל :
שלום עלייכם, שלום עלייכם.

איך בין פארווננדערט און פארווננדערט —
ニישטאָן קײַן פרײַינט און קײַן יִדְיִידַם,
ווער רעדט צו מיר מיט שלום און מיט פרײַידַן ?
מיט גראָם מיט ווייכַן ?
און ס'רוֹפֶט זיך אַפְּ דער בִּיְשְׁטוּדַל פֿוֹן טִיר :
שלום עלייכם, שלום עלייכם.

כ'בין נאָר און גָּדָר פְּאַרְוּוֹנְדָּעָרֶט —
עם מעלהרט זיך די שטוב מיט שטימען הונדערט,
פֿוֹן ברעטל, און פֿוֹן טְשֻׁוּקָּל און פֿוֹן פָּעַנְצָטָעַר בליכַן :
שלום עלייכם, עלייכם ועלייכם.

כ'בין אליאן און מיין וועלט,
און דער טאג איז פָּאַרגָּאַנגָּגָּעָן.
נו, מילא. ס'אייז אוונט.
און ס'רוֹפֶט צו מיר די ווייטקִיַּת
פֿוֹן ווייטן, פֿוֹן ווייטן :
גוט-נאָוָנט, גוט-נאָוָנט.

איך בין פארוונגערט —
כ'בין אלין אין מײַן וועלט,
און דער טאג איז פארגענגען.
וואָי קומט אהער אָ ווונטש ?
אָ ווונטש איז אויפגענגען.
כ'שטרעך אויס מײַן אָרֶעֶם —
און ס'ענטפערט מיר פון מורה, מערב, צפון, דרום,
פון ערצע אינדערכויך ווי פון אָן עמוד :
ゴוט-ג-אוונט, און גוט תמיד.

איך בין פארוונגערט,
כ'בין גאָר, שוּוֹן גאָר פארוונגערט —
כ'בין אלין אין מײַן וועלט,
און דער טאג איז פארגענגען.
די טונקלקיות איז נישט קיין ליכט.
דער אָוונט איז נישט קיין באָגינען.
ווער קומט מיר דאָ גוט-ג-אוונט ביטן ?
ווער קומט מיר גוטם דאָ גינען ?
און בין פארוונגערט —

און ס'ענטפערן מיר שטערן הונגערט :
מיר זענען די מאורות פון דעם אָוונט.
מלמדים פון פֿאָרְלִיבְּטָע און בטלים.
דער טאג פֿאָרְמִידְט אָונֵז, ווי עַר האָט דיך פֿאָרְמִידְט,
מיר קומען דיר דערפֿאָר גוט-ג-אוונט ביטן :
ゴוט-ג-אוונט, ゴוט-ג-אוונט און אָרִיכְתְּ שְׁנִים.

מיר פֿאָרְבַּלְאָנְדוֹשׁ עַטְעַטְעַט ...

מיר פֿאָרְבַּלְאָנְדוֹשׁ עַטְעַט פֿוֹן אַפְּאָרְחָלוּמְטָן יַאֲרָהּוֹנְדָעָרֶת,
אַרְאָפְּגָנְעַשְׁאָקְלָטָע פֿוֹן בְּעַנְקָעְנְדִיקָע צְוַיְינְגָן,
מיר טְרָאָגָן טְאָפְּלָ-כְּרִילָן אָוֹן קוֹקָן אַנְ פֿאָרְוּוֹנְדָעָרֶת
דָעַם בְּבָלְ-טוֹרָעָם וּוְאָסְ מְעַזְעַזְבָּוּט.

עַם אֵיזָו אַטְרִיוּסְטָ פֿאָרְ אָונְדוֹגָן, אָוֹן סְמוֹנְטָעָרֶת
פֿוֹן אַפְּיִינְגָּעָלָע דָאָס טְרִילָן,
אַפְּיִינְגָּעָלָע פֿוֹן דָעַם פֿאָרְחָלוּמְטָן יַאֲרָהּוֹנְדָעָרֶת
פֿאָרְשָׁפְּעַטְיָקָט עַרְגָּעָץ אָוּפָ אַפְּלִוִּיט.

עַם שְׁרָעָקָן אָונְדוֹגָן דִי בְּלָאָקָן-הַזְּקוֹן-הַאָקָן,
דָעַר כִּישְׁוֹפָ-שְׁפָרוֹךְ פֿוֹן דִי עַלְעַקְטָרָאָנָעָן.
אָונְדוֹעָרָע זְיוֹגְעָלָעָרָע פֿאָרְדָּרִימְלָטָע טִיקְ-טָאָקָן
אוֹן דִי לִיְדָעָר פֿוֹן דָעַם רְבִי אַלְיָמָלָךְ מְאָנָעָן.

עַם אֵיזָו אַטְרִיוּסְטָ פֿאָרְ אָונְדוֹגָן, סְבָאָזְוֹנְדָעָרֶת
אַפְּוֹאָלְקָנְדָל וּוְאָסְ שְׁלָעָפָט וִיךְ שְׁלָעָפָט אָוֹן שְׁלָעָפָט פֿאָמְעָלָעָר
אוֹן וּוְאָסְ דִי זָוָן קוֹמְטָ-אָוִיפָט אַיר טְרָאָן בְּאַטְרָאָנָעָן,
מוֹרָה, מַעֲרָב, צָפָן, דָרוֹם
וּוְאַיְן דִי צִיְיטָן פֿוֹן דָעַם רְבִי אַלְיָמָלָךְ.

דָּם נְעוֹזָנָג פָּוּן שְׁבַת

מיט די זעקם קיסרים
פָּוּן די זעקם טאג פָּוּן דער ווֹאָך
האָב אַיך זִיך גַּעֲרִיגֶת בֵּין עֲרָב שְׁבַת.
זָוְנָטִיק הָאָבָן זַיִן צָוְגָּנוּמוּמָעָן מִין שְׁלָאָף.
מָאָנָטִיק הָאָבָן זַיִן מִין זָלִיךְ צָעִשָּׂאָטָן.
אוֹן אוֹפֶּן דְּרִיטָן טָאג, מִין גָּאָטָן,
הָאָבָן זַיִן פָּאָרְשָׁלִידָעָרטָן מִין בְּרוּוִיט
אוֹן אַיבָּעָרָטָן מִין פְּנִים מִיט רִיטָּעָרָטָן.
זַיִן הָאָבָן גַּעֲכָאָפָטָן מִין פְּלִיעָנְדִּיקָעָטָן
אוֹן הָאָבָן זַיִן גַּעֲשָׂאָכָטָן.
אוֹן צָוִי בֵּין פְּרִיטִיק אַין דָּעָרָפְּרִי.
אוֹן דָּם אַיז דָּאָךְ מִין גַּאנְצָעָוָאָךְ
וּוֹעֵן עַם שְׁמָאָרָבָטָן מִין טְוִיבָּן-פְּלִי.

פָּאָרְנָאָכָטָן הָאָב אַיך אַנְגַּעַצְוָנָדָן פַּיר לִיכְטָן
אוֹן צָוִי מִיר אַיז גַּעֲקוּמָעָן דִּי מְלָכָה שְׁבַת.
עַם הָאָט אַ לְוִיכְטָמָט גַּעֲטָאָן אַיר גַּעֲוִיכְטָמָט
אוֹן דִּי גַּאנְצָעָוָאָךְ וּוֹעֵלָט אַיז גַּעֲוָאָרָן שְׁבַת.
מִין צָעִשָּׂאָטָעָנָר זָלִיךְ
הָאָט גַּעֲפִינְקָלָט אַין זַעֲלָצָל,
אוֹן מִין טְוִיבָּט, מִין פְּלִיעָנְדִּיקָעָטָן
הָאָט גַּעֲפָאָטָשָׂט מִיט דִּי פְּלִיגָּל
אוֹן גַּעֲרִינְיִיקָט אַיר הַעַלְדוֹל.

די מְלָכָה שְׁבַת הָאָט גַּעֲבָעָנְטָשָׂט מִינְיָנָע לִיכְטָמָט.
זַיִן הָאָבָן גַּעֲלוֹיכְטָן מִיט אַ פְּלָאָט אַ קְלָאָרָן.
די שְׁיוֹן הָאָט פָּאָרְדָּעָקָטָן דִּי טָאגְפָּוּן דָּעָר ווֹאָך

און דעם קרייג מיט די זעקס קיסרים.
די גראינקייט פון בערגן —
אייז די גראינקייט פון שבת.
דעָר זילבעָר פון טייד —
אייז דער זילבעָר פון שבת.
דאס געוֹזָאנְגַ פון דעם ווינט —
אייז דאס זינגעָןַ פון שבת.
און דאס געוֹזָאנְגַ פון מיין האָרֶץ —
אייז דער אַיְבִּיקָעָר שְׁבָת.

ס ' א י ז נ א ב ט

ס'אייז נאכט. ס'קען זיין א לעצטעה נאכט.
כ'וויל דענקען גאט
וואָס ער האָט מיר באָזָוִין זונען
און מענטשָׁן ערלעכָע, באַשְׂיידָן.
כ'וויל דענקען גאט
וואָס ער האָט מיר געגעבן די אַמְנוֹנָה
איין גיהנום און גוּ עדָן.

כ'וויל דענקען גאט
וואָס כ'חָאָב גַּעֲזָעַן יְרוּשָׁלַיִם
און צוֹגָעַלְיִגְתַּט מיין האָרֶץ צו שטיינעָר אַירָעָ.
כ'וויל דענקען גאט —
די זעָגָג כ'קָעָן בְּאַנְיָיעָן
און טְרַעְפָּן דָּארְטָן דעם רְוָהָה וְאֵינוֹ נְרָאָת.

ס'אייז נאכט. ס'קען זיין א לעצטעה נאכט.
כ'וויל דענקען גאט
פָּאָרָן חַלְבַּ-לִיכְטָלָן דִּינְעָם פְּלָאָם
וואָס האָט מיין טָאָטָןָם טִישׁ באַהֲלָתָן מִיטָּ שְׁיָןָ פָּוּןָ רָוָן.
כ'וויל דענקען גאט
וואָס כ'חָאָב פָּאָרְזָוָכְטָן דָּארְטָן דעם טָעָם
פָּוּןָ אַלְפָּ בֵּית אָוּןָ בְּרוּךְ הוּא.

מ י נ ש פ ר א ד

ס'איו נישט כדאי
אזי פיל צער
פאר ווארט געזאגטן,
צי פארשוויגענען.
עם לעכט אין מיר
א ווייסע שפראך,
א ווארט וואס כהאָב נישט
געזיגלט אים.
און כאטש מיין ווייסע שפראך
איו שטום —
פון ווערטער נישט געפּוּרַעַטְעַט,
איו זי מיין אויסשפראך און מיין שטום,
און מיין נשמה שטּוּרַעַט זי.

מיין ווייסע שפראך
האט נישט קיין כתוב
און נישט קיין צונגע
פֿאָר אִיד אַנְטְּפּלְעַק.
זי לוייטערט אויף מיט אִיד באַשָּׁאָפּ,
און ווייסער שטילקייט טויכט אָוועָק.

ווען איך אליאן וועל ליינן שטום,
זיך ווונדעָן —

וואס איך בין טויט.
מיין ווייסע שפראך
וועט צונטערן

און אויפּוּגְלַעַן די שטומע רײַד.

איך הער זי אַפְּט
ווען כיוער פֿאָרְשְׁטוּבְּט

פון ביזון שפּאָט,

פון חוצפה-ברום.

מיין ווייסע שפראך
זי ענטפּערט אַפּ,

ווען מיינע ליַפּן זענען שטום.

איך דעררויכער מײַן סינאָרעט

איך דעררויכער מײַן סינאָרעט.
מײַן פנים איז פֿאַרְדּעַקְט מיט רויַַך
און שלאָנגַען ווַיְקִלְעַן זיך אַרְום מײַן קאָפ.

כ'בין מיד.
כ'האָכ געווֹאנְדּעַרְט אַ לְאָנְגַן טאג.
ער האָט זיך אוַיסְגָּרוּיכּעַרט.
און רויַַך פֿאַרְדּעַקְט מײַן פָּנִים,
און שטִיבָּן ווַיְקִלְעַן זיך אַרְום מײַן קאָפ.

אין פְּסֻוק שְׁטִיףֶת :
עם הענְגַּט די ווּלְט עַל בְּלִימָה,
אוַיפָּ גָּרְנִישֶׁת הענְגַּט די ווּלְט.
דָּאָס ווּאָרט פֿאַרְגְּגִית אַין שְׂוִיגָּן.
די פִּידֵּל שְׁפִילְט אַיך נִינְגָּן
און ווּרְט שְׁטוּם.
די שְׂוִיגָּנִישׁ פֿאַרְדּעַקְט מײַן פָּנִים,
די שְׁטִילְקִיּוֹת ווַיְקִלְט זיך אַרְום מײַן קאָפ.

עם ווַיְינְט דָּעַר ווַיְינְט אַן לשׁוֹן.
די שְׁטִילְקִיּוֹת כָּאָפְט אִים פֿאַר די פְּלִיגְל אַון דָּעַרְשְׁטִיקָט.
אַ מְוּרְמָל רְוִיכְבָּרְט זיך.

און שְׁטוּמְקִיּוֹת ווַיְקִלְט זיך אַרְום מײַן קאָפ.
אין פְּסֻוק שְׁטִיףֶת :
עם הענְגַּט די ווּלְט עַל בְּלִימָה,
אוַיפָּ גָּרְנִישֶׁת הענְגַּט די ווּלְט.

איך דעררויכער מײַן סינאָרעט.
עם לִיגְט דָּעַר אֲשׁ אַוְיפָּ מְיַינְעַ פִּינְגָּעָר,
דָּאָס לְעַצְטָע ווַיְקִלְרְוִיךְ פֿאַרְגִּיגִיט —
אַט ווּי אַין פְּסֻוק שְׁטִיףֶת.

איך בין נישטא דא מער

איך שטיי און רoid מיט איך.
דאם איז אן אויגנבליך.
מיין ווועלט האט זיך געטאן א קער.
איך רעד פון אומגליק,
צי פון גליק —
נאך כ'בן נישטא דא מער,
איך ווייס — איך בין נישטא דא מער.

איך זע א בוים אין בלוי —
דאם איז אן אויסטראכטונג.
וואי קומט ער דא אהער ?
דאם איז מיין ווונטש וואם גריינט.
דאם איז מיין קלעם וואם בליט,
וואיל כ'בן נישטא דא מער,
איך ווייס — איך בין נישטא דא מער.

איך הער דעם ניגון פון דעם ווינט.
דאם איז אן אויסדאכטונג.
א ליבעליד איך הער.
דאם איז געועגעונג,
דאם איז א גייגזונט,
וואיל כ'בן נישטא דא מער,
איך ווייס — איך בין נישטא דא מער.

די נאכט גיט א רוף

די נאכט גיט א רוף :

שטיי אויף,
אייצט רוען די אייזערגע רעדע.
אייצט שטומען די גערעלטע רייד.
ס'אייז די שעה ווען עם בליען די סעדער.
ס'אייז די רגע ווען טוי אייז פארשפּרייט.

שטיי אויף —

גי זיך דורך איבער גאָסן,
ווײַ זענען פֿול אייצט מיט געטט פֿון דער נאכט,
אונטער שטראָל פֿון לבנה דעם בלאָסן
האָט אַ הוֹנְט זיך זיין יומַן טוב געמאָכַט.

זיין פֿעל רוט זיך אָפַּ פֿון די גֶּלְעַטָּן,

זיין צונג פֿון דעם הינטישן לעק.
ווײַ זענע ברויטגעבער שלאָפַּן אִין בעטָן,
און ס'אייז געטלאָד די רָוּ פֿון זיין עק.

שטיי אויף —

ס'יוועט דער שטיין דיך מיט ליבשאָפַט באָגריסָן,
און דער טוי ווועט פֶּאָרְשַׁטְּעַמְּפָלָעַן דיין טראָט.
ס'יוועלן אייזערגע רעדער נישט וויסָן
דיין באָנאָכְטִיקָן סָוד.

דעָר טאג צוֹם אַוְונֶט קּוּמֶת

כ'בין אַמְּאָל גְּעוּזָן יוֹנָגָן.
דעָרָנָאָך בֵּין אִיך גְּעוּזָרָן אַלְטָט.
אוֹן אַיְצָט בֵּין אִיך אַיְן מִיטָּן וּוּגָן,
וּוּ עַם בֵּית וִיך גַּעֲשַׁתָּאָלָט אוֹיפָ גַּעֲשַׁתָּאָלָט.

איַן טוּמָל הָעָר אִיך שְׂטִילְקִיּוֹט,
וּוּגָן יַעֲדָעָר טוּמָל שְׂטִאָרְבָּט.
איַן בּוּיָם, איַן בְּלֻעַטָּעָר-פּוֹלְקִיּוֹט,
אִיך הָעָר דָּעַם רַוִּישׁ פּוֹן הָאָרְבָּסָט.

איַן שָׁאָל פּוֹן שְׂוּוִימָעְנְדִּיקָע שִׁיפָּן
מוֹרְמָלָט דִּי שְׁטִים פּוֹן דְּנָא.
זַיְוָן וּוּלָן נִישְׁתָּדְרָשׁוּמָעָן צַו קִיּוֹן הָאָפָּן,
וּוַיְלָסְאָיו קִיּוֹן הָאָפָּן גַּאֲרָן נִשְׁטָא.

דעָר טאג צוֹם אַוְונֶט קּוּמֶת.
עַם צִינְדָּן וִיך דִּי שְׂטָעָרָן.
אוֹן יַעֲדָעָר שְׂטָעָרָן זִינְגָּט —
פּוֹן זַיְוָן נִשְׁטָה-זְוּעָרָן.

די זַוְן גִּיְתָּמָע אַוִּיפָּט אַיְן מַזְרָחָן,
אוֹן זַי אַנְטָלוֹיֶפֶט צַו דְּרוּם,
אוֹן זַי אַנְטָלוֹיֶפֶט צַו מַעֲרָבָה,
אוֹן זַי אַנְטָלוֹיֶפֶט צַו נַאֲכָת.

אַט פּוֹנְקָט וּוּי אִיך אַנְטָלוֹיֶפֶט
פּוֹן הַיְינָט צוֹם מַאֲרָגָן,
אוֹן סְאָיו דָּעַר מַאֲרָגָן אָן אַיְן-סְוָףָה,
אַדָּעָר סְאָיו נַאֲכָת.

דער הימל ווערט נענטער צו מיר

דער הימל ווערט נענטער צו מיר און אלץ נענטער —
אט וועל איך א שפאנ טאן און קומען צו אים.
נאר מיין גאט וואס כ'בון דארשטייך צו אים און זיין ענטפער —
ווערט נאך טיפער פארכאָרגן, נאך וויאטער זיין שטיטם.

איך שטויי פאָרלָאָרָן אַמְּטָל אֵין מײַן אַיִּגְעָנָעָר ווֹיְנוֹנָג,
איך דערקען נישט די ווענט ווי באֶדְעָקָטָע מיט גְּרִים.
איך לעכ אֵין דעם תוהו אֵין באַטְרָאָכָט אַום מיט שְׁטוֹוַנָּג.
און מײַן גאט אֵין פאָרְכָּאָרגָן, באָטָש כ'הער נאך זיין שטיטם.

איך בִּיּוּט יְעֹדָן טָאגּ מִינָעָ קְלִיְידָעָר

איך בִּיּוּט יְעֹדָן טָאגּ מִינָעָ קְלִיְידָעָר,
מער קען איך קיון זאָךְ נישט בִּיּוּטָן.
כ'יוֹאָלָט גַּעֲטָוִישָׂט יְעֹדָע שָׁעה, יְעֹדָן טָאגּ אוֹפָךְ אַצְוּוֹיְטָן,
נאר כ'הָאָבּ נִישְׁתְּ קִיּוֹן שְׁפָרוֹךְ אוֹפָךְ צָעַדְרָן צִיְּטָן.

גאט אליען, זעם אוים, בִּיּוּט פּוֹן זַיִן וועלט די בְּגָדִים,
אט-אָגָּרִינָט, אַט-אָגָּרִילָט, אַט-אָגָּרָנָט מיט בליזָן.
אָפִילּוּ מְלָאָכִים מיט זַיִר לְוִיבּ אֵין גַּעַנְאָדוֹן
קענען אויך פּוֹן דעם אַיְזָעָרָנָעָם לאָגָנוֹיְילּ נִישְׁתְּ שִׁיצָן.

אויך די זוֹן צוֹלִיבּ דעם מוֹאָר שְׁטָרָאָלָונָגּ פֿאָרְטוֹשָׂן,
און אַנְטָלוֹיְפָן פּוֹן טָאגּ, פּוֹן זַיִן בלענְדיָקָן טוֹמָל,
און פּוֹנְקָט ווי איך קומָט אוֹפָךְ מְאָרָגָן אֵין נִיעָ מְלָבוֹשִׁים
און קְרִיּוֹט ווַיְדָעָר אֵיר קְרִיּוֹז אֵין דעם הַיְמָלָשָׁן רָוְמָל.

איך זינגע א ליווּלַיָּו

איך זינגע א ליווּלַיָּו,
פֿאָר זיך אַלְיַין אָ לִוּלַיָּו,
אַט גֶּלְאָט אָזּוּי,
פֿאָר אָ רְגָעַ רֹו —
איך זינגע פֿאָר זיך אָ לִוּלַיָּו.

איך זינגע פֿוּן אָ זּוּן,
כָּאָטְשׁ ס' אַיְזָן קִיּוּן זּוּן נִישְׁטָאָ.
אַט גֶּלְאָט אָזּוּי,
זָאַל זִוְּן אָ זּוּן
איַן אַט דָּעַר חַוְשָׁךְ-שְׁעהָ.

איך זינגע פֿוּן אָ שְׁטָרָאָל,
כָּאָטְשׁ ס' אַיְזָן קִיּוּן פֿוֹנָק נִישְׁטָאָ.
אַט גֶּלְאָט אָזּוּי,
איַן טָאגּ פֿוּן גּוֹאָלְד
זָאַל זִוְּן אָ שְׁטָרָאָל צַעַשְׁטָרָאָלְט

ס' אַיְזָן גֶּלְאָט אָזּוּי,
איך זָאָגּ עַם גֶּלְאָט אָזּוּי,
איך זינגע קִיּוּן לִוּלַיָּו.
כְּבֵין עַרְגָּעָץ וּוּ
אָן אָ לִוּלַיָּו.

כְּבֵין איַן אָ נַאֲכַט
וּוּסָם רַוְפְּטַ זִיךְ רֹו,
צִי גַּאֲרַ אָ טָאגּ
איַן תָּהָה וּוּגּ
אָן אָ לִוּלַיָּו.

איך וויל זיך דערמאָנען

איך וויל זיך דערמאָנען
וואַי דער טאג איז אַוועַך.
אַזּאַט לאָגְנֶעֶר טאג!
איך ווים נישט.
איך קען זיך נישט דערמאָנען.

די פִּים זַעֲנָעָן מֵיד,
וואַי פָּן לְאָגְנֶן גַּעֲיָעָג.
נַאֲר וּוּהָיוֹן? אָוָן נַאֲר וּוּאָם?
איך ווים נישט.
איך קען זיך נישט דערמאָנען.

כ'הָאָב גַּעֲוָאַשְׁן דַּעַם טִישׁ,
מַסְתָּמֵם גַּעֲוָאַרְטָם אַיּוֹפְּ אַגְּסָטָם.
צַי אַיּוֹעַר גַּעֲקָוְמָעָן?
איך ווים נישט.
איך קען זיך נישט דערמאָנען.

כ'הָאָב גַּעֲצָאָרְנָט, גַּעֲוָיִינָט.
אַטְרָעָר הָאָט גַּעֲגָעָסְן מִיּוֹן אָוִיגַּן.
נַאֲר צְוִילְבָּן וּוּאָם?
איך ווים נישט.
איך קען זיך נישט דערמאָנען.

איך הָאָב מִית מַעֲנְטָשָׂן גַּעֲרָעְדָּט.
צַי אַיך הָאָב גַּעֲגָלוּבְּט?
צַי אַיך הָאָב בְּלִוּזָן גַּעֲגָפְט?
איך ווים נישט.
איך קען זיך נישט דערמאָנען.

ס'הָאָט מִיּוֹן שִׁיפְּ זַיךְ גַּעֲצָאָפְּלָט אַיּוֹ יִם.
צַי כ'הָאָב דַּעַם יִם גַּעֲזָעָן?

צי האט זיך מיר געהלומט בלוייז אַ יְם?
איך ווים נישט.
איך קען זיך נישט דערמאנען.

אַט קֶלֶאָפֶט מעַן אִין טֵר.
אַ חֹבּ קֶומֶט מעַן מָאנָעַן.
נֶאָר פֶּאָר וּזְאָסְמָן?
אִיךְ וּוּיְםָ נִישְׁטָן.
אִיךְ קֶעָן זִיךְ נִישְׁטָן דַּעֲרָמָאָנָעַן.

1962

כַּלְזָמָן

כל זמן די פיגעל פלייען זינגען זיין.
איך ווים נישט וו זיין קומען אום.
צַיְוּעַט אַ טּוֹרָף זַיְיַ צַעֲפְּלִיקָן אִין גַּעַשְׂרִיָּי,
צַיְוּעַט אַ שְׁטוּרָעָם וּוּעַט זַיְיַ מַאֲכָן שְׁטוּמָם.

עם בליבט מיט זיסקייט אִין מַיְן אוּיעַר
זַיְעַר גַּעַזְאָנָגָן.
פָּאָרָן גַּעַלְיְתָעָנוּם מִיר גִּבְּן אַפְּ זַיְיַ טּוֹרָעָר —
אוֹנְדוּעָר גַּעַשְׂפָּאָנָקָן.

ערשת היינט האָב איך געווען אַ פִּיגָּל בְּלוֹטָן,
צַוְּגַעְטְּוִילְעַט צַו אַ פְּלוֹיט.
פָּאָר זַיְיַ גַּעַזְאָנָג בְּהָאָב אַפְּגַעְדָּאָנָקָט מַיְט גַּטָּן —
איך בין פָּוּן אִים אַנְטְּלָאָפָּן אִין זַיְיַ גַּוְיָט.

אוֹן וּוֹעֵן איך בין אַחֲרִים גַּעַקְוּמָעָן
דָּעַר שְׁטָאָרְבָּנְדִּיקָעָר פִּיגָּל אַיְזָן גַּעַלְעָן לְעֵם מַיְן שְׁוּעָל.
וּוְ קְוּמָסְטוּ דָּאַ אַחֲרָעָר? — הָאָב איך גַּעַשְׂרִיָּעָן.
עַד טְזִיְּךְ אַ הִיבּ גַּעַטָּאָן אוֹן אַנְגַּעַהֲוִיכּוּן פְּלִיעָן.
אוֹן מַיְט גַּעַזְאָנָג האָט אוּיפְּגַעְוּוֹאָכָט זַיְיַ קָעָל.

1963

מְדִבָּר יְוָתָא

מיילן פון אַ חֶלְום אַיז דָּעֵר מְדִבָּר יְוָתָא,
גְּרוּיעַ דָּעֵרנָא אַיְינְגְּעָזְנוּקָעַן אַין אַ שְׁלָאָפַ בָּאַרְוָטָע.

וּוִים אַיךְ נִישְׁטָט צַי סְ'אַיז מִין חֶלְום,
צַי דָּאָם אַיז דָּעֵר מְדִבָּר יְוָתָא,
צַי דַּי קְלָעְמוֹנָג אַיז פָּוָן דָּעֵרנָא,
צַי מַיךְ מַאֲטָעָרָן פָּוָן מְדִבָּר דַּי נִשְׁטָט-גּוֹטָע.

דָּאָרָן אַיְינְגְּעָקְלָעָמֶט אַין דָּאָרָן
אוֹיפַ אַ שְׁטוּס-לְשׂוֹן פָּאַרְטְּרִוִּיעַן:
כְּבֵין גַּעֲבָאָרָן, כְּבֵין גַּעֲבָאָרָן
אַיְיבִּיקְ דָּאָרָעָנָן אַין דָּאָרָן.

וּוִים אַיךְ נִישְׁטָט, צַי סְ'אַיז אַין דָּרִימָל
מִיר בָּאַשְׁעָרָט אַזּוֹץ הַנָּאָה,
צַי דָּאָם חֶלְומָט מְדִבָּר יְוָתָא
אַין זַיְן פִּינְצְטָעָרָעַר הַכְּנָעוֹת.

דָּרִימָלָעַן דָּעֵרנָא, לְאָנָג פָּאַרְגָּעָסָן
פָּוָן אַ הָאָפָעָנוֹנָג אַוִּיפַ טְוַיָּעַן.
טוֹזְגַּט-יִאָרְיוֹקָע מַעַת לְעַתָּן
אַיְינְגְּעָזְבוֹיָגַן גְּרוּיעַן, גְּרוּיעַן.

וּוִים אַיז נִישְׁטָט צַי דָּאָם אַיז יְוָתָא,
צַי פְּרִילִינָגָן פָּאַרְפְּרוּעָנָע פָּאַרְצִיּוֹתָן,
צַי דָּאָם אַיז מִין הַיְּמָלָאָגָד לִיטָע
אַ פָּאַרְדָּאָרְנָטָע בָּאוּוֹיּוֹת זִיךְ מִיר פָּוָן וּוּוִיטָן.

פלוצלינג זע איך ס'ברענט אַדָּרֶן,
ס'האט די זוֹן אִים אַנְגַּעַצְנָדֵן,
ברענט אָוּן ברענט אָוּן ס'זּוּעָרָן ווַיְסֻעָּר
וַיְנַעַּפְיַיְרְדִּיקָּעָן ווְגַדְןָן.

וַיְוַיְם אִיךְ נִשְׁתַּחֲווּ צַיְּמַשְׁפִּילְתָּא זְעִינְגָּן
אוֹיפָט מִיּוֹן מִידְעָר אַוְיגְּנוֹזְיוּעָן,
צַיְּדָם בְּרַעַנְטָדָעָר מִדְבָּר יַוְתָּאָט
פָּאוֹרְגָּאכְטָא אַיְן טְרוֹוְיְעָרִיקָּעָר שְׁקַיעָה.

1963

פָּוּן תְּהֻוָּם דֵּי מְגִילָּה

עַם טְרֻעָפֶט, כְּהָעָר דָּעַם תְּהֻוָּם וּוּעַם פָּאַלְן דֵּי טָעָג,
די פְּרִיאַד לְעַשְׂתָּז זַיְדָא אִים אָוּן נְצָחָוּן פָּאַרְגָּעָסְט זַיְדָא.
אִיךְ הָעָר דָּעַם תְּהֻוָּם וּוּאָסְטְּלִינְגְּטָא טְרוּעָמָס אָוּן שְׁטָעָטָמָס,
אָוּן אוֹיפָט מִיר אָוּן מִיּוֹן לְעַבְנָן פָּאַרְמָעָסְט זַיְדָא.

עַם טְרֻעָפֶט, דֵּי זַוְּן גִּיְתַּת אָוּזָעָק אָוּן בָּאַחַאַלְתָּא זַיְדָא אַיְן שִׁיְדָא,
אָוּן דֵּי טְוִיבָה הָעַרְתָּא אוֹיפָט וּוּאַרְקָעָן אִיר תְּפִילָה,
עַם צְעַשְׁרִיָּת זַיְדָא גְּרִילָא אַיְן אַחֲרָבָעָר מִיל —
עַר לְיַיְעַנְתָּפָן תְּהֻוָּם דֵּי מְגִילָּה.

עַם טְרֻעָפֶט, סְפָּאַלְטָא אַשְׁטָּעָרָן אַרְאָפָּא, עַם פָּאַרְלָעָשָׂט זַיְדָא זַיְוִין שְׁפָרָן,
עַם פָּאַרְדָּעָקָט אִים פָּוּן שְׁאַתְּנָס דֵּי חִילָּעָן,
אָוּן אַבְּלַנְדְּקִיָּת פָּאַרְלָעָנְדָט זַיְוִין פָּאַרְלָאָזְעָנָעָם טְרָאָן —
עַם מְוֹרְמָלָט פָּוּן תְּהֻוָּם דֵּי מְגִילָּה.

עַם טְרֻעָפֶט, אֹז אַז וּוּינְטָגִיט אַשְׁפִּילָמִיט אַבְּלָאָט,
אָוּן דֵּי בְּלָאָט פָּאַלְטָא אַרְאָפָּא אָוּן זַיְדָעָן זַיְדָעָן זַיְדָעָן וּוּרָן.
אַיְן אִיר פָּלָאַטָּעָר אָוּן שָׁאָרָךְ אוֹיפָט דֵּי גְּרָאָן דֵּי שְׁטִילָעָן
הָעָר אִיךְ פָּוּן תְּהֻוָּם דֵּי מְגִילָּה.

כְּגַיְדָעָמָט וּוּאַלְדָא אוֹיפָט צְרוּיקָה, דֵּי שְׁטָמָעָן אַנְטָלוֹפָן,
די נְעַמְעָן פָּוּן פְּרִיאַנְטָשָׁוִין פָּאַרְגָּעָסְט אַפְּיָוָן,
אַיְץ מִשְׁעָן דֵּי בְּלָעַטָּעָר מִוְתָּא פָּאַרְשָׁוּוֹנְדָעָנָעָם כְּתָבָן
אָוּן לְיַיְעַנְתָּפָן תְּהֻוָּם דֵּי מְגִילָּה.

א געפאנגענע

כ'האכ אײַנְגערעדט מײַן מאָן
ער זאל מיר געבען ברויט.
איַצְטַ שְׂטוּי אִיךְ אַ גַּעֲפָאַנְגָּעַנָּעַ
איַן מִינְעַ רֵיד,

איַיךְ זֶעֶר שְׁלַעַפְטַּ דִּי וּוֹאַכְּן
וּוִי אַ קִּיְּיטַ,
אוֹן אִיךְ שְׂטוּי אַ גַּעֲפָאַנְגָּעַנָּעַ
איַן מִינְעַ רֵיד.

כ'האכ אײַנְגַּעַטְרוּיט מײַן מלֿאָךְ,
אוֹ אִיךְ זַיְנְגַּ אַ לִידַ,
אוֹן אִיךְ שְׂטוּי אַ גַּעֲבָוְנְדָעַנָּעַ
איַן מִינְעַ גַּעַזְאָנָּגְ.

עם האט דער מלֿאָךְ מַיר באַוּוֹילִיקְטַּ
מייט אַ בלֿיק-גַּעַשְׁאָנְקַ,
אוֹן אִיךְ שְׂטוּי אַ גַּעֲבָוְנְדָעַנָּעַ
איַן מִינְעַ גַּעַזְאָנָּגְ.

כ'האכ אײַנְגַּעַטְרוּיט דַּעַם הִימַּלְ
אוֹ אִיךְ חַפְּילָה טָוּןַ,
אוֹן אִיךְ שְׂטוּי אַ גַּעַזְוְנְקָעַנָּעַ
איַן מִינְעַ גַּעַבְעַטַּ.

דער הִימַּל שִׁקְטַּ מַיר טַרָּאָפְנוּיוֹן
זַיְן שְׁמִיּוּכְלַ אָוֹן זַיְן גַּלְעַטַּ,
אוֹן אִיךְ שְׂטוּי אַ גַּעַזְוְנְקָעַנָּעַ
איַן מִינְעַ גַּעַבְעַטַּ.

כ'חאכ אינגעראעדט מײַן האָרֶץ,
אוֹ כ'בֵין פּוֹן לְאַנְג שּׂוֹן טוֹיט,
אוֹן אַיךְ שְׁטִיףַי אַ פָּאַרְוּוֹנְגְּדָעַרטַע
וּוְאַסְמַכְּהָעָר אוֹן זָע.

עם שפּוֹילַט אַיְן מִיר אַ שְׁטִים
וּוְאַסְמַכְּהָעָר — יְעַ אַוְן יְעַ —
אוֹן אַיךְ שְׁטִיףַי אַ פָּאַרְוּוֹנְגְּדָעַרטַע
וּוְאַסְמַכְּהָעָר אוֹן זָע.

1960

צַו זִיךְרָלִין

בְּשְׁטִיףַי אַוְיפַּ בְּיִינָאכֶט וּוְסְיוֹזָאַלַּט מִיר עַמְעַצְעַר גַּעֲרוֹפָן.
אַיךְ מִין — אַיךְ בֵין דֵי אַיְינְצִיקָע וּוְאַסְמַכְּטַם.
פָּאַרְבַּי מִין פָּעַנְצְּמָעַר גִּיטַּט אַ יְוָנָג דָּוָרָךְ בְּגִילּוֹפָין
אוֹן כ'הָעָר עַר רְעַדְתַּ צַו זִיךְרָלִין אוֹן לְאַכְטַם.

דָּעַר הַיְמָל עַנְטְּפָעַרטַט נִישְׁטַמַּ, נִישְׁטַמַּ מִיר, נִישְׁטַמַּ אַיִם.
אַ פִּיעֻרְלַעֲכָעַר שְׁוֹוִיגְעַט עַר אַיְן גַּעַהְיִים.
דָּעַר שִׁיכּוֹר שְׁטָעַלְט זְוִיָּן טְרַאַט אַחֲעָר, אַחֲיָן,
עַר וּוְאַקְלַט זִיךְרָלִין אוֹן טְרַעְפַּט נִישְׁטַמַּ צַו זְוִיָּן הַיִּם.

אוֹן אַיךְ קָוק נַאֲך זְוִיָּן גַּאנְג זְוִיָּן קְרוּמָעָן.
בְּיִדְעַ גִּיעַן מִיר צַו זִיךְרָלִין,
אוֹן בְּיִדְעַ וּוּוֹיְסַן נִישְׁטַמַּ וּוֹהָיַן מִיר וּוּעָלָן קְומָעָן.

בַּיִם ווַיְנָקֵל פָּוֹן דָּעַר ווּלְט

עם שטייט בַּיִם ווַיְנָקֵל פָּוֹן דָּעַר ווּלְט אֲ יָוָנֶגֶעֶ פַּרְוִי.
זַי זָיְנֶגֶט פָּוֹן מַאֲרְגְּנֶנְפְּרִי אָוֹן מַאֲרְגְּנֶנְטִוִּי.

זַי זָיְנֶגֶט פָּוֹן פְּרִילִינְג אָוֹן פָּוֹן בְּלוּמְעַן-בְּלִי,
פָּוֹן עַרְשָׁתְּן בְּלִיאַסְּקָ פָּוֹן הַיְמָל אַיְן זַיְן גַּלִּי.

זַי זָיְנֶגֶט פָּוֹן אֲנָהוִיב לְיַבְעַ אָוֹן פָּוֹן אֲנָהוִיב שִׁיְּן,
פָּוֹן הַאֲנִיק-בְּיּוּם ווּאַסְּטְּרִיקְנְּט נִישְׁתָּ אָוֹן דָּאָרְטָ נִישְׁתָּ אַיְן.

אַיְךְ קָוָם צַו אַיר בְּיַיְנָאָכְט ווּעַן שְׁנַיְן אַיְזָ קָאָרְגָּ.
אַיְךְ טְרָאָג דַּי פִּינְצְּטָעְרְקִוִּיט דַּי גַּנְצָעָ אַוְיָפְטָ מַיְין קָאָרְקָ.

אַיְךְ טְרָאָג דַּעַם זָוְנְפָּאָרְגָּאָגָג פָּאָרְלָאָשָׁוָן אָוֹן זַיְן צָעָרָ.
אַיְךְ שְׂיַעַפְט דַּי בְּיַטְּרְקִוִּיט פָּוֹן אַפְּגָּעָנָאָרְטָן נַאָרָ.

אַיְךְ וּזְאָקָל וִיךְ אַוְיָפְט צְוּוֹיְפְּלָעָן פָּוֹן גַּעֲמִיטָ,
צִי כְּבִין גַּעֲבּוּרָן ווּעַן, צִי אָפְשָׁר קִיּוֹן מַאְלָ נִישְׁתָּ.

צִי אָפְשָׁר בֵּין אַיְךְ גַּאָר אֲ וּזְאָנְדָּעְרְדִּיקָע ווּאָרָ,
פָּוֹן אֲנָהוִיבְּ-אָן בֵּיו סֻפְּ פָּוֹן יְעַדְעַר זַאָרָ.

אוֹן שְׁרָעָק אַיְזָ מַיְין בְּאַגְּלִילְיִטְּעָרִין אוֹן זִינְלָאָזָעָ גַּעֲפָאָרָ,
וּוְסָ'אִיּוֹ דָעַר גּוֹרֵל פָּוֹן דַעַם אַפְּגָּעָנָאָרְטָן נַאָרָ.

אוֹן ווּעַן אַיְךְ קָוָם פָּאָרְשְׁוּוֹנְדָט זַי מִיטָּ אֲ זַאָגָ
בְּלִיְּבָ דַו אוֹן שְׁטִיִּי. פָּאָרְבִּיִּט מִיךְ בֵּיו פָּאָרְטָאָגָ.

אַיְךְ בְּלִיְּבָ. אַיְךְ שְׁטִי בַּיִם ווַיְנָקֵל פָּוֹן דָעַר ווּלְטָ,
פָּוֹן אַלְעָ אֲנָהוִיבָן דַעַם שְׁטְרָאָלִיקָן גַּעֲצְעַלְטָ.

אַיְךְ זַעַדְעַם פְּרִילִינְג אָוֹן דַעַם בְּלוּמְעַן-בְּלִי,
דַעַם עַרְשָׁתְּן בְּלִיאַסְּקָ פָּוֹן הַיְמָל אַיְן זַיְן גַּלִּי.

מיין מיטזּ-נאכט

מיין מיטזּ-נאכט
האט אפנעבענדן זיך פון דער ווועלט,
געזאנט א גוטן טאג צו דער זונ,
און צו די שטערן א גוטע נאכט.
בין איך געליבן — איך און מיטזּ-נאכט
מייט איך שפראך און געזאנגע,
מייט איך איגענעums ליכט און געבאט.
בין איך געליבן — איך און מיטזּ-נאכט
און מעסטעונג פון צייט,
אונטער שירעם פון אייביקן ראה.

דארט, וו דער טאג האט מיך געוווארפֿן צו דער נידער,
האט מיך אויסגעגלייכט די מיטזּ-נאכט.
זי האט געזאנט איך ויאמר
אין איך שטילקײַט געהימער,
און איך האָב אָמֵן געזאנט.

טיינע ווערטער אין פלי און געלעטער
זענען אָוּעָק צו די האָפֿנס פון טאג.
איך ווים נישט צו וועלכּן געלעטער,
איך ווים נישט צו וועלכּן געצּוֹיג —
געלאָזְן מיך אָן עַלְנַטָּע אלִיּוֹן,
און אָפְּרַעַלְטַעַרְתָּעַ אלִיּוֹן,
דעם טאג אַנְטְּקַעַנְעַן אָן אלִיּוֹן,
צוישן זונאָוְפְּגַאנְג אָן זונפְּרַגְאנְג,
וַיְיַיְנְאָן אָשְׁטִיגְגָּן.

מסחט ווועט קומען די מיטזּ-נאכט, מיין דעטער,
מייט איך איגענעums שירעם באָוָאכט,
און אויפּ געשפְּאָנָעָן פון זיידענע בלעטער
מייך נעמען אין ראה פון מיטזּ-נאכט.

פָּאָרְטָּאָג

פארטאג, אַ צוֹוִיטְשְׁעַרְיִי פָּוּן פִּוְינְגֶל
אַפְּפִילּוּ אֵין שְׂמִינְעָרְנָעָם נְיוֹ-יָרָק,
אוֹוִיפּ אַ שְׁטוּבִּיךְ פָּאָרְרוּכְּבָּרְטָן צְוִוְינְגֶל
שְׁפִילְטַ דָּעַר אַרְקָעַסְטָעַר פָּוּן גָּאָט.

אַ מְרָאָפָּן טְוִי וּוְיָנָר וּזְאָס פָּוּן בְּרָאַשְׁתִּית
בְּאַצְּיוּרְטַ אַ פָּאָרְזְּשָׁאָעוּרְטָן דָּרָאָט.
עַם אַיּוֹ רֹו אֵין דָעַם הִימְלָדָעַם בְּלוֹיעַן.
בְּאַלְדַּ וּוּעַט אַ פְּלִיאַיְן טָאָן דָעַר טָאָג מִיטַּ שְׁגָנוּן
אוֹן מִיר וּוּלְזַן פָּאָרְגָּעָסְן פָּוּן גָּאָט.

דָעַרְוּוֹיְלַ שְׁטִוִיטַ אַ הְוָנְטַ אַ פָּאָרְטְּרָאַכְטָעַר
בְּיַיְבַּ אֲפָעָנָעָם טִירָל פָּוּן הוֹיָף.
דיַ וּוּלְטַ עַר בְּאַטְּרָאַכְטַ אַ פָּאָרְגָּאַפְּטָעַר
אוֹן הָעָרְטַ זִיךְ צָוֵם כִּי טֻבַּ.
עַם אַיּוֹ רֹו אֵין דָעַם הִימְלָדָעַם בְּלוֹיעַן
בְּאַלְדַּ וּוּעַט אַ פְּלִיאַיְן טָאָן דָעַר טָאָג מִיטַּ שְׁגָנוּן
אוֹן פָּאָרְפְּלִיאַיְן אֵין רֹוִישׁ דָעַם כִּי טֻבַּ.

1964

אוֹן אָפְשָׁר נָאָךְ שְׁפָעַטְעַד ...

אֵין מִין סָאַד הָאָטַ אַ שְׁוֹפְּגַעַטְעַן הַאַסְטִיקַ אַ הְעַזְלַ פָּוּן יְעַגְעַר אַנְטְּרוֹנְגַעַן.
פָּאָרְ שְׁרַעַק הָאָטַ זַיְן פָּעַל זִיךְ גַּעֲכּוֹאַלְיָעַט, גַּעֲשְׁפּוֹלְטָעַרְטַ
פָּוּן וּוּיִיטַ הָאָטַ גַּעֲכַרְפְּעַט דָעַר הָאָרְן מִיטַּ טְוִיטְלָעָכְן בְּרוּמְעַן.
דָּאָס הַעַזְלַ אוֹן אִיךְ הָאָבָן בְּיַיְדַעַג גַּעֲצִיטָעַרְטַ

בְּיַיְנָאַכְטַ הָאָטַ דָּאָס הַעַזְלַ גַּעֲדְרִימְלָטַ אַן מוֹרָא דָעַר מִינְדְּסְטָעַר
אֵין חְלוּמוֹתַ פָּוּן וּוּלְדָעַר וּוּסְ'גְּרִיְיכְטַ נִישְׁתַּחַט דָעַם יְעַגְעַרְטַ גַּעֲפָאַר,
נָאָר אִיךְ הָאָבַגְעַט אֵין דָעַר נִאָכְטַ אֵין אִיר פִּינְצְטָעַר,
אִיךְ הָאָבַגְעַט קִיּוֹן חְלוּםַ פָּוּן וּוּלְדָעַר וּוּסְ'גְּרִיְיכְטַ נִישְׁתַּחַט דָעַר גָּזַר.

אַנְטְּעַדְעַר שְׁוֵץַ פָּוּן דָעַר גַּרְוִיקִיְטַ בְּאַגְּנָעַן מִין גַּאֲסַטְעַ אַיּוֹ
גַּעֲשְׁפְּרָוְנְגַעַן אַ זְוַן-פְּלָעַקְ גַּעֲפִינְגַעַן צְוִוְישַׁן גַּרְוִיקִיְטַ פָּוּן בְּלַעְטָעַר.
בִּיְ מִיר אֵין גַּעֲבְּלִיבְּן דָעַר חְלָל מִיטַּ אִימְהָ בְּאַלְאָדָן,
מִין זְוַן-פְּלָעַקְ אֵיזְעַרְגְּעַץ בָּאַחֲרִיתְ הַיְמִים אֵין אָפְשָׁר נָאָךְ שְׁפָעַטְעַר.

1960

דער ווינט איז אלט געוווארן

דער ווינט איז אלט געוווארן.
די מעשיות וואס ער ברומט מיט הייזעריקער שטימ —
זוי זענען אומעטיך.
זוי ווארפֿן מיך אראפֿ פון בארגן,
און איך ווער א בעטלערקע אין טאל.
דאם גאָלְדַ פון מיינע פערל —
ווערט אש-קאליר.
דאם טוט דער אלטער ווינט,
וואס רוּרט זיך אָן אָן טיר.

דער ווינט איז אלט געוווארן.
דער ניגנון וואס ער ברומט שייט הויילער שטימ —
ער איז שרעקנדיך.
ער זענט אראפֿ די גריינקייט פון דעם וואָל.
די זונגענדיקע גריינקייט פון אָמָל.
מיין באָרגנפֿוֹגָל —
ער ווערט א פֿלאַדערמוֹז,
דאם טוט דער אלטער ווינט,
וואס עסְטַ מײַן האָרֶץ מיר אוּם.

דער ווינט איז אלט געוווארן.
די סודות וואס ער ברומט מיט שעפטשנדייקער שטימ —
זוי זענען טויטנדיך.
זוי לײַקענען די קלאָרקייט פון אָ טראָר.
זוי לײַקענען די שבואה פון אָ בלִיך.
דאם טוט דער אלטער ווינט
טוּיב אָן שעפטשנדייק.

נאָר צוּוִיעַן גַּלְיָבֵן נִישְׁתַּת דֻּעַם אַלְטַן ווִינְטַן:
די בעטלערקע אין טאל — אין אַש אָן שְׂטוּיב,
און די לבנה אין דער הוֹיך — די ווֹוִיםַע, שְׂטוּמַע טְוִיב.

צווישן טאג און נאכט

צווישן טאג און נאכט —
עם הענטט די וועלט אויפּ גרויעם סופּ-ליךטען.
די שוויבּן טונקלען זיךָ.
עם וואיינט א הונט אומצופּרידן מיטּ די שטערן.
עם ציט זיךָ אוים א שאטנדיקע נײַז
און שארט אָוועק די דורךגעפּאלענע באָגערן.

דער טאג אויז מיד פֿון ליכט.
דאָס ליכט אויז מיד פֿון מאָטער.
די פִיינְגּ ווערְן בלינְד.
מען הערטט פֿון פִיינְגּ זײַערְ דעם צאָפּלְדִּיקּן פֿלאָטְער.

צווישן טאג און נאכט —
עם הענטט די וועלט אויפּ גרויעם סופּ-ליךטען.
זיךָ זוכט אַנטְרִינְגּן.

די בִּיּוּמֶר ווַיְקָלְעַן זיךָ אֵין שאָטְנָס
פאָרְהַוְוִין די גַּעַשְׁתַּאֲלָטָן
פאָרְ אַנטְרִינְגּן.

דאָס גְּרָאָזְ פָּאַלְטָ צוֹ צוֹ דָּרְעָרָךְ
און טוֹלְיַעַט זיךָ צוֹם חַשְׁךְ
פאָרְ אַנטְרִינְגּן.
דער טאג אויז אויסגעגענְגּען.
די זוֹן אַנטְלָאָפּן —
פאָרְ אַנטְרִינְגּן.

איַךְ בֵּין קִיּוֹן זוֹן נִישְׁטָן,
איַךְ בֵּין קִיּוֹן בּוּיְם נִישְׁטָן,
איַךְ בֵּין קִיּוֹן גְּרָאָזְ נִישְׁטָן —
און האָבּ נִישְׁטָן קִיּוֹן אַנטְרִינְגּן.

עם זיאנדערט דער טאג

עם זיאנדערט דער טאג
און ווערט מיד פון זיין ליבט
ער ליינט אויף זיין געצייג
און ער דעםערט אווועק.
עם באגלייט אים פון טורעם
פון גלאקן דער קלאג
און אויף מערב די שרפה
פון זיין גאנצן געוועرك.

פון חלומות די שערבלעך
ער צעשית ווועם איז —
אויף אָראָג, אויף אָצְוִיג,
אויף אָבעֶרגֶל פון מיסט.
עם קומען די שאטנם
מייט בעטלערשע פים
און צעלעפַן דאס ברוכוואָרג
אין די טאָרבעם אומזיסט.

ער פֿאָרְפֿאָקְט זיך, דער טאג
איין פֿאָרְבּֿאָרְגּֿעָנָע הילען.
דארט שלאָפָן די ריזן
זיעער אייביקן שלאָפָן.
ער מאָנט דארט זיין פֿלאָז
ער מאָנט די פֿיר אַיְילָן
און פון דריימָל עם ענטפֿערט אים
דער באָלעכָּס :
לייג אָווועק זיך בְּשְׁלֹום,
עם איז רחבות גענוג
איין דעם הְבִּלְהִים.
דער גָּלָאָקָּן-גָּעָקָּלָאָג,
אויב ער ווועט נישט אַנְטְּרִינְגָּן,
וועט פֿאָרְנָאָרָן דיך נאָך אָמָּאל
מאָרָגָן באָגְנִינְגָּן.

איך האב אויסגעטראקט די רו

איך האב אויסגעטראקט די רו
און געروفן זי צו זיך :
רו מיר אפ די מידע פים,
רו מיר אפ מיין שוערן בליך
רו אפ די וואלקנס אינדעראהייך —
זוי זענען מידער נאך ווי איך,
זוי בלאנדושען און זוי שלעפן זיך.

און מיין אויסגעטראקטע רו
ענטפערט מיר : איך בין נישטא.
איין גזעןן כ'בון געוווען
גאָר אַמְּאָל אַ קוֹרֶצְעַ שְׁעהַ.
עם האָט די גָּאָרָעַ וּוּלְתַּ גָּעָרוֹת.
הָאָט מַעַן מִידְגָּשָׁה גַּעֲרָגָעַ דְּאָרָט
מייטן ערשותן טראפֿן בלוט.

ס'פֿאָרְשְׂוִוִינְדְטַ מֵיַּן אוַיְסְגַּעְטְּרָאַקְטַעַ רַוּ.
בליב איך מידער נאך ווי מיה,
די פים פֿאָרְצְּנְקְעָרְטַ אַוְיְפַן דַּיל
און פֿאָרְבִּי מֵיַּן שְׁועָרַן בליך
מידע וואלקנס שלעפן זיך,
זוי זענען מידער נאך ווי איך.

פָּוֹן מִזְדַּקְיִיט כְּזֹאָרֶף אֲרָאֶפֶּ דֵּי שִׁיד אָוֹן זָאָלֶן

פָּוֹן מִזְדַּקְיִיט כְּזֹאָרֶף אֲרָאֶפֶּ דֵּי שִׁיד אָוֹן זָאָלֶן,
זִיך אָפְרוּעָן פָּוֹן אַ פָּאָרָטָאָכְלִיעָוּעָטָן טָאגֶן.
עַם הַיִּיכְנָן אָוֹן דֵּי פִּים מִיְּנָעָ צָו קָלָאנֶן
מִיטֶּ טְרוּיְעֶר נְאָקָעָטָן, מִיטֶּ שְׁטוּמָעָן זָאָגֶן:
וּוְדוּוֹ? וּוְהַיִּין? נְאָךְ וּוְאָם?
דֵּי אַוִּיסְדָּאָכְטָוָנָג גְּעַיְּגָטָן — אִיז זַי צָעָרָנוּן.
דֵּי בְּלָעַנְדָּעָנִישׁ גְּעַוְּיְקָלְטָן וּוּי אַוִּיפֶּ שְׁפָנוּן.
פָּוֹן שְׁטוּבִיכְּ גְּעוּוּבָטֶפֶּ פָּאָרָהָעָמָד אַ פָּאָדָעָם.
וּוּי טָוָט אָזְוִינָס אִין עַלְתָּעָר דִּינָעָם אַבְּנָאָדָם?

כְּפָאָרָמָאָךְ דֵּי אַוִּיעָרָן, נִשְׁתַּתְּ הַעֲרָן פָּוֹן דֵּי פִּים דָעַם דִּיבָּרָו.
צְעַפְּלָאָמָעָן זִיךְ דֵּי אַוִּיעָרָן מִיטֶּ מְוֹסְרָדִיקָן פִּיבָּעָר:
וּוְאָם? וּוְאָם? זְאָבָן מִיר גַּעַהָעָרט?
גַּעַהָעָרט אַ בְּרָכָה אַיְבָּעָר אַ פָּוֹסְטָן כּוֹם.
פָּאָרָשְׁוּעָכָט דֵּי עַרְלָעָכְקִיָּיט פָּוֹן פָּרָאָסְטָן שְׁטִיקָל גָּלָאָז,
גַּעַהָעָרט דָעַם רְוִישָׁ פָּוֹן שְׂוִים אַן הַאָפָּן,
דָעַר וּוֹיִין אִיז אַוִּיסְגָּרָנוּן בֵּין לְעַצְטָן טְרָאָפָּן.
אַין דִּין עַלְתָּעָר אַיז מְש׊וֹנָה
פָּאָרָטְוִיבָּן אַין דֵּי אַוִּיעָרָן דֵּי גָּאָטְ-גַּעַבְעַנְטָשָׁטָע סְטוּרָנוּ.

כְּזֹוֵיל אַוִּיפְּהִיְיכְּנָן דֵּי הַעֲנָטָן, זִיךְ שִׁיצְנָן קָעָגָן צָאָרָן,
הַעֲנָגָן זַי וּוּי פָרָעָמָדָע, וּוּי נִשְׁתַּתְּ מִיטֶּ מִיר גַּעַבָּאָרָן.
זַי מְוֹרְמָלָעָן מִיטֶּ בְּרוֹנוֹן:
צַו וּוְאָם אַיז אַונְדוּעָר מִי? וּוְאָם טְוִיגֶן עַם?
גַּעַגְעָבָן שְׁלוֹם דָעַם אַוְן יְעָנָעָם,
קִיְּין שְׁלוֹם אַיז נִשְׁטָאָט, דֵּי פִּינְגָּנָעָר קְלָעָמָעָן.
אַין אַין דִּין עַלְתָּעָר, שְׁוֹן קְרוּבָּן צַו אַמָּאָה —
וּוּי פָאָסְטָן פָּאָרָהָעָמָד עַיר דֵּי בְּלָאַנְדוּשָׁעָנִישׁ אַין תָּהָוָ?

אַיְךְ הַאָב אַ שְׁוֹן גַּעַזְוָכָט בֵּי מִיְּנָעָ טְרוּיָע אָוִינָן
אַין מִיְּן שְׁפִיגָּל.
נְאָרָט גַּעַשְׁטָאָגָן אַיז אַ מעַנְטָש אַ פָּרָעָמָדָע.
עַר הַאָט גַּעַקְוָקָט אַוִּיפֶּ מִיר וּוּי אַ פָּאָרָשְׁעָמָטָע —
וּוּי קוּמָט אַ פָּרָעָמָדָע מַעַנְטָש צָו מִר אַין שְׁפִיגָּל?

ב ע ט ל ע ר

בעטלער זיצן אין אַרי.
איך הער אַ ניגון — דעם אָרעמאָנס באָנְגַּלְיְּיטָר.
איך גִּיְּפָאָרְבִּי. סְיוּעָרֶת שׂוּעָר מֵיָּן שְׁפָאָן.
צְוֹוִישָׁן זַיִּי אַ פְּלָאָצָן אַ לִיְּדָקָעֶר פָּזָרָצָן —
ווער ווַיִּסְטָטֶר ווּעַמְּעָן אַ גַּגְּרִיאַיטָּר.

די בעטלער דריינגען דורך פָּאָרְבָּאָרְגָּעָנִישׁ פֿוֹן מֵיָּן מַחְשָׁבָה.
די אוֹיגָן בְּלִיצָן.
עם יָאָגָט מִיךְ נַאֲךְ אַ וּוָאָרָט פֿוֹן שְׁפָאָט :
— נִיט שְׁרָעָק זִיךְ, כִּבְּין אַלְיהָוּ הַנְּבִיא,
און אוֹיב ווּסְטָזָה זַיִּן ווּעַסְטוֹ נַאֲךְ לְעֵם מֵיר זַיִּן.

עם טְרָאָגָט מִיךְ אָוּוּק אַ רַאֲדֶר פֿוֹן שְׁוִידָעֶר,
אַ הַינְּקָעְדִּיקָעֶר פָּאָרְשָׁטָעָלֶט דָעַם ווּעַגְּמִיר מִיט אַ שְׁטָעָקָן.
עַד שְׁמַיְּכָלֶת לְסְפִּיק, עַד גִּטְּאָט אַ פְּלוּידָעֶר,
די אוֹיגָן זַיִּנְעָן שְׁטָרָאָלֶן :
— בִּיסְטָה הַינְּקָעְדִּיקָעֶר נַאֲךְ פֿוֹן מֵיר,
דו בִּיסְטָה שְׁוַיְּן הַוְּנָדָרֶט מָאָל גַּעֲפָאָלֶן.

עם שְׁטָרָעָקָט זִיךְ אוֹים אַ הַאנְטָה.
אַ שְׁטִים אַיךְ הַעָר : — גִּיבְּ דִין פְּרוֹתָה.
פָּאָר מֵיָּן שְׁוֹכוֹן אָוֹן מֵיָּן קְלִיְּדָן.
מִיט מֵיר צְוֹזָמָעָן ווּעַסְטוֹ זַיִּן אַין גַּעַדָּן.
— גִּיבְּ אַ פְּרוֹתָה.

אַיךְ פִּיל עַם דִּינְגָּעָן נִישְׁטָה דִּי פִּים.
עַם שְׁלַעַפְּט מִיךְ אַ קְוִיט אָוֹן שְׁלִיְּדָעָרֶט אַין זַיְּגָזָגָן.
אַ בְּלִינְדָעֶר רִירָט מִיךְ אָן, גַּעַמְט אָן בִּים קְרָאָגָן :
— בִּיסְטָה בְּלִינְדָעֶר נַאֲךְ פֿוֹן מֵיר.
עַם זַעַט אַ שְׁיַׁין דָעַר סְגִּי נָהָר.
דו קַעַנְסָט מִיט אוֹיגָן אָפְּעָנָעָן קְיֻיְּן שְׁיַׁין נִישְׁטָה זָעָן,
און ווָאָס דו זַעַט אַיְוֹ — שְׁקָר, שְׁפָאָט אָוֹן טְרוּיָּעֶר.

עם שוועינדליך פאָר די אויגן.
אייך שטעל זיך בײַ אָרגן אונז צו אַ ווֹאָנט אַיך לעזע זיך צו.
די בעטלער באָוווינגען מיך, די קעפּ צו דֶּר'ערד געבעגן.
אייך שטרעך אָוִים אַ האָנט אונז בעט אַבְּיסְלָרְוּ.

1962

מ ב ו ל

פֿון מֵיַּן שׁוּעוּל בַּיּוֹן טִיש אַיַּו אַ לאָנְגָּעָר מַהְלָךְ.
אייך גַּיְיַן אָוּן אייך שְׁטוּרְיכָל אָוּן אַפְּטָמָאל אַט פָּאָל אַיך.
אייך קֻּם צַו מֵיַּן בַּעֲנָקָל אָוּן וְעַז זִיךְ אַנְדָּעָר.
דאָנק דָּעַם בּוֹרָא — דָּעַר טָאג אַיַּו פָּאָרְבִּי, אַיַּו אַרְבִּיעָר.

אייך האָבּ וּוּרְטָעָר גַּעַהְעָרטָ, אייך פָּאָרְשָׁטְיִי נִישְׁתָּדָם לְשׁוֹן
אַזְּעַלְכָּעָ וּוּרְטָעָר גַּעַפְּצָטָן וּוּ דיַ פְּרוֹתָה הַבְּשָׂן.
אייך דָּרְמָאָן זִיךְ אַוְיַּד מֵיַּן גַּעַרְעָדָטָע דִּיבָּרוֹים
וּוּ אַמְּתָרָה הַמְּלָכָה אַיְן שְׁפִּילְ פֿון אַ פּוּרִים.

עם קומט אַונְטָעָר מֵיַּן קָאָץ, גִּיט אַ מִּיאָג, אַ פְּלָאָפְּלָל:
דוּ וּוִוְיַּמְּטָ נִישְׁתָּטָ ? עַם וּנְגַעַן דיַ טָּעַג אַיצְטָ פֿון מְבוֹל,
סְּהָאָט מִיר נַח אַ רְעַטְוָג בָּאָזָאָרְגָּט אַיַּן זַיְן תְּבָה,
גִּיב אַ שְׁמִיר דִּיְנָעָ לְיַפְּן אָוּן לאָמֵר גַּיְן בִּידָּע.

אַט אַיַּו זִיךְ דִּי תְּבָה... מֵיַּן קָאָץ אַיַּו דָּעַרְשָׁוּוּמָעָן,
נַאֲרָ מִיר האָט גַּעַשְׁטָעָרָט אַוְיַּפְּן הוֹטָ מֵיַּן בְּלוּמָעָן.
אייך קָעָן נִישְׁתָּטָ דָּעַרְשָׁוּיָמָעָן, אייך בֵּין נִישְׁתָּטָ קָאָפְּאָכְלָל,
זַעַט אָוִים, סְּאָיו בָּאָשְׁעָרָט מִיר צַו זַיְנְקָעָן אַיַּן מְבוֹל.

1964

שׂוֹלְמִית

די העכטטע בערג זענען נידעריך, נידעריך,
דער קלענטטער בארג איז הויך.
אווי האבן געזאנט חכמים זיבעצייק
און איך הקטנה אויך.

די העכטטע בערג זענען נידעריך, נידעריך,
איך שפאנ זוי ארייכער מיט מיין בליך.
אווי האבן געזאנט חכמים זיבעצייק
מיט טויזנט יאר צוריך.

דער קלענטטער בארג איז הויך גאר אן א סוף,
הויך און העכער גאר אן א שיעור.
ס'חאט דארט שפאנצירט שולמית מיט איר שאפ
און זיבעצייק חכמים נאך איר.

זוי האבן פאָר אָר די חכמה אויסגעטראכט.
דאָם לֵיד פּוֹן לַיְדָעָר פַּאֲרֶפְּאַסְטָט.
זוי האט דעם קליינעם באָרג איז הויך געמאכט,
וואָי פָּאָר אָר האט געפאַסְט.

איך בין איזו מavanaugh איר,
אייר שיינקייט פַּאֲרָגִיָּט נישט און בליט.
און טאָקע דאָם, וואָם חכמים זיבעצייק
זענען נאָכְגַּעַנְגַּעַנְגַּעַן אִירע טרייט.

אויה דער פאפרענער בריך

איך גוי זיך היינט פאַרדינגען פֿאָר אַ דִּינְסְטַ-מוּיד,
אויב מען ווועט מיך וועלן אַנדִינְגַּען.
האָב איך אַ זַּיְדַּעַנְעָם שְׁלִיףַ אַזְּיפַ מֵין הוֹב —
אוֹן דָּאָס אַזְּוַשְׁטַ קִין מַעַלְהָ פֿאָר אַ דִּינְסְטַ-מוּיד —
אויב מען ווועט מיך וועלן אַנדִינְגַּען.

אוֹן דָּעֶרֶצְוּ טְרָאָג אַזְּקִירְעָנָע שִׁיך —
אוֹן דָּאָס אַזְּוַשְׁטַ קִין מַעַלְהָ פֿאָר אַ מוּיד אַיְן קִיר —
אויב מען ווועט מיך וועלן אַנדִינְגַּען.

האָטַ מַעַן מִיר גַּעֲזָגַט מִיטַ אַ לִיכְלָעַכְדַּר מִינָעַ:
גַּיְ גַּעֲזָונָט, זַיְ אַ דִּינְסְטַ בֵּי אַכְרָהָם אַבְּנָה.

בֵּין איך גַּעֲגָנְגַּעַן צְרוּיךְ
אוֹיפַ דָּעֶר פ־ּאַפְּרָעָנָר בְּרִיךְ
וּוֹ צְדִיקִים שְׁטִיגַּן —
אוֹן וּזְיַי קַומְעָן דָּאָרֶט, אוֹן וּזְיַי גַּיְעָן דָּאָרֶט
איּוֹ אַ סּוֹה, אוֹן וּזְיַי שְׁוֹוִיגַּן.

גַּיְ אַזְּרַקְ פֶּאָרְדִּינְגַּעַן פֿאָר אַ שְׁנִיאַדְעַר-הָאָנָטַ,
אויב מען ווועט מיך וועלן אַנדִינְגַּען.
איּוֹ מֵין בְּלִיךְ אַכְבִּיל צְעַשְׁפָאָגַט —
אוֹן דָּאָס אַזְּוַשְׁטַ קִין מַעַלְהָ פֿאָר אַ שְׁנִיאַדְעַר-הָאָנָט —
אויב מען ווועט מיך וועלן אַנדִינְגַּען.

אוֹן דָּעֶרֶצְוּ טְרָאָג אַזְּקִירְעָנָע בְּיִיטְשָׁלְ פָּוּן אַלְטָעְ פֻּרְלַ —
אוֹן דָּאָס אַזְּוַשְׁטַ קִין מַעַלְהָ פֿאָר נַאֲדָל אוֹן שְׁעָרַל —
אויב מען ווועט מיך וועלן אַנדִינְגַּען.

האָטַ מַעַן מִיר גַּעֲנַטְפָּעָרְט אַיְידַל, פֶּאַמְּעַלְעַד :
גַּיְ נַיְ דִּי בְּגָדִים בֵּי דָוד הַמֶּלֶךְ.

בין איך געגנגען צורייך
אויפֿ דער פָּפְּרַעֲנָעֶר בְּרִיךְ
וואו די צְדִיקִים זִינְגְּעָן זְמִירָה
און דאס צִינְגָּלָע דָּס וּוַיִּשְׁעַת הַאָט אֵ פָאְדָעַם גַּעַשְׁטְּרִיקַט
און גַּעַלְיִיגְט אוֹיפֿ מִינְגַּע זָקָן די צִירָעַם.

ניי איך זיך פָּאַרְדִּינְגַּעַן פָּאָר אֵ שְׁטַעַרְזִין-פְּזַעַר —
אויב מען וועט מיך וועלן אַנדְגַּעַן —
קען איך נִישְׁטָאָרְוִיסְּרִיךְן קַוְצְעַנְיוֹ-מוֹצָעַ —
און דאס אַיְזָה נִישְׁטָאָרְקִין מַעַלְהָה פָּאָר אֵ שְׁטַעְרִזִּין-פְּזַעַר —
אויב מען וועט מיך וועלן אַנדְגַּעַן.

און דערצַו בין איך גַּעַרְאַטְזַן אַיְן מִין בָּאַבָּעַ
און קען נִישְׁטָאָרְטָאָנְצָן די לְעַצְטָעַ מַאֲדָעַ —
אווי, אויב מען וועט מיך וועלן אַנדְגַּעַן.

הַאָט מַעַן מִיר גַּעַזְגַּט דַּעַם שִׁיְנָעַ-מַאֲרִיכִין
און אַפְּגַעַשְׁקַט וּוַיִּנְגַּע מִיטַּ רַחַל אַמְנוֹ.

בין איך געגנגען צורייך
אויפֿ דער פָּפְּרַעֲנָעֶר בְּרִיךְ
וואו עס שוויגַן די צְדִיקִים.
און וואס איך האָב גַּעַהְעַרטַט, אַוְן וואס איך האָב גַּעַזְעַן
אייז פָּאַרְשְׁרִיכַן אַיְן די גַּוְטְרִיכִין.

אַיִן מֵאַיִן . . .

איינמאָל וועל אוּך זיין די מלכה שבא.

איך וועל נישט גײַן צופום —
מען וועט מיך טראָגן.

און אָפֶשׁ וועט קומען עמיינער מיט גָּרוּס
און וועט אָוּעָקְלִילִיגָּן אַ בליל אלְיף מײַן ווֹאָגָן.

כ'יוועל זיך נישט קימערן, איך וועל דאָך זיין די מלכה שבא,
און כ'יוועל בײַם קלוֹנוֹן מֶלֶךְ רָעַטְנִישׁן פֿרָעָגָן:
וואָס אַיז דָּאָם פֿאָר אַ שְׁפָלִ אָזָּא: אַטָּא גָּעוּוּן אַן אַט נִיטָּא?
וואָס אַיז דָּאָם פֿאָר אַ וּעַג אָזָּא וּוּסְפִּירָן אַלְעָ וּעַגָּן?

און ס'יוועט דער מלֶךְ אַנטָּאוֹן אַוְיפָּוֹן קָאָפְּ די קְרוּוֹן,
וּוְיָלְמִיט דער קְרוּוֹן דער קָאָפְּ וּוּרְטַמְּצָעָן מֶלֶךְ קְלִינְגָּר,
און קְעַנְגְּלָעַד מִיר עַנְטְּפָרָעָן מִיטְחָדָה אַן מִיטְחָן:
אַ, מלכה שבא, איך בין גָּעוּוּן אַ קְעַנְגָּר אַן אַ קְרִינְגָּר,
איך האָב גַּעֲקֻעַנְטָ פָּוּן פִּינְגָּל אַן פָּוּן חִוְתָּ וּוּיְעָרָ שְׁפָרָאָךְ גַּעֲהִימָּע,
פָּוּן עַרְד גָּעוּוּסָטָ דִּי טִיפְּסָטָ אַינְגְּעַוְוִידָן,
נָאָר אַט די רָעַטְנִישׁ די אַיִינְצִיקָּעָ, די אַיִינְעָ,
גַּעֲלִיבְּטָעָ מלכה שבא, אָפְּילָו אַ גַּעֲקוֹרְוִינְטָעָה האָב איך נִשְׁטָּ
גַּעֲקֻעַנְטָ בָּאַשְׁיָּידָן.

און דָּעַמְּאָלָט כ'יוועל מִיט גְּרוּוּסָעָר פֿרִיּוֹד
אין הִימְלָמָּדָן מִין באַשְׁעַרְטָן גַּאנְגָּ,
און זיך דָּעַרְוּוּסָן דָּעָם באַשְׁיָּיד
פָּוּן אַט דער רָעַטְנִישׁ ווּאָס טוֹט מִיר באַנגָּ.

וּוְיִל דָּאָרָט דָּאָם מְלָאָכָל דָּאָם מִינְדָּסְטָע
וּוְיִס אַלְעָ סּוֹדוֹתָ די גַּעֲהִימָּעָ,
און קָעָן פָּאָרְעָנְטָפָרָעָן די קְשִׁוּתָ די שְׁוּעָרְסָטָעָ אַן די דִינְסָטָעָ,
וואָס טְ'זִיעַתָּ גַּעֲקֻעַנְטָ אָפְּילָו דער גַּעֲקוֹרְוִינְטָעָה מֶלֶךְ שְׁלָמָה.

וּזִידּוּיִם

קיין לידער שרײַב אויך ניט —
אויך זאג ווֹידּוּיִם.
די ווּרטעָר שטאָמְלָעַן,
זַיִן האָבָן ניט קיין אַנְלָעַן אוּףּ צוֹ רָוּן.

קיין צוֹוִיגֵג קיין טַרְוקָעָנָע אַפְּלוֹן,
קיין פְּלוּוֹטָל, קיין שְׁפָאָרָעַ.
זַיִן בְּלָאָנְדוֹזָשָׁעַן אַיִן תָּהָוּ,
אַיִן חָלָל, אַיִן בְּמַאֲרָעַ.

דָּעָרָה עָרָן די כְּרוּבִים
אוֹן הַיִּבְּכָן אַן שְׁרִיעָן:
אַן אָשָׁה ווֹידּוּ זָגֶט —
שְׁמָעוֹ שָׁמִים, שְׁמָעוֹ שָׁמִים.

זָגֶט דָּעָר שָׁר אַיבָּעַר זַיִן:
ニַמְתָּא פָּאָר אַיר קיין שָׁוָם מִיטָל,
ニַטְקִיּוֹן הַיִּזְן, נַטְקִיּוֹן שְׁנִי —
סִיְּדוֹן גְּרָאָמָעַן אַ קְוּוֹטָל.

פָּאָרָן חֹלְאִים — מְסֻכָּן,
אַ בְּאָוָנְדָעָרָעַר שְׁטָאָם,
אַ רְחַמְנָהָת צוֹ קוּקוֹן,
זְיוּן עַמְפָּעַט זַיִן אַ גְּרָאָם.

הַאָבָן כְּרוּבִים בְּאָדוּעָרֶת
אוֹן גַּעֲגָרָט מִיךְ צוֹ שִׁיצָן,
אוֹן די גְּרָאָמָעַן גַּעֲמָוּעָרֶת
מִיטָל זָפְרָעָן אוֹן בְּלִיצָן.

אוֹףּ די פְּלִיגֵל צַעַשְׁטָרָצְלָטָעָר בְּאָגָזֶשׁ,

געבראכט דעם קויטל פון גנאדן,
אנטיקן, צפיחת בדבש.

האָבן שׂוֹרוֹת גְּעוּבוֹלֶט, גְּעַרְוָמֶלֶט
וְוי פִּינְגֵּל אֲוִיפֵּץ צּוֹוִינְגִּיקָּע שְׁטָטָאמָעָן,
אוֹן אַיךְ וּוּעָר זַיְעָר צְעַטְוָמֶלֶט
איַן אַנְפָלוֹם פָּוּן גְּרָאַטָּמָעָן.

האָב אַיךְ גְּעַשְׁטָאמֶלֶט: אַיְיָעָר חַסְד אַיְזָ גְּרוּוֹים,
רְחַמְּיָמְדִיקָּע פָּוּן הִימָּל בְּלוּיעָם,
נָאָר כְּהָאָב נִיטָּקְיָין שְׁרוּבְּטוּשָׁ אַיְן הוּא,
אַיךְ זָאָג וּוְידְיוּוֹם.

צום מלך שלמה קומט די העRELעכע שלמית

צום מלך שלמה קומט די העRELעכע שלמית —
אַ רְוַיְוָן שְׁרוֹן אַיְרָע צַעַף בְּאַצְּרִין.
זָאנְגַּט דָּעַר מלך צו דָּעַר העRELעכע שלמית: —
וְוי קּוֹמְסָטוֹ דָּא אַחֲרָע פָּוּן שִׁיר הַשִּׁירִים?

מִיט טְרֻעָרָן וּוַיְינְגַּט די העRELעכע שלמית,
פָּוּן טְרוּוּעָר בִּיטְעָן זִיךְ אַיְן פְּנִים די קָאַלְיָרָן: —
גְּרוּסְמָעָר מלך, נָעַם מִיךְ דָּא אַחֲרָע,
אַיךְ קָעָן נִישְׁתָּא אַיְבָּיק זִיכְן דָּאָרָט אַיְן שִׁיר הַשִּׁירִים.

מַעַן הַאָט מִיךְ שָׁוֵין בָּאוּנוֹנְגָּעָן וּוֹ סְ'אַיְזָ נָאָר אַ פִּידְלָ דָא,
בַּיְ אַלְעָ טְיִיכָּן אָוָן בַּיְ אַלְעָ בְּרָעָנָן,
אָוָן צוֹ דָּעַר קּוֹמֶט שְׁטִילְעָרְהִיט די מְלָכָה שְׁבָא
אָוָן טּוֹט דִּיךְ אַיְרָע טְרִיףָה רְעַטְעַנְיָשָׁן פְּרָעָנָן.

לְאַכְטַ דָּעַר מלך שלמה: — העRELעכע, אוֹיךְ וּוֹיל דִּיךְ נִשְׁתָּא פָּאָרְפִּירָן,
דוֹ בִּימְטַ דִּי שְׁעַנְמָטָע פִּיטְעָרָין אוֹיפֵּץ בְּרָעָג אָוָן טָאָלָן,
אוֹן אַיְבָּיק מְזָוָּסָטוֹ זִיכְן אַיְן שִׁיר הַשִּׁירִים.
דָּאָם אַיְזָ דָּעַר פְּרִיאָן וּוֹאָם דָּאָרְפָּסָט פָּאָר שְׁוַיְנְקִיּוֹט צָאָלָן.

דאם לֵיד פּוֹן דְּרוּם־יִם

א זיינער פֿינַפְּ פָּאָרֶטָּאָג
שְׁטוּיִת אֹוָּפְּ דַּעַר פְּרִילְעַכְּבָּר מֵאָן.
עַר זִינְגְּטָ דָּאָם לֵיד פּוֹן דְּרוּם־יִם —
פּוֹן אַ וּוַיְסָעַר שִׁיפְּ וּוְ אַ שְׂוֹזָן
וּוְאָם הָאָטְ גַּעֲבּוּתְ דַּעַר סְוַלְטָאָן
פָּאָר זַיְן גַּעֲלִיבְטָעָר שְׂוֹאַיְן־שָׁאָן
מִיטְ טְוִיזְנַטְ יַאֲרַ צְרוּיקְ.

א שְׁוַיְנָהִיּוֹת אַיְזָ גַּעַוְעָן דֵּי שְׂוֹאַיְן־שָׁאָן.
זַי הָאָטְ אַ פְּעָרָלָאָרְן בֵּים דְּרוּם־יִם
מִיטְ טְוִיזְנַטְ יַאֲרַ צְרוּיקְ.
זָוְכְּתָ דָעַם פְּעָרָלְ דַּעַר פְּרִילְעַכְּבָּר מֵאָן —
דָעַם פְּעָרָלְ פּוֹן דַּעַר שִׁינְעָר שְׂוֹאַיְן־שָׁאָן,
וּוְאָם זַי הָאָטְ פְּאָרָלָאָרְן בֵּים דְּרוּם־יִם
מִיטְ טְוִיזְנַטְ יַאֲרַ צְרוּיקְ.

מִיטְ אַ גַּאֲלַדְעַנְעָם בְּעֹזֶם פּוֹן אַ צִּיפְּרָוָס־בּוּיִם,
מִיטְ אַ שְׁטַעַקְןְ פּוֹן וּוַיְמָן הַעַלְפָאַנְטְ־בּוּיִם
קָעָרֶת דֵּי שְׁטִיכְנַטְ דַּעַר פְּרִילְעַכְּבָּר מֵאָן.
עַר בְּעַנְקָטְ נַאֲרַ דַּעַר שִׁינְעָר שְׂוֹאַיְן־שָׁאָן,
וּוְאָם הָאָטְ שְׁפָאַצְיָרֶת דָא בֵּים דְּרוּם־יִם
מִיטְ טְוִיזְנַטְ יַאֲרַ צְרוּיקְ.

וּוַיְינַטְ דָּאָם וּוַיְבָ פּוֹן דָעַם פְּרִילְעַכְּן מֵאָן
אוֹן מִיטְ טְרָעָרְן זַי רַעַדְתָּ אוֹן זַי בָּעַט —
זִינְגְ נִישְׁתָּ דָאָם לֵיד פּוֹן שְׂוֹאַיְן־שָׁאָן,
וּוְאַרְפְּ אַרוּיִם זַיְךְ דָאָם לֵיד פּוֹן גַּעַדְאָנָקְ.
אַיְךְ וּוּעַל דַּעַרְטְּרִינְקָעְן זַיְךְ אַיְן דְּרוּם־יִם,

וועיל דאס ליאד וואס דז זינגעט פון שוואין-שאן
מאכט מיין הארי מיר פארבייטערט אוון קראנק.

נאר עם הערט נישט דער פרײַלעכער מאן
דען געווין פון זיין וויב און איר קרייג.
ער זינגעט דאס ליאד פון שוואין-שאן,
וואס האט שפֿאצִירט דא בײַם דָּרוֹסִים
מייט טויזנט יאָר צוּרִיךְ.

ס' אַיּוֹ גַּוְתַּ...

ס' אַיּוֹ גַּוְתַּ וואָס עַמְּ שְׁפִּילְן זַיְד קִינְדָּעֶר אָוּן לאָכָּן —
ס' אַיּוֹ דָּעֶר חָאנֵיק פָּוּן טָאגְ.
זַיְדִּין אָוּיפְּ הָונְדָּעֶרְט אָוּן זַיְבָּצִיךְ שְׁפְּרָאָכְן
אוּן יְעָדָעֶר פָּאָרְשְׁטִיטִיט זַיְעָר זָאגְ.

ס' אַיּוֹ גַּוְתַּ וואָס יְנְגָלְעַד אָוּן מִידְלָעַד זַיְד קָוְשָׁן,
ס' אַיּוֹ דִּי פִּידָּל פָּוּן טָאגְ.
דָּעֶר נִיגְנוּן פָּאָרוּעָט אַלְעַ דָּעָרְנָעֶר מִיטְ פְּלוּוֹשָׁן
אוּן אַ בְּלוּקִיטִ דָּקְטַ צַוְ פָּוּן מְצֻבּוֹת דָּעַם קְלָאָגְ.

ס' אַיּוֹ גַּוְתַּ וואָס עַמְּ זָאנֵן דִּי זְקִנִּים דָּעַם תְּהִילִים —
ס' אַיּוֹ דִּי חֲכָמָה פָּוּן טָאגְ.
נִישְׁטַ זַיְ וּוַיְלַן זַיְדָ קָוְשָׁן, נִישְׁטַ זַיְ וּוַיְלַן זַיְדָ שְׁפִּילְן,
אוּן סְלָוִיכְטִ זַיְ דִּי זַוְ פָּוּן דָּעַם גַּעַטְלָעַבְן זָאגְ.

נאָר דָּעָרְפָּאָר מָוֹן אַלְעַ זַיְ טְרָאָגְן פָּאָנְטָאָפְּלַ,
כַּהָּאָבָ נִישְׁטַ לִיב אַטְ דָּעַם שָׂוֹר,
אוּן אַפְּצָאָסְגַּן, אוּן סְקָרִיפְּקָעַם — זַיְ זְעַעַן אָוּסָ שְׂפָלַ.
כְּטוּ זַיְ אָגַן, אוּן דָּעַם תְּהִילִים אִיר זַוְ.

דאם לַיד לוֹלָאִי

איך בין פאָרקייפט צו זינגערריי,
און ווען אַהֲגָל אוּפְּ מֵיָּן דָּאֶזְ גַּעֲמַת שְׁלָאָגָן,
און פּוֹיקְפּט, אַהֲן קְלָאָפּט, אַהֲן נָאָגָט, אַהֲן צָאָגָט —
הייב איך זיך אוּפְּ בָּאָגְיָ�ן-צְרוֹתָאָגָן,
געַם מֵיָּן גַּעַצְיָיגְ אַהֲן מֵיָּן לְוִין
וּאָסְ זַעַנְעַן בַּיְדָעְ וּוּרְטָ צְוֹאָמָעָן צְוֹוִי גִּילְדוֹין
און זַינְג אַ לַּיְד לוֹלָאִי
וּוְסְ'וֹאָלָטָן קְלָעוֹמָעָר דָּא גַּעֲוָעָן דָּעָרְבִּי.

איך בין פאָרְקָנְסָט צו קוּרְצָעָר שָׂוָה,
און ווען מֵיָּן פְּעַנְצָטָעָר אוּפְּ פָּאָרְהָאָקָט אַהֲן כְּמוּרָעָ,
מֵיָּן טִירְ פָּאָרוֹיסָט אַז סְ'וּוֵיל אָפְּלָוְ דָּאָרָט אַקָּעְ נִיטְ לְיָגָן
כָּאָפְּ איך זיך אוּפְּ בָּיְנָאָכָט אָזְוִיגָעָר דָּרְבִּי,
געַם מֵיָּן גַּעַצְיָיגְ אַהֲן מֵיָּן לְוִין
וּאָסְ זַעַנְעַן בַּיְדָעְ וּוּרְטָ צְוֹאָמָעָן צְוֹוִי גִּילְדוֹין
און זַינְג אַ לַּיְד לוֹלָאִי
וּוְסְ'וֹאָלָט דָּעָרְ מָאָרְגָּנְשָׁטָעָרָן דָּא גַּעֲשִׁינָט דָּעָרְבִּי.

איך בין גַּעַרְיָת אָוּפְּ אַלְטָן נִיגָּן.
און ווען עַם זְשָׁוְמָט אָרוֹם אַזְשָׁוְמָעָרִי,
אַ לְעַמְטָעָרִי, בָּאָרִימָעָרִי, אַ בָּאָפְּעָרִי —
פָּאָרְשָׁפְּלִיעָ אַהֲן דִּי קְנָעָפְּלָעָד גַּאנְצָ גַּעַטְרִי,
גִּיב אַ גַּעַם מֵיָּן גַּעַצְיָיגְ אַהֲן מֵיָּן לְוִין
וּאָסְ זַעַנְעַן בַּיְדָעְ וּוּרְטָ צְוֹאָמָעָן צְוֹוִי גִּילְדוֹין
און זַינְג אַ לַּיְד לוֹלָאִי
וּוְיַעֲקָבָם לַיְוָטָעָר וּוְאָלָט גַּעֲשְׁטָאָנָעָן דָּא דָּעָרְבִּי.

מיינע שטעה-שייך

מיינע שטעה-שייך אונטערן בעט,
אלטען אפגעטראגענע טשאפועם,
זוי האבן פופציך יאר געשוויגן,
אייצט האבן זוי פארפרירט א שמעום,
זיך צערעדט :

מיר זענען מיד פון דעם געיגג, פון דעם געווועט.
עם זענען די פאָדיעשוועם אויסגעטראטן.
פאררייכטן קען מען נישט, עם אויז שוין שפערט.
מיר קאנען זיך שוין נישט דערמאָנען
פארדוואָס מיר האבן זיך געוואטן,
אוּן צוֹלֵיב ווֹאַס געוווען אוּן דער געווועט.
דער רעכטער פום פארוּס געלאָפֿן
דער לינקער האט אים נאָכְנִיעָאָגָט מיט האָסְט.
וֹאַס אוּן געשען? ווֹאַס האט אָזּוּנָס געטראָפֿן?
זוּ ווֹאַס האט דער געיגג געפָּסְט?

דער שומטער ווֹאַס האט אָונְדוּ גענִיִּיט,
געוווען אַיְד אַחֲמָמָה, אַפְּילָסְמָת.
ער האט די דראָטוּע מיט חכמה געדרייט,
די טשׂוּעָקְלָעָךְ פְּלָעָנֶט ער קלָאָפָּן קְרוּם דָּאָס דָּוב.
ער האט זיין באָרְד אָזּוּ קְלוֹג גַּעֲלָעָט,
ער האט אָפְּשָׁר גַּעֲוָסְט דֻּעָם סָוד
פָּוּן דֻּעָם גַּעֲוָעָט.
ער פְּלָעָנֶט זָאָגָן :

נִשְׁטָט אַלְעָז אַיְוָף אָונְדוּעָר ווּעָלָט אוּן נוֹיִיטִיק,
נָאָר שטעה-שייך אַלְעָמָל.
אָפְּילָו דער קְיָסְעָר אוּס'כָּאָפָּט אִים אָן אַ ווֹיִיטִיק,
דָּעֶרְלָאָנֶט מעַן אִים די שטעה-שייך קְוּדָם כָּל.

די באָלְעָבָאָסְטָע אָונְדוּעָרָע אַנְאָר פָּוּן די נָאָרָאָנִים,
אַ שָּׁאָד ווֹאַס מִיר זענען צו אִיר פָּאָרָפָּאָרָן,
אָן אָוגָעָרָקָע אַ זְוִיָּרָע אַיר פָּנִים,

זי זצט און שטוייבט די אלטער ספרים.
אליען קיון שכל האט זי נישט,
זי גויטס מסדר פרענן —
וואם האט געזאגט שפינאצע,
וואם האט געזאגט דער מלך שלמה,
פון די חכמים דער גרויסער האר,
עם העלפט איר נישט —
זי שפרינגעט צווישן שמות זוי איז קרויט א קאוז,
און איז געליבן אלען דער זעלבער נאר.
זי שליאפעט באדערנאקט און צילט די שטערן,
וואיז זי וואלט זוי פארכויפן אויפן קווארטט.
א טיפשות אט אוז, מען זאל באשירעט ווערן,
נאר וועגן איר איז נישט כדאי דאם ווארט.

איך ליג מיט קאפא-זווויתיק און הער מײַן שבח
פון מינגע שטעק-שייך אונטערן בעט.
עם העלפט מיר נישט מײַן ברונג,
עם העלפט נישט קיון שומ זאָה,
נישט זוי, נישט איך פארטשטייען דעם געווועט.

צינד אן דיאן ליכט

צינד אן דיין ליכט

כ'בון אפשר די לעצטע פון מיין דור.
ס'אייז ניט ניין זארג.

ניט איך פֿאָרגְנִירִיט פון ציימַט די זאמען.
מען האט מיין טאג, מיין אַיִינְצִיךְן

געגעבען מיר אויפּ באָרג,

און כ'וים ניט וווען מען וועט צוריק אים מאנגן.
צו זעבְּזִיךְ יאָר, אָדָעֶר צו זיבעְזִיךְ ...

מען האט מיר אַנְגְּגַזְגַּטְן:
דו בּֿיסְטַ ניט אַיבְּרִיךְ.

דיין טאג, דיין אַיִינְצִיךְן זאלסטט ניט פֿאָרגְלַעֲצֵן.
ער אייז דיין היינט, דיין געטען און דיין תמייד.

ביי וועלכּן טיש מען וועט דיך זען
צינד אן דיין ליכט און שטעל דיין עמוד.

און אויך דיין ליכט האט מען געגעבען דיר אויפּ באָרג.
בּֿיסְט נישט דער לעשער און נישט דער צינדער.

צי ס'אייז אַהְלָעֶר טאג,

צי ס'אייז אַחְוּשֶׁן-שְׁלָאָק אַ בלְּינְדָּעָר,
צי ס'אייז די גוטע רו, צי ס'אייז אַ גְּוּוֹיְטָעָר,

ס'אייז ניט דיין זאָרג —

צינד אן דיין ליכט און זיין הייטער.
דיין פֿלְעַמְל איז אַין קְרִיזְוּ פון ליכטער.

דו וויסטט ניט וו און ווער ס'האָט אים געצונדן.
און איז עט ברענט דיין ליכט מוזסטו פון פֿיעֶר

טראנָן אויך די שיין און אויך די ווונדָן.

און אפשר אייז ניט אַ קְיָוָן דור, קְיָוָן לעצטער.
כ'בון ניט קְיָוָן גַּאֲלְדְּשְׁמִיד ווּאַס שְׁמַעְלַצְט אַ קְיָיט

בִּיּוּם אַיּוֹנְפְּעַטְטָעָר :

אט האט ער שוין געמאכט דעם לעצטן רונג,
אט גויט ער שוין אַהְיִים צו זיך אַין צִימָעָה,

אט עסט ער שוין זיין ברויט און טריינקט זיין טראָנק,
אט האט ער שוין זיין קְיָיט פֿאָרְעַנְדִּיקְט

אויף אַיְבְּיךְ און אויף אַיְמָעָר.

א דורך פון תהו

א דורך וויאם האט געזען דעם הייל פאלן.

די זונ האט פינצטערנישט געזופט,

און אויפן סייני האט מען אויפגעשטעלט די טמא-שטאלן.

אט בי דעם טיש אט דעם צעבראכבענען, צעקרימט, צעלאמעט,

צינד אן דיין ליכט.

און אויפ דער וואקלדייקער ערדר שטעל אויפ דיין עמוד,

צינד אן דיין ליבט.

ביין צו ביין, און אדער צו אדער,

טרער נאך טרער, און שפלייטער אויפ שפלייטער —

ס'אייז נישט דיין זארג.

צינד אן דיין ליכט און זיין הייטער.

ד א ב ט ו נ ג

מיין טאג איזו טויזנט טאג,
די נאכט איזו לאנג ווי וווײיט דער הוועך קען זיך שפֿרייטן,
און טויזנט פֿינְצְטָעָרְנִישׁן זענען איזו נאכט באהאלטן.
זיך כוּאַלְיָעָן זיך —
געשטָאַלְטָן אוֹיפֶּן געשטָאַלְטָן.

מען קלְאַפְּט איזו מיר.
איך עפָּן — עס שטייטט ניט קיינער.
איך בין אַלְיָוָן דער שומֶר
פֿון חַרְבָּע בְּנִים,
פֿון לִיכְתָּב גַּעַזְוָנְדָעָנָע ווּאַס האַבָּן זיך פֿאַרְלָאַשָּׁן.
עס פֿלְעַמְלָט נַאֲך אַ פֿלאַם,
און סְרַעַדְתָּ צוֹ מִיר אַ לשׂוֹן —
אַ היְמִישׁ לשׂוֹן,
און אַטְ-אַ איזו עס שוֹין פֿאַרְלָאַרְן.
איך כָּאַפֶּן אַ לְעַצְטָן קלְאַלְגָּן.
סְאַיזו תְּקִיעָה, תְּרוּעָה, שְׁבָרִים.

איך גַּי צְרוּיק, בְּלִיּוֹב שְׁטִיִּין אַיזו שְׁטוֹוַנָּגָן.
וּאַס טו אַיך דָּא ?
סְאַיזו נִישְׁטָמָט מֵיָּן ווֹוַינָּגָן.
נִישְׁטָמָט אַנְדָעָרִשׁ כְּהַאֲבָפְּרַבְּלָאַנְדוֹזָשָׁעַט אַיזו אַ טָּאג
פֿון מִינְעָן טויזנט טאג,
איין אַ חַלְל אָז אָומְבָאַקָּאנְטָן.
כְּפָאַרְמָאַך דִּי אוֹוְגָן.
כְּבָין אַיזו אַ מְדָבָר פֿון זַאמְדָן,
עס נִיּוֹט פֿאַרְ מִיר אַ זַּיִל פֿון פִּיעָר,
און אַ זַּיִל פֿון רַויָּך.
כְּבָין עַרְגָּעָץ נִידָּעָרִיך,

און ערגעע זיין ער הויך.
מען רופט מיך ביימ נאמען,
און כ'בין צוריק בי מינע חרובע בניינים.

ציז איז עם פון אמאָל, ציז היינט?
עם זענען בי מיר אויסגעמיישט די תחומיים.
אייך גייז צו טאגן וואָס איז נישט טאגן
און אייז נישט נאכט,
דורך טויזנט טעג פון בלאנדזשעניש
אייך וועל נאך אפשר צו אים קומען.

1963

דאם ליכט פון דיין טיש

(ב'ים טאטנס מצבה)

כ'חאָב געזינדייקט פֿאָר דִּיר.
כ'בִּין פֿאָרְנוּמָעַן,
פֿאָרְשׁוּוּמָעַן
מייט גַּעֲשַׁלְעָג,
מייט גַּעֲיָג,
מייט ווּירְדוֹאָר,
אוֹן מייט צָעֵר
אוֹן אַפְּטַמָּל אַפְּילּוּ מייט בְּלוּמָעַן.

כ'חאָב געזינדייקט פֿאָר דִּיר.
צַו דיין פֿאָרְחַתְמַעְטָר טִיר
כ'בִּין שְׂוִין לְאַנְג, אָזְוִי לְאַנְג
נִישְׁטַט גַּעֲקוּמָעַן.
פָּוֹן ווִוִיט, גַּאֲרַפָּוֹן ווִוִיט,
לְעֵם דיין שְׂטִוִין בַּיִי דָּעֵר ווִוִיט
כַּיּוֹעַ די ווּרְבָּעַ די קְלִינְעַ.
זַי גְּרוּינַט. זַי אַיזְוַשְׁטִיל ווִי דָּעֵר שְׂטִוִין.
וִי דָּעֵר שְׂטִוִין אַ גַּעֲהִימָּעַן.

דאָרְטַּה רְוַת ווִי אַ גְּרַעְזַּל מִיּוֹן בענְקָעַן.
איַן גַּעֲוַוִּי,
איַן פֿאָרְדְּרִי
פָּוֹן צַעֲטוּמָלְטָן טָאל
איַךְ פֿאָל יְעַדְן טָאנְג
זַיְבַּן מָאָל, נְאָךְ אַ מָאָל,
וִי אַ שִּׁיכּוֹר לְעַבְן אוּסְגַּעְדַּאְכְּטָעַ שעַנְקָעַן.

ביַיְנָאָכְטָמַן,
גַּאֲטַט קְעַרְטַט מִיר אָוֹם מִיּוֹן נִשְׁמָה.
כַּיּוֹעַ דָּאָם לִיכְטַט פָּוֹן דיַין טִיש,
דיַין האָנְטַט אַ פֿאָרְטְּרָאָכְטָע
אַ בְּלָאָטַט גַּיְטַט אַ מִישְׁ

אין ספר מיט אורהאלטע ראנן.
כ'שטיי לעם דיין אקסל געבעיגן.
כ'בן און אנדעראע איצט, כ'בן א צווייטע.
אט באולד וועסטו זאגן:
גוי שלאפען, מיין קינד, ס'איו דיין בעט א גענרייטע.

ס'איו א רגע — כ'בן און רו פון א היימ.
נאך אט איז דיין נאמען געקריצט אויפ א שטיין.
ס'שטייט די ווערבע די קלינגע.
עם שיינט נאך דאס ליכט פון דיין טיש.
ס'איו די שיין א געהוימע.

1963

מְדִבָּר־קֶלֶג

ס'איו דער ספק — מײַין הײַם,
און דער צויזֶפֿל — מײַין באָגְלִיטָעָר,
ס'איו דער מְדָבָּר — מײַין וויינְגָאַרטָּן,
און דאס פָּאַלְן — אַיז מײַין לַיְיטָעָר.

ס'הָאַט דער מְדָבָּר דָּעֵצְיָוֶלֶט מִיר זַיִן מְדָבָּר־קֶלֶג
און גַּעַשׂ-וֹאַרְן ס'איו ווֹאָרֶן.
צי קָעַן אַיךְ גַּלְיָיבָּן דָּעַם מְדָבָּר זַיִן מְדָבָּר־זָאָגֶן,
או אַיךְ גַּלְיָיבָּן נִישְׁתָּחַט דִּי אַיְיגָעָנָעַ הָאָרֶן.

ס'איו אַ בָּאָרְגֶּג גַּעֲוָעָן,
הָאַט אַ בְּלִיעַן ווֹי אַ הָאָק אִים אַ הָאָק גַּעַטְאָן
און פָּאָרְטוֹרָאָגֶן דָּעַם בָּאָרְגֶּג אַוִּיפָּן בְּלִיצְיָקָן קָאָרָק
אַיְן אַ תָּהָוָם.

נָאָר דער שָׁאָטָן פָּוָן בָּאָרְגֶּג אַיז גַּעַבְלִיבָּן,
מִיט זַיִן קוֹזָאָל, מִיט זַיִן גְּרִינְן,
מִיט גַּעַצְעַלְטָן אַונְן הָאָפָּן,
און דער שָׁאָטָן פָּוָן בָּאָרְגֶּג אַיז אַ בָּאָרְגֶּג,
און עָר גְּרִינְט אַיְן אַיְן-סְוּפָּן.

בֵּין אַיךְ אָפְשָׁר דִּי —
וּוְאָס אַיךְ ווֹזָן אַוִּיפָּן בָּאָרְגֶּג אַוִּיפָּן שָׁאָטָן
ס'איו מײַין ווֹיגָל נִישְׁטָאָפֶן,
מײַין גַּעַבְרַתְשַׁטָּאָט אַיְן רְוִיכָן פָּאָרְלָאָפָּן.
בֵּין אַיךְ אָפְשָׁר דִּי —
וּוְאָס אַיךְ ווֹזָן אַוִּיפָּן בָּאָרְגֶּג פָּוָן אַיְן-סְוּפָּן.

עם זענען נעמען פאראן וואס איז קען נישט דערמאנגען
זוי פלאמען און צאנקען בי מיר אויפֿ די ווענט.
עם איז אפּשר דער הימל א צודעך פֿון תהומען
און נישט מער זוי א דאכטונג, א בלענד.

ס'האָט דער מדבר דערציאַלט מיר זיין מדבר-קלאגן.
ס'אייז אַריין אַין מײַן יְעֻטּוֹיְדָן גַּלְיָד.
ס'אייז אַפּשר אַ ווֹידָעָרְקוֹל,
אַ ווֹיְאִיקָּעָר ווֹידָעָרְקוֹל
פֿון די סְפָּקוֹת אַין גַּעֲכָט ווּעָן עַמְּשָׁלָאַפְּטָן נִישְׁט אַ יֵּד.

א שמוועט מיט זיך

ביג איזן דעם קאָפּ,
פארשטעל די אוינן מיט אַ שמייכָל.
די קראַ וויל נישט אַזועקְפּֿלעַן פון דיר.
זֵי האָט אַ נֵּעֶץ פֿאַרְצְּזִיגָן אוֹפּ דִּין הַארְץ אָונְ שְׁבָל
מיט שׂוּעָרָעַ פְּלִיגָּל פָּנוּ פֿאַרְזּוּרָה.

ニישט פֿאָל.
הַאלְט אַיזָּן פָּנוּ קְנִי דֻּעָם צִיטָעָר.
וּאָסְסְזָאָל נִישְׁתָּוּ זַיְן —
ニישט פֿאָל.
עַם וּאֲכָתָן נָאָךְ אַיבְּעָר דִּיר דַּעַר הַיטָּעָר,
הַאלְט אַיזָּן פָּנוּ קְנִי דֻּעָם שְׁטוֹדְזִיכָּל
אָונְ נִישְׁתָּוּ פֿאָל.

די קראַ האָט אַיבְּעָר דִּיר גַּעֲבוּיט אַיר גַּעֲסָט.
זֵי אַטְמָעָט מיט דִּין אַטְמָעָט.
דִּין טְרָאָט זֵי גַּעֲסָט.
ニישט פֿאָל,
הַאלְט אַיזָּן דֻּעָם שְׁמִיכָּל אוֹפּ דִּין פְּנִים —
די לְעַצְמָע שְׁוִין אַנְטְּקָעָן שְׁפָאָט.
ニישט פֿאָל,
עַם וּוּלְן די חַכְמִים אָונְ נַאֲרָאְנִים
אַ שְׁטוֹפּ מָאָן דִּיךְ צָום לְעַצְטָן אַפְּגָרְגָּונָט פָּנוּ פֿאַרְפֿאָל.

בִּיג אַיזָּן דֻּעָם קְאָפּ,
בְּאַשְׁוּרָעָם דִּינְגָּעָ אַוְינָן.
עַם וּוּטָה די קְרָאַ זֵיךְ אַפְּשִׁיְידָן פָּנוּ דִּיר,
וּוֹעֵן נָאָכָן מְבּוֹל וּוּטָה דַּעַר רַעֲגַנְבּוּיגָן
די גְּרוּנָעַ בְּלָאָט פֿאַרְפֿלָאָנָצָן בֵּי דִּין טִיר.

עם איז א ווונדער אויב מען זעט עם ניט

עם טראגט יעדערער א פאדיםם ליכט
אויפֿ אנטינדן די זון איבער זיין טאגן,
אויפֿ צוליכטען אין נאכט זיין קרשעל חלום.
עם איז א ווונדער אויב מען זעט עם נישט —
עם איז נישט א בי מיר קיין פאדיםם ליכט
און עם איז מיר גלייך
דער מדבר און דער פרישער טיר,
דער שטראל פון זון און אן אים.

ווער בין איך איצט?
געשלידערט אויפֿ די עוועניעס פון רעש —
כ'יון סתם א געתטאטלט.
עם איז א ווונדער אויב מען זעט עם נישט,
איך בין א פונק
אויפֿ אויסגעברענטן אש.

און ווען איך קלטאָפּ און אין א טיר,
און קומ אונטהער א דאָה,
און פֿרעג אויפֿן געזונט,
און ס'גאנצע טרייעריך לעבענש-צערעמאנייע מאָה,
און ס'דאָכט זיך אלעמען און מיר אליאַן
אויך בין דאָ —
אייז עם א ווונדער אויב מען זעט עם נישט,
איך בין אן אויסגעבראָרגטע אויפֿ א שעה
פון מיין פֿאָרְשׁוֹוֹנְדְּעָנְעָר יְסוֹרִימְדִּיקָעָר הַיִּם.

און אָפִילּו אויפֿ דער אויסגעבראָרגטער שעה
אייז אויך בי מיר קיין פאדיםם ליכט נישט אָ.

כידערני מײַן שמאָלע גָּזֶם צוֹם עַנְד

כידערני מײַן שמאָלע גָּזֶם צוֹם עַנְד,
דער פֿלוּוּט אֵין זשאָר פֿאָרְנוּאַכְטִיכְן דערברענט.
אוֹ אָפְּשָׁר ווֹאַלְטָע ער מִיט מִיר חַמְדָּתָן,
מִיר אַיִּינָזָמְלָעָן אֵין דּוֹמָסְתָהָוּם,
אוֹן אַיךְ ווֹאַלְטָע אוֹיךְ אַזְוִי וּוּ ער דערברענט —
תְּמִימּוֹתְדִּיק אַזְוִיָּא שְׂטִיעִין,
אוֹן אַ פֿאָרְנוּאַכְטִיכְן-לִיבְּטַ-פֿאָרְגְּנִיַּן.

מִסְתָּמֵם אַיזְוּוֹיֶל,
אוֹן יַדְּזַ-פֿרְאָגָע אַונְ אַן גְּרוּוּל
אַזְוִי אַ שְׂטִיעִין
אוֹן אַיִּיבְּקָן גַּפְנְדִּיקָן יַאֲ אַונְ נִיְּין.

כידערני מײַן שמאָלע גָּזֶם צוֹם עַנְד,
אַ פֿיַּעַרְפְּלָעָק אֵין גְּלִי דערברענט.
אַ, אָפְּשָׁר ווֹאַלְטָע ער מִיט מִיר טָאָן צָוּ מִיר,
מִיר אַיִּינָזָמְלָעָן אֵין אַוִּיסְדָּאַכְטָוָנָג פֿוֹן אַ קָּאַלְיָר,
אוֹן אַיךְ ווֹאַלְטָע אוֹיךְ אַזְוִי צְעַרְוָנָעָן אַונְ צְעַתְּחֻוּמָט
אוֹן פֿיַּעַרְפְּלָעָק פֿוֹן הַאֲרִיוֹאָנָט.

מִסְתָּמֵם אַיזְוּוֹיֶל,
אוֹן יַדְּזַ-פֿרְאָגָע אַונְ אַן גְּרוּוּל
צְעַרְוָנָעָן וּוּרָן אַונְ צְעַתְּחֻוּמָט
אוֹן פֿיַּעַרְפְּלָעָק פֿוֹן הַאֲרִיוֹאָנָט.

אין די בערג

בערג מיט שניי אויף די הארבעט
וועי סטאדעם בופלאקסן דראעלען
פון אייביקן אייביק בייז היינט.

די תהומען ווי מיינע חלומות
חושכן, פאלן אונ ווילען,
אפאילו ווען עם זונט אונ עם שיינט.

א הירש פון צווישן די דערנער
א שפרונג געטאן הויך אונ פארשווונגן.
וועי א לעצטער געוווען אייז זיין שפרונג.

ס'האט מיין וויטיק מסתט אים געטראפען,
א שפליטער פון אונדזערע זונגן,
פון אונדזערע שריפות א פונק.

אויף א בארג אייז א שאלטן געקומען
א נאענטע געשטאלט מיר דערמאגען,
ויך א וויג געטאן עלנט אונ לאם.

זענען בערג זיך צעפאלן, צערונען —
כ'האָב א שאָרְך גַּאֲרַך גַּעֲהָרְט אָוָן אַגְּמָעָן
אָוָן אִיך בֵּין גַּעֲבָלִיכּוּן בֵּין הַהֶּם.

ל י ב ש א פ ט

א וויסע נאכט אוז.
די וויסקיט איז די ליבשאפט —
פונ גן עדן.
אייך בין דער קרווג
וואס דארף די ליבשאפט שעפן.

און זי איז שוער.
אייך גוי א גאנצן טאג
די ליבשאפט צו פארטילן
און זי איז צער.
אייך פאל —
און קען די אנגסטן נישט פאראהיילן.

א וויסע נאכט אוז.
א שטיקל וואלקון
ווײ אן אפנערדאכענער פלייגל.
דאס איז מיין ריטוועגן,
געקומען נעמען מיר,
איין ליבשאפט זיך פאַרוועגן.

דער טאטעה רופט צו מיר
און זאגט מיר : קינד.
און אלע לאסמן פאלן אפ.
די וויסע נאכט פונ ליבשאפט
אייז אין מיר —
אייך בין ביומ טויער
פונ גן עדן.

מיין שטוב און אכטניאה

אין מיין שטוב הענגען בילדער —
מיין ברודער, זיין וויב אוון זיין קינד —
פארטיליקט אין פולן.
מיין שטוב אויז אַ מאָדנע אַכטניאה
פאר קדושים אוון אַבלים.

דער טיש אַ באָדערקטען מיט שאָטן,
מען גרייט זיך צו מאלצ'יט.
עם שימערן כלים.
מיין מאָן זיצט פֿאַרְשׁוֹוֹגֶן אוון שמייכלט,
וואּי עם שמייכלען אַבלים.

זיין טاطע, די מאָמע, די שוערטער,
משפחות, ווי בײַמַּעַד צעזויגיגט —
פארטיליקט אין פולן.
אונדווער שטוב אויז אַ חוֹשֵׁךְ-אַכטניאה
פאר קדושים אוון אַבלים.

מען הערט נישט קיין שאָרָךְ.
ニישטאָ קיין פרײַד צו דערציילן.
עם הילכת נישט קיין טראָט,
וואּוּן אַפְּילוּ מען גוּיט אוּיפָּן דיל.
אין יידיישׁ חיוֹזֶעֶר-אַכטניאות
פאר קדושים אוון אַבלים —
אויז פֿאַרְשׁוֹוֹגֶן גַּעוּוֹאָרֶן די וועלט,
עם אויז שטיל.

געוען ערשות-א נעכטן ...

איך האב עם געוען ערשות-א נעכטן,
ציז אפער נאר היינט אין דער פרי,
אדער עם אויז נאר א חלום
א פארבלאנדזשעטער פון א נישט-הי.

א רוויז פלאמת מיר אויפט פאר די אויגן,
צעפליקט פון דעם רעגן אין הארכטט:
דו האסטט פון מיין בלילונג געוזיגן
און דו שטאטראבטט נישט מיט מיר וווען איך שטאטראב.

האסטט גענומען מיין שימער פון בלעטלעך,
געאטטעטטט מיין דינעם גערוך,
און געופצת דיביגע גראמען און פשטעלעך
מיט מיין טויט אונטער הארכטיקן פלייך.

די רוויז פון מיין בליך איך פארשוונדן,
נאר דער רויים מיט איר פארב איז געפארטט.
און איך פיל ווי זי האט מיך פארכונדן
זו א ווידיי פון איינעם זואם שטאטראבטט.

ס'קומט א ייך קוים ער פאקט מיט די לונגען
און ער קוקט אין די אויגן מיר שטאטר:
איך האב זיך מיט דיר נישט באדונגען,
זו דו זאלסטט פארקופן מיין צער.

מיין טרער קען דיין ווארט נישט דערליאוין,
מיין פיין קען נישט לעשן דיין זאג ...
עם פארווקלען אים פינצטערע קרייזן
און איך הער פון דעם הוושך זיין קלאג.

ער פארשוונדט און איך בלוייב א געפלעפעטער.
ווער איך דער זואם זיין מוסר איך הארב?
און איך פיל אז איך בין א באחעפעטער
מייטן ווידיי פון איינעם זואם שטאטראבטט.

איך בין א ווידערקעל

איך בין א ווידערקעל
פון א פארשוונדגענעム אַרְקָעֵסְטָעֶר.
ס'אייז א ווונדר מײַן שטיטם,
צִי ס'אייז תפילה, צִי לעסטער.

עם באָזּוֹויּוֹט זיך אַ פִּידְלָעֶר,
ער זאגט: כ'בֵין פון געכטן.
ער הייבט אַוִיפּ ווַיַּן פִּידְל —
זַיְנָע פִּינְגָּעֶר דַּי בְּלִיכְעָבָן:

אט באָלָד וועל איך שפְּלִין
דעַם זָמָר גַּעֲרַעַכְטָן —
וּאַם מַעַן הַאַט גַּעֲשַׁפְּלָט
בַּיִי דַּי ווּעַנְתּ פָּוּן יְרִיחָוָן.

אט באָלָד וועל איך שפְּלִין
בַּיִי דַּי ווּעַנְתּ פָּוּן יְרִיחָוָן.

כ'וויל אַ רִיר מָאַן זַיַּן פִּידְל
אוֹן זָעַן צִי ס'אייז ווֹאָר.
נַאֲר עַר אַיּוֹ נִישְׁטָא,
זַיַּן ווִידְעַרְקָאַל צִיְטָעָרָט:

איך בין דָּא, איך בין דָּא,
דו דָּאָרְפָּט נִישְׁטָ קִיּוֹן ווֹאָר.
ס'וועט מײַן שטיטם דִּיך דָּעָרְגְּרִיכְבָּן,
איך בין דָּא, איך בין דָּא,
נעַם מײַן ווִידְעַרְקָאַל מִיט
צַוְּ דַּי ווּעַנְתּ פָּוּן יְרִיחָוָן.

אט באָלָד וועל איך שפְּלִין
בַּיִי דַּי ווּעַנְתּ פָּוּן יְרִיחָוָן.

ニישט פֿרְילִינְג, נִישְׁתַּחַת הָארְבָּסְטַּן...

ס'או נישט פֿרְילִינְג, נישט הארכט, עם או שטארב-צ'יט.
זו דעם בריך מוז מען געבן אַ שפֿענְדֵל צוֹשְׁטִיעֶר.
אט באָלְד ווועָל אַיךְ גַּיְינְ — שוֹין נִישְׁתַּחַת לְאַנגְ.
וועָז עַמְּ לִיכְטִיקְטַּעַר דָּעַר אַיְיבְּקָעָר פֿיְיעָר.

וועָז עַמְּ בְּרַעֲנְטַע דָּעַר נְרַתְּמִיד פֿאָר נְאָט,
ニישטְאַ דָּאָרְטַע קִיְּין שָׁאָטְן קִיְּין מִינְדְּסְטַעַר,
כְּבָין אַזְיְּפָן ווּעָגְן צָוְדָע אַיְיבְּקָעָר לִיכְטַע,
צָוְדָע אַיְיבְּקָעָר לִיכְטַע וּאָטְן אוֹזְ פֿינְצְטַעַר.

מיינְעַ פִּים שְׁוּעָבָן גְּרִינְג נְאָז אוֹז שְׁטַילַע,
מיינְעַ העַנְטַע נְאָז מִיטְ לִיכְטִיקְיְּטַע בְּאָגְנְעָדְיקְטַע,
נְאָז דָּאָם הָאָרְץ ווּילְ נִישְׁתַּחַת שְׁפִּילְן דִּי שְׁפִּילַע
מִיטְ אָוּמְקָומְן אוֹז אָוּמְגָלִיקְ גְּעוֹזְטִיקְטַע.

כָּאָטְשַׁע עַמְּ ווּילְטַזְקַע נִישְׁתַּחַת דָּוְרְכְגְּנִיְעַן דָּעַם אָוּמוֹזַן פֿוֹן טְוִוִּיטַע,
פֿוֹן גְּסִימָה דָּעַם עַלְגְּנַטְן בְּזִוְּזַעַן,
נְאָז מְסֻתָּם אוֹז דָּאָרְטַע יְוָם טּוֹב אַזְיְּפָן יְעַנְעָר זְיִיטַפְּלוּוּטַע,
ס'אוֹז דָּעַר טְוִוִּיטַע נְאָז אַיצְיאָת מְצָדִים.

אוֹז סְוִוַּף כָּל סְוִוַּף הָאָט דָּעַר טְעַפְּעַר בְּאַשְׁאָפְּן דָּעַם קְרוּגַע
אוֹז דִּי מְאָסַפְן דָּעַם שְׁוִיְמִיקְן ווּוִיְינְ אַזְוָאַז בְּאַשְׁטִימְטַע.
נְאָז אַזְוָאַז, אַדְעָר נִישְׁתַּחַת — עַמְּ אַזְוָאַז סְיִי ווּיְ גַּעַנְגַּן.
עַמְּ פְּאָלְן דִּי שְׁטָעַרְן אוֹז דָּעַר הַיְמָלְ צְעִירַנְטַע.

דער ערער

אין מדבר אויף זאמד און אויף שטיין
גרינט אן איינציקער בום — דער ערער.
ער אויז פון חלום דער האר.
ער אויז פון ווונדר דער האר.
דער איינציקער בום — דער ערער.

ער ווארט איז א פוייגל זאל קומען צו אים
אין מדבר פון זאמד און פון שטיין.
טוייזנט יאָר פלייט דער פוייגל
און פֿאַרְזָאַמְטּ יעדן טאג.
וואָרט דער ערער פון פֿאַרְטָאָג
בִּיזּ פֿאַרְטָאָג —
פֿאַרְטָאָן אֵין דער שטילקײַט פון טרוּוּם.

ביינגעכט נייען שטערן אַרְזִים אויף שפֿאַצְיָיר
אייבער מדבר פון זאמד און פון שטיין.
צייט זיך אַוִים דער ערער בִּזּ הִימֶל די הוֹיךְ
און ער רִוְתּ אַן די שטערן
דורך זילבערנעם רוייך —
פֿאַרְטָאָן אֵין דעם לִיבְכּ פון זיין טרוּוּם.

ער אויז פון חלום דער האר,
ער אויז פון ווונדר דער האר,
דער איינציקער בום — דער ערער.

ער קומט מיר צו חלום אַמְּאל דער ערער.
ער שטײַט אֵין דער מדבר און לוייכט,
עס פלייט אַן דער פוייגל,
גייט מיט אַ פלייגל אַ שאָר —
און דער בום אֵין די זאמדן פֿאַרְטָוּיכּט.

אָרְגָּע

די רגע איז דינע,
גב א שפּרוין,
פארטַפּל א קריין אויף א קריין.
אונן א נאכּט אויף א טאג
די רגע איז דינע.
זוי איז פרידן און שלאכּט.

די רגע איז דינע.
גב א בליך,
שפּאנ איבער א בריך נאך א בריך,
שפּאנ איבער דעם קלאג-טאָל.
די רגע איז פּולער —
זוי איז גאָטס ווֹאנשאָל.

די רגע איז דינע.
זוי איז אָן א געויבט.
זוי האָט נישט קיון מאָם.
זוי איז ליבטיק אָן ליכט.
זוי איז שטילקײַט —
אונן שפּילט.
זוי איז אָנְגַּט אָן איז גִּילִּק.
זוי איז אִיבִּיך
אין אָן אוֹיגֶנְבָּלִּיק.

בָּלְעַתְּלַעַד

בלעטלעד. נישט פאָרעהנדיקטער לִידֶעֶר.
ברוכווארג פון לייכט, אונן ברוכווארג פון נעכט.
כ'בון מיט קיינעם נישט גאנגען, מיט אלען קידער-וואֹידער.
מיט צעריסענע בלעטלעד איך פֵּיר א געפֿעכט.

איך צעריזים אונן איך וואָרָף אויַפְּן זוֹנְט זוי מיט צָאָרָן.
זוי קומען צוריק אונן אַין פְּנִים מִיר שמייסן:
דעַצְיַיְלַן אונן נישט שעַם זיך ווי דו בִּיסְט פָּאָרְלָאָרָן.
נעַם אַונְדוֹ צוריק אונן פָּאָרְדִּיכְט דִּינְעַ גְּרִיאָזָן.

איך צעריזים זוי אונן וואָרָף זוי אַרְוִוִּים אַוְּפְּ דַּי מִיסְטָן.
זוי קומען צוריק אונן זוי בלענדן אונן שטעכּן:
דעַצְיַיְלַן אונן נישט שעַם זיך — דִּין אָוְמְגַלִּיק פָּאָרְוּוִיסְטָן
דוֹ קומסט מיט פָּאָפְּרַעַנְעַ וּוּרטְעַרְעַר פָּאָרְשְׁוּעַן.

איך צעריזים מײַנְעַ בלעטלעד אונן וואָרָף צום פָּאָרְבְּרַעַנְעַן
אונן קוק אויַפְּן גְּרִיאָן פָּאָמְעַן-פָּאָרְנִיכְט.
נָאָר דַּי אָוְתְּוֹת בְּלִיבְּן גַּעֲשְׂוָאָרְצַטְעַ אונן קְלַעַטְעַן:
נעַם אַונְדוֹ צוריק אונן דִּין טֻוּת פָּאָרְדִּיכְט.

ברוכווארג פון געשען, פון געווען, אונן געווען.
ברוכווארג — איך האָב נָאָך פָּאָר דָּעַם נישט קִין נָאָמָעַן.
קומט אַמְּלָאָך פָּאָרְגִּיבְּקָן אַון פָּאָרְקָעַרְט מִיט אַבעּוּם
מיין גְּעוּווֹין אַון דַּי גְּרִיאָן אַון הַיִּסְט זָאנָן: אָמָן.

משה און אהרון

ווײַ אַ שָׁאָרְפָּעָרֶ אַקְעָר
דוֹרֵךְ דִּי וּאַלְקְנְדִּיקָעֶ שְׁפָאָרֶן
איַילְטֶ זַיְךְ דִּי לְבָנָה,
פִּירְטֶ מְשָׁהֶ רְבָנָנוּ אַונְ אַחֲרָן.

זַיְ זַוְאַנְדְּעָרֶן יַאֲרָן.
זַיְ קְעַנְעָן צָוֵם סִינְיָ נִישְׁתָּ קְוָמָעָן.
זַיְ פִּירְןֶ דִּי אַלְטָעֶ גַּעַבָּאָטָן
פָּאָרְקְרִיצָטֶ אַוִּיפֶ אַשְׁטִיןֶ אַוִּיפֶ אַשְׁטוּמָעָן.

זַאֲגָטֶ אַחֲרָן צָוֵם בְּרוֹדָעֶרֶ:
פִּירֶ שְׁטִילְעָרֶ דָּעֵם רְוֹדָעֶר.
דוֹרְוָתֶ קְוָמָעָן אַונְדוֹרְוָתֶ פָּאָרְגְּיָעָן.
זַיְ לְעַרְנָעָן אַונְלְעַרְנָעָן,
זַיְ קְעַנְעָן סִינְיָ זַיְ נַאֲךְ
דיַיְןֶ עֲכָרִיֶּ נִישְׁתָּ לְיַיְעָנָעָן.

נַאֲךְ מְשָׁהֶ רְבָנָנוּ — עָרֶ הַעֲרָטָ נִישְׁתָּ.
פָּאָרְטְּרָאָכָטֶ אַוִּיפֶ דִּי חִימְלָשָׁעֶ לְאַנְעָן.
עָרֶ שְׁנִיְּדִיטֶ הַדָּרָךְ דִּי קְרִיְּזָן
פָּוֹן שְׁטָעָרָן-גַּעַשְׁפָּאָנָעָן.

צָוֵם סִינְיָ, צָוֵם סִינְיָ דָעְרָגְרִיכָן
אַונְ נַאֲךְ אַמָּאלֶ בְּרַעְנָגָעָן
אַוִּיפֶ קְרִיְּנְדָלָעֶ פָּוֹן אָותִיתָה
דָּעֵם גַּעַטְלָעָכֶן צִיְּכָן.

זַאֲגָטֶ אַחֲרָן צָוֵם בְּרוֹדָעֶרֶ:
פִּירֶ שְׁטִילְעָרֶ דָּעֵם רְוֹדָעֶר.
פָּעַלְקָעָרֶ לְעַבְנָן אַונְפָּעַלְקָעָרֶ פָּאָרְשָׁוּוֹינְדָן.
זַיְ קְעַנְעָן סִינְיָ זַיְ
זָוֵן דִּי אָותִיתָה גַּעַרְוִינְטָעֶ
דָּעֵם טְרָאָפֶ נִישְׁתָּ דָעְרָפִינְדָן.

נאר משה רבנו — ערד הערט נישט.
ער קרייצט די געבעטען.
ער שלוייפט זוי מיט שטראָלן,
זוי זאלן זיין לוייטער,
קײַן שטויב זאל נישט פאלן.

זאגנט אהרן צום ברודער :
פִּיר שטילעֶר דעם רודער.
וּנוּ זיך אָפּ אוֹיף אַשְׁטָעֶרֶן.
מען באָקט דָּארֶט אַ לעָקָאָר
מייט האָנֵיק מיט ברוינָעָם.
אַיך בֵּין מִיד שְׂוִין בֵּין טְרָעָרָן.
פֿון די עֲוָלָמָות עַלְיוֹנִים.

נאר משה רבנו — ערד הערט נישט.
ער שרוייכט מיט זיין פְּעָדָעָר.
עם פְּלִיעָן די פּוֹנְקָעָן,
זוי שטראָמָעָן די פּוֹנְקָעָן.
עם קומָעָן מלָאָכִים
די פְּלִינְגָּל דָּארֶט טּוֹנְקָעָן.

זאגנט אהרן צום ברודער :
פִּיר שטילעֶר דעם רודער.
בְּיַין נִישְׁתְּ מִשְׁהָ רְבָנוּ,
כְּבִין פְּשָׁוֶת דִּין בְּרוֹדָעָר,
כְּבִין אהָרָן. סְאַיז שְׁוֹעָר דִּין גַּעַבָּעָט.
אוֹן זֶעֶן אַונְדוֹעֶר שִׁיפּ — די לבָּנָה —
פִּינְצְּטָעָרט אָפּ יְעַדְן חֹדֶש — בְּאַנְקָרָאָט.

מען אוֹן אוֹין מָאֵל גַּעַשְׁטָאָגָעָן בַּיִם סִינִי,
זֶעֶן דֻּעָם עִינִי, זֶעֶן דֻּעָם זֶוּי.
וּאָס דָּארְפָּסְטוּ כְּסֶדֶר אוֹן אַיְבָּיךְ
זִיךְרָן צוֹוִינְגָּעָן אוֹיף זֶוּי ?
אַיךְ צוֹוִיְּפָל אַין גַּאנְגָּן ...
אַיךְ צוֹוִיְּפָל ... סְהָאָט מִשְׁהָ דָּרְהָעָרט.
ער האָט אַ פָּאָרָהָאָגָּג גַּעַפְּגָּט
פֿון הִימָּל בֵּין דָּעָרָד.

ס'חאט אהרן דעם סיני דערזען,
אוון אונטן דאס פאלק —
וועי עס ווארט ...
מען ליגט אויפֿ די זאמדן אוון שטיינער
פארדיין די קעפֿ
זו דעם בארג.

ס'האט אהרן די אויגן פארמאכט,
די באָרד מיט דער דלאנייע געגלוועט
א שעיה נאכאנצנה.
אוון ער האט געוֹאנט:
אווי, רבונא דעלמא,
וואו האסטו גענוּמען אָן אומה אָזָא,
א בריליאנט?
א געדולדיקע, פרומע —
א, רבונא דעלמא,
וואו האסטו גענוּמען די אומה?

רבי יוסף הכהן פארענדייקט דעם „עמך הבבא“

אין א ווינקל ביימס עמוד, אין ביאנאכטיקע שעגן,
בײַ א פֿלעמל פֿון אויל זיצט ר' יוסף הכהן.

די נאכט איז א פֿינצטערע, די צוית איז א כמורע,
ער ציט די גענדזענע פֿעדער שורה נאך שורה,

ער פֿאָרְשְׁרִיבְּטַדְּ דֵי גִּירּוֹשִׁים מִיטְ פֿינְגְּעָרְ דֶּאָרְעַ,
גירוש וווארמייש און פֿראָוואָןָס אָוּן נָאָוָאָרָעַ.

וְאֶגְּלָה קָוְרְטָנִינָה, טָוִיט אָוּן סְכָנָה,
גּוֹיִת גְּרָאָנָאָדָע אָוּן אָוְמָגְלִיךְ אָנְקָאָנוּ.

מִיטְ גְּרָעָסְעָרָע אָוְתִּיָּות פֿון דָּעַרְ קָהִילָה דֻּעַם נָאָמָעָן,
דֻּעַם יָאָרְ פֿון דָּעַרְ גּוֹיִה וְאֶלְןִיְּן דָּעָרָמָאָנָעָן.

מִיטְ פֿאָרְזִיכְּטַדְּ פֿאָרְצִיכְּבָנְטַדְּ דיְ טִיךְ פֿאָרְ אָסִימְן —
וְאֶלְןִיְּן גְּעַדְעַנְקָעָן, אַיְן קָוְנְטְּרוֹסְ גְּעַפְּינָעָן.

עַס וּוּרְטַ פֿינְצְטָעַר דיְ שְׂרִיפְטַ.
בְּיִים סּוֹפְרַ דֻּעַם אַלְטָן צִיטְעָרַט אָכְרָעַם.

נָעָמָעָן פֿאָרְשְׁרִיבְּטַדְּ עָרָ, דיְ קִינְדָּעַרְ פֿון יִשְׂרָאֵל —
דיְ קִיְּמַטְ דֵי גְּעַלְוִיבְּטָעַ פֿון קִידּוּשָׁהָם,

עַם טָוְנְקָט זִיךְ דָּאָסְ פֿלְעָמְלַ פֿון אוִילַ,
דיְ גְּעַנְדְּזָעָנָעַ פֿעַדְעַרְ וְיִנְאָרְ וְוָאָסְ גְּעַשְׁחָתָןְ
צָוְקָט אָוְוָעַקְ פֿון דָּעַרְ שָׂוְרָהְ, פֿאָרְחָלְשָׁטְ, פֿאָרְשְׁוּוּרָטְ.
מִיטְ יְלָהְ וּוּרְטַ פֿוֹלְ דָּעַרְ בֵּיתְ מָדְרָשָׁ,
דָּעַרְ עַמוֹּד אַיְזָן קָאָלָטְ וּוּי צָעְגָּרָאָכְבָּעָנָעַ ערָדְ.

עַם שִׁיקְטַ גָּאָטְ דֻּעַם בְּאֲגִינְעָן מִיטְ אָשְׁמָעָרְ אָכְלָוְוָןְ.
עַם צִיטְעָרַטְ דיְ הָאָנְטָבְּרָהְ בְּיִ דֻּעַם סּוֹפְרַ דֻּעַם גָּאָוְןְ.

זיין פנים פארשוויגן, לוייטער מחשבה,
נאר עט לעטטיקט זיין גוף, זיין הארי איז צעבראָן.
ער פֿאָרְעַנְדִּיקְט דעם ספר „בעמַק הַבְּכָאַ“.

„אני יוספֶּן בָּן יהושע, בָּן מאיר, בָּן יהודה,
פֿון די כהנים ווֹאַס זענען אַרוֹים פֿון סְפָּרְד,

„אַיך הַאֲבָב גַּעֲזַעַן דַּעַם פִּיְּנָן פֿון יִשְׂרָאֵל
אוֹן פֿון רְשֻׁעָות דַּעַם זִיגֶּן,
אַין טָאגֶן פֿון דִּין טְוָאנְגֶן, גָּאטֶן,
קרִיגֶן אָונְדוֹזְעָרֶן קְרִיגֶן.

„אַיך הַאֲבָב גַּעֲזַעַן די שִׁיפָּן לְהָרג — מִיטֶּן מְעַנְתְּשָׁן ווּ שְׁאָףֶן.
אַין טָאגֶן פֿון דִּין מְשֻׁפְּטָן, גָּאטֶן,
שְׁטְרָאָףֶן זְוִיעָרֶן שְׁטְרָאָףֶן.

„קִיְּין אִין זִינְד נִישְׁטָט פֿאָרְמָעַק, קִיְּין אִין טְרָעָרֶר נִישְׁטָט פֿאָרְרָאַט,
בִּיסְטֶן דָּעַר הַאֲרָרֶר פֿון גְּבוֹרוֹת, גָּאטֶן,
אַין טָאגֶן פֿון גְּבוֹרוֹת — טֹוֹ דִּין טָאגֶן.

„אַיך הַאֲבָב גַּעֲזַעַן —
עַם אַיז שְׁפֵלֶן דִּין פֿאָלְקֶן אוֹן דִּין תּוֹרָה די קְלָאָרָעֶן,
עַם אַיז חַרְובֶן דִּין ווּוְלַטֶן אַין פֿינְצְטָעָרְקִיֶּתֶן פֿון עַכּוֹדָה וּרְתָה.

„מִיּוֹן לִיבֶן אַיז ווּוִיטִיקֶן, מִיּוֹן בְּלוֹטֶן אַיז צָעָרֶן.
פֿון עַמְקֶן הַבְּכָאַ רְוָפֶן אַיךְ דִּיךְ, הַאֲרָאֶן.“

אֲפִילוֹ זַיְבָּן מָאֵל וּוּסֶט עַנְדָעָרָן דִּין פּוֹרָעָם,
פָּאַרְכָּאָרְגָּן דִּין גַּעֲבִין אָוֹן דִּין גַּעֲבִינה,
וּוּסֶט גַּאַט דִּיךְ צַיְיכָעָנָעָן אָוֹן רַופָּן דּוֹרְכָּן שְׁטוּרָעָם:
אַיִּן נִינְהָה גַּיִּי,
אָוֹן לַיְיטָעָר זַיְ פּוֹן זַיְנָד.

מִיטְ פָּאַרְשָׁטָעַלְטָעָן אַוְיִגְנָן אָוֹן פָּאַרְמָעָקָטָן נַאֲמָעָן
אַנְטָרִינָעָן וּוּסֶט גַּאַרְ שְׁטִילְקִיָּט אָוֹן גַּאַרְ רָוּ.
וּוּסֶט גַּאַט דִּיךְ צַיְיכָעָנָעָן אָוֹן רַופָּן פּוֹן דִּי תְּהֻמָּעָן:
אַיִּן נִינְהָה גַּיִּי,
אָוֹן וּוָאָם אַיִּךְ הַיִּם דִּיךְ — טָנוֹ.

דוֹ וּוּסֶט דִּין לְשׁוֹן אַוִּיסְבִּיטָן אַוְיָפְּ אַנְדָעָרָעָ לְשׁוֹנוֹת,
אָוֹן אַוִּיסְבָּרִיעָן אַיִּן צָוְגָּן אָנְדָעָרָ שְׁפָרָאָךְ.
וּוּסֶט גַּאַט דִּיךְ צַיְיכָעָנָעָן אָוֹן זְאַלְבָּן מִיטְ גָּאוֹנוֹת:
אַיִּן נִינְהָה גַּיִּי,
אָוֹן וּוָאָם אַיִּךְ הַיִּם דִּיךְ — מָאָךְ.

דוֹ וּוּסֶט אַיִּן גְּרִיבָעָר לִיגָּן אָ פָּאַרְוּאָרְפָּעָנָעָר מִיטְ שְׁטִינָעָר,
מִיטְ וּוֹנְדָ אַוִּיפְּ לִיבָּ, מִיטְ בְּרָאָנְדָ אָוֹן פָּלָאָגְ.
וּוּסֶט גַּאַט דִּיךְ צַיְיכָעָנָעָן מִיטְ פְּיִיעָר אַיִּן דִּי בְּיִינָעָר:
אַיִּן נִינְהָה גַּיִּי,
אָוֹן וּוָאָם אַיִּךְ הַיִּם דִּיךְ — זָאָגְ.

וּוּסֶטוֹ בַּיִּ נְגַט זַיְךְ בַּעֲטָן אַיִּן גַּעֲיָאָמָרָ
פָּאַרְוּאָם בֵּין אַיִּךְ פּוֹן דִּין גַּעֲבָאָט דָּעָרָ קְרוּגָ?
אַיִּךְ וּוֹיֵל אָוֹן עַפְלָבוֹים פָּאַרְפָּלָאָצָן, צִי אָתָמָרָ
צִי אַיִּזְ דָּאָם נִיתְ גַּעַנְגָ פָּאָרָ יְוָנָהָן
פָּאָרָ גַּאַרְ פּוֹן דִּין בָּאַשָּׁאָפָ אַיִּזְ דָּאָם גַּעַנְגָ.

אָוֹן סְעַנְטָפָעָרָט דִּיךְ אָ שְׁטוֹים פּוֹן שְׁטוּרָעָם:
פָּאַרְגָּעָם דִּין עַפְלָבוֹם, דִּין הָוִי אָוֹן רִינָה,
בִּיסְטָ אַוִּיסְדָעָרְוּוֹיְלָט פָּאָרָ רְחָמִים אָוֹן יְסָרִים,
אַיִּן נִינְהָה גַּיִּי,
אָוֹן לַיְיטָעָר זַיְ פּוֹן זַיְנָד.

באחאלט מיך איז א בלאט

באחאלט מיך איז א בלאט,
באחאלט מיך איז א שטויין,
זוייר זיכערע רוי איך בין זוי מקנא.
באחאלט מיך, גאט,
איין דיין שויז און באחעלטעניש
און צאם מיך ארום מיט דיינע צאטמען.

היב מיך ארום פון דער שטוייבורקייט.
דער שטוייב מאכט מיך גרויען.
نعم מיך ארום מיט דיין אייביקייט
וואו א בלאט און א שטויין —
דרונגערטע מיט טויען.

מאך א וועג מיר פון שטענדיקoit.
מיין הארצ איז פארשאצנט.
ואלב מיך אפ מיט דיין בלענדיקoit
וואס איך פיל איז מיין אטעם.

וואש אפ דעם ציטער פון מיר.
וואש אפ דעם צויפל.
די נעכט זענען פארגייאיקיט
און די טאג זענען וויפול.

מיין ווארט פארליירט די שטויים
איין דעם חל דעם הארבן.
שיך דיין הילפ, אלהיים,
או מיין קול זאל נישט שטארבן.
וויל איך פאל,
וויל איך פאל
איין דעם חל דעם הארבן.

און פֿאָרְנִיבּ מֵירּ דַוּ תְּפִילָה
אֹזֶטּ צְעַבְּרָאָכְבָּעָנוּ
וּוּ מִיטּ בְּיִתְשָׁןּ גַּעֲשָׁלָגָןּ.
מַעַן שְׁלָגָנְטּ מֵירּ אֹן מִיןּ תְּפִילָהּ,
אוֹנדּוּ בִּידּוּןּ צְוֹאָמָעָןּ.
צָאָם מֵירּ אָרוּםּ מִיטּ דִיןּ שְׁטָרָאַלְקִיּוּטּ
און זַיּ דּוּ — מִינְעָןּ צְאָמָעָןּ.

כְּגַיִי דַיּ אֹן צְוֹדִיקּ פּוֹןּ מִיןּ טָאגּ צַוּ מִיןּ נַאֲכָטּ

כְּגַיִי הַיּ אֹן צְוֹדִיקּ פּוֹןּ מִיןּ טָאגּ צַוּ מִיןּ נַאֲכָטּ,
און אַיךְ וּוּוִיםּ אֹזֶטּ קְלָאָרּ וּוּ פּוֹןּ וּוּאָסְעָרּ דַעַרּ שְׁפִיגָּלּ,
אֹזּ מִיןּ צְוֹוִיְפּּלּ אַיּוּ רְוִיךּ
און סְאַיּוּ בְּלַעַנְדָּנָגּ מִיןּ פְּרִיךּ,
און כְּזֻוּוִיםּ נִישְׁתּ וּוּעַרּ סְהָאַטּ מֵירּ גַּעַצְיִיכָּנָטּ מִיןּ עִיגָּוּלּ.

עַם אַיךְ וּוּוִיםּ — סְאַיּוּ נִשְׁתּ קְיִינּ פְּאָרָעַנְדִּיקּ מִיןּ וּוּידּוּןּ,
כָּאַטְשָׁ אַיךְ וּוּוִיםּ — סְאַיּוּ נִשְׁתּ קְיִינּ פְּאָרָעַנְדִּיקּ טּוּפּוֹןּ,
און עַם עַנְדָעַרְתּ זַיּ אַלְאַזּ וּוּ פּוֹןּ וּוּאָסְעָרּ דַעַרּ שְׁפִיגָּלּ
וּוּאָסּ פְּאָרְשְׁרִיְבּוּטּ אֹן פְּאָרְמָעַקּ דַיּ גַּעַרְנְצָלָטּוּטּ סְטְרָאַפּוּןּ.

אַיךְ גַּיִי הַיּ אֹן צְוֹדִיקּ פּוֹןּ מִיןּ טָאגּ צַוּ מִיןּ נַאֲכָטּ,
אַיךְ וּוּוִיםּ נִשְׁתּ קְיִינּ שְׁטוּרִיכּלּ, מִיןּ קָאָפּ אַיּוּ גַּעַהְוּבוּןּ —
דָּאָסּ אַיּוּ אַיּוּ דַעַרּ רְגָעּ וּוּעַןּ עַם בְּגַלְיִקְתּ מֵירּ מִיןּ גָּאַטּ,
און אַיךְ פִּילּ זַיּ וּוּ אַשְׁטוּבּ פּוֹןּ וּוּיְנָעּ שְׁטוּבּוּןּ.

מִיןּ וּוּיּ טּוֹטּ מֵירּ וּוּיּ, אֹן מִיןּ פְּרִיךּ טּוֹטּ מֵירּ וּוּיּ.
אַיּוּ שִׁיכְוּרַןּ אָוּמְעַטּ טְרָאָגּ אַיךְ זַיּ בִּידּוּןּ,
וּוּ דָאָסּ טְוָנְקָעַלְעַןּ וּוּאָסְעָרּ טְרָאָגָטּ דַיּ גַּאֲלָדּ פּוֹןּ דַעַרּ זָוּ —
אַנְטְּלוּפּ אַיךְ פּוֹןּ אַיְנָעָםּ צָוםּ צְוֹוִיְתּוּןּ.

אונטערגאנגע סתם

כ'האָב געזען אָן אלטּן קאָפִיטָן
ער האָט שווין קיינּוֹ שיף נישט געפֿידַט,
נאָר געטראָגן זיין היטל מיט גאָלְדָעָן בּרעָן.
איַן דֵי אַוְינּוֹ דֵי בּוֹרְנוּ —
אָ פֿאָרְגִּילְיוּעָרְטָעָר יִם אַיז גּוּלְעָן.

די שיפּן ווֹאמֵס ער האָט געפֿירֶט זענען אָונְטּעָרְגּאָנְגָּן
ニישט איַן שטוּרָעָם, נישט איַן תּהּוּמָעָן פּוֹן יִם.
עם האָט זַיִּה פֿאָרְשְׁלוֹנְגָּן דַעַר תּהּוּמָעָן פּוֹן זַיְכְּרוֹן
אָ ברָעָן אָן אָ נַאֲמָעָן,
אָן אָונְטּעָרְגּאָנְגָּן סָתָם.

זַעַן דַעַר ווַיְנַטְּ גִּיט אָ רִים זַיִּין בְּאָנְגִילְדָעָטָן הִיטָּל,
וּאָכְטָמָא אַוְיפּ זַיִּין זַיְכְּרוֹן,
ער דְעַרְמָאָגָּט זַיִּיךְ דֵי אַינְדוּלָּעָן, די שְׂטִינוּגְּרָנָּעָן רִיפָּּן,
ער שְׂמִיכָּלָט מִיטָּ בִּיטָּוּל :
נאָך שְׂטָאוּרְקָעָר פּוֹן שְׂטוּרָעָם אַיז דַעַר בּרָעָן אָן אָ נַאֲמָעָן —
דַעַר אָונְטּעָרְגּאָנְגָּן סָתָם.

דאָרט זענען צַעְקָלְאָפְּטָזְיִינּוּ שִׁיפָּן.

1963

ט ו נ ק ל ק י י ט

פארנאכט. די טונקלקיות לאדט אוים איר לאדן.
כל-זמנן איך האט אויפט טאג
מייך שרעקט ניט דער פארנאכט,
פון טונקלקיות דאס אויסלאדן איר לאדן.

עם וויננט דער ווינט. ער ברומט מיט שמעטערונג און שאדן.
כל-זמנן איך טראוף פארנאכט
א מאמע מיט א קינד
שרעקט מייך ניט דער ווינט
מיט שמעטערונג און שאדן.

נאך יעדן מענטשן גויט זיין טונקלקיות, זיין שאטן.
כל-זמנן איך זע דער מענטש צום הימל בליקט,
שרעקט מייך ניט זיין טונקלקיות, זיין שאטן.

א צווייגל פאכעט אויפט א בוים,
דראפט עם זאל א בייטש גאר ווערט.
כל-זמנן ס'אייז גאנץ די נעסט פון פויגל אויפן בוים
שרעקט מייך ניט דאס פאכען פון דער צווייג
וואס דראפט א בייטש גאר ווערט.

דער פויגל ווועט אויסזונגען זיין ליד,
די צווייג ווועט הערן און ווועט גראינען.
דאס איז מיין שוין פארנאכט,
דאס איז מיין ליכט באגניען.

ניגון פון חצותן

די זונ פון באנאכטן
הילט די ווונדזון פון טאג.
אין דעם חלַּ פארטראכטן
זינקט אין גונגומונג,

מייט זיין מגושמדייך קול
און די איזערנע פינגער,
און די וועלט מיטאמאל
ווערט דערלייזט און ווערט יינגער.

עם אנטלייפן די קנעכט
פון די שטאלענע שאכטן,
און זי בענטשן דאס רעכט
און די זונ פון באנאכטן.

מען צעוואשט זיך די הענט
און מען שווענקט אפ די זונת
פון דעם טאג וואס פארשעט
פאר זיין ברויט און גענסן.

דעך הימל פארשפראיט
זינגע זילבערנע גראזן,
און פון שטילקיות די פלייט
ברומט דעם ניגון פון חצותן.

א ווונדר-ווארט

עם ליעט איז מיר א ווארט,
א ווונדר-ווארט.
עם איז מיט בליצן דורךגעברענט
דאם ווונדר-ווארט.
אין שטיין איז איינגעקריצט
דאם ווונדר-ווארט.
עם גליוערט און גלייט,
עם זינקט איז ים,
עם פאלט אין תחום,
עם טויכט ארוים מיט תפילה
און ווערט אויסגעheit.

עם ברענט איז קאלאך-אויאוּן
דאם ווונדר-ווארט,
אין פיערדיקע צונגען בריט
דאם ווונדר-ווארט.
עם קומט ארוים מיט תפילה
און ווערט אויסגעheit.

מיין האבן איז פול
מיט ווונדר-ווארט,
מיין בלוט איז קראנק
פון ווונדר-ווארט,
מיין בליך געליטערט איז
פון ווונדר-ווארט,
פון ווונדר-ווארט.

ירושלים

וועידערקול פון ירושלים

ווען קיינער זאגט עם ניט,
זאג איך צו זיך אליען:
ירושלים.

און ס'קומט דאס ווידערקול
און זאגט עם נאכאמאל:
ירושלים.

כ'האָב דאָרט אַמְּאל גַּעֲזָעָן
לעבן אַ קלײַנָּעָם בָּוּם
אַ מלָּאָך שְׂטִיבָן.

כ'האָב אִים גַּעֲפְּרָעָגֶט: פָּוֹן וּזְאַנְעָן קְוָמָסְטוֹ?

הָאָט עַד גַּעֲזָאָגֶט: — יְרוּשָׁלָיִם.
כ'האָב אִים גַּעֲפְּרָעָגֶט: אָוֹן וּוּהָוּ גַּיִסְטוֹ,
וּוְנְדָעָרְלָעְכָּר מַעֲנְטָשׁ?

הָאָט עַד גַּעֲזָאָגֶט: — יְרוּשָׁלָיִם.
כ'האָב אִים גַּעֲפְּרָעָגֶט: וּוְאָס טְרָאָגְסְטוֹ,
שְׁלִיחָה פָּוֹן דָּרָר וּוּלְטָ ?

הָאָט עַד גַּעֲזָאָגֶט: — יְרוּשָׁלָיִם.
כ'האָב אִים גַּעֲפְּרָעָגֶט: צֵי הָאָסְטוֹ טְרִוִּיסְטָ פָּאָר מִין הָאָרֶץ
וּוְאָס אַיז גַּעֲוָונְדִּיקָּט פָּוֹן גַּעֲבִוּרָן אָן?

הָאָט עַד גַּעֲזָאָגֶט: — יְרוּשָׁלָיִם.

עַד אַיז אָוּעָק. גַּעֲבְּלִיבָן אַיז דָּעָר קְלִיְּנָעָר בָּוּם,
און דִּי שְׁטִים דִּי גַּעֲטְלָעָכָּע: — יְרוּשָׁלָיִם.

און ס'קומט דאס ווידערקול
און זאגט עם נאכאמאל:
ירושלים.

ערב שבת אין ירושלים

עם נידערט די זוּן,
עם גענטערט זיך דער שבת קודש.

עם איילט אַיְד
און בלאָזֶט אין שוֹפֶר
זוייט גרייט צו שבת קודש.

זיין גוף איז מצהדייק.
נאָך אִים אַפְּאַרְכְּטִיקָעֶר עֲכָא.
עם גִּיעָן קִינְדָּרְלָעֵד
מייט ווַיְמַעַן קְלִיּוֹדָעֵר,
מייט פְּרוּמוּ אַיְגָעָלָעֵד
פָּוֹן פְּסֻוקֶּה לִי פְּסֻוקֶּה.

די בערג באָדָעָכוּ זיך
מייט מִילְגָּרוּיִם-רוּיִט
לכבוד שבת קודש.

עם יאנט אַן אַיְזָעָלָע
מייט אַצְּעָפְּלִיגְּלָטָן גַּעַשְׁפָּאָן —
ニישט אַרְיִינְפָּאָרֶן אַין שבת קודש.

עם איז געהויליקט די מי
פָּוֹן דָּעַם שְׁטוּמָעַן באַשְׁאָפָּה
מייט יראָה פָּאָרֶן שבת קודש.

די דעכער תְּפִילָה דִּיקָע
שְׁטְרָעָקוּן זיך צוֹם הַיּוֹמָל,
און אַלְעַ מִידָּלָעֵד זעַנְעָן שִׁינְעָן.
יעַדְעַס הוֹיז האָט זיבָן מָאָל לִיכְטָט
און יַעֲדָעָר פְּרוּי —
איּוֹ ווֹי רַחַל אַמְנוֹן.

אַיר שְׁטָעָרָן-טוֹךְ טוֹט אַן יְרוּשָׁלָיִם
און גָּאָר די ווּעָלָט —
ווערט שבת קודש.

ירונשטיין

אויפֿ די בערג פון יהודָה
דערהויבּן איז ירושלים.
אַלט איז ירושלים,
יונג איז ירושלים,
אייבּיךְ איז ירושלים.

יאָר נאָךְ יאָר, אָונִ דָּוָר נאָךְ דָּוָר
לויכְטַ דִּי שְׂטָאָט יְרוּשָׁלָם.
וּוֹיְתַ אַיְזֵן יְרוּשָׁלָם,
נַאֲנַט אַיְזֵן יְרוּשָׁלָם,
אייבּיךְ אַיְזֵן יְרוּשָׁלָם.

אַיְזֵן דָּעַם סִידּוֹר, אַיְזֵן דָּעַם מַחְזוֹר
פְּעַסְטִיקָּט זִיךְרָה יְרוּשָׁלָם.
טְרִיאַסְטַ אַיְזֵן יְרוּשָׁלָם,
יּוֹם טָבָ אַיְזֵן יְרוּשָׁלָם,
אייבּיךְ אַיְזֵן יְרוּשָׁלָם.

מוֹרֶת, מַעֲרָבָה, צָפּוֹן, דָּרוּם
בּוֹקָן זִיךְרָה צָוִיְרָה יְרוּשָׁלָם.
חַכְמָה אַיְזֵן יְרוּשָׁלָם,
תּוֹרָה אַיְזֵן יְרוּשָׁלָם,
אייבּיךְ אַיְזֵן יְרוּשָׁלָם.

אָונִ דָּעַר פִּיטְעָרָרָר, דָּעַר מַלְךָ
שְׂטִוִיטַ אָונִ הִיטְרָה יְרוּשָׁלָם.
ברָכָה אַיְזֵן יְרוּשָׁלָם,
שְׁלָוָם אַיְזֵן יְרוּשָׁלָם,
אייבּיךְ אַיְזֵן יְרוּשָׁלָם.

ירושלים

אויפָן גְּרַעֲנִין פָּוּן אֵין סֻוֹת
שְׁטִוִּיט דִּי שְׂטָאָט יְרוּשָׁלָם.
הַאַלְבָּשׁ שֶׁל מַעַלָּה,
הַאַלְבָּשׁ שֶׁל מַטָּה,
בְּשָׁותְפָוֹת מִיטָּמְלָכָות שָׁמִים.

פָּעַלְדוֹזְדְּבָּעָרג בְּאַשְׁצִין זַי
וּוַיְסַע שְׁטִינְגָּר זָגָן תְּהִילִים
מְדִבְּרָדִיק אָוָן אִימָהָדִיק
מִיטָּגְרָוִיעַ בְּעַרְדַּ פָּוּן דִּי נְפִילִים.

פָּאָרָט מַעַן אַהֲרֹן טְוִיזָּנְט יָאָר
אָוָן מַעַן קְוָמָט כְּחָרָפָ עַי —
שְׁטִוִּיט אַ שְׂטָאָט
וּוְיַאֲלָעַ שְׂטָעָט —
אָוָן דָּאָס אִיז יְרוּשָׁלָם.
שְׁטִוִּיט מַעַן שְׁוִין אִינְמִיטָּן שְׂטָאָט
אָוָן מַעַן בְּעַנְקָט קִין יְרוּשָׁלָם.

וּוְיַלְלָעַ מַעַן וּוְיַנְגָּנוּ — קָעָן מַעַן נִיטָּה,
וּוְיַלְלָעַ סְ'אַיּוֹ דָּאָרָטָן גְּרוּוּם דִּי שְׁמָחָה.
וּוְיַלְלָעַ מַעַן לְאַכְּנָן — טָאָרָעַ מַעַן נִיטָּה,
וּוְיַלְלָעַ דַּעַר הִימָּל דָּאָוּנָט מַנְחָה.

שְׁטִוִּיט אַ מעַנְמָשׁ, אָוָן וּוְיַסְטַּנְתָּ וּוְגָּוָגָּן
אָוָן אֲלָעַ בְּיַוְנָגָר זְיוּנָעַ זָגָן:
גְּרוּסָעָר, רְחַמְּיָדִיקָעָר גָּאָטָט,
שְׁוּעוּדָר מִיטָּדָר אַ שְׁוֹתָפָוֹת טְרָאָגָן.

אַ גָּאָטְבָּאָרוּטָעַ שְׁטִוִּיט יְרוּשָׁלָם,
אַ פָּאָרְבָּרְעָנָטָעַ — בְּלִיטַזִּי אֵין דִּי חְפִילָות,
אַ פָּאָרְלָאָזָטָעַ — הִיטַּן זַי דִּי חְיוּלָן,

הונגעריקע פעלקער קומען צו איר ברויט אנטלייען
און דער פיטערער, דער מלך,
וואכט איבער די קריינגען
פון ירושלים.

און ווען באַלְאָגָנָעָרֶט איז די שטאת
גייט דאס פאלק ישראל שורה נאך שורה —
וילנע, ניו-יַּאַרְק און עין חרוד
אויסליינן דעם כביש פון גבורת.
און שבעים לשון וווערט געהיליקט
און שמע ישראל — איז יעדער שמועם.
און ידעスマַן וואָרט — איז אַפְּפִיטָל תַּחְיָלִים
און יעדער אָות — אַצְּיָיכָן פון נכואות.

ותחזינה עינינו — עם איז געכטן געוווען.
מייט פאָרכט און מיט וויטיק דעם ווונדער געזען
עין בעין
אויפֿן גַּרְעַנִּיַּץ פֿון אַיְן סֻפֵּךְ
איין ירושלים.

1952

אין ירושלים קומען מלאכיהם

אין ירושלים קומען מלאכיהם
און עפנען טירן פון יידישע היוער.
זוי לערנען די קינדער צו ליב האבן תורה,
צו שווייגן אין חכמה,
צו ווערן די שפייזער.

ס'קומט יעדן טאג אינער,
ס'קומט יעדן טאג אינער,
ביז ס'זעלן דערוואָן די טרוקענע ביינער.

אין ירושלים קומען מלאכיהם
און גיינען אויפֿ גאנַן נאך נישט קיין ברוקרטע.
זוי פירן די זאמדן,
זוי שלעפן די שטיינער,
טיט אָרעָםּ יְהֹוָן, מיט געטלעך באָרוֹטָע.

ס'קומט יעדן טאג אינער,
ס'קומט יעדן טאג אינער,
ביז ס'זעלן דערוואָן די טרוקענע ביינער.

אין ירושלים קומען מלאכיהם
נאך איידער די זון קומט,
נאך איידער, נאך איידער.

זוי טראָגָן בָּאָלָטָלָעָךְ,
געקיַרְצַט אָוָן גענעטָלְט —
די שכינה זאל לויכטָן
אויף געלָטָמָעָטָעָךְ קְלִיְּדָעָרָךְ.

ס'קומט יעדן טאג אינער,
ס'קומט יעדן טאג אינער,
ביז ס'זעלן דערוואָן די טרוקענע ביינער.

צו גאנט בעי שלמה המלך

אויף א פעדער פון דעם אויער-האָן
בין אויך געקומען אַחֲר,
און אויך בין דֶּא.
און דער מלך שלמה פון זיין געציירטן טראָן
האט מיר געזנט:
ברוך הבא.

די פִּינְגֵּל, און די בערָן, און די לִיבָּן
אויף די טְרָעָפּ,
האָבָן געאָומַת און געכּוּמַת
און געוויגט מיט די קָעָפּ.

אויף א זוניקן באָרג
כ'האָב זיין גָּאָרטָן דערזָעָן
און פֿאָרְשִׁיכּוֹרֶט פון רִיחָ פָּוּן עַפְּל אָן וּוַיְין,
כ'האָב געפְּלָט, אָז מיט מִיר —
אייז אָז ווּנדָעָר געשָׂעָן
און די בלְוִיקִיָּט פָּוּן יִם
אייז אַין האָרְצָן אַרְיוֹן.

כ'האָב געוווינַט —
וועָס צו מִיר אַיְן מִין טְרוּיעָרִיקָסְטָן מַאָג
האט זיך אַוְיפְּגָעָמִישָׂט אָפְּרִידִיקָע בְּלָאָט —
פָּוּן אַמְּאָל,
און ס'האט געצייטערט מִין האָנָט,
וועָן אַקְינְד פָּוּן עַיְן חָרוֹד
האט מִיר האָנִיק דערלאָנְגָט
אויף אָז עַרְדָּעָנָע שָׁאָל.

פּוֹן יְרוֹשָׁלַיִם

(פֿאַלְקָס-מַטְיוֹן)

פּוֹן וּזְנֻעַן קּוֹמֶט דָּם לֵיכְט אַיבָּעַר דָּעַר וּוּלְט ?
פּוֹן יְרוֹשָׁלַיִם קּוֹמֶט דָּם לֵיכְט אַיבָּעַר דָּעַר וּוּלְט,
וּוַיְיל דָּאָרְטָן רֹות דִּי שְׁכִינָה —
קוֹמֶט דָּם לֵיכְט אַיבָּעַר דָּעַר וּוּלְט.

פּוֹן וּזְנֻעַן קּוֹמֶט גַּעֲזָאנְג אַיבָּעַר דָּעַר וּוּלְט ?
פּוֹן בָּאָרְגּוֹן צְיוּן קּוֹמֶט גַּעֲזָאנְג אַיבָּעַר דָּעַר וּוּלְט,
וּוַיְיל דָּאָרְטָן רֹות דָעַר זִינְגָעַר —
מוֹזָמָר שִׁיר לְדוֹד — קוֹמֶט גַּעֲזָאנְג אַיבָּעַר דָּעַר וּוּלְט.

פּוֹן וּזְנֻעַן קּוֹמֶט דָעַר חַסְד אַיבָּעַר דָעַר וּוּלְט ?
פּוֹן יְרוֹשָׁלַיִם קּוֹמֶט דָעַר חַסְד אַיבָּעַר דָעַר וּוּלְט,
וּוַיְיל דָּאָרְטָן זָעַנְעַן גַּעֲגָאנְגָעַן דִּי נְבִיאָים —
קוֹמֶט דָעַר חַסְד אַיבָּעַר דָעַר וּוּלְט.

פּוֹן וּזְנֻעַן קוֹמֶט דִי גְּבוֹרָה אַיבָּעַר דָעַר וּוּלְט ?
פּוֹן דִי זָמְדָן פּוֹן בָּאָרְגּוֹן סִינִי קוֹמֶט דִי גְּבוֹרָה אַיבָּעַר דָעַר וּוּלְט,
וּוַיְיל דָּאָרְטָן טְרָאָגָט מָעַן דִי גַּעֲבָאָטָן
אוֹיפּ דִי פִּיעָרְדִּיקָע זַיְלָן —
קוֹמֶט דִי גְּבוֹרָה אַיבָּעַר דָעַר וּוּלְט.

פּוֹן וּזְנֻעַן קוֹמֶט דִי שִׁין אַיבָּעַר דָעַר וּוּלְט ?
פּוֹן דִי שְׁטִינְגָעַר פּוֹן יְרוֹשָׁלַיִם קוֹמֶט דִי שִׁין אַיבָּעַר דָעַר וּוּלְט,
וּוַיְיל מָעַן הָאָט גַּעֲוָאָשָׂן זַיִ מִיט טְרָעָן,
וּוַיְיל מָעַן הָאָט גַּעֲלִיְמְטוּרָט זַיִ מִיט פִּינְעָן —
קוֹמֶט דִי שִׁין אַיבָּעַר דָעַר וּוּלְט.

גָּדָרָה

א לאגָל טְרֵעָרָן אָוֹן אַ לאגָל וְוַיִּין
טְרֵאַגֶּט אָזֶן אַיְזָל אַיְפָּן רָוקָן.
עַר גִּיְתָּן צָוָם וּוּנְדָעָרְ-לָאנְד.
עַם אַיְזָן וּוּגָן נִישְׁטָאָט, נָאָר וּוּיְסָעָר זָאָמָד —
אַ וּוּיְסָעָר וּוּסָט מִיטָּן כּוֹאָלְיְדִיקָּעָן שְׁנוֹקָן.

סְ'אַיְזָן שְׁוּעָרָדִי לְאַסְטָט פָּוָן טְרֵעָרָן
אוֹן פָּוָן וְוַיִּין דָעַר לאָגָל.
אוֹן צָוָם וּוּנְדָעָרְ-לָאנְד אַיְזָן וּוּיְסָט דָעַר וּוּאָגָל.
קוּמָט אַ פּוִינְגָל אָוֹן בְּלִיבָּטָה העֲנָגָעָן אַיְוָף דִי פְּלִיגָל:
אַ, וּוּ גִּיסְטָוָן, בְּלִיעָמָס אַיְזָל?
הַאַסְטָט פְּאַרְכָּלְאַנְדוּשָׁעַט דָא אַין מְדָבָּרְ-שְׁטִימָל.
אוּבָּסְ'אַיְזָן טִיעָר דִיר דִין פְּעַיל,
קָעָר זַיְךְ אָוֹם אַיְוָף מִין באָפְּעָל.
סְ'זָוָעָט דִי וּוּסָט פְּאַרְשָׁלִינְגָעָן דִיךְ אָוֹן אַירָעָן דְּנָאָעָן —
דִיךְ אָוֹן דִּינְגָעָן אַיְזָעְלִישָׁעָן טְלָאָעָן.

פָּוָן לאָגָל טְרֵעָרָן פָּאַלְטָט אַ טְרֵעָר אַ שְׁוּעָרָעָן,
אוֹן פָּוָן לאָגָל וְוַיִּין קוּמָט אַ גְּזֻזָּנָג: —
מִיר גִּיְעָן אַיְן דָעַם וּוּנְדָעָרְ-לָאנְד גְּדָרָה,
אוֹן עַם אַיְזָן נִישְׁטָאָט וּוּיְסָעָר דָעַר גְּגָגָן.

גִּיְתָּן אַ מְנִין יִדְן אָוֹן דָעַר מָאָגָל קוּמָט אָז.
סְ'טְרֵאַגֶּט יַעֲדָעָרָעָר אַ סִידָר זְמִירָות אָוֹן אַ וּוּיְסָעָר פָּאָן.
מַעַן גִּיְתָּן צָוָם וּוּנְדָעָרְ-לָאנְד.
סְ'אַיְזָן קִיְּן וּוּגָן נִישְׁטָאָט נָאָר וּוּיְסָעָר זָאָמָד.
גִּיְתָּן דָעַר עַרְשָׁטָעָר אָוֹן עַר זִינְגָט,
אוֹן זַיְן טְרֵעָר שְׁלָאַגָּט אַיְסָט אַ וּוּגָן דָעַם צְוּוּיָּטָן.
גִּיְתָּן דָעַר צְוּוּיָּטָעָר אָוֹן עַר זִינְגָט,
אוֹן זַיְן לִידְ שְׁפָרִיטָט אַוְיָם דָעַם וּוּגָן פָּאָר בִּיְדָן.
גִּיְתָּן דָעַר דְּרִיטָעָר אָוֹן עַר מְאַנְצָט,
אוֹן דָעַר פָּעַרְטָעָר פָּאַלְטָט אַיְסָט אַיְפָּן אַרְעָם: —

הוי, מה טובו אוחליך — זינקען טרייט זיעירע שווערע,
און מען עפנט הונדערט טויערין
צ'ו דעם ווונדער-לאנד גדרה.

קומט א ווינט אראפ פון הייגל
און בליבט הענגען אויפֿ געוזאנג : —
אי, וו גויט איר, קינדער פון אברהם ?
עם אויז קיין דאך נישט און נישט קיין ברונעט.
אייך וועל באקלאנן אייך מיט ווינט-ניגונים,
ווען עם וועט פארשלינגען אייך פון וויסן זאמד דער תחום.

פון לאגָל טרעָרַן פֿאַלְט א טְרָעָר א שׁוּעָרַע
און פון לאגָל ווַיִּין קומט א גַּזְוַעַנְג —
הוי, מה טובו אוחליך — איין דעם ווונדער-לאנד גדרה,
און עם אויז נישט וויתט דער גאנג.

דָּרְיוִי אֹורְחִים

אויף אַ שטײַין געזעעַן אַיז אַ יַּיְה,
דעַם קַאֲפֵּחַ אַראָפְּנַעַלְאַזְטַּמְּ, פַּאַרְדָּאַגְּהַת אָוּן פַּאַרְצְּזַקְּטַּמְּ,
ער האַט קַיְּין הַיִּים נִיטַּ, אָוּן ער אַיז שׂוֹין מִידַּ,
אָוּן קִינְגַּעַר האַט צַו אַיִּס אַיִּנְקָל נִיטַּ גַּעֲקוֹטַ.

וּוְיַּי וּוְעַל אַיךְ בַּוּיַּעַן וּוּעַנְתַּ, אָז סְ'אַיז נִשְׁטַאַט קַיְּין בְּרַעַט?
וּוְיַּי וּוְעַט אַ פַּעַנְצְּטַעַר זַיְּן, אָז סְ'אַיז נִיטַּטַּקְּ קַיְּין גַּלְאַז?

אַזְוִי האַט ער צַו זַיְּךְ אַלְיַיְן גַּעַרְעַט
סְ'אַיז גַּרְוִים דַּעַר צַעַר, דַּעַר עַלְנַט אַן אַ מַּאַט.

ער גַּיַּט אַ קַּוק, עַם שְׁטִיעַן מַעֲנְטַשְׁן דָּרְיוִי,
דָּרְיוִי אַוְרָחִים אַנְגַּעַקְוּמַעַן פָּוּן וּוּוִיטַ.
וּוְיַּי עַר אַוְרָחִים אַוְיַּפְּגַּעַמְּעַן, ער אַיז אַלְיַיְן דָּא נִיַּ,
אָוּן האַט קַיְּין בְּעַנְקָל נִטַּ אַפְּלַוְוּ בַּיִּ דַעַר זַיְּטַ.

הַאַט ער זַיְּךְ אַוְיַּפְּגַּעַשְׁטַעַלְטַ, "גַּוְטַּ מַאְרְגַּן" זַיְּ גַּעַזְגַּטַּ,
בְּרוֹכִים הַבָּאִים, אִיר זַיְּנַט טַיְעַר מִיר גַּעַוְוִים,
זַיְּטַ מַוחַל מִיר מִיַּן אַרְעַמְקִיַּתְ, כְּחַאַב גַּאֲרַנְיַט-נִיטַ
אַפְּלַוְוּ נִטַּ קַיְּין שַׁוּעַל פָּאַר מִיְּנַעַ פִּים.

הַאַבְּן דִּי אַוְרָחִים אַוְיַּפְּגַּעַשְׁמִיכְלַט מִטַּ אַ שִׁיְּן,
אָוּן אַיְגַּעַר האַט גַּעַטְאַן אַ זָּגַן:
נוּ, מִילָּא,נוּ... מִיר הַאַבְּן שַׁוְּן אַזְוִינַם גַּעַזְעַן —
מִיר וּוּלְזַן צַו דִּיר קּוֹמָעַן אַיִּן אַ יַּאַר, אַיִּן וּלְבָן טָאגַ.

עַם אַיז קַיְּין הַאַלְץַ נִיטַּ, נַאֲרַסְ'הַאַבְּן אַוְיַּפְּגַּעַבְוִיט זַיְּ וּוּעַנְתַּ.
עַם אַיז קַיְּין גַּלְאַז נִיטַּ, נַאֲרַסְ'הַעַלְעַדְעַר שְׁנִידַטְ מַעַן אַוְיִם.
אָוּן סְ'הַאַט דַעַר יַיְדַּ דַעַם וּוּנְדַעַר אָוּן דַעַם וּוּיְ גַּעַבְעַנְטַשְׁטַ
אָוּן האַט בְּשַׁלּוֹם זַיְּךְ אַרְיִינְגְּעַצְוִינַן אַיִּן זַיְּן הוּוּי.

ער האַט דָּרְיוִי בְּעַנְקָלְעַר צַוְּגַּעַרְיוִיט אָוּן אַוְיַּפְּגַּעַלְאַפְּט אַ טִּישַׁ,
אָוּן דָּרְיוִי גַּעַלְעַנְעַרְם אַוְיַּסְגַּעַרְיוִיט פָּוּן שְׁטוּרְיַי אָוּן הַיִּ,
פָּאַר דִּי אַוְרָחִים וּוּאַרְטַּ אַ פְּרִיְּדִיקְעַ זַיְּן שַׁוּעַל,
אַ לִיאַדְעַ טָאגַ, הַיִּינְטַ-מַאְרְגַּן קּוֹמָעַן זַיְּ.

א קאָפִיטֵל תַּהְילִים

איבער מדבר-זאמדן אַנְגֶּנְגַּלְיטָע
גייט אַיְד אַבָּרוּעַסְטָר פֿוֹן לִיטָע
מייט אַבְּלִיך אַבְּלָאנְדוּשְׁעַנְדִּיקָן, שְׂטִילְן
און ער זאגט זיין אַיְגֶּנְגַּעַם קָאָפִיטֵל תַּהְילִים:

גָּאטָט, עַם אַיְזָאָמָת דִּין עַרְד אַיְזָאָזְהַלְּיקָן,
טָאַפָּאָרוּאָס אַיְזָמִינָן יְעֻטּוֹוִידָעַר טְרָאָצָט מִיטָּיְסָרִים?
און דִּין פָּאָלָק — אַוְיסְדָּעַרְוִוְילְט, דִּין פָּאָלָק אַיְזָאָבִיךָ
נָאָר אַיךְ בֵּין אַבְּלָעַטְל גַּעֲיאָגָט פֿוֹן אַשְׁטוּרָעָם?

און דִּין הַיְמָל אַיְזָבְּלוּי, וּווּ מְלָאָכִים
וְאַלְעָן אַוְיסְשָׁפְּרִיְּטָן אַיְם מִיטָּדִי פְּלָנְגָלָן,
טָאַפָּאָרוּאָס אַיְזָהְלָק נְזָקָעַט מִינָן גּוֹתָן,
און אַשְׁטוּבָן, אַן אַדָּאָר, אַן אַרְגְּלָגָל?

און גָּאטָט הַאָטָט זַיְן פְּשָׁוֹטָעָה תְּפִילָה דָּעַרְהָעָרטָה
און גַּעֲרוֹפָן צָו אַיְם פֿוֹן אַשְׁטִינָן אַיְן דִּי זָאָמָן:
קוּם, לעַן זִיךְרָן אַגָּן,
וּווּ סְ'הָאָטָט יְעַקְבָּגְעַטְאָן
און אַן עַלְנְטָעַר נְאַכְתָּאָן זַיְן וּוְאַנְדָּעָר.

דָּעָר בָּאָרוּעַסְטָר יִד אַיְזָגְעַפְּאָלָן צָוָם שְׂטִינָן,
צָוָם אַיְבִּיכָּן קִישְׁׁוֹן פֿוֹנָגָעָם מְעַנְטָשָׁאָן דָּעָר נִידָּעָר.
די עַרְד אַרְוּם אַיְם הַאָטָט גַּעֲטָרָאָן גַּעֲוָוִיָּן,
פָּאָר חָוְרְבָּנָם אַסְךְ, אַן פָּאָר פָּאָרְלָעְנְדָטָעָה בְּרִידָעָר.

פָּאָרְבִּי אַיְם הַאָכָּבָן גַּאוּוֹהָדִיק רַעֲדָעָר גַּעֲפִיְּפָטָה,
גַּעֲפִירָת חַכְמָה אַן עַזְרָה אַן רַחֲמִים אַן בִּינה.
און דָּעָר בָּאָרוּעַסְטָר יִד הַאָטָט זִיךְרָן גַּעֲטָוְלִיעָת צָוָם שְׂטִינָן,
צָוָם אַיְבִּיכָּן קִישְׁׁוֹן פֿוֹן יְעַקְבָּגְעַטְאָן.

מֵזָמָר

יונגע זענען די פיגל איז דעם אלטן לאנד.
גאַט האָט דאָרט אַ בויָם געפֿלאָנט
מייט זיין רעכטער האָנט.
גרינט אַ בויָם אַינְמִיטָן מְדֻבָּר,
גרינט — דָּס אַיז אַ נֶּם,
אוֹן אַ פּוֹיגָל זַיְנְגַט דָּאָרט שִׁירָה
דרְּיוּ מָאָל אַ מְעַת לְעַת.

אַחֲד מֵי יָדַע ?
אַחֲד אַנְיָדַע.
גָּאַט אַיז אַיְנְצִיק אַיבּוּרָאַל
נוֹתֵן מְטָר,נוֹתֵן טָל
אַחֲד מֵי יָדַע.

יונגע זענען די קִינְדָּעַר
איַן דַּעַם אלטן לאָנד.
גָּאַט האָט דָּאָרט אַ שְׂמָאָט גַּעֲבוּוֹת
מייט זײַן רעכטער האָנט.
רוֹישַׁט אַ שְׂמָאָט אַין מְדֻבָּרִים
מייט מְפָאַיִ אַוְן מִיטָּמְפָּמָּם,
נָאָר די קִינְדָּעַר לְעַרְנָעַן תּוֹרָה,
פְּשָׁוֹט וּוְיִםְעַט דָּעַר בּוֹרָא.

אַחֲד מֵי יָדַע ?
אַחֲד אַנְיָדַע.
גָּאַט אַיז אַיְנְצִיק אַיבּוּרָאַל.
נוֹתֵן מְטָר,נוֹתֵן טָל
אַחֲד מֵי יָדַע.

יונגע זענען די טָאַלָּן
איַן דַּעַם אלטן לאָנד

מוקען קי, און מעקען צינן
באים גלבוע ראנד.

גאט האט דארט געגענדייקט יידן
געקרוינט פאר פאסטעכער און שמידן
און אליהו — אַלְעָ ווַיִּסְעַ דָּם —
אין עמק טרינקט דעם ערשותן כום.

אחד מי יודע?
אחד אני יודע.
גאט איז אײַינציך איבעראַל,
נותן מטר, נותן טל
אחד מי יודע.

ת פ י ל ה

גאט זאל מיר העלפֿן,
עם זאל דאם וווארט פון מיין תפילה ניט וועלקונג,
עם זאל מיין פריד פון ניט פאַרגנין אונטער וואַלקנס,
עם זאל דער פונק פון מיין אויג זיך ניט לעשן,
פון פאַרדראַם אויף אַ יידן.

גאט זאל מיר העלפֿן,
עם זאל מיין בלום ניט פאַרבלייכן אין בליען,
עם זאל דאם לאָנד ניט פאַרשׂוועכט זיין פון אומעט,
עם זאל דאם האָרֶץ ניט געקלעט זיין אַין ווייטיק,
צוליב אומראַכט פון יידן.

גאט זאל מיר העלפֿן,
מיינע הענט אויף אַ טיש זאלן רוען,
און דער טיש זאל געבענטשט זיין מיט ערלעכּן ברויט,
און טישטעכּער ווייסע פון פרידלעכּער מי
זאלן ניט טונקלען —
פון ברונג אַויף יידן.

היינו בחולמים

בשוב ד' את שיבת ציון
היינו בחולמים.
וועי מאדנע דער חלום זעם אוים
ביי א פאלק פון אבלים.

פון א בוים אייז א בלעטל געבליבן,
פון א שטאט א צעוויטיקטער נאמען.
א, וויי וויי דער חלום זעם אוים,
דער געהאפטער, געצערטלטער חלום!

א גאט, ניב אונדו קפיצת זברון,
א זיל ווון פארגעטן זאל טריפן און טיען,
מיר זאלן נישט איסנגיין פון וויטיק און צארן,
מיר זאלן נישט פאלן ביימ אַנבליך פון גוים.

אויב מיר האב דערלעבט —
דערשטארבן, דערזונקען,
דערברענט און דערגלאען,
דערזאנדרט, דערזונדייקט,
דערפיינט און דערשריען,
בשוב ד' את שיבת ציון, —
דאָרְפֵּן מיר פשוט אַהיים,
אַיִם אויף צו וואשן די ווונגן,
אַוינט אויף צו היילן דעם וויי פון געבעינען,
אַגאט פון נקמות
איין הימל פון רחמים,
די ערְד זאל ניט זינקען,
דער זאמֶד זאל ניט ווינען.

א גאט, ניב אונדו קפיצת זברון,
דער ליכט-זיל זאל פארגין אונדו ווידער,

ער זאל אונדו דערלייכטן אין דור פון אבלות,
אין טרייער נאך שועומטער,
אין אנגסטן נאך ברידער.

ווײַ גראים איז די נויט
נאך קרייגלעך וואסער,
נאך פעלדער פון ברוייט,
נאך בעטלעך פאר מחות יתומים
און הימל און היימען —
די הייליקע קליננווארג-בריגאנדעס
מייט בשרע אונן און פאוריונטטע לאטעם.

אליהו פאר זיין זאל זיך מיען און פועלן,
או בי היימען, איטקעלען, שלמהלען, يولן
זאלן כוחות און וועגן סטאיען
צופום דרגיין אין ירושלים.
און אליהו זאל זיין באפויין
זיין זאל ניט שטארבן אוים צער פון פולן,
מייט א פאטשיילעכּ פאָרדען
דען אש פון שטעת,
פון הים די שרען.

א גאט, ניב זיין קפיצת זכרון,
שפְּרִירִית אָרִים זיין פָּוּן חָסֵד דְּיוֹאָנָּעָם,
א וואָל זאל זיין שיין זיין הענט פָּוּן די טאָטָעָם,
א גראָן זאל זיין ווֹיד זיין, זיין פְּינְגֶּרֶר פָּוּן מאָמָעָם.

עם קען דאָך אַ שטײַין אַ פָּאָרוֹןְקָעָנָעָר בְּלִיעָן,
בְּשׁוּבְּ דְּ אַת שִׁבְתְּ צִיּוֹן.

אין שטרויענע שטיבלעך דערבענטשט,
אין ווֹנְטִיקָע סֻכּוֹת דְּעַרְחָלָוֶט,
אין עַלְגָּטוּ מִלְּן דְּעַרְטְּרוּוּמֶט,
אין פָּאָרוֹןְפָּעָנָעָר קְרַעְתְּשָׁמָעָם דְּעַרְשָׁלוּמֶט,
דְּעַרְצָעָרְטָלָט אָוֹפָּהָרְטָלָט יָאָרְדִּין
הַאֲבָן שְׁטִילָעָלָוִים — די יְזִוָּן —

אַ חָלוֹם פּוֹן גָּטַט אָוִים גַּעַלְוֶסֶת,
אוֹן וּוֹעֵן אַלְזַ אַיְוַ פַּאֲרַבְּרוּנַט —
דיַ וּוּעַרְטַעַר וּוַיּוּינְגַעַרְטַנְעַר בְּלִיעָן,
בְּשׁוּבַּ דַ' אַת שִׁיבַּת צִיּוֹן.

עַם וּוּעַט קִיְּנוּרַ נִיטַּ פַּאֲרַשְׁטִין אָוְנְדוּרַ גַּעַזְאָגַג,
פּוֹן יִדְיִישַׁע פִּידְלָעַן דֻּעַם נִיגָּוֹן,
נָאָר אַיְן פָּעַלְדַּ אַ צַּעַטְרַאַטְעַנְעַ זַאְגַג
וּוּעַט דַּעֲרַהַעַרְן, זַיְקַ אַנְחַיְבַּן וּוֹיָגַן —
זַיְקַ אַוִּיפְהַיְבַּן, אַנְחַיְבַּן בְּלִיעָן —
בְּשׁוּבַּ דַ' אַת שִׁיבַּת צִיּוֹן.

אַ גָּטַט, גַּיְבַּ אָוְנְדוּזַ קְפִּיצַת זִכְרוֹן,
מִיר זַאְלַן נָאָךְ שְׁפִּירַן דַּי זִיסְקִיַּיט פּוֹן וּוּאַסְעָר,
מִיר זַאְלַן נָאָךְ פְּילַן דַּי פַּעַטְקִיַּיט פּוֹן קָאָרַן.
מִיר זַאְלַן דַּעֲרַקְעַנְעַן נָאָךְ מַעֲנַטְשַׁן אוֹן גָּטַט,
מִיטַּ לְבַשְׁאָפְטַט דַּי הַעַנְטַ צּוֹם הַיְמַלְלַ נָאָךְ צִיּוֹן.
עַם קְוֹמַט אָוְנְדוּזַ אַ נֵּם —
בְּשׁוּבַּ דַ' אַת שִׁיבַּת צִיּוֹן.

אין לאנד יישראַל

כ'בין געקומען אין דעם לאנד יישראַל,
האָט אָ פָּסְטָעֵכֶל אָ מִתְהָנָה מִיר גַּעֲגָעָבָן —
אָ שָׂאַלְעַכֶּל אָ חִימָלְ-בָּלוּיָּם
בִּזְאַל אִים טְרָאָגָן דָּם גַּאנְצָעַ לְעָבָן.

און ער זאגט : מײַין אַיְינָן שָׁאָפֶן גַּעֲשָׁאָרָן,
און ער זאגט : מײַין אַיְינָן וּזְאַל גַּעֲוָעָבָן —
אָ מִתְהָנָה, פָּאָר אָ בָּתִּישְׁרָאָל,
זַי זְאַל עַם טְרָאָגָן אַיְפָּן גַּאנְצָעַ לְעָבָן.

כ'זְוִיל אִים דְּאַנְקָעָן. כְּבָלִיבָּא אין שְׁדָעָק,
מײַין אַטְעָם אָ דָעַרְשָׁעַפְטָעָר —
עַם שְׁטִיְיכָּת אַנְטָקָעָגָן מִיר אָ מְלָךְ
און אין האָנט הָאלָט ער אָ סְצָעַפְטָעָר.

וּוַיְלָא אַידְּ פָּאָלָן אין גַּעֲבָקָוָנָג,
וּוַיְמַעַן מָוֹן דָּאָרְ פָּאָלָן פָּאָר אָ מְלָךְ,
שְׁטִיְיכָּלָט ער צַו מִיר אָ וּוּנְדָעָרְלָעָבָן שְׁמִיכָּל,
און ער זאגט דָעָרְהָוִיבָּן אָוָן פָּאַמְּלָעָד :

כְּחָאָב לאָנְג אַוְיָף דִּיר גַּעֲוָאָרָט,
גַּעֲוָאָלָט דִּיךְ זָעָן, דִּיְוָן שְׁטִים דָעָרְהָעָרָן.
נִיטָּוּנְדָעָר זַיְךְ — דָעָר פָּאַסְטָעָר-שְׁטָעָקָן אין מִין האָנט,
קָאָן יְעָדָן טָאגָן אָ סְצָעַפְטָעָר וּוּרָן.

דָּם אִיזְנָעָן לְעַם שְׁטָעַטְעַלָּעָ רְחוּבוֹת,
אָ סִימָן — דָעָר פָּאַסְטָעָר אִיזְנָעָן לְעַם מִיר פָּאַרְבִּיאָגָעָנָגָעָן,
אוֹיָף אָ גְּרָאָעָן שְׁנִירָל דָעָר פָּאַסְטָעָר-שְׁטָעָקָן
אוֹיָף זַיְינָן חְוִיכָּן אַקְסָל אִיזְנָעָן.

און נָאָר אָ סִימָן : דָּם שְׁטָעַטְעַלָּעָ רְחוּבוֹת,
און צְרוּם אָ יְדִישָׁ לְאָנְדָה,
און דָּם שָׂאַלְעַכֶּל דָּם חִימָלְ-בָּלוּיָּם
וּוָסָם לִיגָּט נָאָר אַיְצָטָעָר אוֹיָף מִין האָנט.

דער יונגער מול

דארט וו ס'אי געשטאנען
דער אלטער צעדערביים,
און איאטער פלייגלט דארט א דעל פון א פועל —
טויבט אויפט א יונגער מול אין הימלרוים —
דער ערשטער שטערן פון ישראל.

ער האט נאך ניט קיין נאמען,
קײַן וועג אין הימל ניט געבראָן,
ער ווים נאך ניט, אֶז ער דאָרָפּ שיינען,
ער האט נאך ניט קײַן שטערזשָׁן.
אַ נײַער מול צוישן די מזלות,
און ס'קומט צו אַים אַ מלאָך
מייט אַ זעקל פון גורלוֹת.

צִי ווילסְטוֹ מַאֲכָטּ ? צִי רֹום ?
צִי פָּוּן אַ שְׁטָעָרָן אַ פָּאָרָלָאַשְׁעָנָעָם יְרוֹשָׂה ?
צִי ווילסְטוֹ גְּדוֹלָה ?
אַדְעָר צְנִיעָוָתְדִּיקָע קְדוֹשָׁה ?
צִי ווילסְטוֹ זַיִן אֵין שְׁכַנְהַשְׁאָפָּט מִיט וּנוֹנוֹן ?
אַדְעָר אֵין טֻנְקָלְקִיָּת פָּאָרְבָּאָרגָן ?
צִי ווילסְטוֹ זַיִן דָּעָר שְׁטָעָרָן פָּוּן דָּעָם שְׁטוֹמָעָן ?
אַדְעָר זָעָר אַוִּיסְגָּעוֹזָאנָג פָּוּן מַאֲרָגָן ?

דער מלאָך האט לאָנג גַּעַלְיוּעַנְטּ פָּוּן זַיִן אַלְטָן צַעַטָּל,
גַּעַלְיוּעַנְטּ אָוּן גַּעַמְיִשְׁטָט אַ בְּלָעַטָּל נָאָך אַ בְּלָעַטָּל.

דער יונגער מול האט גַּעַשְׁוּוֹגָן,
זַיִן ערשטָע גַּלְוְטָוָגּ נִיט גַּעַקְעַנְטּ בָּאַשְׁיְידָן,
דָּעַרְנָאָךְ האט ער אַ שְׁטָרָאַלְכָּל אַוִּיסְגָּעוֹלְיִכְטִיקָּט
און צּוּם מַלְאָךְ אַנְגָּעוּהָוִבָּן רִידְזָן :

און וווער האט דיר געוזאנט, געהויבגענער שליח,
אויך וויל אין הימל זיצן?
זיך שטערגענען, זיך קרוינגען, זיך שיינגען און זיך בליצן?
און מיט מולות לוסטיקן און מלך-אונדרימל ווועגן? —
צי האסטע ניט א גורל און אנדרון פארמיינעטוועגן?

דעך מלאר האט געוכט און אלטן זעלק,
איס איזנסגעשאקלט בייז א פעדימל, א ברעקל,
א טרייסל געטאן אלע פאלעום,
דענאנך האט ער געוזאנט: קיין ניים ניטא,
דו מוזסט זיך שטערגענען, ווי אנדערע מולות.

דעך יונגער מול האט געומדמלט זיין ערשת געבעט,
פון וויא — דעם וויגגעשפוך,
פון בראך — דעם ווארט-געברוך:

מיין מלאר,
אייך בין געבאָרַן פון פיעער און יסורים,
און פון נשמות, וואס ס'האט דער הימל זויי פאָראָצַן.
ס'אייז יעדער פונק אין מיר —
דעך גלי פון טרעָרָן,
און איזנסגעפּוּרָעָט בין אייך
אויף אלע וויא-וואָרְשַׁטָּאָן.

עם גויט נאָך מיר אָשׁוֹוִיגְעָדִיקָע עדה,
און עס ציטערן פֿאָר אַיר די יעדות פון מלאָכִים,
עם זענען אלע אַיְבִּיקִיְּתָן און אלע חוקִים
אונטער אַירָע שְׁטוּמָע טְרִיטְּ צְעַבְּרָאָן.

שטרעך אוים פֿאָר מיר דעם לְיִטְעָר-בְּרִיך צוֹם נידעה,
די ערָד וואס אונטער אונדוֹז
פון ווונדר איז געפּאָנְגָּעָן,
און פונקט ווי אייך אין פיעער און יסורים
אייר ערשטער פונק איז אויפּגְעָנְגָּעָן.

און יעדער שטיין איז צען מאַל שוער און שטייניך
און פְּלִינְגְּדִיקָעֵר ווֹי דִּין פְּלִינְגְּלָפָאָר,
און יעדער ביסן ברויט פֿאָרְבָּאָרגָט און צונגעשיילט
איי יומס-טובדייקער ווֹי דער חַלְקָ שׂוֹר הַכּוֹר.

אט דא וועל איך מײַן שטערֶן-געט צעציגן-
צי עם ווועט ליכטיקען, צי עם ווועט טונקלען אַין די תָּהוּמָעָן,
כ'האָב דא אַמְּאָל אַ לִיְּטָעָר אַוְּסְגָּעַלְיכְּטִיקָט —
פֿאָר דִּיר אָוָן פֿאָרָן אַיְּנִיקָל פֿוֹן אַבְּרָהָמָעָן.

טְּרָאָג אַפְּ דִּין גּוֹרְלִיזָאָק אַחֲין,
וּוֹ דַּו הָאָסְטָט אִים גּוֹנְמוּן,
עַם הַאָבָּן דַּי, וּוֹאָסְטָעַן שְׁוִין נִימָּשָׁרְיוּן,
די וּוֹאָסְטָוּמָעָן —
אַין וּוַיְיָגָאנָג אִים צַעַטְרָאָטָן.

מִין מְלָאָךְ,
צִי הָאָסְטוֹ נִימָּט אַ וּוֹעֵג פְּאָר מִיר ?
צִי הָאָסְטוֹ נִימָּט אַ וּוֹעֵג פֿאָר אַיְּנָעָם,
וּוֹאָסְטָהָאָט זְוִין חִימָל זְוִין
צַעַבְּרָעָקָלָט אָוָן צַעַשָּׁאָטָן ?
מִין מְלָאָךְ — —

ג א ט ס ק י נ ד ע ר

כ' בין געקבמען צו דעם מלך שלמה
שווין און אלטער און ניט מער קיין שיינען,
האט ער נישט געוואלט מיך אפילו פאר דער טויזנט-איינסטע,
האכ איך בי זיין טויער זיך געועצט מיט די געמיינסטע.

דארט דערציאלית מען די שיינען, שיינען מעשות,
ווײ פון פונקען זענען אויסגעשלאָסן שטערן,
און גאטס קינדרער די באָרוועסע און די געטרוייסטע
זיצן ליבטיקע און הערן, הערן, הערן.

ווײ א נאר דער שופט איז געוואָרֶן
און האט זיך אַנגעטָאָן איז סאמעטערען זאָכוּן,
און גאטס קינדרער די באָרוועסע און די געטרוייסטע
זיצן ליבטיקע און לאָכוּן, לאָכוּן, לאָכוּן.

דארט דערציאלית מען די האָרְץִיקְ-ליְבָע ווֹנְדָעָר,
ווײ די טויטע שטייען אויפֿתְּהִיחִתְּהִמְתִּים,
און גאטס קינדרער די באָרוועסע און די געטרוייסטע
ווײ צו אויפֿשְׁטִין ווַיְסָן, ווַיְסָן, ווַיְסָן.

ווײ מלאָכִים האָכוּן אַיְגְּנָהִילָּט די פְּלִיגֵּל
און באָזְוִוִּין זיך צו גוטער, פרומע מענטשן,
און גאטס קינדרער די באָרוועסע און די געטרוייסטע
זיצן הערלעכָע און בענטשן, בענטשן, בענטשן.

דארט דערציאלית מען די פִּיעְרִידִיקָע נְסִים,
ווײ אַין מְדֻבָּר האָכוּן אוּפְּגָעָשְׁלָאָגָן קוֹוָלָן,
און גאטס קינדרער די באָרוועסע און די געטרוייסטע
זיצן שיכורע און שאָלוּן, שאָלוּן, שאָלוּן.

נאָכוּן זוֹן-פָּאָרְגָּאנְג קומט אַרוּם דער מלָך,
וּאָם זיין חַכְמָה אַיז נִיט אַפְּצָוָשָׁצָן.
צְוּוִישָׁן גַּאֲטָב קִינְדָּעָר וְעַצְטָמָע ער זיך דער מלָך,
און הערט דעם ווֹנְדָעָר פָּוּן זִינָעָ פָּאָלָאָצָן.
וּי דער שְׁפִּילְ-פּוֹיגֵל זִינְגָּט אָנוּ טָאנְצָט בַּי זִין שּׂוּב,
און בַּיִם טְרָאָן בְּרוּמָעָן גָּאָלְדָעָן בעָרָן.
קיַיְנְמַאל, קִיְּגַנְמַאל האָט ער אֹזָאָ פָּאָלָאָצָן נִיט גַּעֲזָעָן,
און ער ווֹיָנְט מִיט שְׁוּוּרָעָ אָנוּ עַלְגָּטָע טְרָעָן.

תימנער יידז

די זוניק-פרומע אויגן
טווען תפילה א גאנצן טאג.
דאס לעבן אליאן אויז א ברכה —
די נויט,
און דער קלעם.
דאס לעבן אליאן אויז א ברכה —
ברוך השם.

גאטס קנעכט אויז געווען משה,
און יעדער ייד אויז גאטס קנעכט,
ער שטייט יעדן טאג ביימ בארג סיינ
וואי אמאָל,
וואי געווען,
ער שטייט יעדן טאג ביימ בארג סיינ
ברוך השם.

געקומען אין לאנד פון די אבות
אויז הייליך דער זאמד און דער שטיין,
די ערַד אויז אין גאנצן געההייליקט,
די ציג
און די לעם.
די ערַד אויז אין גאנצן געההייליקט
ברוך השם.

א דארף פון זון און פון ווינט און געצעטלטן.
זיצן רבִי און תלמיד אויפֿ דער ערַד.
עם שוועבט דער ניגון פון יצחיקם עקדת
מייט דביקות
און ברַען.
עם שוועבט דער ניגון פון יצחיקם עקדת
און ברוך השם.

אונדזער שיפ

א שיפ — א מולטער — אין פינגע גענלייטע
פירט א זכר פון פולן, א רעשה פון ליטע.
א געפראוטער דער רודער, קען ברעכן א קרייה,
עם לוייכט אים פון וויתן דער בארג פון מוריה.

אם אין אני לי —
מי לי?
זינגט דער רודער,
א ייד פון קאונגע
זאגט אים נאך.
„איך האב א טער
эн איינציקע באחאלטן —
חזי לי, וחזי לך.“.

עם שוימט וויב און ווינד פון וארשע און בערדיטשעוו,
עם וארפט דער שווים א תליה אויף א תליה,
מען גנבעט דעם ים. דאס ליכט איז אויסגעלאשן,
עם לוייכט פון וויתן דער בארג פון מוריה.

אם אין אני לי
מי לי?
זינגט דער רודער,
א קינד, א יתומ
זאגט אים נאך
„איך האב א תפילה
эн איינציקע באחאלטן
חזי לי, וחזי לך.“.

ווײ פרעמדע זעלגער, געלערנט אויף רציחה
באפאלן כוואליעס די מולטער, וויא א שטאַט.

ס'אייז קרייג. די שיף אייז אויסגעלאַשן,
עם לוייכט פון וויטן איד אָלעמעפֿעלע פון עין חרוד.

אם אין אני לי
מי לי?
זונגעט דער רודער.
אָהארץ אָ מידע
זונגעט אִים נאָך.
„אייך האב אָ האפענונג
און אִינצְיָקָע באָהָאלְטָן
חצֵי לי, וחצֵי לך.“

א פְּלִיט

אויף א וועג א שמאלן —
שטיינער, גרייבער, דערנעער,
א בחור גייט א פלייט,
א כשר קינד, א לערנעער.

אחת, שתים,
אחת, שתים,
ווײַיט דער וועג בייז ירושלים.
אחת, שתים,
אחת, שתים,
גריניג דער וועג קיין ירושלים.

אויסגעהונגערט, אן א העמד,
בэрווועם און דערפראָרָן,
ויל זיך אַפְּרוּעָן דער פְּליַיט,
אייז שטיין, און גֶּרְוָב, און דָּרָן.

קומט אנטקעגן אים משיח
אויף אן אייזעלע געריטן,
— אַיך וועל דיר אויסכֿאָרגֿן מײַן רײַיטער,
בלײַב נישט שטיין אַין מיטן.

אחת, שתים,
אחת, שתים,
ווײַיט דער וועג בייז ירושלים.
אחת, שתים,
אחת, שתים,
גריניג דער וועג קיין ירושלים.

אן דעם אייזעלע משיח,
אי וועט ער נישט פֿאַרְזָאָמָּען?

עם וווארט אויפט אים א פאלק פארמאטערט,
אויפט אומגליק-זועגן, ימ'ען.

ער ווועט נישט גיין צופום, חלייה,
מען דארף פאר אים נישט זאגן,
ער ווועט דעם פייערדיקן וואגן
ביי אליהו בארגן.

אחת, שתים,
אחת, שתים,
ווײיט דער וועג ביין ירושלים.
אחת, שתים,
אחת, שתים,
גריניג דער וועג קיין ירושלים.

ואם זשע ווועט אליהו טאן
אן פייערדיקן וואגן?
ער האט שליחותן א סך
ווי ווועט ער זיך דערשלאנן?

ער ווועט נישט גיין צופום, חלייה,
ער האט אויניקעלען, די אמתע בחורוים,
ער ווועט אומסבָּרגן א רעדל
ביי א חלויז פון בית-אורוים.

אחת, שתים,
אחת, שתים,
ווײיט דער וועג ביין ירושלים.
אחת, שתים,
אחת, שתים,
גריניג דער וועג קיין ירושלים.

ואם זשע ווועט דער חלויז טאן
מייט נאקייטע ידים?

וְיַיְוָעֵט עָרָ קָעָנָעָן בְּרוֹיִט אָזֶן תּוֹרָה
קַיְיָן תַּלְ-אַכְּבָּב דָּעָרָסְטָאַיְעָן?

עָרָ וְוָעֵט נִישְׁטָט גַּיְיָן צְוֹפּוּם, חַלְיָוָה,
עָרָ וְוָעֵט זִיךְּ אָזֶן עַצְּחָתָאָן בְּעָרָךְ.
עָרָ וְוָיָס דִּי גַעֲנָג פָּוָן אַרְץ-יִשְׂרָאֵל,
עָרָ שְׁפָאָנָטָם קְפִיצָתָה הַדְּרָךְ.

אַחַת, שְׁתִים,
אַחַת, שְׁתִים,
וּוִיִּיטָּ דָעָר וּוּעָג בֵּין יְרוּשָׁלָיִם.
אַחַת, שְׁתִים,
אַחַת, שְׁתִים,
גְּרִינְגָּ דָעָר וּוּעָג קַיְיָן יְרוּשָׁלָיִם.

אַיִן הָאַלְט

אויף מײַן דָּאָרָן בְּלִיט אַ רְוֵיָּה

5	— — — — —	אויף מײַן דָּאָרָן בְּלִיט אַ רְוֵיָּה
7	— — — — —	די בלומען פֿון גְּנַדְעָן —
8	— — — — —	אַ רְגָּעָה דָּו וְוַיל אַיךְ —
10	— — — — —	אויף אָן אַינְדוֹזָל —
11	— — — — —	מְײַן גָּאָט אַיז גּוֹט צֹ מִיר —
12	— — — — —	די זּוֹן פֿון באָנְאָכְטָן —
14	— — — — —	תְּפִילָה —
15	— — — — —	אָן וּוּעָרְטָעָר —
16	— — — — —	נְעָם דִּי רְוֵיָּה אָן דִּי דָּעָרְנָאָר —
19	— — — — —	אָין וּאָלֶד —
20	— — — — —	כְּיוּעָל לִיגָּן אַ וּוּילָע אָן רְוֵעָן —
21	— — — — —	תְּפִילָות צֹ אַ פְּרִילְיָגְגְ-בּוֹם —
23	— — — — —	געַבְעַנְטָשְׁטָעָר מָאָרְגָּנְשְׁטָעָן —
24	— — — — —	לְכָט —
25	— — — — —	שְׂטִילָע טְרִיט —
26	— — — — —	מִירִין גִּין אַיבָּעָר יִדְיָישׁ הַיְּזָעָר, מְײַן פִּידָּל —
28	— — — — —	אָוִי טְרָאָכְט אַיךְ מִיךְ שְׁבָת צֹ נְאָכְט —
30	— — — — —	דָּאָס לִיד פֿון דְּיָאנְגָּנוֹס —
32	— — — — —	מִיר זּעֲנָעָן אַיצְט שּׁוֹין וּוּ צְוּוִי גְּרוּיעָן טּוּבָן —
33	— — — — —	פָּאָרָאָכְט, כְּגַיִי דִּיךְ באָגְעָגְעָנָן —
34	— — — — —	וּוִיסְעָ נְאָכְט —
36	— — — — —	מְײַן שִׁיפְּ פֿון פִּימְסְנָהָאָלֶץ —

דָּעָר שְׁטִינְחָאָקָעָר פֿון רְאָשָׁוֹן (פְּאָעָמָע)

37	— — — — —	א. ברוכְל דָעָר עִילִי —
41	— — — — —	ב. פְּרִירִיטִיק אוּוּפְ דָעָר נְאָכְט —
49	— — — — —	ג. אַ ברְיוֹו —
55	— — — — —	ד. מִיר זּעָנָעָן פֿון דּוֹד הַמְּלָךְ דָעָם טּוּרָעָם —
59	— — — — —	ה. דָעָר רְבִי רְיָה בְּנִימִין —
64	— — — — —	ו. אַ רְעָגָן —
70	— — — — —	ג. אַין פְּיִיבָּעָר —
76	— — — — —	ח. אַין יוֹגְנְטָלָעָן בְּרָעָן —
79	— — — — —	ט. דָעָר באָרָאָן —
83	— — — — —	י. מְחוֹתָנִים —
89	— — — — —	יא. בִּידָע צֹ דָעָר זּוּלְבָּעָר שִׁיפְּ גַּעֲקוּמָעָן —

איּוּזְרָנְגָּעָר חָלוּם

97	— — — — —	אָן וּוֹאָס וּוֹעַט זִין —
99	— — — — —	איּוּזְרָנְגָּעָר חָלוּם —

100	א רענן גיט — — — — —
101	אויף א שערבַל — — — — —
102	אלין — — — — —
104	מיר פֿאָרְבַּלְאָנְדוֹשְׁעַטְעַ... — — — — —
105	דאָס גֿזְאָגְגַן פֿוֹן שְׁבַת — — — — —
106	סְאיַן נְאָכְטַ — — — — —
107	מיין שְׁפְּרָאָךְ — — — — —
108	אִיךְ דְּעַרְרוֹיכְעַר מֵיַן סִיגָּאָרְעַט — — — — —
109	אִיךְ בֵּין נִישְׁטָאָ דָאָ מַעָּר — — — — —
110	די נְאָכְטַ גִּיט אָ רַוְּךְ — — — — —
111	דָּעֶר טָאגְ צָוָם אַוּוֹנְטַ קּוֹמֶט — — — — —
112	דָּעֶר הַיְמָל וּוֹעֶרֶת גַּעֲנְטָעַר צַוְּ מִיר — — — — —
112	אִיךְ בֵּית יְעַדְזָן טָאגְ מֵיַן קְלִיְידָעַר — — — — —
113	אִיךְ זִינְגַּ אָ לְיְוִילְיוֹ — — — — —
114	אִיךְ וּוַיְלַ זִיךְ דְּעַרְמָאָגָעַן — — — — —
115	כָּל זָמָן — — — — —
116	מְדָבֵר יוֹטָא — — — — —
117	פֿוֹן חַהְוָם דיַיְמָגִילָה — — — — —
118	אָ גַעְפָּאָנְגָעָנָעַ — — — — —
119	צַוְּ זִיךְ אַלְיַין — — — — —
120	בִּים וּוַיְנְקָלַ פֿוֹן דָעֶר וּוֹעֶלֶט — — — — —
121	מֵיַן מִיטְּנַ-נְאָכְטַ — — — — —
122	פֿאָרְטָאָג — — — — —
122	אוֹן אָפְשָׁר נָאָךְ שְׁפָעַטְעַר... — — — — —
123	דָעֶר וּוַיְנְטַ אַיזְ אַלְטַ גַעְוָאָרַן — — — — —
124	צַוְּיַישַׁן טָאגְ אַוְן נְאָכְטַ — — — — —
125	עַס וּוְאַנְדָעַרטַ דָעֶר טָאגְ — — — — —
126	אִיךְ הַאָב אַוִיסְגָּעַטְרָאָכְטַ דיַיְ רַוְּ — — — — —
127	פֿוֹן מִידְקִיְתַ צְוַאָרָף אַרְאָפַ דיַיְ שִׁיר אַוְן זָקוֹן — — — — —
128	בְּעַטְלָעַר — — — — —
129	מְבוֹל — — — — —
130	שְׁוַלְמִית — — — — —
131	אוֹיף דָעֶר פֿאָפְּרָעַנְעַר בְּרִיק — — — — —
133	איַינְמָאָל — — — — —
134	וּוִידְיוּם — — — — —
135	צָוָם מֶלֶךְ שְׁלָמָה קּוֹמֶט דיַיְ הַעֲרַלְעַבַּע שְׁוַלְמִית — — — — —
136	דאָס לִידְ פֿוֹן דְּרוּםִים — — — — —
137	סְאיַן גּוֹט — — — — —
138	דאָס לִידְ לוֹלָאִי — — — — —
139	מֵיַן עַשְׂטָעַקְ-שִׁיר — — — — —

צינד אָן דִּין לִיכְטַ

143	צינד אָן דִּין לִיכְטַ — — — — —
145	דְּאָכְטָוָגַג — — — — —
147	דאָס לִיכְטַ פֿוֹן דִּין טִיש — — — — —

149	— מדבר־יקלאג —
151	— א שמוועס מיט זיך —
152	— עס איז א זונגעדר אויב מען זעט עס ניט —
153	— כידערגי מיין שמאלע גאָס צום ענד —
154	— אין די בערג —
155	— ליבשאָפַט —
156	— מײַן שטוב אָן אַכְסְנִיה —
157	— געוזען ערשות־אָ געכטן... —
158	— אַיך בֵּין אָ וַיְדַעֲרָקֶל —
159	— נישט פְּרִילִינְגָּג, נישט האָרבָּסְטָן... —
160	— דער עַדְרָעָר —
161	— אָ רַגְעַע —
162	— בלעטלוּעַךְ —
163	— משה אָן אַהֲרֹן —
166	— רבִי יוֹסֵף הַכֹּהֵן פָּאָרָעַנְדִּיקֶט דָּעַם "עַמְקַה הַבְּכָא'" —
168	— יָוָנה —
169	— באַהֲאַלְטָמַד מֵיךְ אָן אָ בְּלָאָט —
170	— כַּגְיִי הַנְּזָן אָן צְוִירִיק פָּוֹן מֵיין טָאג צָו מֵיין נָאָכֶט —
171	— אַונְטַעַרְגָּאנְג סְתָמָ —
172	— טְוָנְקָלְקִיט —
173	— נִיגּוֹן פָּוֹן חַזּוֹתָן —
174	— אָ זְוַונְגָּעַר־זְוַאָרֶט —

יְרוּשָׁלַיִם

177	— וַיְדַעְרָקֶל פָּוֹן יְרוּשָׁלַיִם —
178	— עַרְבָּ שְׁבַת אַין יְרוּשָׁלַיִם —
179	— יְרוּשָׁלַיִם —
180	— יְרוּשָׁלַיִם —
182	— אַין יְרוּשָׁלַיִם קּוּמָעָן מְלָאָכִים —
183	— צָו גָּאָסֶט בֵּי שְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ —
184	— פָּוֹן יְרוּשָׁלַיִם (פָּאַלְקָסִ-מָּאַטִּיוֹ) —
185	— גָּדְרָה —
187	— דְּרִי אָוְרָחִים —
188	— אָ קְאָפִיטָל תְּהִילִים —
189	— מְזֻמָּר —
190	— תְּפִילָה —
191	— חַיָּינוּ כְּחֹלְמִים —
194	— אַין לְאָנֵד יִשְׂרָאֵל —
195	— דַּעַר יְוָנְגָעָר מְזֻל —
198	— גָּאָטָס קִינְגָּעָר —
199	— תִּימְנָעָר יִזְׁדָּן —
200	— אָוְנְגָּעָר שִׁיפָּ —
202	— אָ פְּלִיטָ —

FULGORES DE LA ZARZA ARDIENTE

(POEMAS)

LIGHTS OF THE THORN BUSH

(POEMS)

Copyright, 1965
by KADIA MOLODOWSKY
Printed in Argentina

